

นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ
ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

The innovation of Thai natural-colored fashion from
the Yaune in the creative economy to the international

โดย

รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ
ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

The innovation of Thai natural-colored fashion from
the Yaune in the creative economy to the international

โดย

รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจาก
ว่านยาอุณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจ
เชิงสร้างสรรค์และเพื่อสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มี
ความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่
ตลาดสากลโดยใช้รูปแบบการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้
วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม
(Participant Observation) กระบวนการเทคนิค PAR (Participatory Action Research) และ
กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group) ระหว่าง กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดประเด็นการวิจัยพบว่า

การถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากว่านยาอุณะที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ สี่ธรรมชาติ
จากว่านยาอุณะสามารถนำมาสกัดสี ย้อมผ้าที่ทำจากผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผ้าใยกล้วยง ลินิน และจากเส้นใย
ฝ้าย เส้นใยไหม เส้นใยกล้วยง เส้นใยลินิน ได้โทนสีม่วง ชมพู หลายเฉดสี ที่มีสีใส สีไม่ตก มีคุณภาพ
และปลอดภัยจากสารเคมี ไม่ใส่สารตัวติดสี (Color Substances) และตัวแปรสี (Color Variables)
ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค อีกน้ำทิ้งจากกระบวนการผลิตไม่เป็นอันตรายต่อ
สิ่งแวดล้อม ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมได้เรียนรู้เนื้อหาวิธีการ ปลูกว่านยาอุณะ การสกัดสีม่วง สีชมพู
ธรรมชาติจากว่านยาอุณะ การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอุณะ
และการสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการ
สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากลการนำ
ผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุณะออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิด
เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ ๖ ขั้นตอน
ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดปัญหา (Problem Identification) ขั้นตอนที่ ๒ การคิด (Preliminary
Ideas) ขั้นตอนที่ ๓ การออกแบบ (Design Refinement) ขั้นตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ (Analysis)
ขั้นตอนที่ ๕ การตัดสินใจ (Decision) และขั้นตอนที่ ๖ การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation)
มาใช้ในกระบวนการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทย
รูปแบบชุดพื้นเมืองชายและหญิง ชุดลำลองชายและหญิง รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ

นอกจากนั้นยังได้ดำเนินการต่อเนื่องให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมได้ พัฒนาแนวคิด คติวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ไทยและสามารถที่จะต่อยอดรูปแบบแฟชั่น ด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง (Individual Approach) กับการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกาย ในรูปแบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการออกแบบ ผลการถ่ายทอด อยู่ในระดับดี-ดีมากผู้เข้ารับการอบรม มีความตั้งใจ ที่จะรับองค์ความรู้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ก่อให้เกิดการสร้างงานในชุมชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสู่ตลาดได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

คำสำคัญ ยาอุณะ, นวัตกรรมแฟชั่น

ABSTRACT

The purpose of this research is to transfer knowledge and innovation from natural Thai fabric fashion using Ya-u-ne roots, which is environmentally friendly, for commercial and public use according to the creative economy concept. This research also creates designers for OTOP entrepreneurs and community enterprises to have the ability in reflecting Thai identity and Thai culture based on the concept of the creative economy for the international market by using applied research in data collection using Structured Interview Method, Participant Observation, PAR Technique (Participatory Action Research) and Focus group process among OTOP entrepreneurs, community enterprises and members of the farmer clusters. The data was analyzed, synthesized and categorized. The research reveals that...

The dye from Ya-u-ne roots can be extracted into various colors and can dye various kinds of materials such as cotton, silk, hemp and linen. In addition, it can be used to dye cotton fabrics, silk fabrics, hemp fabrics and linen fabrics. The high quality of this dye is purple-pink with many shades that are in clear colors, fast dye and chemical free. The colorfast substances and color variants are not added to this dye, so they are not harmful to the health of manufacturers and consumers. The waste water from the production process is not harmful to the environment. The trainees have learnt the whole process of cultivating Yu-u-ne plant, extracting purple and pink dyes from Ya-u-ne roots, and dyeing cotton or hemp materials. Besides this, the training also created designers for OTOP entrepreneurs and community enterprises to have the ability in reflecting on a Thai identity based on the creative economy concept to the international market by exploiting on cotton and hemp materials dyeing with natural pink and violet from Ya-u-ne roots designing through the concept of the design process theory with Step 1: Problem Identification, Step 2: Preliminary Ideas, Step 3: Design Refinement, Step 4: Analysis, Step 5: Decision, and Step 6: Implementation. All the steps were used to design 10 Thai traditional male and female casual wear based on Thai identity and Thai culture.

In addition, there is continued training for participants in the development of ideas, as well as conducting analytical thinking and synthesis to recognize the value of Thai identity and being able to extend the fashion model through the Individual Approach with fashion design in the form of a creative economy through the design process. The results of the transfer process are at the level of good to very good. Furthermore, the trainees have a high level of attention to learn and utilize the knowledge from the upstream, midstream and downstream in creating jobs in the community and increasing economic value to the market with regards to future sustainably.

Key Word : Ya-u-ne, Innovation Fashion

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก การวิจัยวัฒนธรรมการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และจากหน่วยงานต้นสังกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สถาบันผ้าทอมือหริภุญชัยและผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน นายนิรันดร์ ตำนไพบูลย์ และ คณบดีคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผศ.ถาวร ฝั้นชมภู ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและให้ความสะดวกในการดำเนินการถ่ายถอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรมในครั้งนี้

ขอบคุณที่ปรึกษาโครงการวิจัย นางนิชาดา สุริยะเจริญ ที่ได้กรุณาเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ประโยชน์อันพึงได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบสำหรับผู้ที่สนใจนำไปใช้ประโยชน์ได้ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

รจนา ชื่นศิริกุลชัย

ธีรรัตน์ ชื่นศิริกุลชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาของการวิจัย	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๓
๑.๓ คำถามหลักในการวิจัย	๓
๑.๔ นิยามศัพท์เฉพาะ	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๒.๑ การย้อมผ้าจากวัตถุดิบธรรมชาติ	๕
๒.๒ ทฤษฎีอัตลักษณ์ (Identity Theories)	๗
๒.๓ การออกแบบ	๙
๒.๔ กรอบแนวคิดทฤษฎี	๑๒
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๕
๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย	๒๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๒๒
๓.๑ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	๒๒
๓.๒ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	๒๒
๓.๓ เครื่องมือการวิจัย	๒๓

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
๓.๔. ขอบเขตด้านเนื้อหา	๒๓
๓.๕ รูปแบบกระบวนการนำเสนอองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย	๒๔
๓.๖ ขอบเขตด้านพื้นที่	๒๕
๓.๗ การตรวจสอบข้อมูล	๒๕
๓.๘ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	๒๖
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗
๔.๑ องค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดิจิทัลจากवानยาอุเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์	๒๗
๔.๒ การสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล	๔๕
๔.๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่ประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยใช้กระบวนการเทคนิค PAR (Participatory Action Research)	๑๒๙
๔.๔ การให้คำปรึกษาเชิงลึก ในด้านการออกแบบด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง Individual Approach ๗ ขั้นตอนโดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group)	๑๖๓
๔.๕ การต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบทดสอบตลาด	๑๙๘
๔.๖ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากโครงการ	๒๐๕

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

ด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce)	
๔.๗ การขยายการถ่ายทอดองค์ความรู้ในวงกว้างโดยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ ๒๒๑	
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI (Computer-Assisted Instruction)	
๔.๘ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากโครงการ	๒๒๒
ให้กับหน่วยงานสถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม	
(พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน	
๔.๙ เผยแพร่ผลงานรายงานวิจัยในการแสดงผลงานนานาชาติ ต่างประเทศ	๒๓๘
๔.๑๐ ต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะ ยีนคำขอรับสิทธิบัตร	๒๕๒
การออกแบบผลิตภัณฑ์ หน่วยงานกรมทรัพย์สินทางปัญญา	
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๒๖๓
สรุป	๒๖๓
อภิปรายผล	๒๗๒
ข้อเสนอแนะ	๒๗๓
บรรณานุกรม	๒๗๖
ภาคผนวก	๒๗๘
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อประเมินความรู้ก่อนอบรม	๒๗๘
ภาคผนวก ข เอกสารใบสมัคร แบบประเมินผล แบบติดตามผล	๒๘๑
ภาคผนวก ค เอกสารใบลงทะเบียน	๒๘๘
ภาคผนวก ง เอกสารหนังสือเชิญ, เอกสารประชาสัมพันธ์,	๒๙๔
เอกสารกำหนดการ, ประวัติวิทยากร	

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ เอกสารคู่มือบทเรียน	๓๐๓
ประวัติผู้วิจัย	๔๓๒

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า	
๑.๑	ลักษณะว่านยาอุเนะ	๑
๑.๒	ลักษณะหัวยาอุเนะ	๒
๒.๑	กรอบแนวคิด	๒๑
๔.๑	ใบยาอุเนะ	๒๗
๔.๒	ดอกยาอุเนะ	๒๗
๔.๓	หัวว่านยาอุเนะ	๒๘
๔.๔	การปลูกในกระถาง	๒๘
๔.๕	การปลูกในแปลงจัดสวน	๒๙
๔.๖	การเก็บหัวว่านยาอุเนะ	๓๐
๔.๗	ว่านยาอุเนะจำนวน ๑ กิโลกรัม	๓๒
๔.๘	ยาอุเนะล้างน้ำให้สะอาด	๓๓
๔.๙	ร่อนตะแกรงให้น้ำออก	๓๓
๔.๑๐	การทำให้ละเอียดปานกลาง	๓๔
๔.๑๑	ยาอุเนะที่ตำเรียบร้อยแล้ว	๓๔
๔.๑๒	กะละมังใส่น้ำสะอาดจำนวน ๑๒ ลิตร ตั้งไฟจนน้ำเดือด	๓๕
๔.๑๓	น้ำเดือดนำยาอุเนะใส่ลงไป	๓๕
๔.๑๔	ช้อนคนยาอุเนะให้ทั่วในน้ำย้อม	๓๖
๔.๑๕	ผ้าฝ้ายจำนวน ๓ เมตร	๓๖
๔.๑๖	ผ้าฝ้ายแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ ประมาณ ๑๕-๒๐ นาที เพื่อให้เส้นใยคลายตัวซึ่งจะช่วยให้สียึดเส้นใยได้ทั่วถึง	๓๗

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
๔.๑๗	ผ้าฝ้ายใส่ลงในน้ำย้อม	๓๗
๔.๑๘	กดและพลิกผ้าให้จมน้ำย้อม	๓๘
๔.๑๙	ต้มทิ้งไว้ ๑ ชั่วโมง น้ำ ลดไฟลงเล็กน้อยพลิกผ้าไปมา ให้ผ้ากระจายตัวและสัมผัสน้ำย้อมได้อย่างทั่วถึง	๓๘
๔.๒๐	ครบ ๑ ชั่วโมงนำผ้าขึ้นให้สะเด็ดน้ำ	๓๙
๔.๒๑	นำผ้าลงในอ่างน้ำล้างเศษยาอูเนะออก	๓๙
๔.๒๒	ซักด้วยน้ำเพื่อล้างเศษยาอูเนะออก น้ำที่ ๑	๔๐
๔.๒๓	ซักด้วยน้ำล้างสีส่วนเกินออก น้ำที่ ๒	๔๐
๔.๒๔	ซักด้วยน้ำล้างสีส่วนเกินออก น้ำที่ ๓	๔๑
๔.๒๕	นำผ้าขึ้นและบิดให้แห้ง	๔๑
๔.๒๖	นำผ้าตากในที่ร่ม	๔๒
๔.๒๗	ผ้าฝ้ายและผ้าใยแก้วซุง	๔๒
๔.๒๘	ว่านยาอูเนะย้อมผ้าได้หลายชนิด	๔๓
๔.๒๙	กระดานภาพ Lifestyle Board ศิลปวัฒนธรรม	๔๕
๔.๓๐	กระดานภาพ Lifestyle Board การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม	๔๖
๔.๓๑	กระดานภาพ Lifestyle Board การแต่งกาย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม	๔๗
๔.๓๒	กระดานภาพ Trend Mood Board แฟชั่น อารมณ์ความรู้สึก รสนิยมและอัตลักษณ์โครงสร้างเครื่องแต่งกาย ของชนเผ่าอาข่า	๔๘

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
๔.๓๓	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๑	๕๐
๔.๓๔	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๒	๕๑
๔.๓๕	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๓	๕๒
๔.๓๖	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๔	๕๓
๔.๓๗	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๕	๕๔
๔.๓๘	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๑	๕๘
๔.๓๙	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๒	๕๕
๔.๔๐	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๓	๕๗
๔.๔๑	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๔	๕๘
๔.๔๒	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๕	๕๙
๔.๔๓	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๖	๖๐
๔.๔๔	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๗	๖๑
๔.๔๕	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๘	๖๒
๔.๔๖	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๙	๖๓
๔.๔๗	รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๑๐	๖๔
๔.๔๘	รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๑	๖๕
๔.๔๙	รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๒	๖๖
๔.๕๐	รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๓	๖๗
๔.๕๑	รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๔	๖๘
๔.๕๒	รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๕	๖๙

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๕๓ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๑	๗๐
๔.๕๔ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๒	๗๑
๔.๕๕ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๓	๗๒
๔.๕๖ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๔	๗๓
๔.๕๗ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๕	๗๔
๔.๕๘ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๖	๗๕
๔.๕๙ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๗	๗๖
๔.๖๐ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๘	๗๗
๔.๖๑ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๙	๗๘
๔.๖๒ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๑๐	๗๙
๔.๖๓ การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรญี่ปุ่น ๑	๘๑
๔.๖๔ การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรญี่ปุ่น ๒	๘๒
๔.๖๕ การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรญี่ปุ่น ๓	๘๓
๔.๖๖ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๒	๘๕
๔.๖๗ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๓	๘๖
๔.๖๘ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๑	๘๗
๔.๖๙ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๒	๘๘
๔.๗๐ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๓	๘๙
๔.๗๑ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองชายรูปแบบที่ ๑	๙๐
๔.๗๒ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑	๙๑

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
๔.๗๓	รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๒	๙๒
๔.๗๔	รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๓	๙๓
๔.๗๕	รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑๐	๙๔
๔.๗๖	วิเคราะห์เพื่อนำแบบมาสร้างแพทเทิร์น	๙๕
๔.๗๗	ตัดกระดาษตามแพทเทิร์นที่สร้างไว้เพื่อเตรียมวางผ้า	๙๖
๔.๗๘	วางกระดาษสร้างแบบลงบนผ้าที่เราต้องการเพื่อเตรียมตัดแยกชิ้นส่วนต่างๆ	๙๖
๔.๗๙	ตัดชิ้นส่วนประกอบตัวชุดโดยเว้นโดยรอบไว้ครี้งนี้	๙๗
๔.๘๐	กลิ้งกรวยโดยรอบให้ชัดเจนกำหนดจุด เอว สะโพก เพื่อความแม่นยำในการเย็บ	๙๗
๔.๘๑	เก็บริมผ้าพับตะเข็บโดยรอบด้วยการด้นมือ	๙๘
๔.๘๒	วาดลายปักลงบนตัวชุดด้วยดินสอเขียนผ้า	๙๘
๔.๘๓	ปักลายด้วยจักรเทคนิคการเดินเส้นอิสระ	๙๙
๔.๘๔	นำชิ้นส่วนที่พับริมเรียบร้อยแล้วมาประกอบด้วยการเย็บกระดุกตามลำดับ ได้แก่เย็บหัวไหล่ ต่อแขนชุดและเข้าตะเข็บด้านข้าง	๙๙
๔.๘๕	เมื่อเย็บตัวชุดเรียบร้อยแล้วเตรียมเย็บสายผูกเอวด้านข้างลำตัว	๑๐๐
๔.๘๖	นำชุดขึ้นหุ่นเพื่อดูตำแหน่งการติดสายและความยาวให้แม่นยำอีกครั้ง	๑๐๐
๔.๘๗	ตัดเส้นด้ายเก็บความเรียบร้อยของตัวชุด	๑๐๑
๔.๘๘	รีดตัวชุดทุกตะเข็บให้เรียบร้อย	๑๐๑
๔.๘๙	ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านหน้า	๑๐๒
๔.๙๐	ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านข้าง	๑๐๓

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๙๑	๑๐๔
๔.๙๒	๑๐๕
๔.๙๓	๑๐๖
๔.๙๔	๑๐๗
๔.๙๕	๑๐๘
๔.๙๖	๑๐๙
๔.๙๗	๑๑๐
๔.๙๘	๑๑๑
๔.๙๙	๑๑๒
๔.๑๐๐	๑๑๓
๔.๑๐๑	๑๑๔
๔.๑๐๒	๑๑๕
๔.๑๐๓	๑๑๖
๔.๑๐๔	๑๑๗
๔.๑๐๕	๑๑๘
๔.๑๐๖	๑๑๙
๔.๑๐๗	๑๒๐
๔.๑๐๘	๑๒๑
๔.๑๐๙	๑๒๒
๔.๑๑๐	๑๒๓

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๑๑๑ ต้นแบบแพชชั่น ๑	๑๒๔
๔.๑๑๒ ต้นแบบแพชชั่น ๒	๑๒๕
๔.๑๑๓ ต้นแบบแพชชั่น ๓	๑๒๖
๔.๑๑๔ ต้นแบบแพชชั่น ๔	๑๒๗
๔.๑๑๕ ต้นแบบแพชชั่น ๕	๑๒๘
๔.๑๑๖ สถานที่จัดถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๑๒๙
๔.๑๑๗ โปสเตอร์ป้ายงาน ๑	๑๓๐
๔.๑๑๘ โปสเตอร์ป้ายงาน ๒	๑๓๑
๔.๑๑๙ ประธานในพิธีเปิดงาน นายกองค้การบรหการส่วนจังหวัดลำพูน นายนิรันดร์ ดำนไพบูลย์ กล่าวเปิดงาน	๑๓๒
๔.๑๒๐ ประธานในพิธีเปิดงานให้ความสนใจกับผลงานต้นแบบ	๑๓๒
๔.๑๒๑ ประธานในพิธีเปิดงานถ่ายภาพร่วมกับผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	๑๓๓
๔.๑๒๒ คู่มือนวัตกรรมแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล	๑๓๔
๔.๑๒๓ วิทยากร คุณกันตภณ นิธิโอภาส	๑๓๕
๔.๑๒๔ วิทยากรสาธิตวิธีปลูกในถุงบริเวณหน้าโรงย้อมสี่ธรรมชาติ	๑๓๕
๔.๑๒๕ เตรียมปลูกว่านยาอุเณะลงในถุง	๑๓๖
๔.๑๒๖ ลงมือปลูกว่านยาอุเณะลงในถุง	๑๓๗
๔.๑๒๗ เดินไปปลูกว่านยาอุเณะ ณ โรงปลูกศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี)	๑๓๘

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๑๒๘ เจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) ทำการสาธิตการเตรียมแปลงปลูก	๑๓๙
๔.๑๒๙ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมทำการปลูกว่านยาอูเนะ	๑๓๙
๔.๑๓๐ การย้อมผ้าจากว่านยาอูเนะตามคู่มือวิทยากรโดย รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย	๑๔๐
๔.๑๓๑ บรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎีและลงไปปฏิบัติการย้อมที่โรงย้อมผ้า	๑๔๐
๔.๑๓๒ เตรียมวัสดุผ้าฝ้ายทอมือสีขาว	๑๔๑
๔.๑๓๓ เตรียมวัสดุว่านยาอูเนะ	๑๔๒
๔.๑๓๔ ตัดรากว่านยาอูเนะออก	๑๔๒
๔.๑๓๕ นำว่านยาอูเนะล้างน้ำให้สะอาด	๑๔๓
๔.๑๓๖ การตำว่านยาอูเนะ	๑๔๔
๔.๑๓๗ ว่านยาอูเนะที่ตำเสร็จเรียบร้อยแล้ว	๑๔๔
๔.๑๓๘ เตรียมถังย้อมใส่น้ำสะอาดลงในถังย้อมตั้งให้น้ำเดือด	๑๔๕
๔.๑๓๙ ว่านยาอูเนะใส่ลงในน้ำถังย้อมที่มีน้ำร้อน	๑๔๕
๔.๑๔๐ นำผ้าฝ้ายทอมือสีขาวและเส้นใยฝ้ายใส่ลงในถังย้อม	๑๔๖
๔.๑๔๑ กดและพลิกผ้าไปมาอย่างต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง	๑๔๖
๔.๑๔๒ กดและพลิกผ้าไปมาอย่างต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง	๑๔๗
๔.๑๔๓ ครบ ๑ ชั่วโมงนำผ้าและเส้นใยออกบิดให้แห้งแล้วนำไปซักน้ำ ๓ น้ำ	๑๔๗
๔.๑๔๔ สบขัดผ้าตากในที่ร่มหรือกลางแจ้ง	๑๔๘
๔.๑๔๕ วิทยากร รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา๑๔๙ และคุณสัญญาลักษณ์ มีสวัสดิ์ เจ้าของกิจการและนักออกแบบ	

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๑๔๖	๑๕๐
๔.๑๔๗	๑๕๑
๔.๑๔๘	๑๕๒
๔.๑๔๙	๑๕๓
๔.๑๕๐	๑๕๔
๔.๑๕๑	๑๕๕
๔.๑๕๒	๑๕๕
๔.๑๕๓	๑๕๖
๔.๑๕๔	๑๕๗
๔.๑๕๕	๑๕๗
๔.๑๕๖	๑๕๘
๔.๑๕๗	๑๕๘
๔.๑๕๘	๑๕๙
๔.๑๕๙	๑๖๐
๔.๑๖๐	๑๖๑
๔.๑๖๑	๑๖๒
๔.๑๖๒	๑๖๒
๔.๑๖๓	๑๖๓
๔.๑๖๔	๑๖๕
๔.๑๖๕	๑๖๖
๔.๑๖๖	๑๖๗

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๑๖๗ ขั้นตอนที่ ๒ Magnify	๑๖๘
๔.๑๖๘ ขั้นตอนที่ ๓ Minify	๑๖๙
๔.๑๖๙ ขั้นตอนที่ ๔ Substitute	๑๗๐
๔.๑๗๐ ขั้นตอนที่ ๕ Rearrange	๑๗๑
๔.๑๗๑ ขั้นตอนที่ ๖ Reverse	๑๗๒
๔.๑๗๒ ขั้นตอนที่ ๗ Combine	๑๗๓
๔.๑๗๓ ขั้นตอนที่ ๗ Combine ๑	๑๗๔
๔.๑๗๔ ขั้นตอนที่ ๗ Combine ๒	๑๗๕
๔.๑๗๕ ขั้นตอนที่ ๗ Combine ๓	๑๗๖
๔.๑๗๖ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอโคมไฟ	๑๗๘
๔.๑๗๗ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอหมอนพิง	๑๗๙
๔.๑๗๘ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอเบาะรองเก้าอี้	๑๘๐
๔.๑๗๙ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสตูล้นั่ง	๑๘๑
๔.๑๘๐ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอผ้าปูโต๊ะ	๑๘๒
๔.๑๘๑ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอเครื่องแขวน	๑๘๓
๔.๑๘๒ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอหมอนอิง	๑๘๔
๔.๑๘๓ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอเบาะรองนั่ง	๑๘๕
๔.๑๘๔ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอพรมปูพื้น	๑๘๖
๔.๑๘๕ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอรองเท้า	๑๘๗
๔.๑๘๖ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ	๑๘๘
๔.๑๘๗ แคตตาล็อกสำหรับสั่งซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ	๑๘๙

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๑๘๘ การปลูกยาอูเนะที่อำเภอลี่	๑๙๐
๔.๑๘๙ การปลูกยาอูเนะที่อำเภอเมืองลำพูน	๑๙๑
๔.๑๙๐ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล กลุ่มผลิตภัณฑ์ ผ้าทอมือประตูป่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๑	๑๙๒
๔.๑๙๑ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล คุณจรรยา อำเภอเมือง ลำพูน ๒	๑๙๓
๔.๑๙๒ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล คุณศิริพรรณ เหลืองไชยพันธ์ ๓	๑๙๔
๔.๑๙๓ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล คุณปาริศา ดวงไทย ๔	๑๙๕
๔.๑๙๔ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ๕	๑๙๖
๔.๑๙๕ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ร้านอำพร ผ้าฝ้าย ๖	๑๙๗
๔.๑๙๖ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบ	๑๙๗

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล	
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าสี่ธรรมชาติด้านไม้ตะเคียน ๗	
๔.๑๙๗ แฟชั่นทดสอบตลาดในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัลด์ เชียงใหม่ ๑	๑๙๘
๔.๑๙๘ แฟชั่นทดสอบตลาดในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัลด์ เชียงใหม่ ๒	๑๙๙
๔.๑๙๙ แฟชั่นทดสอบตลาดในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัลด์ เชียงใหม่ ๓	๒๐๐
๔.๒๐๐ เอกสารคู่มือและตัวอย่างเฉดสียาอูเนะ	๒๐๑
๔.๒๐๑ ภายร้าน Cotton Farm : Chiangmai Craf	๒๐๒
คุณเปรมฤดี กุลสุข นำเสนอสินค้าให้กับลูกค้า	
๔.๒๐๒ ลูกค้าชาวญี่ปุ่น Mr.Takayuki Ifuku	๒๐๓
Nagagima Co.,Ltd Kita KyushuFuoka Japan	
ให้ความสนใจเฉดสียาอูเนะ	
๔.๒๐๓ กับเฉดสียาอูเนะสีชมพูที่ให้เสนอสินค้า	๒๐๔
๔.๒๐๔ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการ	๒๐๖
ด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce)	
๔.๒๐๕ ชุดพื้นเมืองชาย A ๑	๒๐๗
๔.๒๐๖ ชุดพื้นเมืองชาย A ๒	๒๐๘
๔.๒๐๗ ชุดพื้นเมืองหญิง A ๓	๒๐๙
๔.๒๐๘ ชุดพื้นเมืองหญิง A ๔	๒๑๐
๔.๒๐๙ ชุดพื้นเมืองหญิง A ๕	๒๑๑
๔.๒๑๐ ชุดลำลองชาย A ๖	๒๑๒

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๒๑๑ ชุดจำลองหญิง A ๗	๒๑๓
๔.๒๑๒ ชุดจำลองหญิง A ๘	๒๑๔
๔.๒๑๓ ชุดจำลองหญิง A ๙	๒๑๕
๔.๒๑๔ ชุดจำลองหญิง A ๑๐	๒๑๖
๔.๒๑๕ โลโก้ยาอุเนะ	๒๑๗
๔.๒๑๖ เว็บไซต์ ยาอุเนะ : Yaune	๒๑๗
๔.๒๑๗ เว็บไซต์ ยาอุเนะ : Yaune เชื่อมต่อกับ เว็บไซต์	๒๑๘
ROJANA (ART & SOUVENIRS)	
๔.๒๑๘ เว็บไซต์ Takian Cotton	๒๑๙
๔.๒๑๙ เว็บไซต์ Thai Touch สัมผัสไทย	๒๒๐
๔.๒๒๐ การขยายการถ่ายทอดองค์ความรู้ในวงกว้างโดยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์	๒๒๑
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใน CAI (Computer-Assisted Instruction)	
www.kaewpanya	
๔.๒๒๑ แพลงปลุกของศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี)	๒๒๒
๔.๒๒๒ เจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี)	๒๒๓
ทำการเตรียมแปลงปลุก จำนวน ๓ แปลง	
๔.๒๒๓ ว่านยาอุเนะที่จะนำไปปลุก	๒๒๓
๔.๒๒๔ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำการปลุกว่านยาอุเนะแปลงที่ ๑	๒๒๔
๔.๒๒๕ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำการปลุกว่านยาอุเนะแปลงที่ ๒-๓	๒๒๔
๔.๒๒๖ ว่านยาอุเนะที่ปลุกเสร็จ	๒๒๕

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๒๒๗	๒๒๖
๔.๒๒๘	๒๒๗
ให้กับหน่วยงานสถาบันผ้าทอมือหรือภูษชัย จังหวัดลำพูน	
๔.๒๒๙	๒๒๘
๔.๒๓๐	๒๒๙
๔.๒๓๑	๒๓๐
๔.๒๓๑	๒๓๑
๔.๒๓๓	๒๓๒
๔.๒๓๔	๒๓๓
๔.๒๓๕	๒๓๔
๔.๒๓๖	๒๓๕
๔.๒๓๗	๒๓๖
๔.๒๓๘	๒๓๗
๔.๒๓๙	๒๓๙
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในงาน “The ๓๐ th International Invention, Innovation & Technology Exhibition” (ITEX ๒๐๑๙) ในระหว่างวันที่ ๑-๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย	
๔.๒๔๐	๒๔๐
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในงาน “The ๓๐ th International Invention, Innovation & Technology Exhibition” (ITEX ๒๐๑๙)	

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ในระหว่างวันที่ ๑-๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพมหานคร	
๔.๒๔๑ บูธจัดแสดงนิทรรศการ	๒๔๑
๔.๒๔๒ นักวิจัยและผู้ร่วมวิจัยในบูธจัดแสดงนิทรรศการ	๒๔๒
๔.๒๔๓ ผู้ร่วมวิจัยในบูธจัดแสดงนิทรรศการ	๒๔๓
๔.๒๔๔ มีผู้สนใจจากหลายประเทศเข้าชมบูธจัดแสดงนิทรรศการ	๒๔๔
๔.๒๔๕ นำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการประเมินผลงาน ๑	๒๔๕
๔.๒๔๖ นำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการประเมินผลงาน ๒	๒๔๖
๔.๒๔๗ ได้รับรางวัลเหรียญทอง	๒๔๗
๔.๒๔๘ รางวัลเหรียญทอง	๒๔๘
๔.๒๔๙ รับรางวัลเหรียญทอง	๒๔๙
๔.๒๕๐ นักวิจัยและผู้ร่วมวิจัยกับรางวัลที่ได้รับ	๒๔๙
๔.๒๕๑ ได้รับรางวัลพิเศษจากประเทศบรูไนดารุสซาลาม	๒๕๐
๔.๒๕๒ รับรางวัลพิเศษจากประเทศบรูไนดารุสซาลาม	๒๕๑
๔.๒๕๓ รับใบประกาศจากผู้บริหารคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	๒๕๑
๔.๒๕๔ รูปแบบชุดที่ ๑ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๖๘	๒๕๓
๔.๒๕๕ รูปแบบชุดที่ ๒ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๐	๒๕๔
๔.๒๕๖ รูปแบบชุดที่ ๓ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๑	๒๕๕
๔.๒๕๗ รูปแบบชุดที่ ๔ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๒	๒๕๖
๔.๒๕๘ รูปแบบชุดที่ ๕ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๓	๒๕๗
๔.๒๕๙ รูปแบบชุดที่ ๖ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๔	๒๕๘
๔.๒๖๐ รูปแบบชุดที่ ๗ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๕	๒๕๙

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๔.๒๖๑ รูปแบบชุดที่ ๘ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๘	๒๖๐
๔.๒๖๒ รูปแบบชุดที่ ๙ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๙	๒๖๑
๔.๒๖๓ รูปแบบชุดที่ ๑๐ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๘๑	๒๖๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของการวิจัย

สืบเนื่องจากผลการวิจัย อุตสาหกรรมแฟชั่นผ้าสีม่วงจากธรรมชาติ (รจนา ชื่นศิริกุลชัย.๒๕๕๔) และผลผลการวิจัยผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะสู่ตลาดญี่ปุ่น (รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๕๙) วัตถุประสงค์เป็นสีม่วงจากวัตถุดิบธรรมชาติมีชื่อวิทยาศาสตร์ Eleutherine americana Merr.วงศ์ IRIDACEAE ชื่อสามัญ ไม้มี ชื่ออื่นๆ ยาอูเนะ บ่อเจอ เพาะปีเบ ว่านไก่แดง ว่านข้าว ว่านเพลาะ ว่านหมาก ว่านหอมแดง ลักษณะทั่วไป เป็นพืชล้มลุก มีหัวเป็นแบบกลีบขนาด เล็กอยู่ใต้ดิน มีสีแดง ลักษณะคล้ายหัวหอม ปลูกในดินร่วนปนทรายที่ระบายน้ำได้ดี ขยายพันธุ์ โดยการแยกหน่อ มีสรรพคุณทางยารักษาหวัด ยาขับ แก้กพิษแมลง สัตว์กัด สีธรรมชาติจากยาอูเนะ สีที่ได้หลายสีแตกต่างกันไป เช่นสีม่วง สีชมพูอมม่วง สีชมพู สีน้ำตาล สีทอง ผ้าสีม่วงจากยาอูเนะที่ค้นพบ ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายอีกทั้งยังเป็นพันธุ์ไม้ที่หายาก และได้นำไปทดสอบความคงทนของสีบนวัสดุ สิ่งทอตามมาตรฐาน (Standard Test Method for Colour Fastness Testing On Textiles) ตาม มาตรฐานสากล พบว่าสีย้อมธรรมชาติสีม่วงจากยาอูเนะมีความคงทนต่อการซัก ต่อการขัดถูและต่อ แสง ในระดับ ๔-๕ และสีม่วงจากยาอูเนะได้รับอนุสิทธิบัตร นับเป็นสิ่งที่ดีต่อวงการสิ่งทอ จะเห็นได้ ว่าวัสดุธรรมชาติ ที่แตกต่างของผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบสินค้า สร้างความ แตกต่างของสินค้าได้และสามารถทำให้ทั่วโลกนิยมและต้องการนำไปใช้ การนำเอาความเป็นอัต ลักษณ์ ความเป็นตัวตน นำมาปรับและพัฒนาให้เข้ากับแนวโน้มสิ่งทอโลกได้นั้นถือเป็นสิ่งสำคัญที่ สร้างบทบาทให้กับธุรกิจสิ่งทอไทยเป็นอย่างมาก

ภาพที่ ๑.๑ ลักษณะว่านยาอูเนะ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๑.๒ ลักษณะห้วยาอุณะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

และจากผลการวิจัย การสร้างนักร้องแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเป็นอัตลักษณ์ล้านนา ต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (รจนา ชื่นศิริกุลชัย.๒๕๕๗) สรุปผลของการวิจัยผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์ (เสื้อผ้า) กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ การนำผลการวิจัยมาใช้ร่วมในครั้งนี้เป็นสิ่งสำคัญมากปัจจุบันพบว่าทางกลุ่มขาดความรู้ทางด้าน การออกแบบและการพัฒนาแบบในการสร้างสรรค์ผลงานตามความต้องการของตลาด ได้อย่างต่อเนื่องทันสมัย ซึ่งปัญหาเรื่องการออกแบบนี้ไม่ใช่เกิดขึ้นเฉพาะทางกลุ่ม ยังเป็นปัญหาที่สถานประกอบการอีกหลายแห่งที่ทำตามแบบลูกค้าเท่านั้นไม่สามารถทำการออกแบบของตนเองให้สินค้าที่ผลิตมีความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะและสามารถเข้าสู่ในระดับสากลได้

ในปัจจุบันแนวคิดเศรษฐกิจบนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกในฐานะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งอนาคตอีกทั้งยังเป็นรูปแบบเศรษฐกิจระบบใหม่ที่เปิดให้บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้ามามีส่วนสำคัญประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการสร้างเอกลักษณ์และการผลิตสินค้าในท้องถิ่นให้มีศักยภาพด้วยการสนับสนุนให้ชนเผ่า ชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้าและบริการการเข้าถึงแหล่งทุนและการตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในฐานะที่ผู้วิจัยสอนทางด้านผ้าไทยและแฟชั่นอีกทั้งเป็นที่ปรึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดอื่นใกล้เคียง ได้ตระหนักถึงในการสร้างนวัตกรรมสี่ธรรมชาติ การสร้างคน และการสร้างธุรกิจ ผู้วิจัยและหน่วยงานสถาบันผ้าทอมือหรือภูษชัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนมีแนวคิดร่วมกันที่จะนำสี่ธรรมชาติจากว่านยาอุณะที่เป็นนวัตกรรมใหม่ มาถ่ายทอดองค์ความรู้ทำให้เกิดการพัฒนาและเป็นต้นแบบทางความคิดในการสร้างสรรค์ แหล่งกำเนิดสินค้าแฟชั่นผ้าไทยที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของตนเองและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สร้างความแตกต่างให้กับสินค้า เกิดการต่อยอดทางธุรกิจ

มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และการสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกเกษตรกร ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล อีกทั้งหาแนวทางการต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ สู่ตลาดภายในประเทศ และอนาคตตลาดต่างประเทศเพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มในโครงการพระราชดำริ สามารถพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การพึ่งพากันเองในชุมชนและเติบโตเป็นกลุ่มที่ยั่งยืนต่อไป ตามยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็ง เสริมสร้างศักยภาพของชุมชน และสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสันติและเกื้อกูล และตามแนวนโยบายของรัฐบาล ไทยแลนด์ ๔.๐ มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน อีกทั้งสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้วัฒนธรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากกว่านยาอุเณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

๑.๒.๒ เพื่อสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล

๑.๓ คำถามหลักในการวิจัย

๑.๓.๑ การถ่ายทอดองค์ความรู้วัฒนธรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากกว่านยาอุเณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ใช้กระบวนการการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

๑.๓.๒ การสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากลใช้กระบวนการสร้างสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

๑.๔ นิยามศัพท์เฉพาะ

๑.๔.๑ ยาอุเณะ หมายถึง ชื่อสี่ธรรมชาตินำมาสกัดสีได้สีม่วง สีชมพู

๑.๔.๒ นวัตกรรมแฟชั่น หมายถึง การออกแบบแฟชั่นที่นำอัตลักษณ์ สีส้ม อัตลักษณ์โครงสร้างการแต่งกายของชนเผ่าอาข่าที่เป็นภูมิปัญญาวัฒนธรรมดั้งเดิมมาต่อยอดสู่ตลาดสากล

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทางการเกษตร การขยายพันธุ์ สามารถนำมาต่อยอดในโครงการการอนุรักษ์พันธุกรรมโครงการในพระราชดำริ และในโครงการศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) หน่วยงานกรมหม่อนไหม ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สู่เชิงพาณิชย์สี่ธรรมชาติดจาก

ว่านยาอูเนะ สีม่วง สีชมพู ชมพูอมม่วง เนื่องจากสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะมีคุณสมบัติที่สามารถนำมาต่อยอดได้ครบวงจร สามารถสู่ภาคธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

๑.๕.๒ ทางวิชาการ ได้นวัตกรรมสีธรรมชาติจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในประเทศมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดการใช้ประโยชน์มากที่สุดและได้สร้าง นวัตกรรมแบบท้องถิ่นให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล

๑.๕.๓ ทางเศรษฐกิจ ตัวแทนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี นำองค์ความรู้ ที่ได้นำมาต่อยอดทางธุรกิจ การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าก่อให้เกิดรายได้ เท่าตัวหรือมากกว่า และมีความคุ้มค่า สามารถ ขยายโอกาสทางธุรกิจ และสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน คลัสเตอร์สิ่งทอในจังหวัดใกล้เคียงจนถึงระดับประเทศ

๑.๕.๔ ทางสังคม ได้ส่งเสริมพัฒนาคนในกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีความคิดสร้างสรรค์ในวิชาชีพและการดำเนินชีวิต สามารถใช้ภูมิปัญญา วัตถุดิบ วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ สร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนในสังคม ตามยุทธศาสตร์การสร้างเสริมสุขภาพของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสันติและเกื้อกูลสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากवानยาอุณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับการย้อมผ้าจากวัตถุดิบธรรมชาติ ทฤษฎีอัตลักษณ์ การออกแบบ กรอบแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีเนื้อหาหลัก ตามหัวข้อต่อไปนี้

๒.๑ การย้อมผ้าจากวัตถุดิบธรรมชาติ

๒.๒ ทฤษฎีอัตลักษณ์ (Identity Theories)

๒.๓ การออกแบบ

๒.๔ กรอบแนวคิดทฤษฎี

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ การย้อมผ้าจากวัตถุดิบธรรมชาติ

การย้อมผ้าสีต่างๆจากวัตถุดิบธรรมชาติ ผ้าสี่ธรรมชาติดเป็นผ้าที่มีคุณค่า เป็นการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละชนเผ่า แต่ละท้องถิ่น การย้อมสีธรรมชาติของชนเผ่า มีที่ให้สีต่างๆดังที่ พอลและอีเลน ลูวิส. (๒๕๒๘) กล่าวไว้ว่าการย้อมสีเส้นฝ้ายของชนเผ่า นั้นนิยมใช้เปลือกของต้นไม้ เถา ฝัก หรือผลของพืชที่มีอยู่ในป่า มาทำการย้อมได้สีต่างๆกัน มีดังนี้

๒.๑.๑ สีดำ ได้มาจากผลมะเกลือ เป็นการย้อมเย็น วิธีย้อมทำได้โดยการนำผลมะเกลือมาตำแล้วคั้นเอาแต่น้ำ แยกกากออกให้หมด เมื่อได้แต่น้ำมาแล้วนำมาผสมกับด่าง ซึ่งได้จากขี้เถ้า แล้วจึงนำไปย้อมได้ เมื่อย้อมหลายๆครั้งจะได้สีเทาอมดำ ถ้าต้องการเส้นฝ้ายสีดำเข้มจะต้องนำไปคลุกกับโคลนที่มีสีดำ ถ้าต้องการเส้นฝ้ายที่มีสีดำอมน้ำตาล ก็นำเส้นฝ้ายที่ได้จากการย้อมด้วยผลมะเกลือย้อมทับด้วยสีที่ได้จากต้นหนามจาย (ไม้เถามีหนามพุ่มใหญ่มาก)

๒.๑.๒ สีน้ำเงิน ได้จากใบฮ่อมและใบคราม เป็นพืชที่ชอบขึ้นอยู่ตามริมห้วยในป่า ใบกว้าง ๕-๖ เซนติเมตร ยาว ๘-๑๐ เซนติเมตร วิธีการทำน้ำย้อมคือนำใบฮ่อมและใบครามมาแช่น้ำทิ้งไว้ ๓-๕ วัน ใบครามและใบฮ่อมจะเริ่มเปื่อยและน้ำที่แช่กลายเป็นสีน้ำเงิน จึงเก็บกากใบที่แช่ไว้ทิ้งไป เมื่อเก็บกากใบออกจนหมดนำปูนขาวผสมลงไปใต้น้ำย้อมแล้วเก็บไว้ย้อมผ้าได้ต่อไป เมื่อนำเอาน้ำย้อมมา

ทำการย้อมต้องนำเอาจากกล้วยมาเผาจนเหลืองแต่ขี้เถ้าแล้วใส่ผสมลงไปใต้น้ำย้อมและจากนั้นใส่ใบส้มป่อยหรือใช้ผลไม้ชนิดหนึ่งไม่ทราบชื่อลักษณะคล้ายผลมะเกลือ

๒.๑.๓ สีแดงและม่วง ได้จากเถาไม้ฝางซึ่งเป็นไม้เถาขนาดใหญ่ นำลำต้นไม้ฝางมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆแล้วนำไปต้ม เป็นการย้อมร้อนก่อนนำไปย้อมต้องผสมด้วยเกลือ หรือน้ำด่างก่อน ทำให้สีน้ำย้อมติดกับเส้นฝ้ายได้ดีต้นแก่ ๆ หรือเถาที่แห้งแล้วจะให้สีแดงเข้มอมม่วง ถ้าต้นหนุ่มหรือดิบๆจะได้สีแดงแสด นอกจากนี้สีแดงยังได้จากเปลือกไม้ประดู่ นำมาต้มเช่นกันจะให้สีแดง แสด ชมพูแล้วแต่ความต้องการหากต้องการได้สีแดงก็ต้องทำการย้อมหลายๆครั้ง หากต้องการได้สีอ่อนก็ทำให้น้ำย้อมเจือจางและใช้เกลือในการทำปฏิกิริยาให้สีเกาะเส้นด้ายได้ดีเช่นกัน

๒.๑.๔ สีแสด ได้จากเถานมวัว นำเอาเปลือกของเถานมวัวมาต้มจะได้น้ำย้อมสีแสด ถ้านำเปลือกของต้นแถมมาทำน้ำย้อมจะได้สีแดงอมส้มถ้าต้นยังหนุ่มจะได้สีแสด

๒.๑.๕ สีเขียว ได้จากใบสมอพิเภก หรือที่ชาวพื้นเมืองเรียกมะนะ การย้อมคือการนำใบและผลมาต้ม เป็นการย้อมร้อนจะให้สีเขียวที่สวยงาม

๒.๑.๖ สีชมพู ได้จากเปลือกต้นปุย ทางอีสานเรียกต้นกระโดนเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เก็บเปลือกของต้นปุยแล้วสับเป็นชิ้นเล็กๆนำมาต้มจะได้สีชมพู เวลาย้อมก็ใช้ด่างขี้เถ้าหรือเกลือช่วยทำให้สีติดผ้า ใช้ในการเก็บดอกหรือตกแต่งทาลวดลายต่างๆ บนตัวเสื้อ

๒.๑.๗ สีเหลือง ได้จากขมิ้น และใบสมอ สำหรับขมิ้นใช้เหง้าหรือหัวมาตำเสร็จแล้วจึงคั้นเอาแต่น้ำ ใช้วิธีย้อมฝ้ายแบบย้อมร้อน โดยใช้เกลือเป็นตัวเร่งให้สีติดกับผ้าได้ดี ส่วนใบสมอต้องเก็บมาจากในป่า นำใบมาล้างให้สะอาดแล้วนำมาต้มจึงได้น้ำสีเหลือง แต่จะเป็นสีเหลืองที่อมเขียวนิดหน่อย การย้อมก็เหมือนขมิ้นใช้เกลือเป็นตัวทำให้สีติดกับผ้าได้ดี

๒.๑.๘ สีชมพูอมส้ม ได้จากเปลือกไม้แพ่ง นำเปลือกไม้ชนิดนี้มาต้ม ใช้วิธีย้อมแบบย้อมร้อนและใช้เกลือผสมลงไปเช่นกัน

๒.๑.๙ สีนํ้าตาล ได้จากฝักต้นหนามจาย เป็นไม้เถาขนาดใหญ่และมีหนามนำเปลือกและลำต้นมาต้มใช้วิธีการย้อมแบบย้อมร้อน ใส่เกลือลงไปใต้น้ำย้อมเพื่อให้สีติดได้ดี ต้นแก่จะให้สีนํ้าตาลเข้ม ต้นที่ยังดิบจะให้สีค่อนอ่อนลง

๒.๑.๑๐ สีนํ้าตาลออกเหลือง ได้จากเปลือกไม้เปยหรือต้นตะแบก นำเปลือกของต้นเปยมาต้ม ใช้วิธีการย้อมแบบย้อมร้อน ใส่เกลือลงไปใต้น้ำย้อมเพื่อให้สีติดได้ดี

๒.๑.๑๑ สีแดงอมส้ม ได้จากรากโค๊ะเป็นชื่อภาษาปวาเกอญอ สอบถามชื่อภาษาไทยจากชาวบ้านและคนเมืองโบราณก็ไม่มีชื่อที่เรียกกันและไม่ค่อยมีใครรู้จัก จึงเรียกตามศัพท์ปวาเกอญอ วิธีการย้อมคือนำรากของต้นโค๊ะมาตำให้ละเอียดแล้วนำมาต้ม ใช้วิธีการต้มแบบย้อมร้อน ใส่เกลือลงไปเพื่อให้สีติดผ้าได้ดี ถ้าต้องการสีเข้มต้องต้มรากโค๊ะให้ได้น้ำที่มีสีเข้มมากๆจะได้สีแดงอมส้มสวยงามสำหรับสีที่ได้จากรากโค๊ะ ปวาเกอญอจะนำไปทอเป็นผ้าถุง(ซิ่น)และเสื้อสำหรับผู้ชายชาวปวาเกอญอ นิยมกันมาก

๒.๒ ทฤษฎีอัตลักษณ์ (Identity Theories)

๒.๒.๑ ความหมายของอัตลักษณ์ การวิจัยนวัตกรรมแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลในครั้งนี้มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องทำการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับอัตลักษณ์ดังที่ได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ทำการสรุปและถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในเรื่องเกี่ยวกับความหมายของอัตลักษณ์ดังนี้

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองเห็นตนเองและการที่คนอื่นมองเรา อัตลักษณ์ต้องการความตระหนัก (Awareness) ในตัวเราและพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือเราจะต้องแสดงตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่เราเลือก ความสำคัญของการแสดงตนก็คือ การระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างไร ในสายตาคนอื่น (นัทธัญ ปรุสานนา, ๒๕๕๐)

คำว่า “อัตลักษณ์” มีความแตกต่างจากคำว่า “บุคลิกภาพ” เนื่องจากบุคคลอาจมีความเหมือนกันได้ในแง่ของบุคลิกภาพ เช่นการมีนิสัยหรือลักษณะบางอย่างที่อาจจะเหมือนกันได้ แต่การเหมือนกันในด้านอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความรู้สึกร่วมกันในด้านการตระหนักรู้ (awareness) บางอย่างเกี่ยวกับตัวตนของเรา หมายถึงการยอมรับในความเป็นตัวตน ประกอบเข้ากับการแสดงตัวตน (making oneself) ให้เห็นว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างอย่างไรกับกลุ่มอื่นหรือบุคคลอื่น

อัตลักษณ์ มีความสัมพันธ์กับวิธีการปฏิบัติตนของคนและวิถีความเป็นไปของชุมชน ทั้งในแง่วิถีชีวิตเป็นบ่อเกิดแห่งอัตลักษณ์และในแง่ที่อัตลักษณ์ถือเป็นเครื่องหมายหรือความหมายที่บ่งบอกถึงความเป็นชุมชน ดังนั้นในการศึกษาถึงอัตลักษณ์ของความเป็นชุมชนใดๆจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษารูปแบบวิถีชีวิตและการดำเนินไปของสังคมอย่างเข้าใจ การศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์จึงเป็นการศึกษาวิธีการดำรงชีพของคนในชุมชนอันได้แก่ ระบบการผลิตและการบริโภคภายใต้บริบทของชุมชน ที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกอบไปด้วย อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์ถึงความเป็นสังคม อัตลักษณ์ของชุมชน ความคิด ความเชื่อ ธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนระบบคุณค่าและการปฏิบัติตัวของคน ซึ่งล้วนสะท้อนและมีความหมายมาจากวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั่นเอง (เสกสรร สรรสรพิสุทธิ์, ๒๕๕๖)

อัตลักษณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญและมีคุณค่าอย่างมากเป็นสิ่งที่ควรทำการอนุรักษ์และฟื้นฟูก่อนที่จะสูญหายไปอย่างน่าเสียดาย

๒.๒.๒ ความเป็นมาของการศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์

อัตลักษณ์เกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ทั้งระหว่างบุคคลในสังคมและภายในตัวบุคคลเอง ในแต่ละบุคคลอาจมีอัตลักษณ์ที่หลากหลาย แต่จะมีการเลือกเอาเพียงอัตลักษณ์ใดอัตลักษณ์หนึ่งที่ตน

ยอมรับเพื่อนำมาใช้ภายใต้เงื่อนไขของบริบทในช่วงเวลาและพื้นที่และอัตลักษณ์นี้อาจถูกกำหนดได้ทั้งจากบุคคลเป็นผู้กำหนดตนเองหรือถูกกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของบุคคลโดยสังคมก็ได้ การกำหนดอัตลักษณ์นี้เกิดขึ้นบนกระบวนการคิดเกี่ยวกับระบบของความแตกต่าง ระบบของความหลากหลาย และการตั้งคำถามว่าอัตลักษณ์ที่จะสร้างขึ้นนั้นมีความเชื่อมโยงกับสังคมอย่างไร

ดังนั้นอัตลักษณ์กับสังคมจึงเป็นเรื่องที่แยกกันไม่ออก เนื่องจากการนิยามความเป็นตัวตนของอัตลักษณ์นั้นต้องมีการอ้างอิงกับสังคม แม้จะเป็นในระดับตัวบุคคลก็ยังคงมีการนิยามตนเองว่ามีตำแหน่งแห่งที่ หรือมีบทบาทอย่างไรในสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ (เสกสรร สรรสรพิสุทธิ์, ๒๕๔๖)

ฉลาดชาย รมิตานนท์ (๒๕๕๐) กล่าวว่าอัตลักษณ์นั้นไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นลอยๆ ตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการสร้างของวัฒนธรรมในช่วงเวลาหนึ่ง และวัฒนธรรมก็เป็นสิ่งก่อสร้างทางสังคม (Social construct) นอกจากนี้วัฒนธรรมก็ไม่ใช่สิ่งที่หยุดนิ่งหรือตายตัว หากแต่มีรูปแบบเป็นวงจรที่เรียกว่า “วงจรแห่งวัฒนธรรม” (Circuit of culture) ดังนั้นอัตลักษณ์ทั้งหลายจึงมีกระบวนการถูกผลิต (Produced) ให้เกิดขึ้น สามารถถูกบริโภค (Consumed) และถูกควบคุมจัดการ (Regulated) อยู่ในวัฒนธรรมเหล่านั้น และทั้งนี้ยังมีการสร้างความหมายต่างๆ (Creating Meanings) ผ่านทางระบบต่างๆ ของการสร้างภาพตัวแทน (Symbolic Systems of Representation) ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งแห่งที่ต่างๆ ทางอัตลักษณ์อันหลากหลายที่เราเลือกใช้ หรือนำเอามาสร้างเป็นอัตลักษณ์ของเรา

๒.๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชนเผ่า

อัตลักษณ์ของชนเผ่าเป็นอัตลักษณ์และวัฒนธรรมที่ถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการทางสังคม อัตลักษณ์ของชนเผ่า เป็นทั้งคำและแนวคิดสำคัญที่นักมานุษยวิทยาตะวันตกนำมาใช้ในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา เพื่อการศึกษากลุ่มชนที่มีวัฒนธรรม และภาษาเฉพาะที่ได้สืบทอดกันมานานหลายชั่วอายุคน บริบททางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าวอันเป็นยุคแห่งการประกาศเอกราชไม่ขึ้นต่อประเทศอาณานิคมตะวันตก ของประเทศในทวีปแอฟริกา และเอเชีย การเกิดขึ้นของประเทศและรัฐชาติใหม่ ตลอดจนกระบวนการต่อต้านการเหยียดผิวและเชื้อชาติ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการก่อกำเนิดของแนวคิดชนเผ่า อันเป็นคำที่เข้ามาแทนที่คำว่าเชื้อชาติ (Race) ที่มีที่มาจากความคิดว่าความแตกต่างระหว่างชนชาติถูกกำหนดโดยลักษณะทางชีวกายภาพและพันธุกรรมที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ดังคำกล่าวที่ว่า เชื้อชาติบางเชื้อชาติ (เช่นพวกผิวขาว) ฉลาดกว่าบางเชื้อชาติ (เช่นพวกผิวสี) เพราะพันธุกรรมกำหนดมาเช่นนั้น แนวคิดเรื่องเชื้อชาติ ได้นำไปสู่ความคิดในการคัดเลือกเชื้อชาติพันธุ์แท้ (ที่ไม่ใช่ลูกผสม) และการจัดช่วงชั้นระหว่างเชื้อชาติที่สูงและเชื้อชาติที่ต่ำ ในทางการเมืองแนวคิดเรื่องเชื้อชาติได้ถูกนำมา เป็นเหตุผลเพื่อสร้างความชอบธรรมในการที่นักล่าอาณานิคมผิวขาวกดขี่ชนผิวดำและผิวสีในทวีปต่างๆทั่วโลก ตลอดจนการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์เพื่อรักษาไว้ซึ่งเชื้อชาติอันบริสุทธิ์ แนวคิดเรื่องชนเผ่า (Tribe) ซึ่งมักเน้นอัตลักษณ์และวัฒนธรรมที่เฉพาะและแตกต่างของชนเผ่า โดยเชื่อว่าเกิดจากลักษณะการตั้งถิ่นฐานที่ห่างไกลและขาดการปฏิสัมพันธ์กับชุมชนอื่นๆ อัตลักษณ์ทางชนเผ่าเสนอให้มองวัฒนธรรมและการนิยามตนเองในความสัมพันธ์กับชุมชนอื่น ข้อ

ถกเถียงสำคัญในหมู่นักมานุษยวิทยาในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง จวบจนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙๖๐ ในการใช้แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ของชนเผ่าในการอธิบายความแตกต่างของสังคมมนุษย์คือจะใช้เกณฑ์อะไร หากไม่ใช่ชีวกายภาพที่มองเห็นได้ มาอธิบายการแบ่งกลุ่มชนเผ่าหรือกลุ่มทางวัฒนธรรม ทฤษฎีภาษาศาสตร์หรือนิรุกติศาสตร์ (Linguistic Theories) ได้กลายเป็นศาสตร์อันทรงอิทธิพล ที่นักมานุษยวิทยาจำนวนมากใช้ในการจัดกลุ่มของชนเผ่าและการค้นหาหน่วยทางวัฒนธรรม (Culture-Bearing Units) ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นแนวคิดและวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ ที่สามารถตรวจสอบความสมเหตุสมผลได้ อย่างไรก็ตาม ในปลายทศวรรษที่ ๑๙๖๐ เป็นต้นมา แนวทางของคำถามโดยนักมานุษยวิทยาในเรื่องอัตลักษณ์ชนเผ่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ

อย่างไรก็ตาม นักมานุษยวิทยาในยุคหลังสมัยใหม่ต่างก็ตั้งคำถามต่อแนวการอธิบายเรื่องการสร้างอัตลักษณ์ของชนเผ่าทั้งสายสำนักโครงสร้างหน้าที่ และสายกำเนิดร่วม ที่มีแนวโน้มในการมองอัตลักษณ์ในเชิงสถิติ หรือการเปลี่ยนแปลงของอัตลักษณ์ในเชิงสถิติโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาอัตลักษณ์ในฐานะที่ไม่ใช่เพียงสิ่งที่สมาชิกในกลุ่ม “มี” และ “สืบทอด” มาร่วมกัน หากแต่เป็นความสัมพันธ์และกระบวนการในการสร้างความแตกต่างระหว่างคนที่เต็มไปด้วยการต่อรองความไม่คงที่ และความไม่แน่นอนอยู่ตลอดเวลา สิ่งที่เชื่อกันว่าเป็น “กำเนิดร่วม” อันเป็นที่มาของความเป็นชาติพันธุ์เดียวกัน การศึกษาเรื่องอัตลักษณ์ (Identity) จึงเป็นสิ่งที่แยกออกได้ยากจากการวิเคราะห์กระบวนการสร้าง รับเอา หรือถูกทำให้มีอัตลักษณ์ ดังนั้นอัตลักษณ์ทางชนเผ่าจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการ (Process) มากกว่าคุณลักษณะที่ถาวรและตายตัว (ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี, ๒๕๔๗)

กล่าวโดยสรุปคือ อัตลักษณ์มิใช่เป็นสิ่งที่มียู่แล้วในตัวตนของตนเอง หรือกำเนิดมาพร้อมกับคนหรือสิ่งของ แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นและกำหนดโดยคนที่เป็นเจ้าของอัตลักษณ์นั้นและคนอื่น อัตลักษณ์ของชนเผ่าจะถูกสร้างหรือทำให้แตกต่างจากชนเผ่าอื่นก็ต่อเมื่อกลุ่มชนเผ่า นั้นไปมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นหรือกลุ่มชนเผ่าอื่น และความเป็นอัตลักษณ์สามารถนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบเพื่อสร้างงานให้เกิดความแตกต่างได้เป็นอย่างดีและมีคุณค่า

๒.๓ การออกแบบ

๒.๓.๑ หลักการออกแบบแฟชั่น

แฟชั่นเป็นส่วนสำคัญในสังคมในวัฒนธรรม ในศิลปะของทุกชนชั้นทุกระดับถึงแม้ว่าจะไม่มีอะไรที่แน่นอน หรือจริงจางยั่งยืนเพราะแฟชั่นเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่นแฟชั่นการแต่งตัวแฟชั่นของคนเราเป็นกระแสสะท้อนให้รู้สึกถึงชีวิตความเป็นอยู่ในสังคม ความมีวัฒนธรรมแบบไหนมีศิลปะอย่างไร และสามารถบอกหรือคาดเดาได้ถึงความเป็นมา จนถึงอุปนิสัยของเจ้าของได้เป็นอย่างดี

การศึกษาเกี่ยวกับแฟชั่น เพื่อประกอบอาชีพแต่ละแขนง เช่น Fashion Design (การออกแบบแฟชั่น) Fashion Illustration (การวาดรูปหรือการขยายรูปการออกแบบแฟชั่น) Fashion

Merchandising (การตลาดของแฟชั่น) หรือ Textile Design (การออกแบบลายผ้าเพื่อใช้ในแฟชั่น และใช้สอยต่างๆเกี่ยวกับผ้า) Fashion Product Design (การออกแบบผลิตภัณฑ์) ค่อนข้างจะลึกซึ้ง และละเอียดพอกันกับการศึกษาวิชาการแขนงอื่นๆหรืออาจมากกว่าด้วยซ้ำ เพราะแฟชั่นได้เข้ามามี ความสำคัญในชีวิตของเราและจากความรู้สึกของตัวเองเกี่ยวกับแฟชั่นการแต่งตัวจะเป็นที่ทรงม การแต่งหน้า การใช้เครื่องประดับ ชุดชั้นใน ชุดนอน เสื้อผ้าต่างๆไปจนถึงเข็มขัด รองเท้าหรือกระเป๋า แฟชั่นเคหะสิ่งทอ ในห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องครัว ห้องน้ำ แทบทุกคนต่างก็เลือกซื้อเลือกใช้ตาม ความชอบ หรือตามความต้องการตามอรรถภาพของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกวันนี้เรามี ทางเลือกได้หลายอย่างและโอกาสในการบริโภคแฟชั่น มีการปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้นเรื่อยๆ ต้อง เปลี่ยนแปลงตัวเอง เปลี่ยนความคิด เปลี่ยนเทคนิค ตามแฟชั่นว่าตอนนี้เขาไปถึงไหนกันแล้ว และกั พัฒนาไม่ให้ช้ากว่าคนอื่นซึ่งต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างชิ้นงาน ตลอดเวลา เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง และดีไซน์เนอร์ Designer นักออกแบบออกแบบตาม จินตนาการ ประสบการณ์ แนวโน้มของแฟชั่นต่างๆ และความต้องการของลูกค้า

๒.๓.๒ การหาแรงบันดาลใจในการออกแบบแฟชั่น

ในการออกแบบแฟชั่น เครื่องแต่งกาย นักออกแบบต้องทำการวิจัยค้นหาเรื่องราวของสิ่งที่จะ ออกแบบเพื่อให้การออกแบบตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ในการค้นหาแรงบันดาลใจในการ ออกแบบแฟชั่นมีขั้นตอนในการหาแรงบันดาลใจในการออกแบบดังนี้

๑) การทำ Mood Board คือกระดานภาพ ที่เล่าเรื่องของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เป็น รูปภาพที่แสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม การจำแนกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ชัดเจนและเห็นภาพว่าวิถีชีวิตที่เป็น กลุ่มเป้าหมายนั้นเป็นอย่างไร เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆหรือไม่

๒) การทำ Key Look คือการเลือกลุค Look ที่สำคัญที่สุดของ Theme ที่กำลัง ออกแบบให้เห็นเด่นชัดและเป็น ลุคที่น่าเสนอ Theme ดังกล่าวได้ดีที่สุดสามารถมี Key Look ได้ มากกว่า ๑ หรืออาจถึง ๕ ในกรณีที่เป็นคอลเลคชั่นใหญ่ นำ Key Look นั้นมาแตกแบบออกเป็นดีไซน์ ตามจินตนาการของ Mood Board ที่จัดทำขึ้น ทั้งในแง่ของการใช้สีและวัสดุ โครงเส้นและผิวสัมผัส ตามที่ได้ตั้งกรอบไว้และต้องเป็นการแตกแบบที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต

๓) การทำ Lifestyle Board ประกอบด้วย แผ่นกระดาษ กระดาน หรือพื้นที่วัสดุ Theme or Concept Target Customer Symbol Pictures of Their Life Their Favourite Objects

๔) การทำ Wording of their Behaviours and Mood คือกระดานภาพที่เล่า เรื่องทั้งหมดของสิ่งที่จะออกแบบ กระดานภาพที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อหัวข้อหลักของการ

ออกแบบ การแสดงรายละเอียดที่สำคัญๆ เช่น กลุ่มสี โคร่งเสื้อผ้า ดีเทล ผิวสัมผัสและอื่นๆ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการออกแบบที่เป็นกรอบไม่ให้ความคิดมากเกินไป

๒.๓.๓ การออกแบบแฟชั่นตามแนวโน้มความต้องการของตลาด

การออกแบบแฟชั่นตามแนวโน้มความต้องการของตลาดเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับผู้ผลิตที่ต้องการผลิตสินค้าแฟชั่น จำหน่าย ควรคำนึงถึงแนวโน้ม ความต้องการเป็นอันดับแรกผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลการออกแบบสินค้าตามแนวโน้มความต้องการของตลาดยุโรป ยุโรป นับเป็นตลาดหนึ่งที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเป็นตลาดหลักที่มีมูลค่าการนำเข้าจากประเทศไทยหลายหมื่นล้านบาทในแต่ละปี โดยมีตลาดหลัก ได้แก่ ฝรั่งเศส เยอรมัน สหราชอาณาจักร อิตาลี สาธารณรัฐฮังการี และสาธารณรัฐเชก การที่สินค้าไทยจะมีโอกาสเข้าสู่ตลาดยุโรป ซึ่งเป็นตลาดที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง ผู้ผลิตของไทยจะต้องมีการนำกลยุทธ์ด้านการตลาดใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้เข้าถึงผู้ซื้อหรือผู้บริโภคในตลาดยุโรปมากขึ้น รวมทั้งต้องมีการพัฒนาคุณภาพรูปแบบสินค้าแฟชั่นใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดอยู่เสมอ ดังนั้นการออกแบบสินค้าแฟชั่นจึงเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้สินค้าสามารถจำหน่ายได้ในตลาดยุโรป และยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อต้นทุนและการตัดสินใจซื้อสินค้าของลูกค้าถึงร้อยละ 85 ในเรื่องการออกแบบ ได้มีผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการออกแบบชั้นนำของยุโรปหลายประเทศ ทั้งประเทศเยอรมัน ฝรั่งเศสและอิตาลี ได้ให้ข้อคิดเห็นหลักการ และแนวโน้มการออกแบบสินค้าแฟชั่นตามความต้องการของตลาดยุโรป ซึ่งนักออกแบบของไทยสามารถเรียนรู้และนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ โดยสรุปหลักสำคัญ ดังนี้

๑) การออกแบบต้องมีความยืดหยุ่นในตัว (Flexibility) ต้องปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นเพื่อความต้องการที่เปลี่ยนไปมาของลูกค้า และทำให้เกิดแบรนด์ (Brand) ด้วยการเสนอสินค้าและบริการที่แตกต่างจากคนอื่น

๒) การออกแบบควรคำนึงถึงความเป็นอัตลักษณ์ลักษณะของแต่ละวัฒนธรรมที่ผสมผสานกันเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีเอกลักษณ์ และสามารถใช้งานได้จริงในยุคปัจจุบัน การรวมกันของวัฒนธรรมที่ต่างกันไม่จำเป็นต้องก่อให้เกิดความขัดแย้งเสมอไป แต่ยิ่งก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

๓) การออกแบบโดยมีแนวความคิดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๔) การออกแบบที่ต้องสังเกตความเคลื่อนไหวของแฟชั่น เพื่อค้นหาแนวโน้มของแฟชั่นและการนำแนวโน้มที่ได้จากแฟชั่นไปใช้กับสภาวะแวดล้อมของผู้ใช้ เพราะบางครั้ง รูปแบบแฟชั่นอาจใหม่เกินไปไม่สามารถเชื่อมโยงกับการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้ซื้อได้

๒.๓.๔ ด้านแนวคิดและหลักในการออกแบบ

แฟชั่นเป็นส่วนสำคัญในสังคมในวัฒนธรรม ในศิลปะของทุกคนชั้นทุกระดับถึงแม้ว่าจะไม่มีอะไรที่แน่นอน หรือจริงจางยั่งยืนเพราะแฟชั่นเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งบางครั้งบางทีก็ซับซ้อนแต่แฟชั่นการแต่งตัวของคนเราจะเป็นกระจกสะท้อนให้รู้สึกถึงชีวิตความเป็นอยู่ในสังคม ความมี

วัฒนธรรมแบบไหนมีศิลปะอย่างไร และจากการแต่งตัวก็พอจะบอกหรือเดาได้ถึงความเป็นมา จนถึงการศึกษาแลอุปนิสัยของผู้สวมใส่ได้ด้วย

การศึกษาหรือวิชาที่เกี่ยวกับแฟชั่นนั้น สำหรับคนบางกลุ่มก็เป็นสิ่งง่าย ๆ และตื้น ๆ ซึ่งถ้าไม่มีอะไรดีกว่าที่จะทำได้ก็อาจจะเข้าเรียนได้ง่ายกว่าแขนงอาชีพหรือความรู้ๆ อื่น ซึ่งความเป็นจริงแล้ววิชาการศึกษาแควดวงแฟชั่น เพื่อประกอบอาชีพแต่ละแขนง เช่น Fashion Design (การออกแบบแฟชั่น) Fashion Illustration (การวาดรูปหรือการขยายรูปการออกแบบแฟชั่น) Fashion Merchandising (การตลาดของแฟชั่น) หรือ Textile Design (การออกแบบลายผ้าเพื่อใช้ในแฟชั่น และใช้สอยต่างๆเกี่ยวกับผ้า) ค่อนข้างจะลึกซึ้งและละเอียดพอกันกับการศึกษาวิชาการแขนงอื่นๆหรืออาจมากกว่าด้วยซ้ำ เพราะแฟชั่นไม่ได้เข้ามามีความสำคัญในชีวิตของเรา จากความจำเป็นและต้องการเท่านั้น (คนทุกคนในโลกนี้ต้องการมีชีวิตอยู่ในสังคมของความเป็นคนต้องนุ่งห่ม) นอกจากนี้ยังบวกความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบเข้าไปอีกด้วย

ความรู้สึกของตัวเองเกี่ยวกับแฟชั่นการแต่งตัวจะเป็นที่ทรงผม การแต่งหน้า การใช้เครื่องประดับ ชุดชั้นใน ชุดนอน เสื้อผ้าต่างๆไปจนถึงเข็มขัด รองเท้าหรือกระเป๋า แทบทุกคนต่างก็เลือกซื้อเลือกใช้ตามความชอบ หรือตามความต้องการตามอัธยาศัยของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกวันนี้เรามีทางเลือกได้หลายอย่างและโอกาสในการแต่งตัว

หลักการการออกแบบแฟชั่นผลิตภัณฑ์ทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลง มีการปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้นเรื่อยๆเพราะแฟชั่นมาเร็วไปเร็ว ต้องเปลี่ยนแปลงตัวเอง เปลี่ยนความคิด เปลี่ยนเทคนิคไปเรื่อยๆคอยตามแฟชั่นว่าตอนนี้เขาไปถึงไหนกันแล้ว และก็พัฒนาไม่ให้อ้ากว่าเขาซึ่งต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก ต้องสร้างแรงบันดาลใจให้สดใหม่ ต้องมีความรับผิดชอบสูง ที่สำคัญคือ ต้องอยู่ในโลกของความเป็นจริงไม่ใช่อยู่ในความฝัน

๒.๔ กรอบแนวคิดทฤษฎี

๒.๔.๑ ทฤษฎีการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนประกอบด้วยหลัก ๓ ด้าน คือ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืน มุมมองของมนุษย์จะต้องปรับเปลี่ยน ให้เปิดกว้างยอมรับความจริงถึงผลกระทบ ที่จะติดตามมาจาก การกระทำ ของตนมนุษย์จะต้องประสานแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และจริยศาสตร์ เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเป็นข้อกำหนดทั่วไป สร้างให้เกิดเป็นความคิดรวบยอดขึ้นในระบบความคิดพร้อมจะนำไปเชื่อมโยงกับ ประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาที่ยั่งยืน ประสบผลสำเร็จความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยทั่วไปหมายถึง การพัฒนาเพื่อบรรลุถึงความต้องการของมนุษยชาติในปัจจุบัน (โดยเฉพาะคนยากจน) ขณะเดียวกันก็จะต้องไม่เป็นการลดทอนหรือเบียดบังโอกาสที่จะบรรลุความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในรุ่นต่อ ๆ ไปด้วย ซึ่งนักนิเวศวิทยามีความเห็นว่ามีมนุษย์จะต้อง ปรับเปลี่ยนวิถีคิด และวิถีทางแห่งการดำรงชีวิตของ

คนในปัจจุบันใหม่ ปรับเปลี่ยนวิถีคิดและค่านิยมจากมองระยะสั้นไปสู่การมองระยะยาว และเน้นที่ผลประโยชน์ของโลกธรรมชาติเป็นเกณฑ์ จะทำให้มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อมอยู่ควบคู่กันไปโดยสันติสุขสงบและยั่งยืน (ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ๒๕๔๑)

ในมุมมองของ อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (๒๕๓๙) เห็นว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวคิดและแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนและชุมชนให้ดีขึ้นโดยไม่เอนเอียงไปทางด้านวัตถุนิยมจนลืมการพัฒนาและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและธรรมชาติแต่ให้ผสมผสานกลมกลืนไป กับการพัฒนาบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคมและเสนอรูปแบบของการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้ ดำเนินการในรูปแบบที่เน้นการยอมรับนับถือซึ่งกันและกันรูปแบบการประนีประนอมที่สร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาและสิ่งแวดล้อมและวิถีการดำรงอยู่ในสังคมมนุษย์รูปแบบการสร้างเครือข่ายและพันธมิตรรูปแบบการดำเนินงานหลายระดับและรูปแบบทางเลือกด้านเศรษฐกิจ

ในการนำเอาทฤษฎีการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นสิ่งสำคัญในการปลูกฝังให้เยาวชนคนไทย ชนเผ่าอาข่า คนพื้นราบ ชนเผ่าอื่นๆ มีภูมิคุ้มกันที่ดีพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้ยุคโลกาภิวัตน์ได้มีความภูมิใจในความเป็นชนเผ่า ต้องรู้จักรักเหง้า ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของตนเอง ของครอบครัว เห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของชนเผ่าตน ตลอดจนรู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่นที่เข้ามา ให้เหมาะสมพอประมาณกับการใช้ชีวิตของตนเอง ให้อยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป

๒.๔.๒ แนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)

ในปัจจุบันแนวคิดเศรษฐกิจบนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ของ จอห์น ฮอว์กินส์ (John Howkins) ชาวอังกฤษได้ให้คำนิยามเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) คือการสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์

“เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์” มีองค์ประกอบร่วมของแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้การศึกษา การสร้างสรรค์งานและการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรมการสั่งสมความรู้ของสังคม และเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่ประเทศอังกฤษถือว่าเป็นต้นแบบของการพัฒนาในเรื่องนี้อย่างจริงจังขนาดของอุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์ของอังกฤษ คิดเป็นสัดส่วนสูงถึง ๗.๓% ของ GDP มีอัตราการเติบโตเฉลี่ย ๕% ต่อปี คิดเป็น ๒ เท่าของอุตสาหกรรมอื่นๆ และมีการจ้างงานถึง ๑.๘ ล้านคน ทำรายได้จากการส่งออกกว่า 14 พันล้านปอนด์หรือคิดเป็นสัดส่วน ๑๒% ของการส่งออกสินค้าและบริการรวมกันอังกฤษจึงครองส่วนแบ่งตลาดโลกมากที่สุดคือ ๑๘% และตั้งเป้าในอีก ๑๐ ปีข้างหน้าจะกลายเป็นภาคที่สร้างรายได้หลักเข้าประเทศขึ้นมาแทนภาคการเงินที่ยังเป็นอันดับหนึ่งอยู่ในขณะนี้และเพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์รัฐบาลอังกฤษได้จัดให้มีโปรแกรมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (The Creative Economy Program) ขึ้นตั้งแต่คริสต์ศักราช ๒๐๐๕ โดยมีการจัดตั้งหน่วยงาน Department of Culture, Media and Sport (DCMS) เป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์ กำกับดูแลอุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์ที่มีการขับเคลื่อนธุรกิจที่อยู่ในเครือข่าย ๑๓ กลุ่มอุตสาหกรรมและให้ดำเนินการเรื่องนี้ผ่าน

องค์กรเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ของชาติและภูมิภาค(National Endowment for Science, Technology and the Arts - NESTA)เพื่อกำหนดนโยบายสนับสนุน และส่งเสริมอุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์อย่างจริงจังโดยเฉพาะกลุ่ม SMEs นอกจากนี้ ยังได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับ Communications Act (2003)เพื่อสนับสนุนให้ใช้สื่อรัฐสนับสนุนกิจกรรมของอุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์โดยภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการอิสระเข้าร่วมพัฒนา อุตสาหกรรมนี้ได้อย่างกว้างขวางเปิดให้มีการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบมีการจัดสรรงบประมาณ แผนงานดำเนินงานชัดเจน มีระบบภาษีช่วยดูแลสิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ปัจจุบันแนวคิดเศรษฐกิจบนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกในฐานะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคตอีกทั้งยังเป็นรูปแบบเศรษฐกิจระบบใหม่ที่เปิดให้บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้ามามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนบริหารเศรษฐกิจ

จอห์น ฮอกกิน(John Howkins) ได้ให้ข้อคิดว่า การสร้างเศรษฐกิจด้วยความคิดสร้างสรรค์ให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีโครงสร้างโมเดลพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ก่อเกิดความคิดสร้างสรรค์มาจากหลักการ ๓ ข้อ คือทุกคนสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ (Everyone needs Creativity or Everyone can be Creativity) เพราะเชื่อว่าคนเราทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวตั้งแต่เด็กๆ แล้วความคิดสร้างสรรค์ต้องการอิสรภาพ (Creativity needs Freedom)ทั้งนี้ในสังคมที่สนับสนุนให้คนแสดงความคิด และสามารถแสดงออกได้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการศึกษา ฝึกฝน เรียนรู้และอิสรภาพความคิดสร้างสรรค์ต้องการตลาด (Freedom needs markets)ทั้งอิสรระของความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดตลาดและสามารถแลกเปลี่ยนนำไปใช้ประโยชน์ได้ปัจจุบันอังกฤษจัดเป็นประเทศแรกที่ครองส่วนแบ่งตลาดโลกมากที่สุดในอุตสาหกรรมบนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์คือ ๑๘% ในขณะที่ สหรัฐอเมริกา มีส่วนแบ่งการตลาดประมาณ ๑๗% และจีน 13%ขณะที่อัตราการเติบโตที่รวดเร็วสูงสุดกลับเป็นประเทศอินเดียที่เติบโตสูงกว่า ๔๐%ต่อปี เช่นเดียวกับเกาหลี และสิงคโปร์ เป็นต้นและได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน Department of Culture, Media and Sport(DCMS)เป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์กำกับดูแลอุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์โดยมีการขับเคลื่อนธุรกิจที่อยู่ในเครือข่ายที่ได้จำแนกออกเป็น ๑๓ กลุ่มอุตสาหกรรมได้แก่ที่วิทยุโฆษณาสถาปนิกนักออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายคอมพิวเตอร์วีดีโอเกมส์ภาพยนตร์วีดีโอออกแบบสร้างสรรค์ศิลปะงานฝีมือดนตรีช่างศิลป์ซอฟต์แวร์สิ่งพิมพ์ศิลปะร่วมสมัยโดยมุ่งให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งจากภาคศิลปะพื้นบ้าน และวัฒนธรรมรวมทั้งคอมพิวเตอร์วีดีโอเกมส์

ในการสร้างเศรษฐกิจด้วยความคิดสร้างสรรค์ให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องมีโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมให้คนมีความคิดสร้างสรรค์อาทิเสถียรภาพการเมืองมั่นคง ความเป็นประชาธิปไตย รวมทั้งการศึกษาและความเข้าใจของคนอย่างทั่วถึงและที่สำคัญมีความเป็นอิสระทางความคิดและการแสดงออก (ศูนย์สร้างสรรค์การออกแบบ. ๒๕๕๑)

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ การย้อมผ้าสีธรรมชาติ

สุรีย์ พุทธระกุลและคณะ.(๒๕๕๓) ได้รายงานการวิจัยการพัฒนาสารย้อมสีธรรมชาติในเขตภาคเหนือตอนบนกล่าวถึง การย้อมสีธรรมชาติคือการย้อมสีจากการสกัดสีย้อมจากวัตถุดิบธรรมชาติจากส่วนต่างๆของพืชและสัตว์ จากเปลือก ราก และใบไม้ หาได้ในป่า การฝีกอบรมการย้อมสีธรรมชาติผู้ที่เข้ารับการฝีกอบรมมีทั้งที่ย้อมสีธรรมชาติและไม่เคยย้อม และมีปัญหาต่างๆดังนี้ สีที่ย้อมได้ไม่สม่ำเสมอหรือเป็นรอยต่าง สีตกมาก สีธรรมชาติหาได้จากอะไรบ้าง ไม่ทราบวิธีดูแลรักษาผ้าย้อมสีธรรมชาติ และการย้อมครั้งละหลายๆย้อมไม่ได้ จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงได้ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการย้อมสีธรรมชาติ

ปัจจุบันนี้ทั่วโลกมีการตระหนักถึงผลเสียของการใช้สีสังเคราะห์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งรวมไปถึงผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ในระหว่างขั้นตอนการผลิตสี การย้อมสี และการนำไปใช้สวมใส่ ดังจะเห็นได้จากการยกเลิกการผลิตหรือการนำเข้าวัตถุดิบที่เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น เบนซินดิน ที่ใช้ในการผลิตสีสังเคราะห์ในหลายประเทศ หรือการออกกฎหมายห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ย้อมด้วยสีเอโซ (azo dyes) ที่สามารถแตกตัวให้สาร aromatic amines ที่มีแนวโน้มเป็นสารก่อมะเร็ง ในกลุ่มประเทศยุโรป ดังนั้นจึงเกิดความสนใจในการนำเอาสีธรรมชาติมาใช้แทนสีสังเคราะห์ในการย้อม ผ้ากันมากขึ้น เนื่องจากมีความเป็นพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ซึ่งยืนยันได้จากการมีงานวิจัยทางด้านนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติต่างๆ ในประเทศไทย เช่น สีน้ำเงินจากใบคราม สีแดงจากครั่ง และสีดำจากผลมะเกลือ ทำกันส่วนใหญ่เฉพาะชาวบ้านที่สามารถหาส่วนของต้นไม้ให้สีในท้องถิ่น โดยการย้อมเส้นด้ายฝ้ายและไหม ก่อนนำมาทอเป็นผ้าผืนเพื่อใช้เองหรือไว้ขาย ส่วนงานวิจัยในประเทศ ได้มีการศึกษาการสกัดสีจากธรรมชาติ วิธีการย้อมเส้นด้ายและผ้า ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการย้อมเช่น อุณหภูมิ เวลาในการย้อม และการใช้สารดูดซับสีหรือแทนนิน (tannin) จากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบเหมือด หรือสารช่วยติดสีหรือมอร์แดนต์ (mordants) จำพวกเกลือของโลหะ ได้แก่ สารส้ม (alum, aluminum potassium sulfate) จุนสี (copper sulfate) เหล็ก (ferrous sulfate) โครม (chrome, potassium dichromate) และดีบุก (stannous chloride) ซึ่งพบว่ามอร์แดนต์นอกจากจะให้เฉดสีที่หลากหลายแล้ว ยังทำให้สีสามารถผนึกติดบนเส้นใยได้ดีขึ้นโดยการเกิดสารประกอบเชิงซ้อน ระหว่างโมเลกุลของสีกับมอร์แดนต์โลหะ (metal dye complexes) ทำให้โมเลกุลของสีมีขนาดใหญ่ขึ้น

ขณะเดียวกันการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจะมีข้อด้อยคือการติดสีต่ำ (low color yield) เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สีสังเคราะห์ และยังมีปัญหาสีซีด สีตก ระหว่างการนำไปใช้งาน หรือมีความคงทนของสีต่อการซักและต่อแสงต่ำ ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ อันเป็นสาเหตุของการที่ต้องใช้มอร์แดนต์โลหะในการย้อมด้วย แต่การใช้โลหะเหล่านี้ โดยเฉพาะโลหะหนักที่เป็นพิษ เช่น โครม ในปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

(<http://shop.thaijapanmarket.com/thainumchoke>)

๒.๕.๒ การออกแบบให้มีความเป็นอัตลักษณ์

ธัญาดา ยอดแก้ว (๒๕๔๗) ได้ศึกษาเรื่อง “สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน” พบว่าสัญลักษณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำเสนอภาพลักษณ์ของประเทศต่างๆ การสร้างสรรค์สัญลักษณ์เพื่อการสื่อความหมายและแสดงภาพลักษณ์ของแต่ละประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารทางวัฒนธรรมของแต่ละชาติมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของชาติที่สะท้อนความเป็นมาแสดงออกถึงความเจริญรุ่งเรืองและเป็นแบบฉบับที่ตีงามประจำชาติซึ่งก่อให้เกิดความนิยมยกย่องและเกิดความภาคภูมิใจของคนในแต่ละชนชาติและยังเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่เป็นแบบฉบับเฉพาะตัวแบ่งแยกออกไปตามลักษณะแต่ละวัฒนธรรมแนวทางการออกแบบภาพสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการออกแบบภาพสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมครั้งนี้หลักในการออกแบบภาพสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมควรศึกษาและถ่ายทอดลักษณะเฉพาะของแต่ละวัฒนธรรมที่เด่นชัดที่สุดเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของชาติที่มีแบบฉบับเฉพาะตัวหลักการใช้สีสำหรับการออกแบบควรคำนึงถึงลักษณะของสีที่นิยมนำมาใช้หรือนำเสนอจนเกิดเป็นเอกลักษณ์ของสีในวัฒนธรรมนั้นๆ การเลือกสีในการออกแบบต้องคำนึงถึงหลักความเป็นจริงการใช้สีที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมย่อมก่อให้เกิดการสื่อความหมายที่ดีและเป็นการส่งเสริมงานออกแบบให้ดียิ่งขึ้นหลักการจัดวางองค์ประกอบในการจัดวางองค์ประกอบของภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งการออกแบบควรนำเสนอในส่วนที่สำคัญเพียงเรื่องเดียวหรือเน้นจุดสนใจเพียงจุดเดียว

การออกแบบ หมายถึง การถ่ายทอดรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงาน ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ เพื่อให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกัน ดังที่ ดนัย เรียบสกุล (๒๕๒๖) ได้สรุปผลการวิจัยกระบวนการออกแบบชุดประจำชาติไทย สำหรับการนำเสนอระดับนานาชาติเป็นกระบวนการที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบชุดประจำชาติไทยและไม่ต้องการให้เป็นกรอบความคิดแต่อย่างใด โดยนักออกแบบสามารถปรับใช้ได้ตามความถนัดและวัตถุประสงค์ในแต่ละครั้ง ลำดับขั้นตอนต่างๆในผังการออกแบบที่สร้างขึ้นจะมีขั้นตอนที่นักออกแบบควรคำนึงถึงเรื่องจากชุดประจำชาติไทย สำหรับใช้ในเวทีการประกวดนางงามระดับนานาชาติ มีรายละเอียดมาก ดังนั้นกระบวนการออกแบบจึงเป็นแนวทางในการคิดสร้างสรรค์ชุดประจำชาติไทย กระบวนการออกแบบชุดประจำชาติไทยสำหรับการนำเสนอระดับนานาชาติ มี ๕ ขั้นตอนดังนี้

๑) ขั้นสรุปการออกแบบ (Brief) ขั้นตอนนี้นักออกแบบจะสามารถระบุได้แล้วว่าชุดที่ต้องออกแบบเป็นรูปแบบใดและมีกฎเกณฑ์ใดบ้างจากผู้ถือลิขสิทธิ์การคัดเลือกตัวแทนประกวดนางงามเวทีต่างๆ

๒) ขั้นตอนแนวความคิด (Concept) ขั้นตอนนี้เป็นช่วงของการศึกษาค้นคว้าหาแรงบันดาลใจและสรุปแนวความคิด

๓) ชั้นการแสดงออก (Expression) เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์และสร้างสรรค์ในประเด็นต่างๆได้แก่ การนำเสนอบนเวที ผู้สวมใส่ สี เหตุการณ์ของสังคม วัสดุ เครื่องประดับ การแต่งหน้าและทำผม

๔) สี (Color) การเลือกใช้โทนสีเป็นสิ่งสำคัญมากในการออกแบบชุดประจำชาติไทย เพราะโทนสีจะสามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้สวมใส่และชุดดูโดดเด่นขึ้นมากได้ ที่ผ่านมานักออกแบบมักเลือกใช้โทนสีเดียวทั้งชุดและสองโทนสีใน ๑ ชุด ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวความคิดของแต่ละชุดและผู้สวมใส่ชุดประจำชาติไทยปีนั้นๆ โทนสีของชุดประจำชาติไทยมีโทนสีเดียวทั้งชุดและโทนสองสีในหนึ่งชุด

๕) สภาพสังคม (Social issues) สภาพสังคมหรือสถานการณ์ของสังคม ณ ช่วงเวลานั้นๆ มีผลอย่างมากต่อการออกแบบ ซึ่งอาจจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศ หรืออิทธิพลของยุคสมัย เช่น แฟชั่น การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม ข้าวของเครื่องใช้ เป็นต้น จากการศึกษาพบว่าสถานการณ์ของสังคมที่มีผลกระทบมีทั้งหมด ๓ ด้านคือ ผลกระทบด้านความนิยมของยุคสมัย ผลกระทบด้านการเมืองและปัญหาบ้านเมือง และผลกระทบด้านประเทศเจ้าภาพที่จัดการประกวด

๖) วัสดุ (Materials) การเลือกใช้วัสดุสำหรับชุดประจำชาติไทยเป็นสิ่งที่นักออกแบบต้องคำนึงถึงทั้งวัสดุที่เป็นเครื่องแต่งกายและวัสดุที่เป็นเครื่องประดับเพื่อให้ผลงานออกมาตรงตามแนวความคิดมากที่สุด จากการศึกษาพบว่า การเลือกใช้วัสดุในการผลิตชุดประจำชาติไทย มี ๓ วิธี ได้แก่ เน้นวัสดุไทย เลือกใช้วัสดุตามแนวความคิดของชุดและนำเสนอวัสดุแปลกใหม่

๗) เครื่องประดับ (Accessories) หมายถึงลักษณะโดยรวมของเครื่องประดับที่ใช้ร่วมกับเครื่องแต่งกายประจำชาติไทย ซึ่งมีรูปแบบเฉพาะของไทยโดยจะมีลวดลายไทยและเพชรพลอยประดับตามจุดต่างๆ ส่วนมากจะผลิตจากวัสดุมีน่าว เช่น วัสดุสีเงิน วัสดุสีทอง เป็นต้น เครื่องประดับของไทยนิยมสวมใส่ตั้งแต่ศรีษะจรดเท้า ซึ่งได้แก่ เครื่องประดับศรีษะ ต่างหู สร้อยคอ (สังวาล) ข้อแขน ข้อมือ เข็มขัด กำไลข้อเท้า โดยการใช้งานจะขึ้นอยู่กับรูปแบบเครื่องแต่งกายและวัตถุประสงค์ของการแต่งกายนั้นๆ

๘) การแต่งหน้าและทำผม (Makeup and Hair style) คือลักษณะของการแต่งหน้าและทำผมซึ่งส่วนใหญ่ผู้ออกแบบจะเป็นผู้ตัดสินใจว่า ต้องการให้มีการทำผมล้วนเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการประกวดนางงาม เพราะการแต่งหน้าและการทำผมจะเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมให้นางงามสวยงามยิ่งขึ้น หากแต่เมื่อเวลาสวมใส่ชุดประจำชาติไทย สิ่งที่ต้องระบุและวางแผนคือ จะแต่งหน้าอย่างไรและทำผมแบบไหน

๙) ชั้นปฏิบัติการ (Execution) เป็นขั้นตอนของการร่างแบบชุดประจำชาติไทยตามแนวความคิดและแรงบันดาลใจที่คิดไว้ ประกอบด้วยขั้นตอน การร่างภาพ (Sketch Design) การร่างภาพ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการออกแบบอย่างยิ่ง เพราะขั้นตอนต่างๆที่ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต้องสามารถสรุปเป็นภาพร่างให้ได้ ซึ่งภาพร่างที่ดีควรสามารถอธิบายและเล่าแนวความคิดหลักที่นักออกแบบตั้งใจไว้ นักออกแบบหลายคนให้ความสนใจในการร่างภาพและพยายามหารูปแบบภาพร่างที่เป็นแบบฉบับของตนเอง อย่างไรก็ตาม การร่างภาพแบบใดนั้นคงเป็นเรื่องของความถนัดของแต่ละ

ละบุคคล ในการศึกษาพบว่าการทำภาพร่างของนักออกแบบชุดประจำชาติไทย มีวิธีการที่แตกต่างกันไป ทั้งร่างภาพโดยการลงสีโยเคน (Yoken) ผสมกับการใช้ดินสอสี บนกระดาษสีขาวหรือสีเข้มหรือร่างภาพจากคอมพิวเตอร์ก็นิยมใช้อย่างมากในปัจจุบัน ภาพร่างดังกล่าวนั้นจะสามารถแสดงแนวความคิดและรายละเอียดของชุดที่จะทำให้ภาพร่างนั้นมีประสิทธิภาพในการสื่อความหมายได้มากขึ้น การประเมิน (Evaluation) เป็นการวัดหรือการตรวจสอบการทำงานของนักออกแบบ โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในสาขานั้นๆ การประเมินผลงานออกแบบชุดประจำชาติไทย เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่ควรคำนึงถึง เพราะผู้เชี่ยวชาญจะช่วยให้คำแนะนำที่หลากหลายและรอบด้าน ซึ่งบางด้านอาจจะเป็นสิ่งที่นักออกแบบไม่ได้นึกถึงเลยก็เป็นไปได้ เมื่อได้รับการประเมินผลงานออกแบบแล้ว นักออกแบบจะเป็นผู้ตัดสินใจว่า คำประเมินหรือคำแนะนำใดที่จะนำมาปรับใช้กับผลงานออกแบบของตนเองเพื่อให้ได้ผลงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

๑๐) ขั้นตอนการผลิต (Production) เป็นขั้นตอนของการตัดเย็บชุดประจำชาติไทยซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่มีความสำคัญยิ่ง นักออกแบบที่สามารถตัดเย็บได้ด้วยตนเองอาจใช้วิธีการควบคุมงานกับช่างตัดเย็บที่มีฝีมือ เพื่อให้ได้ตามรูปแบบและแนวความคิดที่ตั้งไว้

สำหรับงานออกแบบบางท่านที่ไม่สามารถตัดเย็บได้ด้วยตนเองจะใช้วิธีการตรวจเช็คความถูกต้องกับช่างตัดเย็บว่าถูกต้องหรือไม่หรือเป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการหรือไม่ หากไม่ควรแจ้งผู้ตัดเย็บเพื่อหาวิธีแก้ไขต่อไป หากการตัดเย็บมีระยะเวลาการเตรียมการที่มากพอ อาจทำการตัดเย็บโดยใช้ผ้าดิบก่อน เพื่อดูรูปทรงและปัญหาก่อนการตัดเย็บด้วยวัสดุจริง จากนั้นจึงทำการแก้ไขก่อนชุดจะใช้งานจริง ควรมีเวลาสำหรับการลองชุดกับเครื่องประดับ การแต่งหน้าและการทำผมจริง เพื่อดูความเหมาะสมของภาพรวมทั้งหมดว่ามีประเด็นใดบ้างที่ต้องแก้ไขหรือจัดเตรียมเพิ่มเติม

ทวีศักดิ์ มูลสวัสดิ์ (๒๕๕๔) สรุปผลการวิจัยการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องประดับพลอยเนื้ออ่อนของวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี เพื่อขยายโอกาสในธุรกิจ มีกระบวนการออกแบบดังนี้ การที่จะบรรลุถึงเป้าหมายนี้ได้ เจ้าของกิจการ นักออกแบบ เครื่องประดับ ศิลปินและช่างฝีมือไทย จะต้องใส่ใจและให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการพัฒนาการออกแบบเพื่อค้นอัตลักษณ์ในการออกแบบ ผ่านการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อ วิธีคิด รูปแบบวัสดุ เทคนิคและสภาพแวดล้อม ในส่วนของท้องถิ่นหรือชุมชนเดิม (ปัจจัยเดิม) และชุมชนใหม่หรือกลุ่มเป้าหมายใหม่ (ปัจจัยใหม่) เพื่อวิเคราะห์และสรุปการกำหนดแนวทางการออกแบบที่ยังคงไว้ซึ่งแก่นของวัฒนธรรมไทย (ปัจจัยเดิม) และผสมผสานกับปัจจัยใหม่ เพื่อนำเสนอให้สอดคล้องกับพฤติกรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายใหม่ การวิเคราะห์และสรุปกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาการตลาด เชิงพื้นที่และรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มเป้าหมายใหม่เพื่อการพัฒนาครั้งนี้

๑) กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย จากข้อมูลและการวิเคราะห์ด้านศักยภาพและวัฒนธรรมของวิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับพลอยเนื้ออ่อนกาญจนบุรีและข้อมูลด้านการตลาดในมิติต่างๆสามารถสรุปกลุ่มเป้าหมายในการขยายโอกาสทางธุรกิจ เพื่อเสริมศักยภาพธุรกิจของชุมชนขนาดย่อม เป็นกลุ่มตลาดผู้บริโภคเครื่องประดับของอิตาลี เนื่องจากศักยภาพและลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน

รวมทั้งวัฒนธรรมของวิสาหกิจชุมชนที่เน้นการทำงานด้วยมือและใช้ทักษะฝีมือในการผลิตทั้งอัญมณีและตัวเรือนเครื่องประดับ รวมทั้งมีการผสมผสานการผลิตในระบบอุตสาหกรรมด้วยทำให้สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายของโครงการนี้ได้เป็นกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในระหว่างกลุ่มตลาดกลางตอนบนและตลาดบนตอนล่าง

๒) แนวทางการสร้างสรรค์และพัฒนาภายใต้แนวคิด การทำให้เกิดลูกผสม หรือ Hybridization การคิดใหม่ทำใหม่ (Reinvention) โดยการทำให้เกิดลูกผสม หรือ Hybridization หมายถึงการคิดค้นให้เกิดสิ่งใหม่ ผ่านการผสมผสานระหว่างสองสิ่งที่แตกต่างกันนั่นก็คือปัจจัยใหม่และปัจจัยเดิม โดยมีปัจจัยใหม่เป็นตัวนำผสมผสานกับปัจจัยเดิมอย่างบูรณาการและอย่างมีเอกภาพพร้อมกับเกิดรูปธรรมและนามธรรมใหม่

การออกแบบเชิงพัฒนาของงานวิจัยการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องประดับพลอยเนื้ออ่อนของวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี เพื่อขยายโอกาสในธุรกิจ มีกระบวนการออกแบบที่สามารถนำมาใช้กับงานวิจัยผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจากवानยาอูเนะสู่ตลาดญี่ปุ่น จากข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากต่อกระบวนการพัฒนาด้านการออกแบบทุกอย่างที่ต้องใช้ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๕.๓ การนำเข้าและส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย

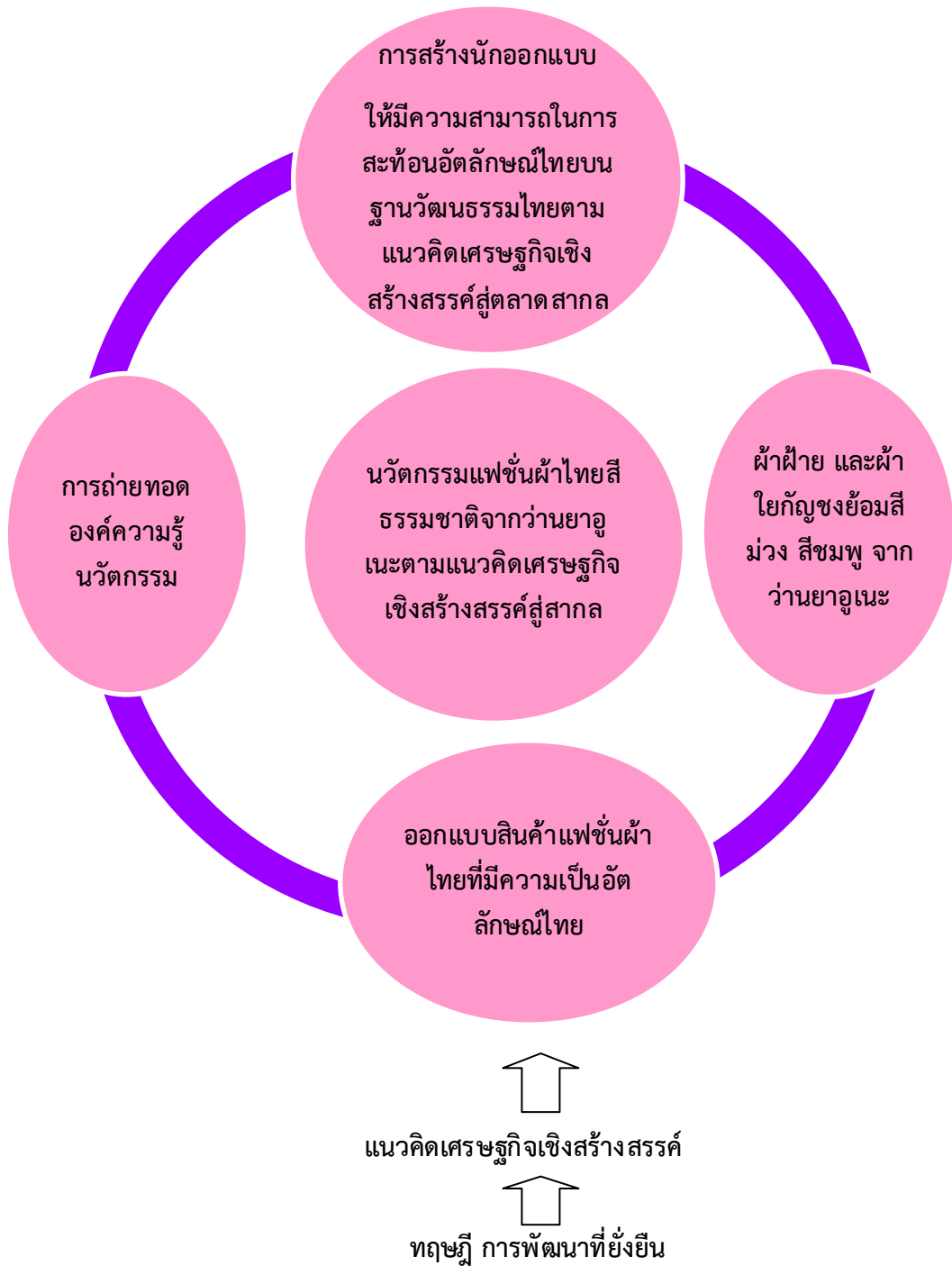
การส่งออกสิ่งทอของไทยไปยังตลาดโลกปี ๒๕๕๘ จะมีมูลค่าประมาณ ๔,๔๐๐ - ๔,๖๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หดตัวร้อยละ ๕.๐ ถึงขยายตัวร้อยละ ๐.๐ เมื่อเทียบกับปี ที่ผ่านมา โดยสินค้าที่เป็นถือว่าเป็นแรงขับเคลื่อนการส่งออกสิ่งทอ ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มผ้าฝ้ายและเส้นใย ประดิษฐ์ซึ่งยังเป็นสินค้าที่ตลาดเป้าหมายมีความต้องการสูง ความอยู่รอดในธุรกิจในระยะข้างหน้า อาจจะต้องพุ่งเป้าไปที่การปรับกลยุทธ์เพื่อรับกับเทรนด์ผู้บริโภค ในตลาดศักยภาพที่สำคัญ อาทิ อาเซียน สหรัฐฯ สหภาพยุโรป และตะวันออกกลาง โดยเทรนด์การ บริโภคที่น่าจับตา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มสิ่งทอเทคนิค สิ่งทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม/ออร์แกนิก สิ่งทอไลฟ์ สไตล์สำหรับผู้สูงอายุ รวมถึงสิ่งทอที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ซึ่งผู้ประกอบการ ไทยมีศักยภาพเพียงพอในการผลิต ในขณะที่ความต้องการของตลาดก็เพิ่มสูงอย่างต่อเนื่อง และสามารถทำราคาได้ดี มีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอขั้นพื้นฐานทั่วไป การจุดแข็งของสินค้าสิ่งทอไทย อาทิ การใช้วัตถุดิบที่ทำมาจากธรรมชาติ สอดแทรกวิถี/ภูมิปัญญา ไทยในการผลิตสิ่งทอ รวมถึงนำนวัตกรรมมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์สิ่งทอให้มีคุณสมบัติเชิงเทคนิค เพื่อ สร้างความแตกต่างจากสินค้าที่มีในท้องตลาด น่าจะเป็นแนวทางพัฒนาการผลิตสิ่งทอไทยให้ก้าวผ่าน อุปสรรคทางการค้า และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในตลาดโลกต่อไป (CURRENT ISSUE ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ปี ที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒๖๒๘)

๒.๕.๔ การศึกษาตลาดญี่ปุ่น

สำนักพัฒนาการค้าและธุรกิจไลฟ์สไตล์ โดย กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (๒๕๕๘) ได้บทสรุปการเจาะตลาดสินค้า-Active-Senior-ในญี่ปุ่น ในการวิจัย การตลาดต้องรู้จักพฤติกรรม การบริโภคของชาวญี่ปุ่น ซึ่งญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย และมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ต่อไทยซึ่งไทยมีความตกลงเขตการค้าเสรีที่เกี่ยวข้องกับญี่ปุ่น ๒ ฉบับคือ ความตกลงการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น และความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น จึงเป็นโอกาสที่ดีของผู้ประกอบการไทยในการใช้สิทธิประโยชน์จากความตกลงดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ผู้ผลิตได้ทราบถึงความต้องการ และสามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการของตลาดในการเจาะตลาดเราต้องรู้ถึงพฤติกรรมการซื้อสินค้าของชาวญี่ปุ่นเกี่ยวกับเรื่องมีคุณลักษณะผลิตภัณฑ์ ชอบสิ่งใหม่ๆ ต้องการความหลากหลายให้เลือกหรือมี Product variety และการเน้นแบรนด์ (brand oriented) โดยเฉพาะแบรนด์ต่างประเทศ

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม ครั้งนี้เป็นการต่อยอดจากงานวิจัย อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีม่วงจากธรรมชาติและผลการวิจัยผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะสู่ตลาดญี่ปุ่น นำองค์ความรู้มาใช้เพื่อต้องการสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ การนำสีธรรมชาติสีม่วง สีชมพู จากว่านยาอูเนะ ย้อมผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยนำมาใช้ประโยชน์ กับนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลมุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทฤษฎี การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) และแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ มาเป็นกรอบในการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวค้ดการว้จ้ย
ที่ม่่า : รจน่า ช้่นศ้ร้กุลช้ย. ๒๕๖๒.

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจาก
ว่านยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจ
เชิงสร้างสรรค์และเพื่อสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มี
ความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่
ตลาดสากลใช้รูปแบบการวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- ๓.๑ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
- ๓.๒ ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม
- ๓.๓ เครื่องมือการวิจัย
- ๓.๔ ขอบเขตด้านเนื้อหา
- ๓.๕ รูปแบบกระบวนการนำเสนอองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย
- ๓.๖ ขอบเขตด้านพื้นที่
- ๓.๗ การตรวจสอบข้อมูล
- ๓.๘ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

๓.๑ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ ตำราและเอกสารทางวิชาการ
รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจ
เชิงสร้างสรรค์สู่สากลเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและกำหนดประเด็นในการศึกษาข้อมูล
พื้นฐาน

๓.๒ ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม

ประชากร กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทางด้าน การย้อมสี การทอผ้า การออกแบบ และการเกษตร รวมจำนวน
๕๐ ราย จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูน ประกอบด้วยอำเภอ อำเภอเมืองลำพูน อำเภอแม่ทา อำเภอ
บ้านโฮ้ง อำเภอลี้ อำเภอทุ่งหัวช้าง อำเภอป่าซาง อำเภอบ้านธิและอำเภอเวียงหนองล่อง

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

๓.๓.๑ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยการสัมภาษณ์

กับ กลุ่มประชากร กลุ่มโอท็อป กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร รวมจำนวนทั้งหมด ๕๐ ราย ประกอบด้วย นักออกแบบ ช่างแพทเทิร์น ช่างเย็บ ช่างปักตกแต่ง ช่างถัก ช่างย้อมสี ช่างทอผ้า โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงกับงานวิจัยนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติ จากว่านยาอุเฒ่าตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนเข้ารับการถ่ายทอดนวัตกรรม

๓.๓.๒ แบบสอบถาม โดยการสอบถามกับกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมหลังการอบรมเสร็จสิ้น

๓.๓.๓ แบบสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผู้วิจัยได้สังเกตบุคลิกภาพของบุคคลที่สอบถามและสัมภาษณ์สังเกตสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น สังเกตภาษา ท่าทาง กิจกรรม ทักษะความสามารถและสภาพแวดล้อมก่อนรับการถ่ายทอด เริ่มรับการถ่ายทอดและหลังการถ่ายทอด

๓.๓.๔ กระบวนการเทคนิค PAR (Participatory Action Research) ให้ผู้ถูกวิจัย กลุ่มประชากร ชนเผ่า กลุ่มโอท็อป กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร รวมจำนวน จำนวน ๕๐ ราย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัย เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างผู้เข้ารับการถ่ายทอดกับนักวิจัย การฝึกปฏิบัติ วิธีการปลูกว่านยาอุเฒ่า การนำผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีม่วงธรรมชาติจากว่านยาอุเฒ่าและนำมาออกแบบแฟชั่นที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล พุดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างอิสระและผู้วิจัยคอยจดบันทึกสังเกตการณ์เพื่อให้ได้ข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓.๓.๕ กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มประชากร กลุ่มโอท็อป กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร เพื่อระดมความคิด หาข้อสรุปการนำผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีม่วงธรรมชาติจากว่านยาอุเฒ่า และนำมาออกแบบแฟชั่นที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) และนำมาต่อยอดทางธุรกิจอย่างยั่งยืนด้วยการนำเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง Individual Approach ๗ ขั้นตอน

๓.๓.๖ การบันทึกข้อมูลภาคสนาม เป็นการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้จดบันทึกข้อมูลทุกครั้งหลังการสัมภาษณ์ พุดคุย สังเกต

๓.๔. ขอบเขตด้านเนื้อหา

๓.๔.๑ การสกัดสีม่วง สีม่วง ธรรมชาติจากว่านยาอุเฒ่า

๓.๔.๒ การนำ ผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีม่วง ธรรมชาติจากว่านยาอุเฒ่า

เนาะ

๓.๔.๓ การนำผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากกว่านยาอูเนะออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ ๖ ชั้น

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดปัญหา (Problem Identification)

ขั้นตอนที่ ๒ การคิด (Preliminary Ideas)

ขั้นตอนที่ ๓ การออกแบบ (Design Refinement)

ขั้นตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ (Analysis)

ขั้นตอนที่ ๕ การตัดสินใจ (Decision)

ขั้นตอนที่ ๖ การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation)

๓.๔.๔ การนำ ผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากกว่านยาอูเนะสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล

๓.๔.๕ การถ่ายทอดนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากกว่านยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ต่อการสร้างนักร้องแบบให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล โดยใช้กระบวนการเทคนิค PAR (Participatory Action Research)

๓.๔.๖ การให้คำปรึกษาเชิงลึก เพื่อสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตร ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล

๓.๕ รูปแบบกระบวนการนำเสนอองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย

ใช้รูปแบบกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม PAR (Participatory Action Research) เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Authentic Participation) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงยังรากลึกในแนวคิดของวัฒนธรรมประเพณีของสมาชิกกลุ่มนับแต่ในประวัติศาสตร์ของเขาที่มีความสำคัญของ ความรักถิ่น รักษาดี ความร่วมมือและการรวมกลุ่ม มีกระบวนการขั้นตอนการนำเสนอองค์ความรู้ดังรายละเอียด

ขั้นตอนที่ ๑ จัดทำคู่มือบทเรียนนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากกว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล การบริหารองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่พร้อมนำไปต่อยอด ใช้เวลาทำจำนวน ๓ เดือน

ขั้นตอนที่ ๒ การเตรียมการวัสดุ อุปกรณ์ และกรรมวิธีขั้นตอนการผลิตต้นแบบ ตามคู่มือบทเรียน สู่การถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย ใช้เวลาจำนวน ๒ เดือน

ขั้นตอนที่ ๓ การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

วิธีการถ่ายทอด ภาคทฤษฎี เนื้อหาสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอุเณะ การออกแบบแพชชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ภาคปฏิบัติ ฝึกการปลูกว่านยาอุเณะ ฝึกการย้อมสีม่วง สีชมพู จากว่านยาอุเณะ ใช้เวลาจำนวน ๑ วัน ฝึกการออกแบบแพชชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และฝึกการเย็บต้นแบบ ฝึกการนำเสนอผลงาน ใช้เวลาจำนวน ๒ วัน

ขั้นตอนที่ ๔ การให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล และนำแบบร่างที่ออกแบบนำไปทดลองผลิตต้นแบบที่บ้านแล้วนำมาส่ง ใช้เวลาจำนวน ๑๕-๓๐ วัน

ขั้นตอนที่ ๕ การต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานที่ได้ออกแบบและผลิตด้วยตนเองจากการให้คำปรึกษาเชิงลึก ทดสอบตลาดภายในประเทศหรือตลาดต่างประเทศ (แล้วแต่ผู้ประกอบการ) ใช้เวลาจำนวน ๕ วัน

ขั้นตอนที่ ๖ การต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบทดสอบตลาด

ขั้นตอนที่ ๗ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce)

ขั้นตอนที่ ๘ การขยายการถ่ายทอดองค์ความรู้ในวงกว้างโดยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI (Computer-Assisted Instruction)

ขั้นตอนที่ ๙ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการให้กับหน่วยงานสถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์และศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

ขั้นตอนที่ ๑๐ เผยแพร่ผลงานรายงานวิจัยต่อสาธารณชนในรูปแบบบทความ วารสารต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ ๑๑ ต้นแบบแพชชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอุเณะ ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ หน่วยงานกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๖ ขอบเขตด้านพื้นที่

สถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์และศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) ตำบลตันธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

๓.๗ การตรวจสอบข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการจัดข้อมูลต่างๆเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในขณะเดียวกันก็ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลไปด้วยทุกครั้ง

๓.๘ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นการตีความจากการจัดเก็บจากรูปธรรม การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การร่วมกิจกรรมอบรมและการบันทึกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำ ผ้าฝ้าย ผ้าใยถักยุง ย้อมสีม่วง ชมพูธรรมชาติจากว่านยาอูเนะและนำมาออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และผลจากถ่ายทอดนวัตกรรมให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR - Participatory Action Research) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) สรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์และเรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนวัตกรรมแพ้น้ำมันพืชไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหา ๒ ด้าน ๑ การถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแพ้น้ำมันพืชไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ๒ การสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล รวบรวมข้อมูล สรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์และเรียบเรียงเชิงพรรณนาผลการวิจัยพบว่า

๔.๑ องค์ความรู้นวัตกรรมแพ้น้ำมันพืชไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

๔.๑.๑ ว่านยาอูเนะ

ว่านยาอูเนะมีชื่อวิทยาศาสตร์ *Eleutherine americana* Merr. วงศ์ IRIDACEAE ไม่มีชื่อสามัญ มีชื่ออื่นๆ ยาอูเนะ (อาซ่า เชียงราย) บ่อเจอ เพาะปีเบ (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) ว่านไก่แดง ว่านข้าว ว่านเพลาะ (เชียงใหม่) ว่านหมาก ว่านหอมแดง (ภาคกลาง)

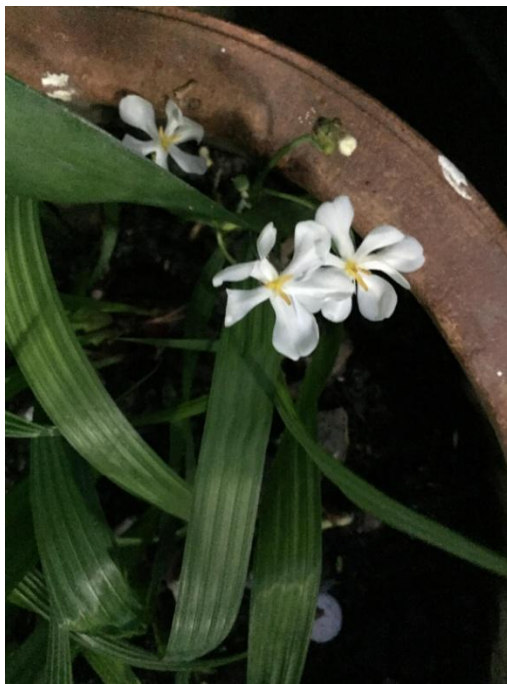
ลักษณะทั่วไป เป็นพืชล้มลุก มีหัวเป็นแบบกลีบขนาดเล็กอยู่ใต้ดิน มีสีแดง ลักษณะคล้ายหัวหอม ใบเป็นใบเดี่ยว รูปดาบ จีบพับซ้อนกันคล้ายพัด กว้าง ๑-๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๒๕-๖๐ เซนติเมตร ปลายใบแหลม

โคนใบแคบ ขอบใบเรียบมีขนเล็กน้อย ดอกออกเป็นช่อ ก้านช่อดอกยาว ๒.๕-๔ เซนติเมตร มักโค้งงอ มีกาบหุ้มดอก สีเขียว ๒-๑๐ อัน ช่อดอกอยู่ที่ย่างใบใกล้ยอด ดอกมี ๔-๑๐ ดอก ก้านดอกยาว ๑-๑.๕ เซนติเมตร กลีบดอกสีขาวมี ๖ กลีบ รูปขอบขนานหรือรูปไข่กลับ เรียงเป็น ๒ ชั้น กลีบที่อยู่ชั้นในมีขนาดเล็กกว่ากลีบที่อยู่ชั้นนอก

(<http://www.panmai.com/Warn/WarnIRIDAC01.shtml>) ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑ ใบยาอูเนะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒ ดอกยาอูเนะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๓ หัวว่านยาอูเนะ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

จากการสัมภาษณ์คุณกานตภณ นิธิโอภาส เจ้าของร้านรังค์ว่านเกี่ยวกับวิธีการปลูกว่านยาอูเนะ ว่านยาอูเนะตามธรรมชาติจะขยายพันธุ์ด้วยการแตกหัวใหม่เป็นหลักดังนั้นการปลูกที่นิยมมากที่สุดคือการแยกหัวปลูกทั้งการปลูกในกระถางและการปลูกในแปลงจัดสวน ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๔ การปลูกในกระถาง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๕ การปลูกในแปลงจัดสวน

ที่มา : กันตภณ นิธิโอภาส. ๒๕๖๒.

การเตรียมดิน ว่านยาอูเนะเป็นพืชที่ชอบดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนผสมกับวัสดุอินทรีย์เช่นปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักร่วมกับทรายละเอียดหรือแกลบ อัตราส่วนที่ใช้ ดิน : วัสดุอินทรีย์(ปุ๋ยคอก) ทรายที่ ๑:๒:๑

การดูแลรักษา ว่านยาอูเนะเป็นพืชที่ไม่ชอบน้ำมากแต่ควรให้น้ำอย่างเพียงพอเป็นระยะ ๓-๔ ครั้ง ต่อ ๑ อาทิตย์ โดยเฉพาะในช่วงที่แตกใบใหม่ ส่วนการใช้ปุ๋ยให้ใส่ปุ๋ยคอกก็เพียงพอหรืออาจใส่ปุ๋ยเคมีร่วมด้วยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ช่วงหลังการแตกใบใหม่แล้ว ๑-๒ เดือนแต่ไม่ควรใส่มาก

การเก็บหัวว่าน ว่านยาอูเนะจะมีช่วงเติบโตของหัวเหมือนกับพืชทั่วไปคือจะเริ่มแตกใบใหม่มากในช่วงต้นฤดูฝนและใบจะแก่และแห้งในฤดูแล้งดังนั้นการเก็บหัวจะเริ่มเก็บได้ตั้งแต่ช่วงปลายฤดูหนาว-กลางฤดูแล้งประมาณเดือนธันวาคม-มีนาคมหลังจากเก็บหัวมาแล้วให้นำมาตากแดดก่อนนำเก็บในที่อากาศถ่ายเทได้ดีและไม่มีความชื้น

ภาพที่ ๔.๖ การเก็บหัวว่านยาอูเนะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

สรรพคุณทางยาของว่านยาอูเนะ

ว่านยาอูเนะสามารถใช้ได้ทั้งหมด ส่วนที่เป็นเหง้าหัวนำหัวมาทุบให้แตก ผสมกับเปราะหอม เป็นยาชุมหัว (โปะกระหม่อมเด็ก) รักษาอาการเด็กเป็นหวัด คัดจมูก หายใจไม่ออกและยังใช้หัวบดทาท้องเด็กแก้เด็กท้องอืด ใช้หัวทุบขงหรือต้มกินน้ำ เป็นยาขับปัสสาวะ แก้ปวดท้อง ขับลมในลำไส้ แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ บำรุงร่างกาย บำรุงเลือด แก้ดีพิการ แก้เลือดออกตามไรฟันว่านยาอูเนะยังมีสรรพคุณในการแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย โดยนำหัวมาฝานแล้วทาแปะไว้บริเวณที่ถูกกัด หรือใช้หัวว่านยาอูเนะผสมกับหอมแดงที่โขลก กระเทียม ๔-๕ กลีบ เกลือเม็ดเล็กน้อย ตำผสมกันแล้วนำไปแปะที่แผลจะช่วยสมานแผลได้ดี และ แก้กกลากเกลื้อนและโรคผิวหนัง โดยใช้เหง้าหัวใต้ดิน 5 หัว ล้างให้สะอาดโขลกให้ละเอียดผสมกับเหล้าโรงเล็กน้อย ใช้ทาและพอกบริเวณที่เป็น เข้า-เย็น ส่วนที่เป็นลำต้น รสหอมปร่า ขับเลือดในสตรี ส่วนใบ ใบมีรสเฝื่อน ใช้เป็นผักรับประทานได้ ส่วนดอก รสปร่าหอม แก้โรคตา แก้เด็กนอนสะดุ้ง ผวา

(<http://www.panmai.com/Warn/WarnIRIDAC01.shtml>)

๔.๑.๒ การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเณะ

การสกัดและย้อมสีย้อมธรรมชาติส่วนใหญ่ได้จากพืช เปลือกไม้ ใบไม้ ลูกไม้ และรากไม้ มีขั้นตอนเพื่อที่จะทำให้เกิดเป็นสีต่างๆ ได้สวยงาม แปลกตา ซึ่งต่างจากสีวิทยาศาสตร์ ในปัจจุบันทั่วโลกมีการตระหนักถึงผลเสียของการใช้สีสังเคราะห์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งรวมไปถึงผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ในระหว่างขั้นตอนการผลิตสี การย้อมสี และการนำไปใช้สวมใส่ ดังจะเห็นได้จากการยกเลิกการผลิตหรือการนำเข้าวัตถุดิบที่เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น เบนซิดีน ที่ใช้ในการผลิตสีสังเคราะห์ในหลายประเทศ หรือการออกกฎหมายห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ย้อมด้วยสีเอโซ (azo dyes) ที่สามารถแตกตัวให้สาร aromatic amines ที่มีแนวโน้มเป็นสารก่อมะเร็ง ในกลุ่มประเทศยุโรป ดังนั้นจึงเกิดความสนใจในการนำเอาสีธรรมชาติมาใช้แทนสีสังเคราะห์ในการย้อม ผ้ากันมากขึ้น เนื่องจากมีความเป็นพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ซึ่งยืนยันได้จากการมีงานวิจัยทางด้านนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติต่างๆ ในประเทศไทย เช่น สีน้ำเงินจากใบคราม สีแดงจากครั่ง และสีดำจากผลมะเกลือ ทำกันส่วนใหญ่เฉพาะชาวบ้านที่สามารถหาส่วนของต้นไม้มันให้สีในท้องถิ่น โดยการย้อมเส้นด้ายฝ้ายและไหม ก่อนนำมาทอเป็นผ้าผืนเพื่อใช้เองหรือไว้ขาย ส่วนงานวิจัยในประเทศ ได้มีการศึกษาการสกัดสีจากธรรมชาติ วิธีการย้อมเส้นด้ายและผ้า ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการย้อมเช่น อุณหภูมิ เวลาในการย้อม และการใช้สารดูดซับสีหรือแทนนิน (tannin) จากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบเหมือด หรือสารช่วยติดสีหรือมอร์แดนต์ (mordants) จำพวกเกลือของโลหะ ได้แก่ สารส้ม (alum, aluminum potassium sulfate) จุนสี (copper sulfate) เหล็ก (ferrous sulfate) โครม (chrome, potassium dichromate) และดีบุก (stannous chloride) ซึ่งพบว่ามอร์แดนต์นอกจากจะให้เฉดสีที่หลากหลายแล้ว ยังทำให้สีสามารถผนึกติดบนเส้นใยได้ดีขึ้นโดยการเกิดสารประกอบเชิงซ้อน ระหว่างโมเลกุลของสีกับมอร์แดนต์โลหะ (metal dye complexes) ทำให้โมเลกุลของสีมีขนาดใหญ่ขึ้น ขณะเดียวกันการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจะมีข้อด้อยคือการติดสีต่ำ (low color yield) เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สีสังเคราะห์ และยังมีปัญหาสีซีด สีตก ระหว่างการนำไปใช้งาน หรือมีความคงทนของสีต่อการซักและต่อแสงต่ำ ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ อันเป็นสาเหตุของการที่ต้องใช้มอร์แดนต์โลหะในการย้อมด้วย แต่การใช้โลหะเหล่านี้ โดยเฉพาะโลหะหนักที่เป็นพิษ เช่น โครม ในปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมตามมา (<http://shop.thaijapanmarket.com/thainumchoke>)

การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจากว่านยาอุเณะในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองการย้อมกับผ้าฝ้าย และผ้าใยกล้วยซึ่งเป็นวิธีการย้อมแบบไม่ใช้สารช่วยติดสีหรือตัวแปรสี สีที่ได้ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

การสกัดสีย้อม

การสกัดสีจากว่านยาอูเนเตรียมว่านยาอูเนอัตราส่วนจำนวน ๑ กิโลกรัม ต่อผ้าที่จะย้อม จำนวน ๓ เมตร นำว่านยาอูเนตัดใบและตัดรากออกให้หมดเหลือเฉพาะส่วนหัวว่าน นำมาทำความสะอาดล้างดินที่ติดอยู่ออกให้หมดจนสะอาดแล้วนำมาร่อนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำและนำมาตำในครกให้ละเอียดพอประมาณตักออกเตรียมสู่ขั้นตอนการเตรียมน้ำย้อมดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๗ ว่านยาอูเนจำนวน ๑ กิโลกรัม

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๘ ยาลูเนะล้างน้ำให้สะอาด
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๙ ร้อนตะแกรงให้น้ำออก
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๐ การทำให้ละเอียดปานกลาง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๑ ยาอูเนะที่ตำเรียบร้อยแล้ว
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๒.๓ การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยขย ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ
การเตรียมน้ำย้อม

น้ำที่นำมาย้อมควรเป็นน้ำที่สะอาด .ใสไม่มีสิ่งเจือปน น้ำเป็นส่งสำคัญและส่งผลต่อการย้อมอาจก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อการย้อมได้ เตรียมกะละมังใบใหญ่ใส่น้ำ ลงไปจำนวน ๑๒ ลิตร นำไปตั้งไฟจนน้ำเดือดดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑๒ กะละมังใส่น้ำสะอาดจำนวน ๑๒ ลิตร ตั้งไฟจนน้ำเดือด
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๓ น้ำเดือตนำยาอูเนะใส่ลงไป
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔ ซ้อนคนยาอุณะให้ทั่วในน้ำย้อม

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

การย้อม

นำผ้าที่ต้องการย้อมจำนวน ๓ เมตร นำไปแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง เพื่อให้เส้นใยคลายตัวซึ่งจะช่วยให้สีติดเส้นใยได้ทั่วถึงสำหรับผ้าที่ถูกการฟอกมาแล้วถ้าผ้าที่มีความแข็งเคลือบแป้งต้องทำการซักแป้งออกให้หมดก่อนเพราะส่งผลต่อการย้อมทำให้สีซึมซับเข้าไปในเส้นใยไม่ทั่วและเกิดการต่างบนผืนผ้า แช่เสร็จนำผ้าขึ้นให้สะเด็ดน้ำทำการสับผ้าและนำลงย้อมสีต้มทิ้งไว้ ๑ ชั่วโมง น้ำ ลดไฟลงเล็กน้อยไม่ต้องร้อนมากคอยพลิกผ้าไปมาให้ผ้ากระจายตัวและสัมผัสน้ำย้อมได้อย่างทั่วถึงครบ ๑ ชั่วโมงนำผ้าขึ้นลงซักในกะละมังจำนวน ๓ น้ำ หรือจอนสีน้ำใสและสับผ้าตากในที่ร่มหรือกลางแจ้ง ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑๕ ผ้าฝ้ายจำนวน ๓ เมตร

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๖ ผ้าฝ้ายแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ ประมาณ ๑๕-๒๐ นาที
เพื่อให้เส้นใยคลายตัวซึ่งจะช่วยให้สกัดเส้นใยได้ทั่วถึง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๗ ผ้าฝ้ายใส่ลงในน้ำย้อม
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘ กดและพลิกผ้าให้จมน้ำย้อม
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙ ต้มทิ้งไว้ ๑ ชั่วโมง น้ำ ลดไฟลงเล็กน้อยพลิกผ้าไปมา
ให้ผ้ากระจายตัวและสัมผัสน้ำย้อมได้อย่างทั่วถึง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๐ ครบ ๑ ชั่วโมงนำผ้าขึ้นให้สะเด็ดน้ำ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๑ นำผ้าลงในอ่างน้ำล้างเศษยาอูเนะออก
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒ ซักด้วยน้ำเพื่อล้างเศษยาอุเนะออก น้ำที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๓ ซักด้วยน้ำล้างสีส่วนเกินออก น้ำที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔ ซักด้วยน้ำล้างสีส่วนเกินออก น้ำที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕ นำผ้าขึ้นและบิดให้แห้ง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๖ นำผ้าตากในที่ร่ม
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๗ ผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเณะและการนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอุเณะในครั้งนี่ในการย้อมน้ำย้อมสีครั้งแรกสามารถเก็บไว้ได้หลายวัน และสามารถเติมน้ำและสีย้อมลงไปได้อีกตามความต้องการจะทำให้ได้สีหลายเฉดสีแต่ในการย้อมทุกครั้งควรใช้เวลาในการย้อม ๑ ชั่วโมงจะทำให้สีที่ย้อมกับผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วยมีความคงทนของสีต่อการซัก ต่อการขัดถูและต่อแสง อีกทั้งผู้วิจัยได้นำสีย้อมธรรมชาติจากว่านยาอุเณะย้อมผ้าได้หลายชนิดไม่ว่าจะเป็นผ้าไหม ผ้าโสร่ง ผ้าลินิน ฯลฯ ได้เฉดสีหลายเฉดสีตามโครงสร้างเส้นใยของผ้าที่ใช้ย้อมดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๘ ว่านยาอุเณะย้อมผ้าได้หลายชนิด

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๒ การสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล

๔.๒.๑ การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเณะออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ ๖ ชั้น

การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเณะออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของ จอห์น ฮอว์กิน (John Howkins) ได้ให้ข้อคิดว่า การสร้างเศรษฐกิจด้วยความคิดสร้างสรรค์ให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีโครงสร้างโมเดลพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ก่อเกิดความคิดสร้างสรรค์มาจากหลักการ ๓ ข้อคือทุกคนสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ (Everyone needs Creativity or Everyone can be Creativity) เพราะเชื่อว่าคนเราทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวตั้งแต่เด็กแล้ว ความคิดสร้างสรรค์ต้องการอิสรภาพ (Creativity needs Freedom) ทั้งนี้ในสังคมที่สนับสนุนให้คนแสดงความคิด และสามารถแสดงออกได้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการศึกษา ฝึกฝน เรียนรู้และอิสรภาพ ความคิดสร้างสรรค์ต้องการตลาด (Freedom needs markets) ทั้งอิสระของความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดตลาดและสามารถแลกเปลี่ยนนำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งได้นำกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ ๖ ชั้นของ Hank and Edwards (๑๙๗๘) มาใช้ในกระบวนการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยรูปแบบชุดพื้นเมืองชายและหญิง ชุดลำลองชายและหญิง รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดปัญหา (Problem Identification)

เริ่มต้นด้วยทำกระดานภาพ Lifestyle Board การจำแนกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ชัดเจน ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มลูกค้าประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมไทย อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ และมีความสนใจในผลิตภัณฑ์ทุกอย่างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไม่ใช่สารเคมีในการผลิต อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรม การอนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่น วัฒนธรรมดั้งเดิม ของชนพื้นบ้าน และเห็นภาพว่าวิถีชีวิตที่เป็นกลุ่มเป้าหมายคนญี่ปุ่นนั้นเป็นอย่างไร เป็นรูปภาพที่แสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆ ของกลุ่มผู้บริโภคอย่างไร ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๙ กระดานภาพ Lifestyle Board ศิลปวัฒนธรรม

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๓๐ กระดานภาพ Lifestyle Board
การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๓๑ กระดานภาพ Lifestyle Board
 การแต่งกาย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม
 ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๒ การคิด (Preliminary Ideas)

เป็นการวิเคราะห์ปัญหาข้างต้น ด้วยการทำกระดานภาพ Trend Mood Board คือกระดานภาพที่เล่าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบแฟชั่นที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆของกลุ่มผู้บริโภค ด้วยการแสดงรายละเอียดที่สำคัญๆ เช่นกลุ่มสี โครงเสื้อผ้า รายละเอียด ผิวกัมผัส และอื่นๆ ลงในกระดานภาพซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการออกแบบแฟชั่นที่เป็นกรอบไม่ให้ความคิดในการออกแบบออกนอกกรอบมากเกินไปจนไม่สามารถควบคุมได้ดังภาพแสดง

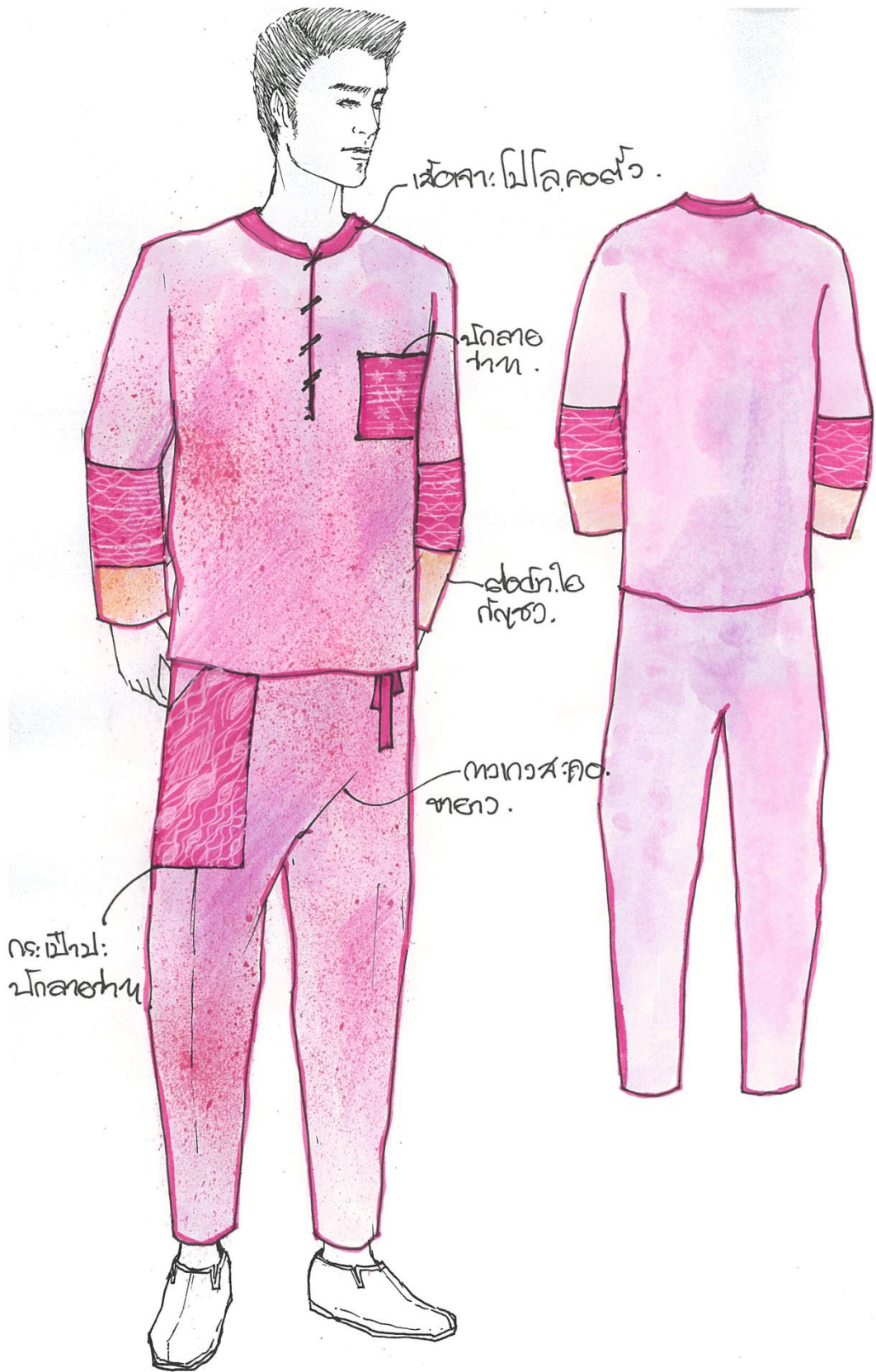
ภาพที่ ๔.๓๒ กระดานภาพ Trend Mood Board

แฟชั่น อารมณ์ความรู้สึก รสนิยมและอัตลักษณ์โครงสร้างเครื่องแต่งกายของชนเผ่าอาข่า

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

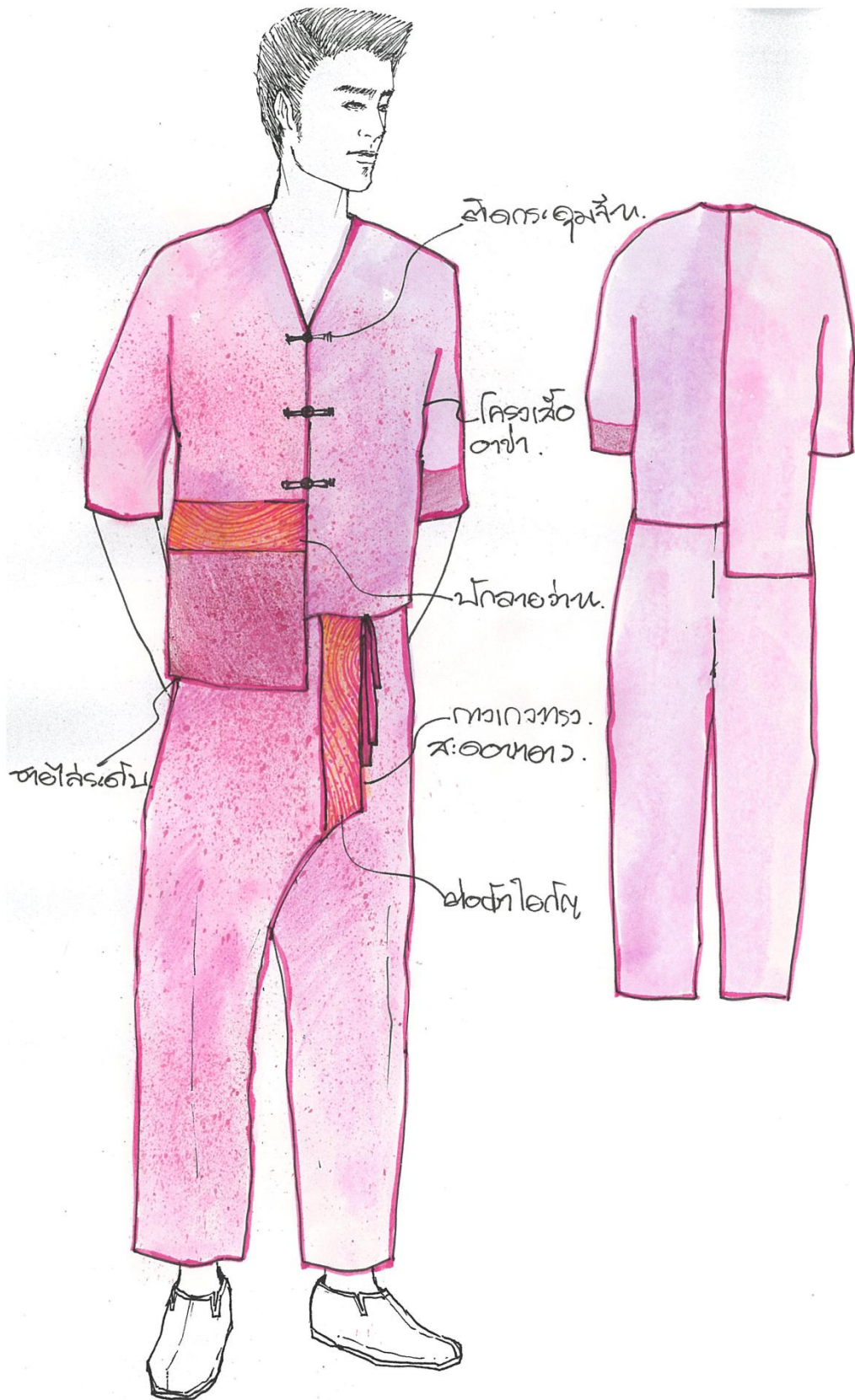
ขั้นตอนที่ ๓ การออกแบบ (Design Refinement)

เป็นขั้นของการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย ชง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ และความเป็นอัตลักษณ์ของโครงสร้างเครื่องแต่งกายของชนเผ่าอาข่า ตกแต่งด้วยการปักลวดลายของยาอูเนะตั้งแต่รูปทรง กลีบ ใบและราก นำมาออกแบบแฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ให้มีความสวยงามนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์โดยใช้องค์ประกอบของ การออกแบบ (Element of Design) สี รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ลักษณะผิว ฯลฯ มาจัดวางให้เกิดความงามเหมาะสม ตามหลักการออกแบบ (Principle of Design) ความเป็นเอกภาพ ความสมดุล ความกลมกลืน การเน้น การซ้ำ และการตัดกัน เพื่อให้งานด้านการออกแบบแฟชั่นมีความสมบูรณ์และลงตัว ในรูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย จำนวน ๕ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง จำนวน ๑๐ รูปแบบ ชุดลำลองชาย จำนวน ๕ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง จำนวน ๑๐ รูปแบบ รวมจำนวนทั้งหมด ๓๐ รูปแบบ ดังภาพแสดง

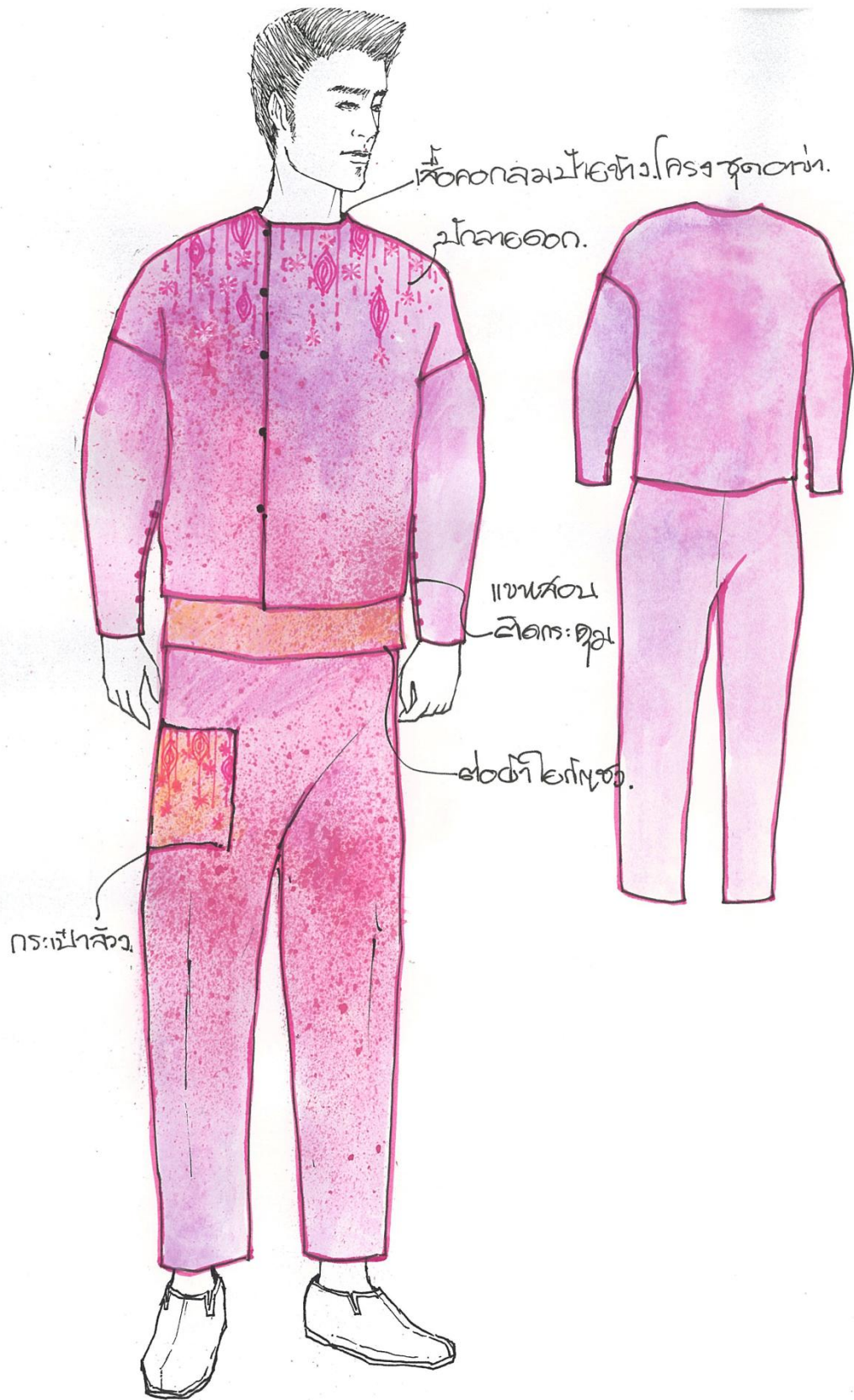
ภาพที่ ๔.๓๓ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

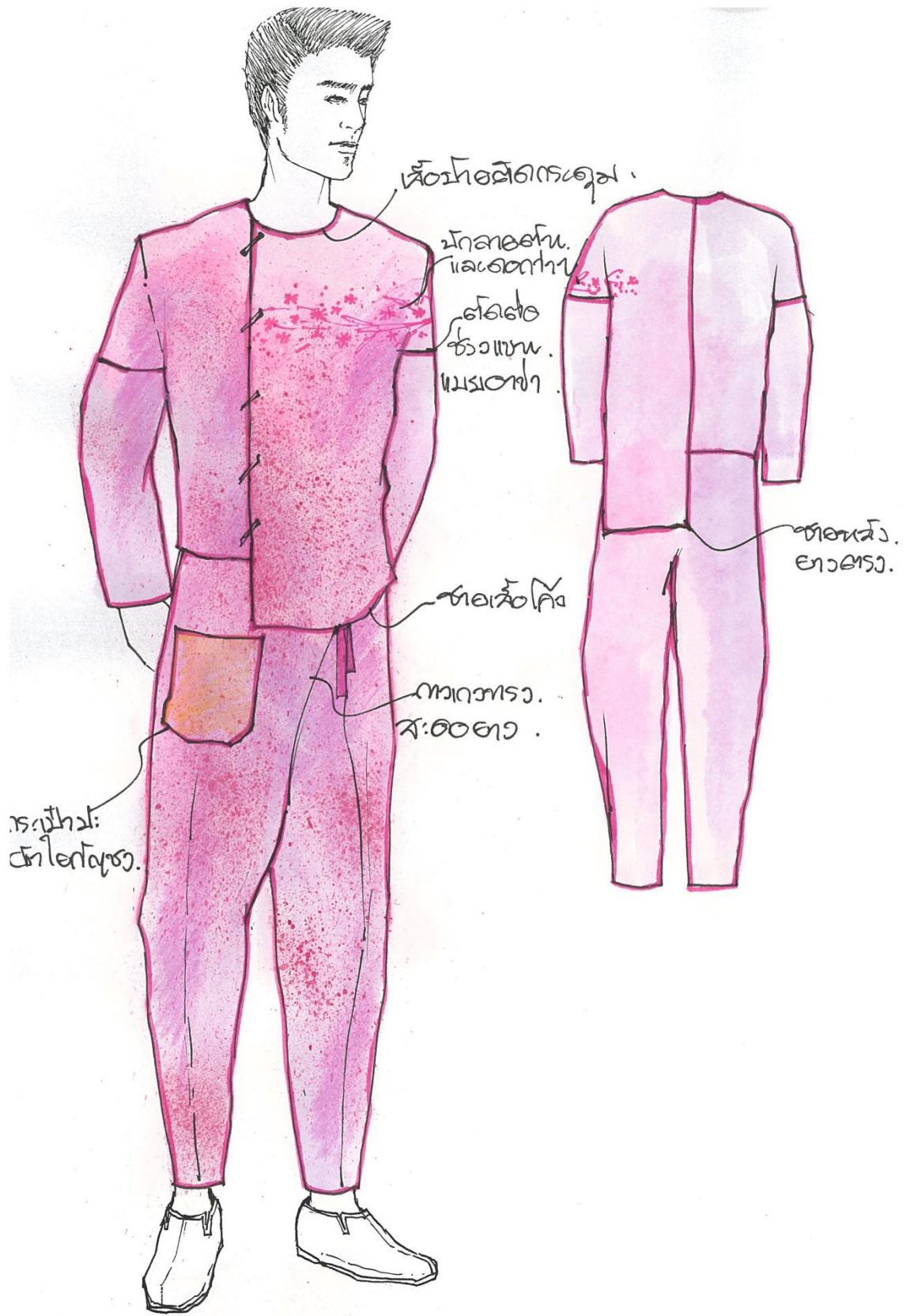
ภาพที่ ๔.๓๔ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๒

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

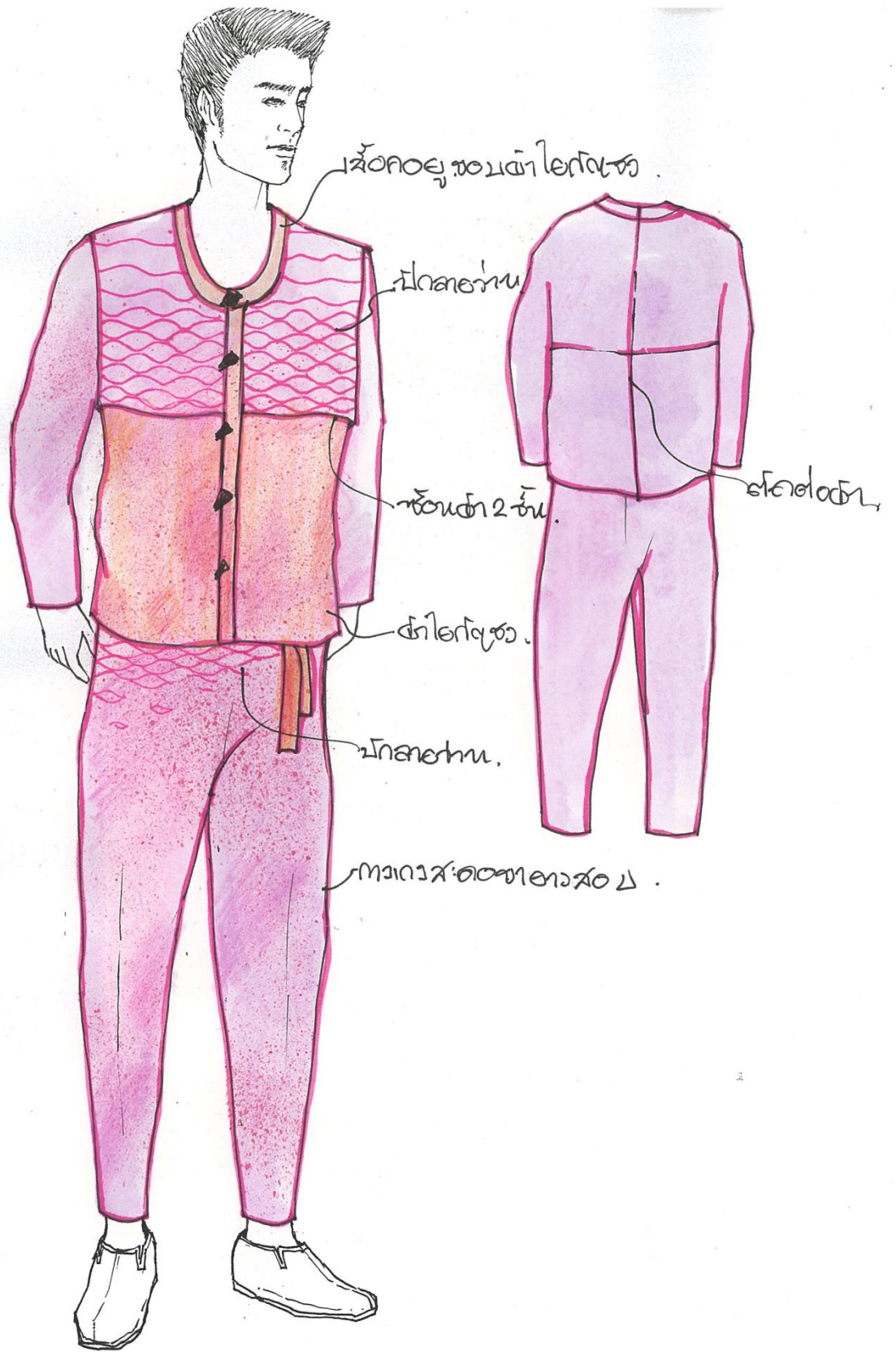

ภาพที่ ๔.๓๕ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๓

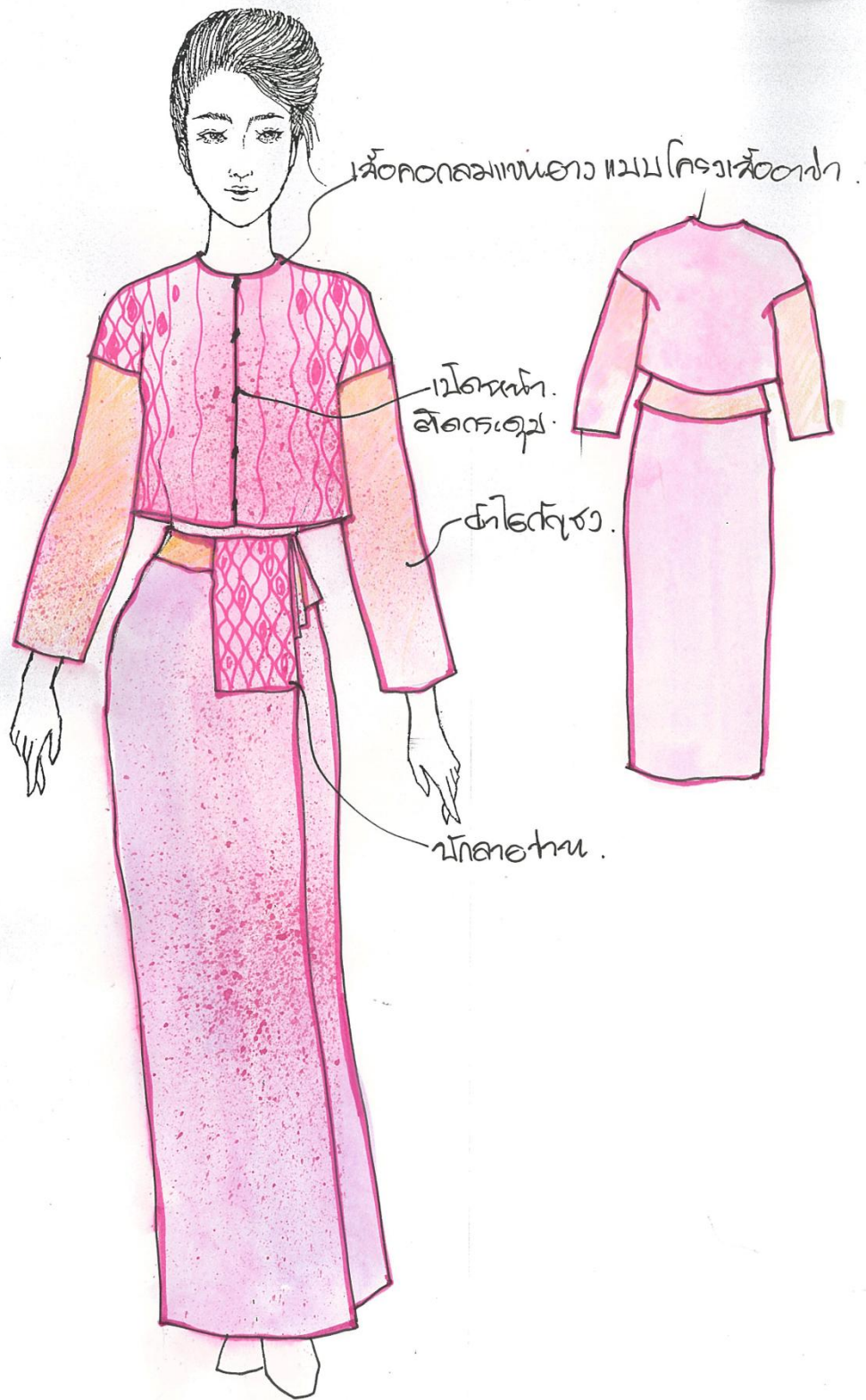
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๓๖ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๔
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๓๗ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย ๕
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

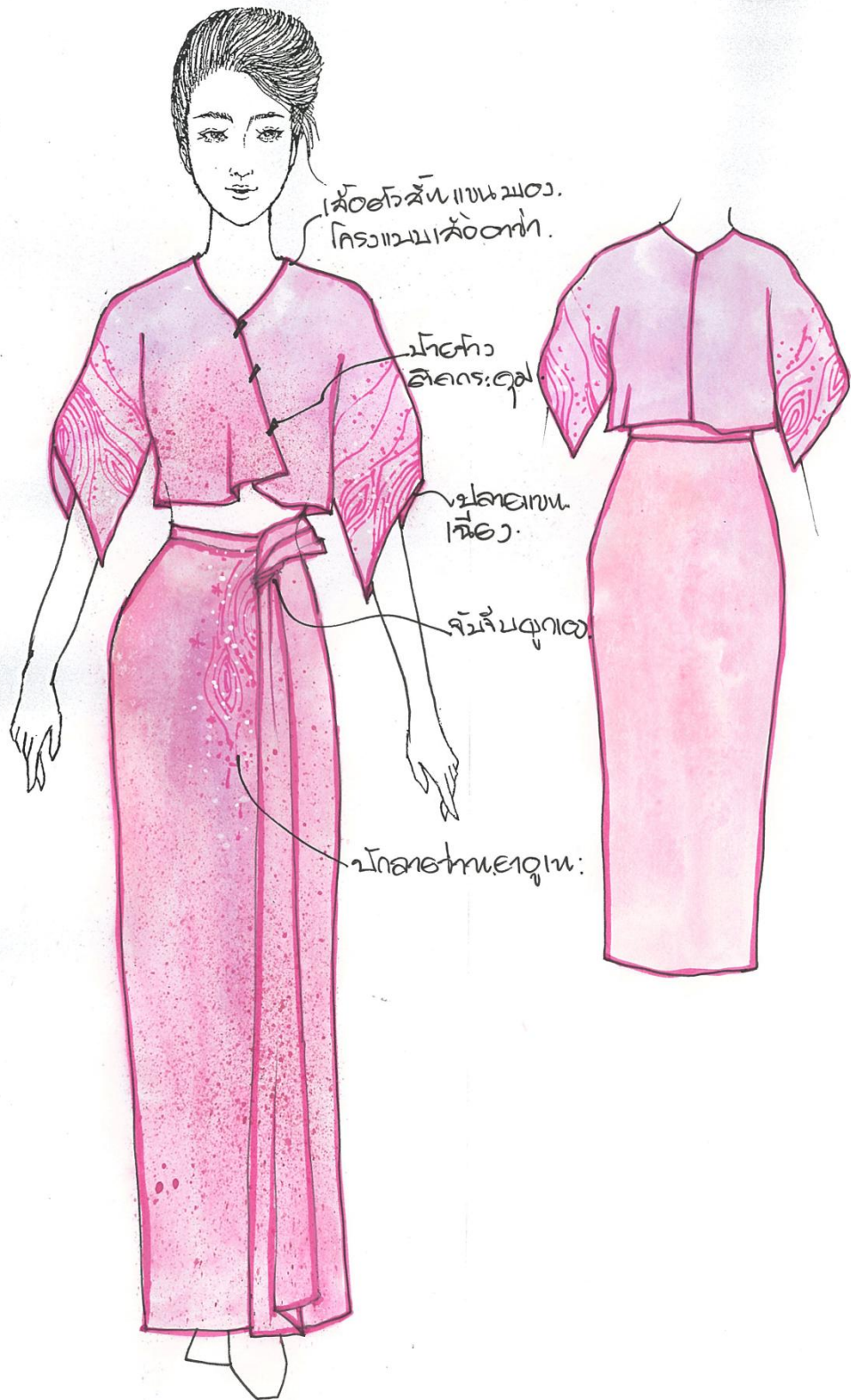

ภาพที่ ๔.๓๘ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

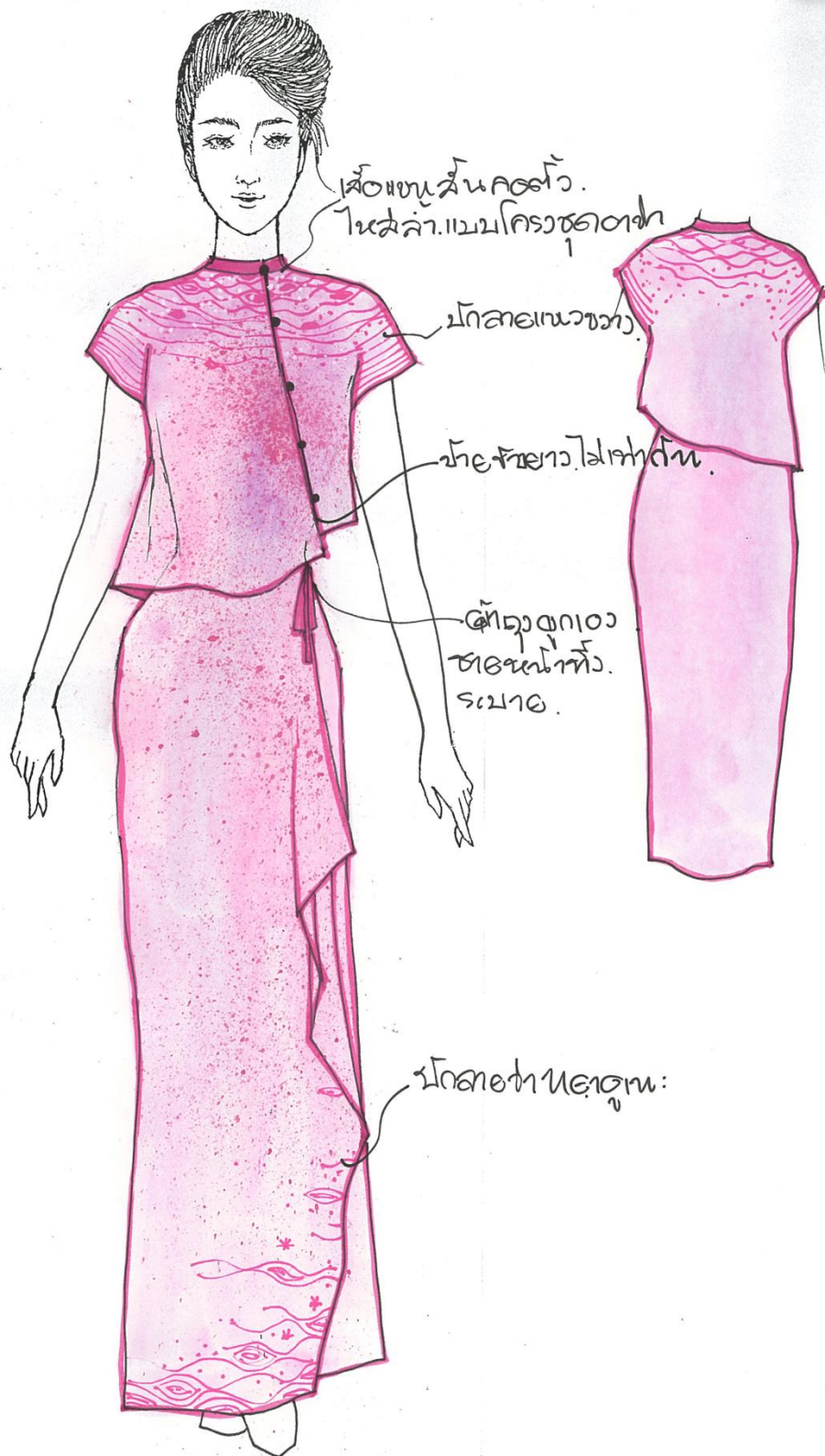

ภาพที่ ๔.๔๑ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๔

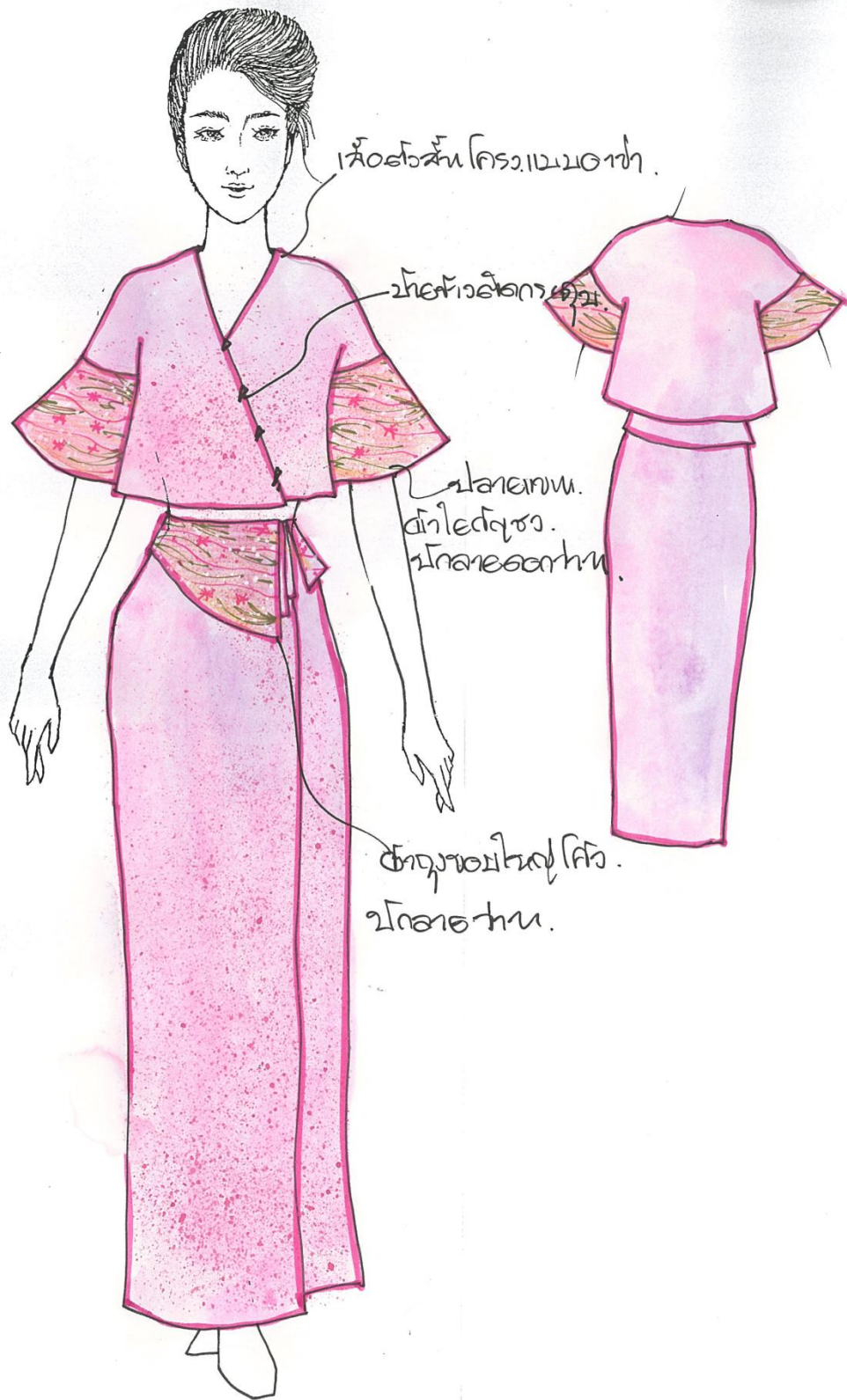
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๔๒ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๕
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

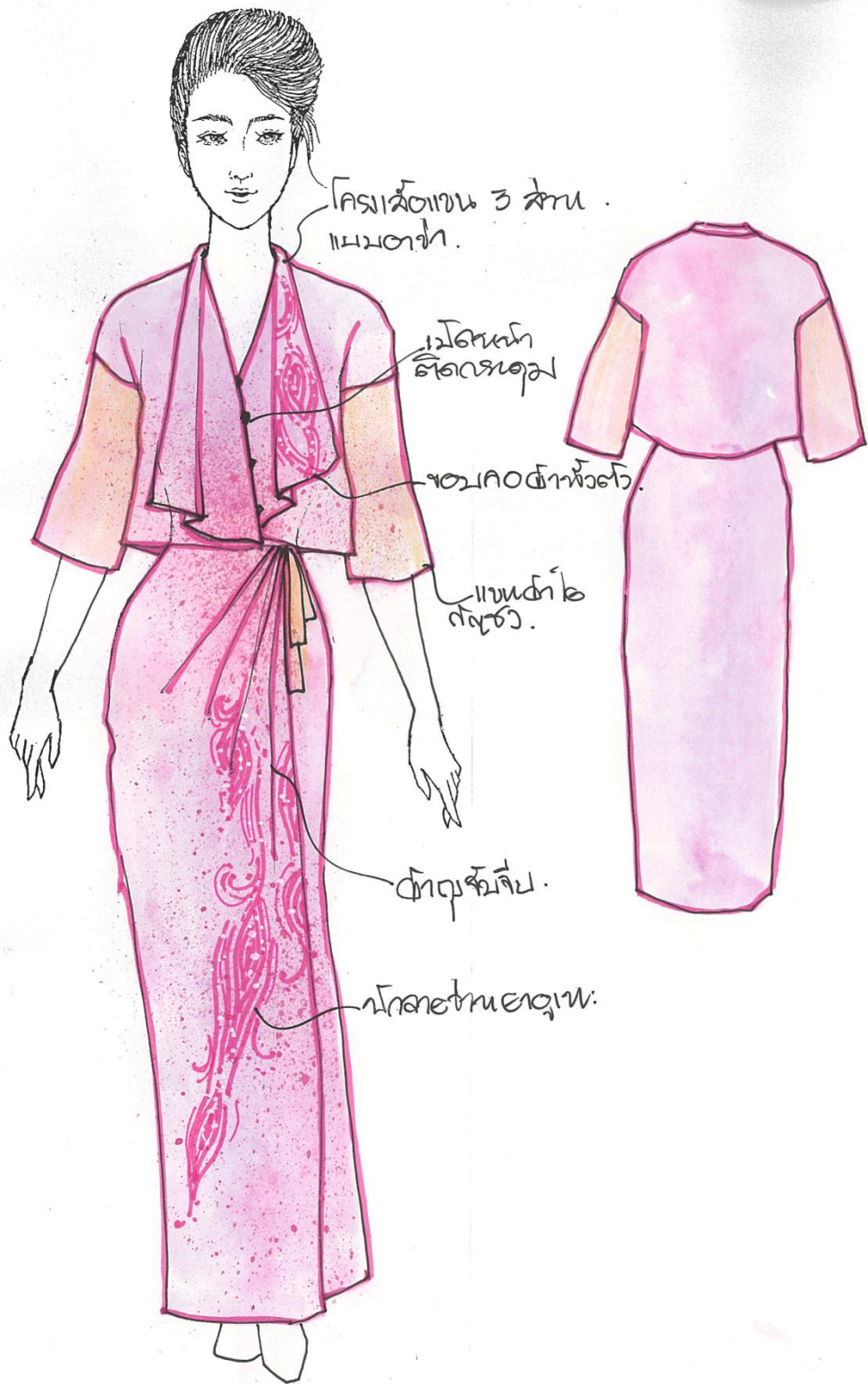

ภาพที่ ๔.๔๓ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๖
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

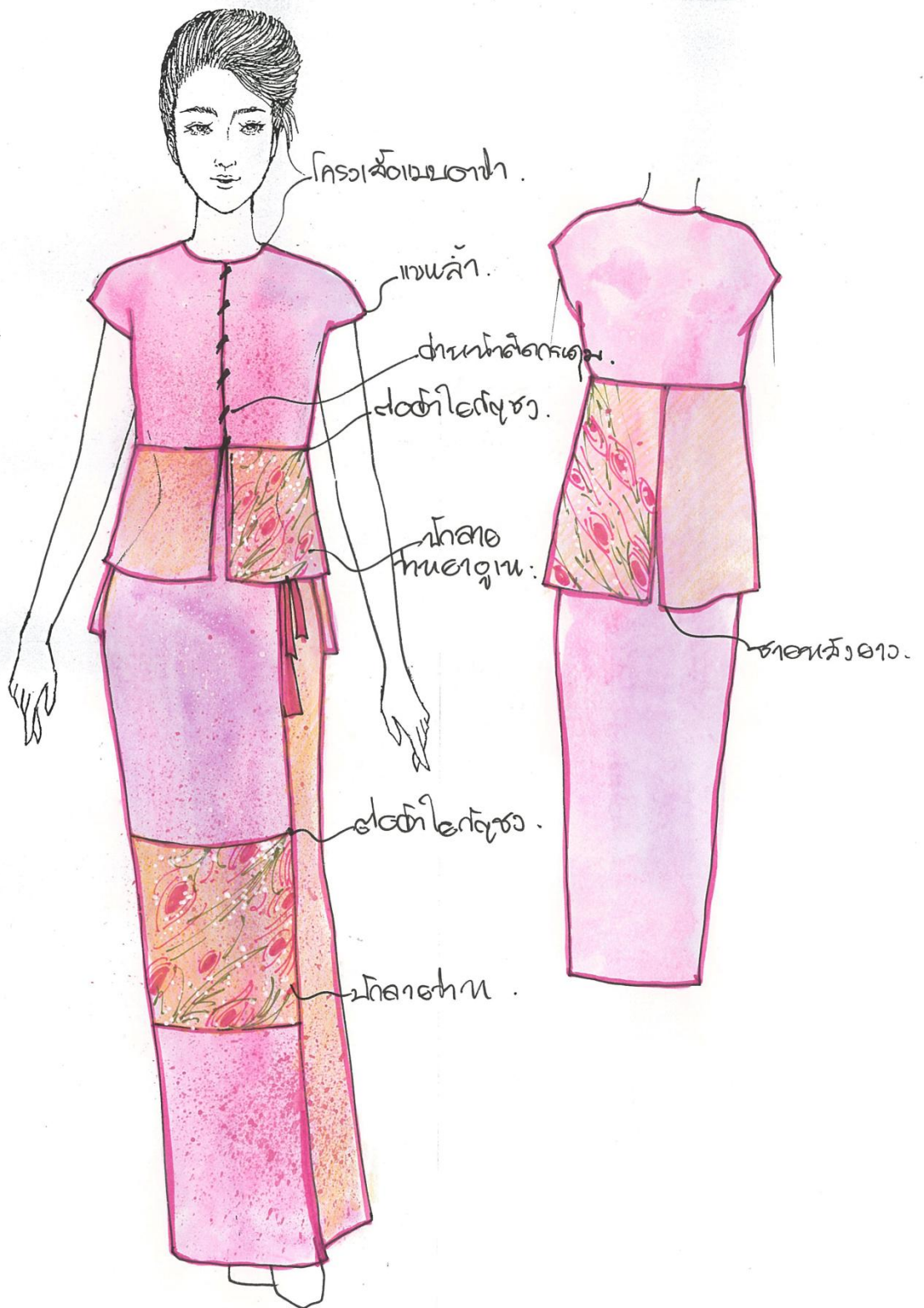
ภาพที่ ๔.๔๔ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๗

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

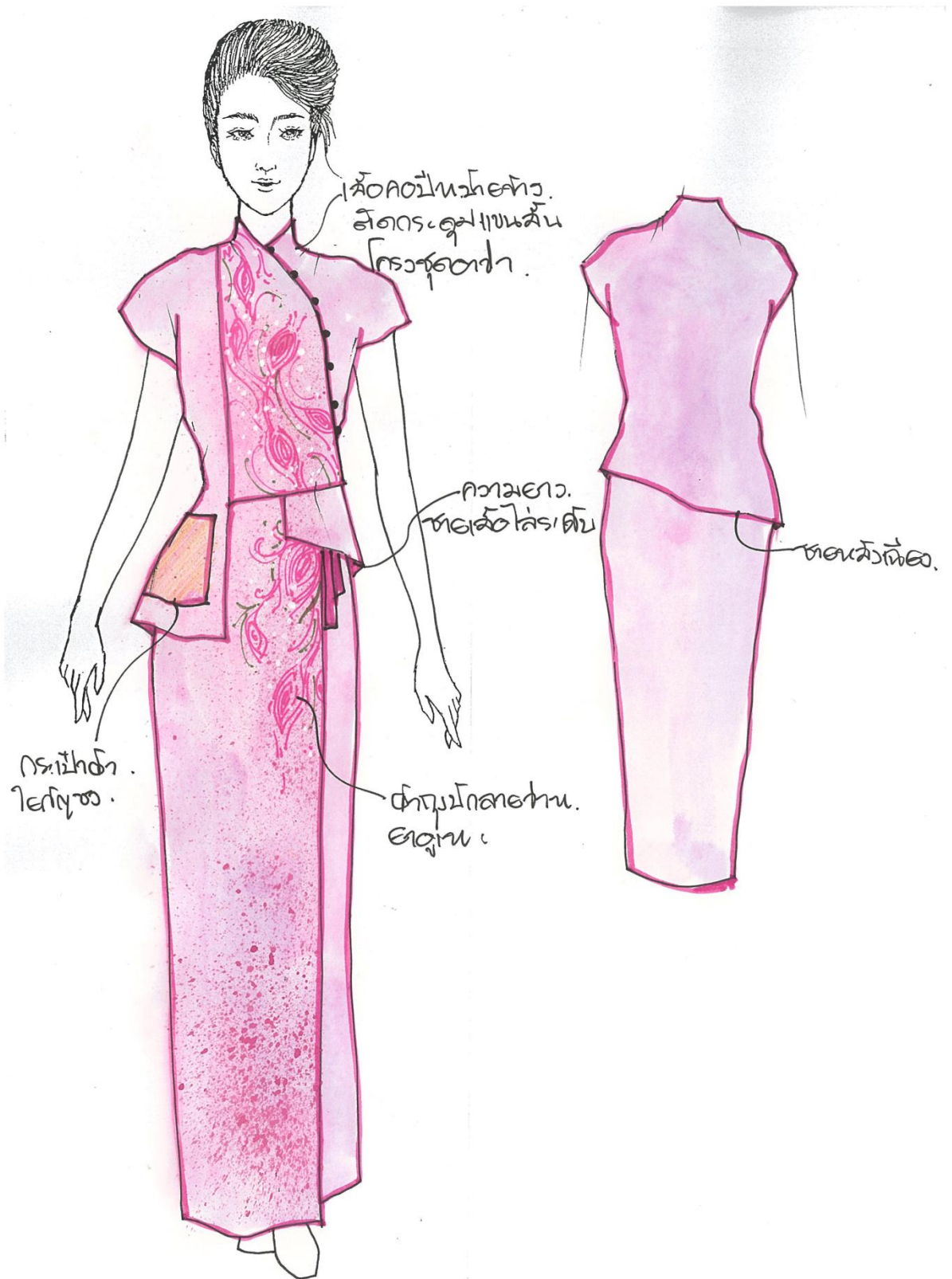

ภาพที่ ๔.๔๕ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๘

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

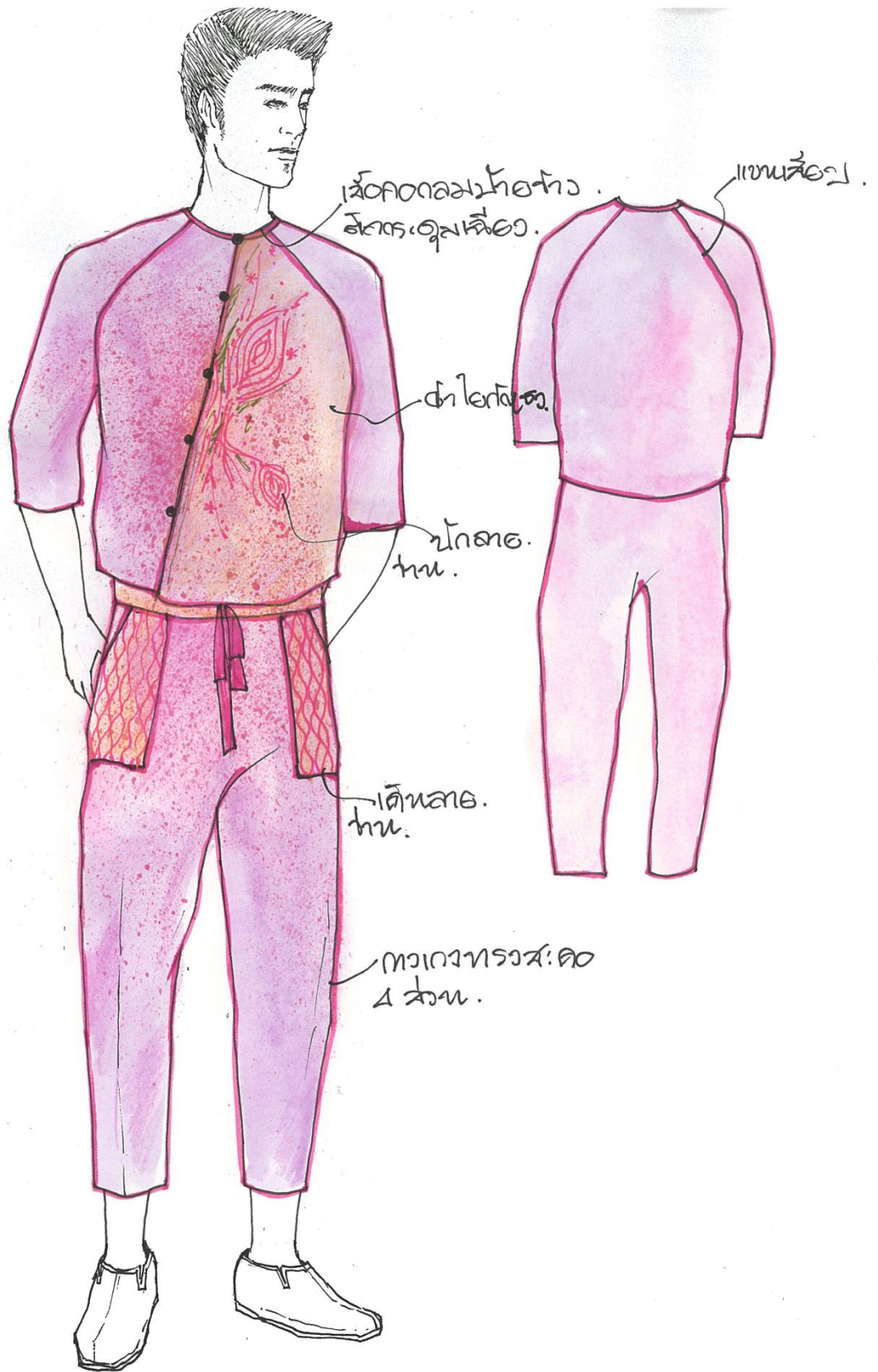

ภาพที่ ๔.๔๖ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๕
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

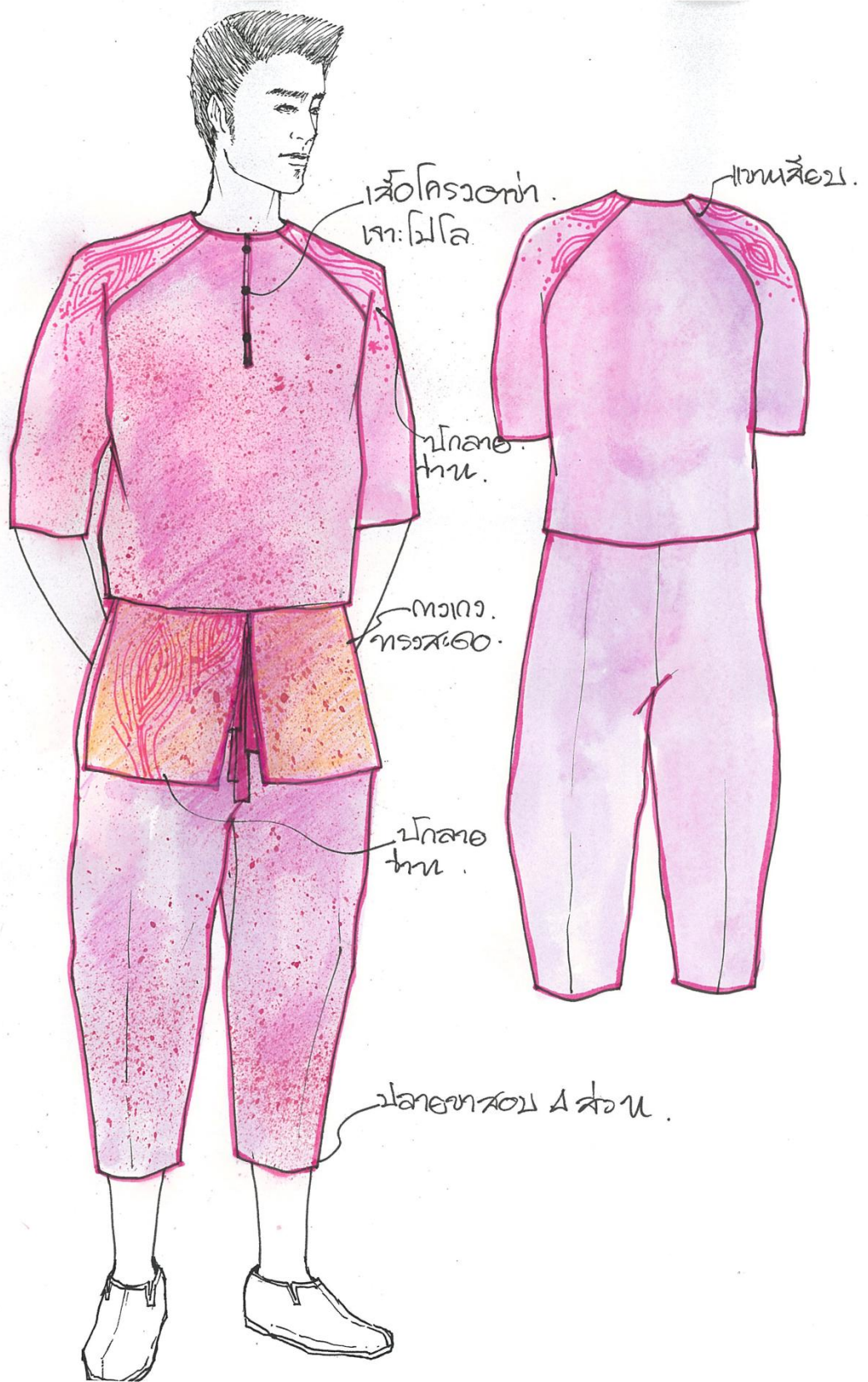
ภาพที่ ๔.๔๗ รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง ๑๐

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

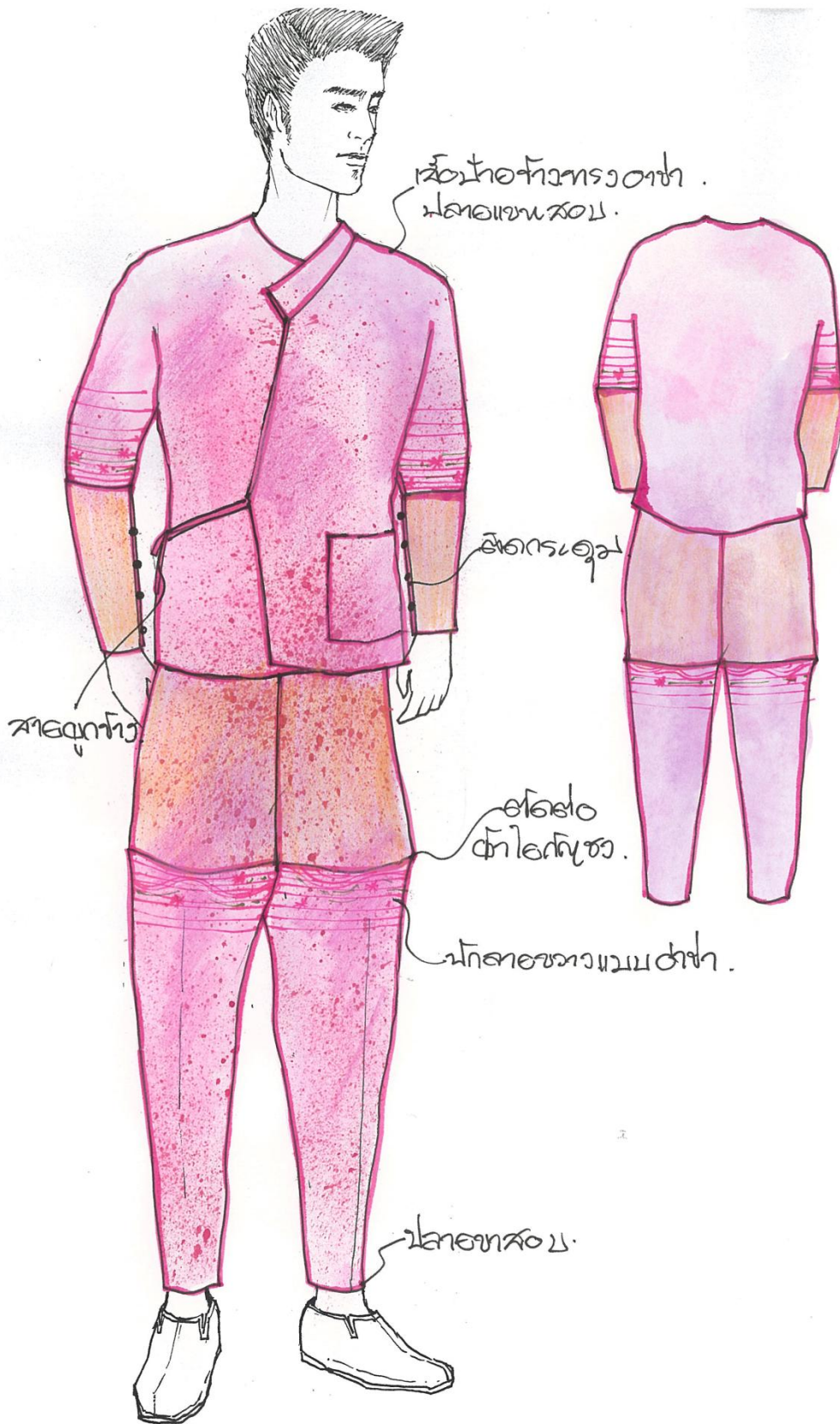
ภาพที่ ๔.๔๘ รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔.๔๙ รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๒

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖

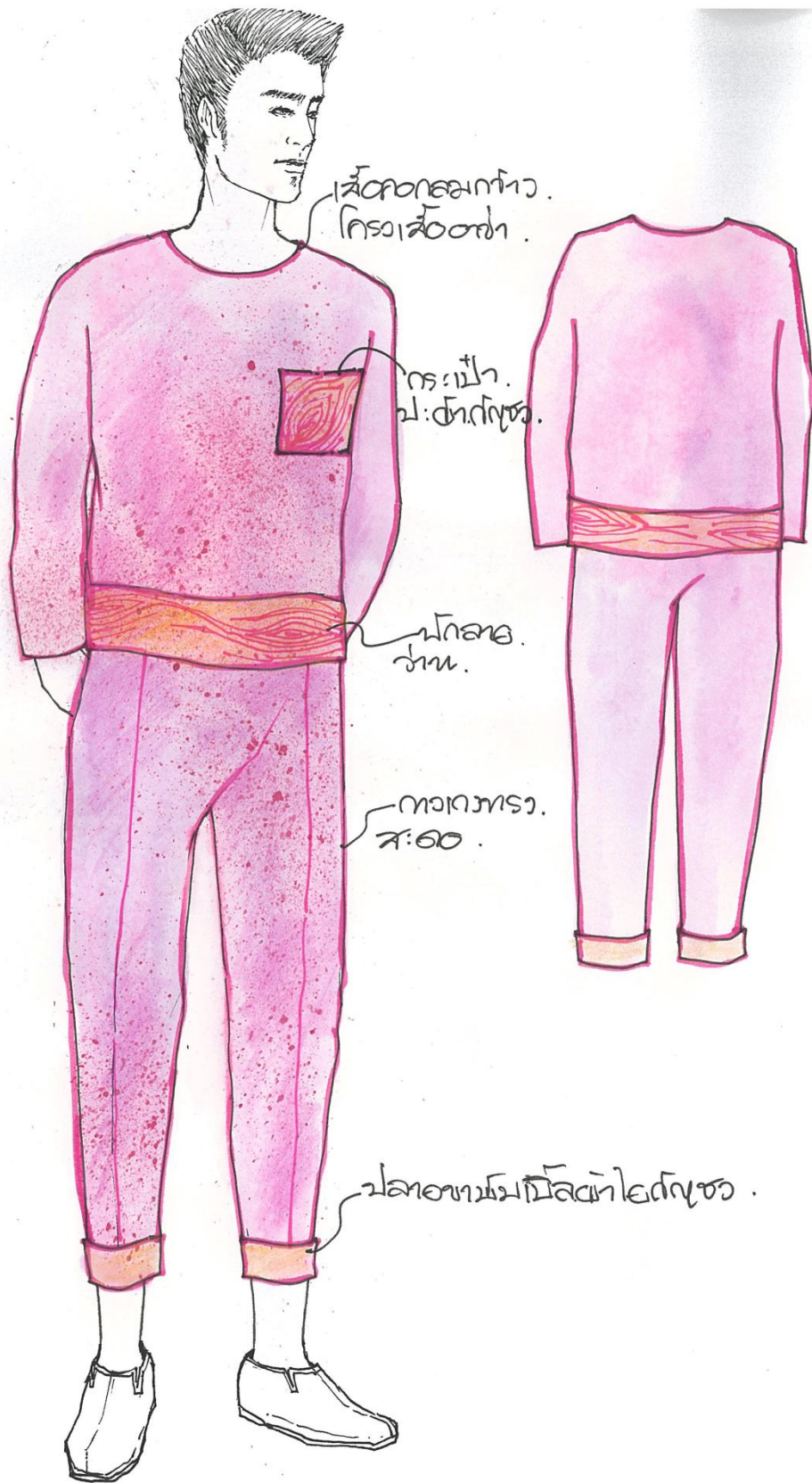
ภาพที่ ๔.๕๐ รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๓

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔.๕๑ รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๔

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖

ภาพที่ ๔.๕๒ รูปแบบร่างชุดลำลองชาย ๕

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

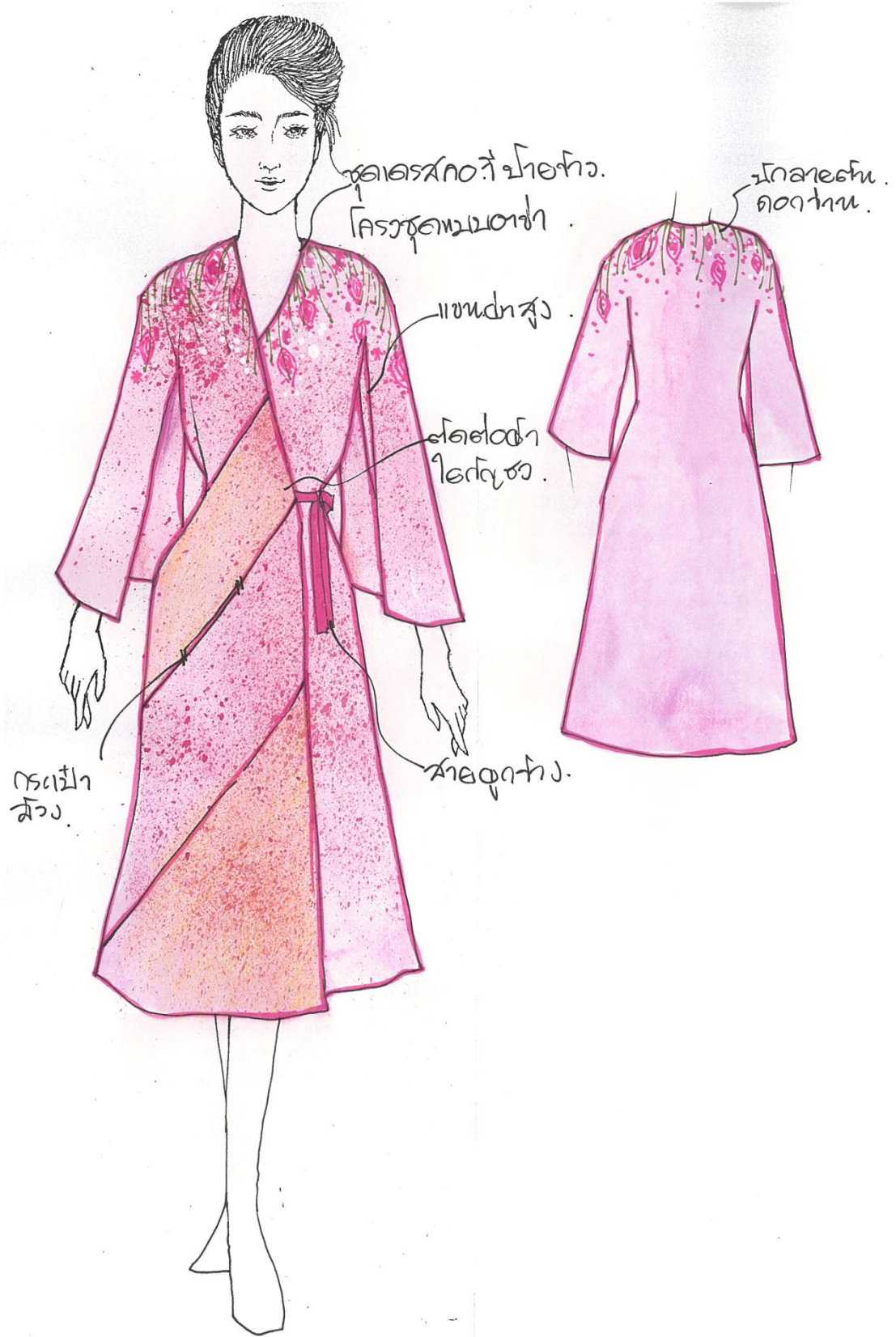
ภาพที่ ๔.๔๕๓ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

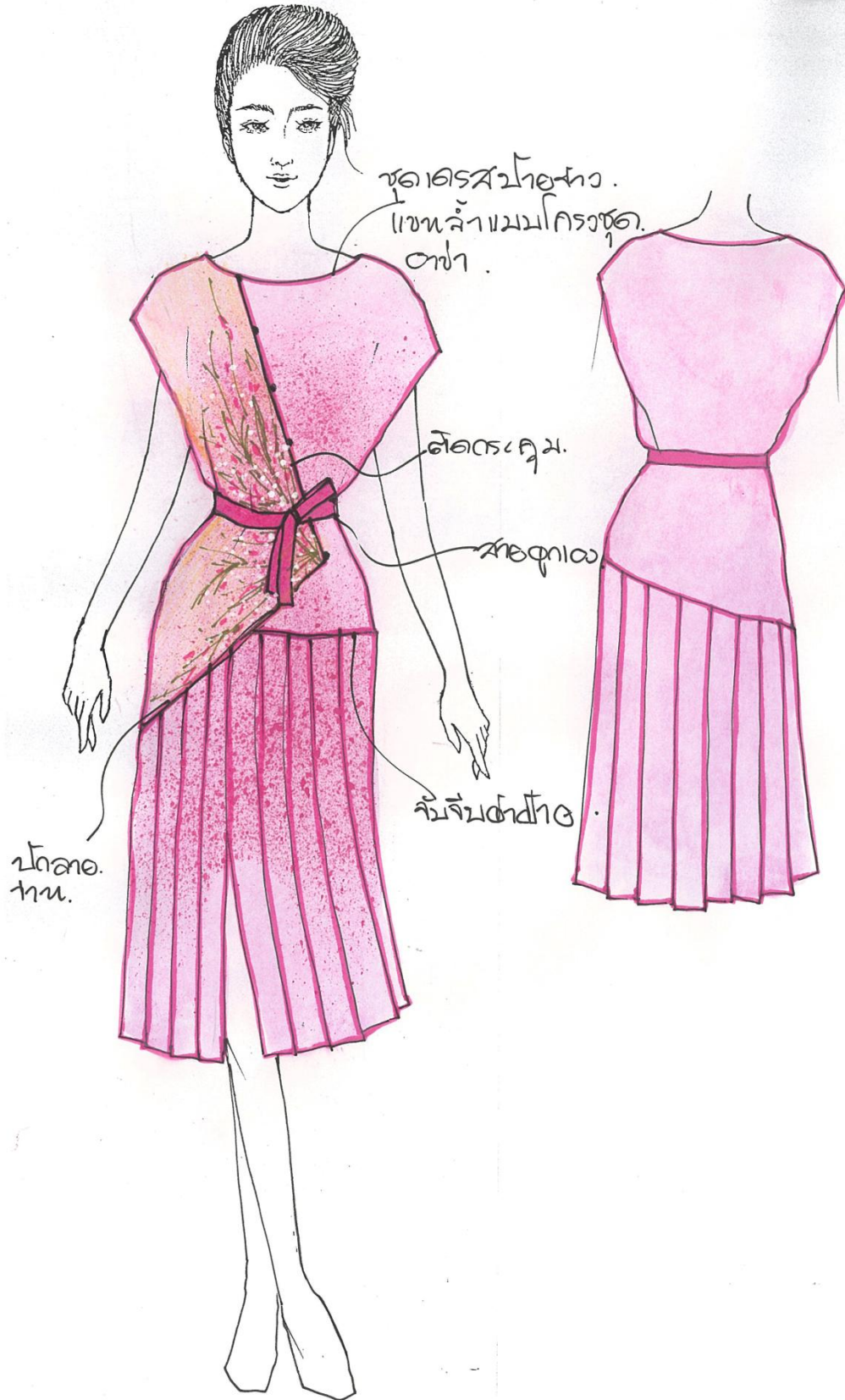

ภาพที่ ๔.๕๔ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๒

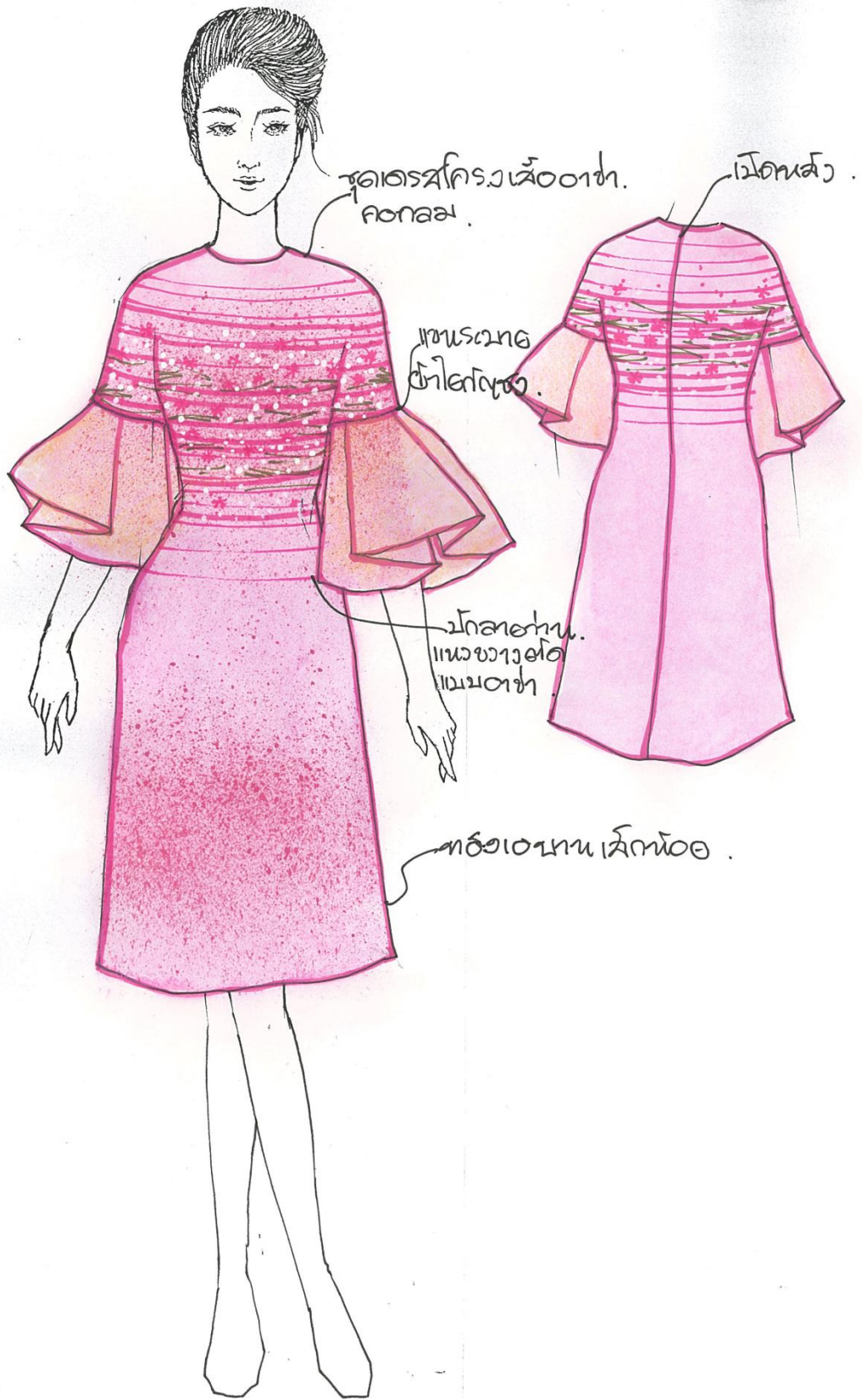
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

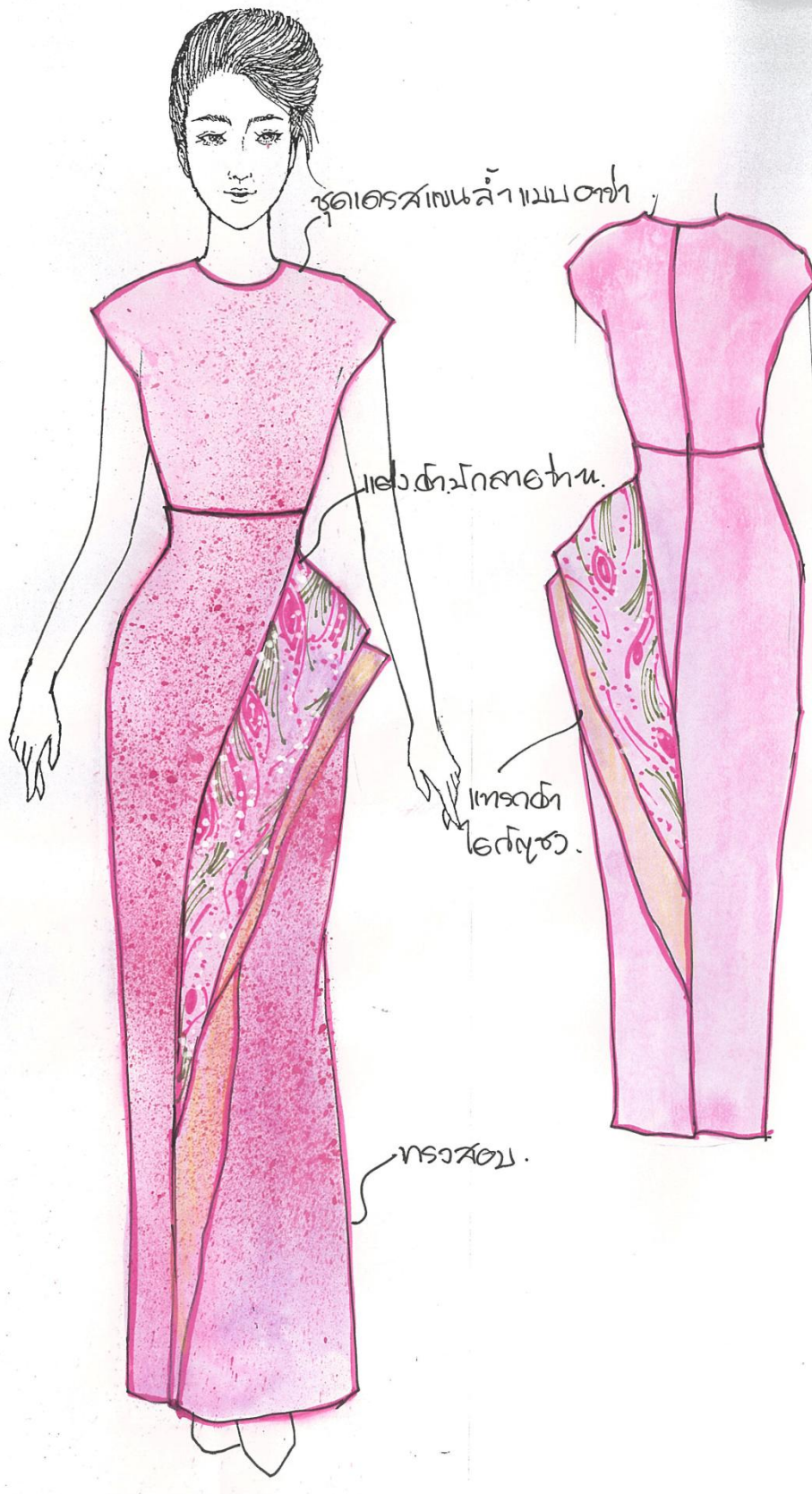
ภาพที่ ๔.๕๕ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๕๖ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๔
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๕๗ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๕
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

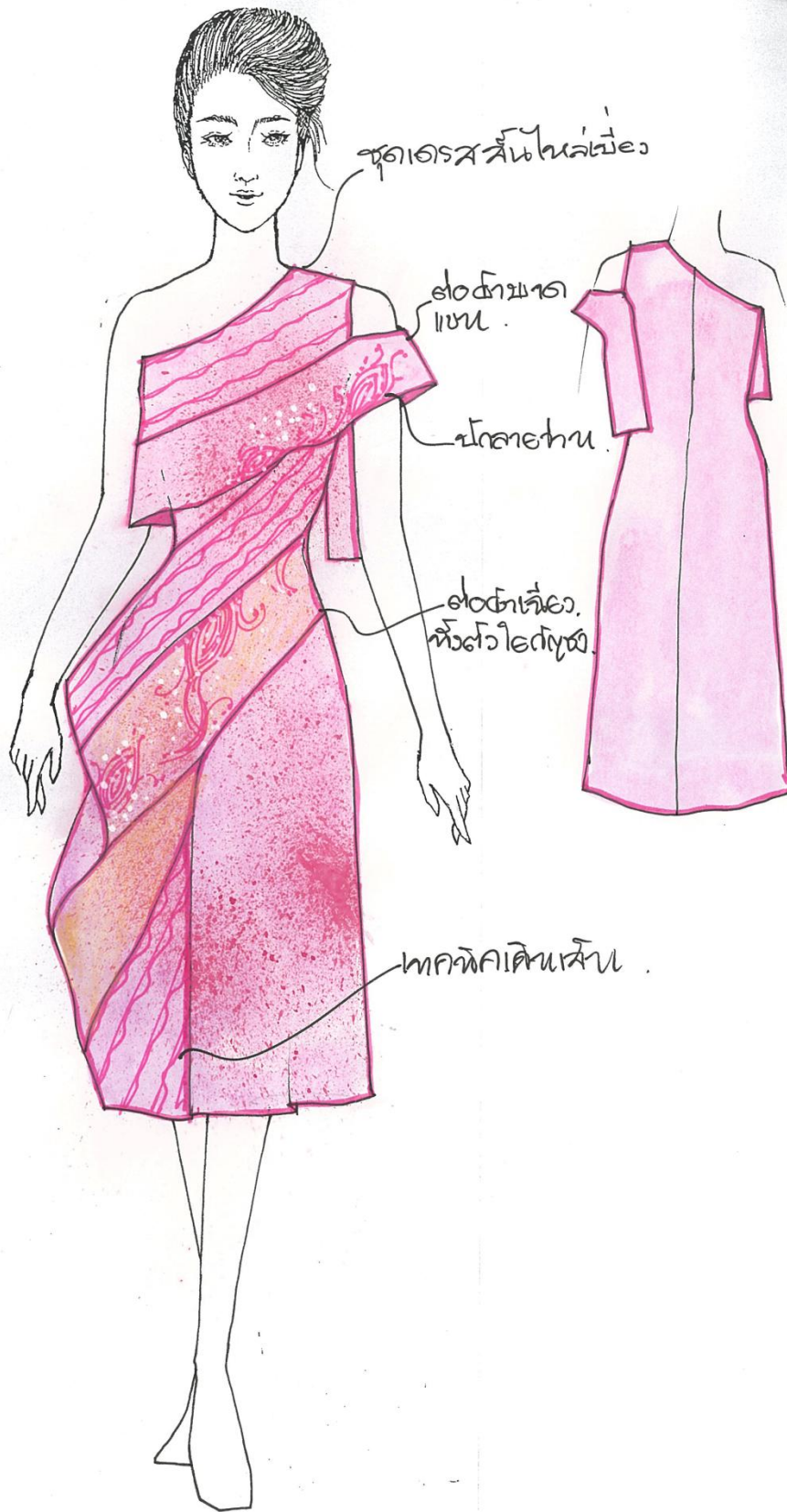
ภาพที่ ๔.๕๘ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๖
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

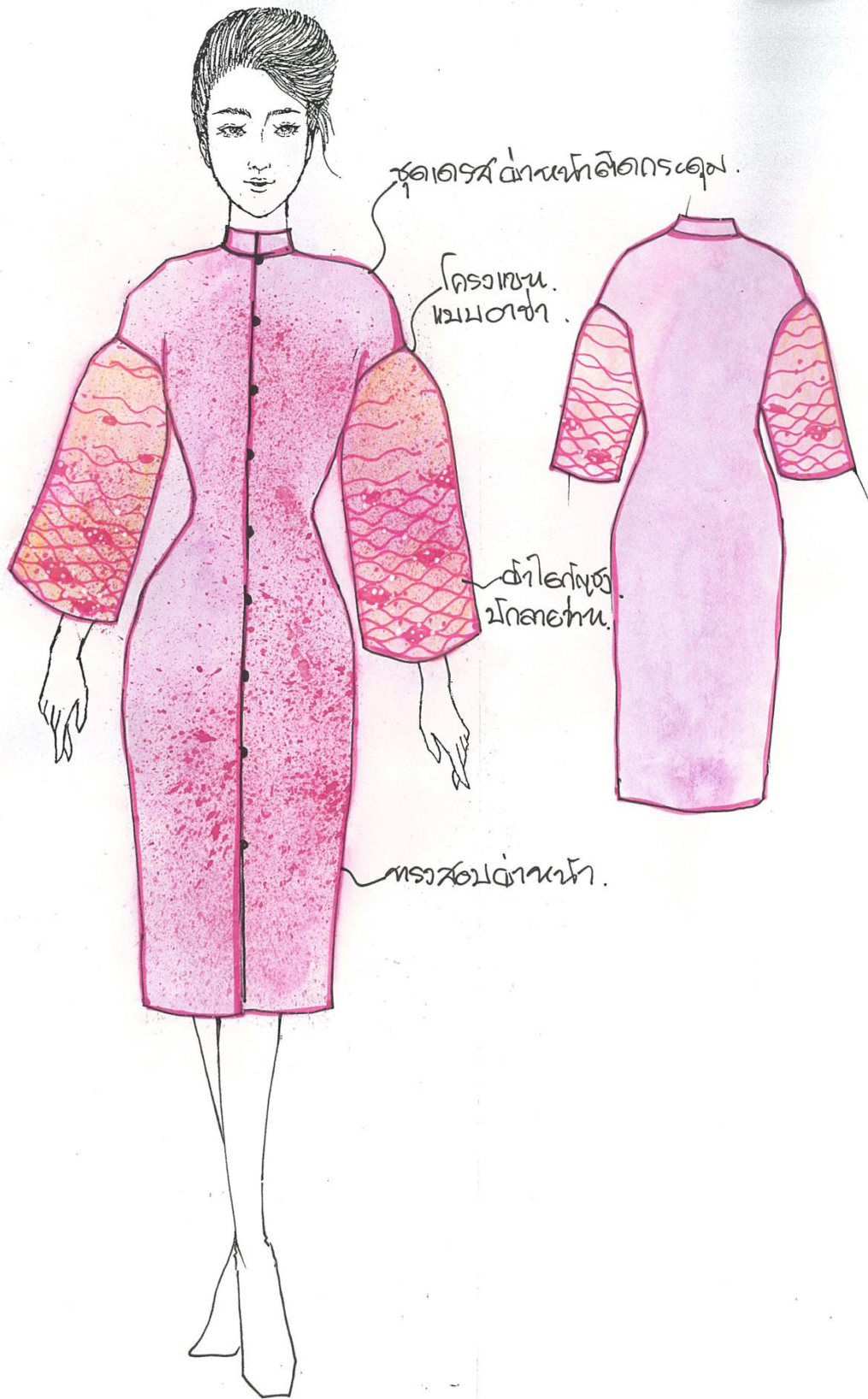
ภาพที่ ๔.๕๙ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๗
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๖๐ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๘
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๖๑ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๙
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๖๒ รูปแบบชุดลำลองหญิง ๑๐
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ (Analysis)

เป็นการพิจารณาประเมินแบบร่างการออกแบบแพชชั่นตามหลักการทฤษฎีการออกแบบและจากการนำต้นแบบร่างแพชชั่นจำนวน ๑๐ รูปแบบเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ว่าได้รูปแบบแพชชั่นเครื่องแต่งกายตรงตามขั้นตอนที่ ๒ การคิด ที่ต้องการหรือไม่ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๖๓ การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรญี่ปุ่น ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

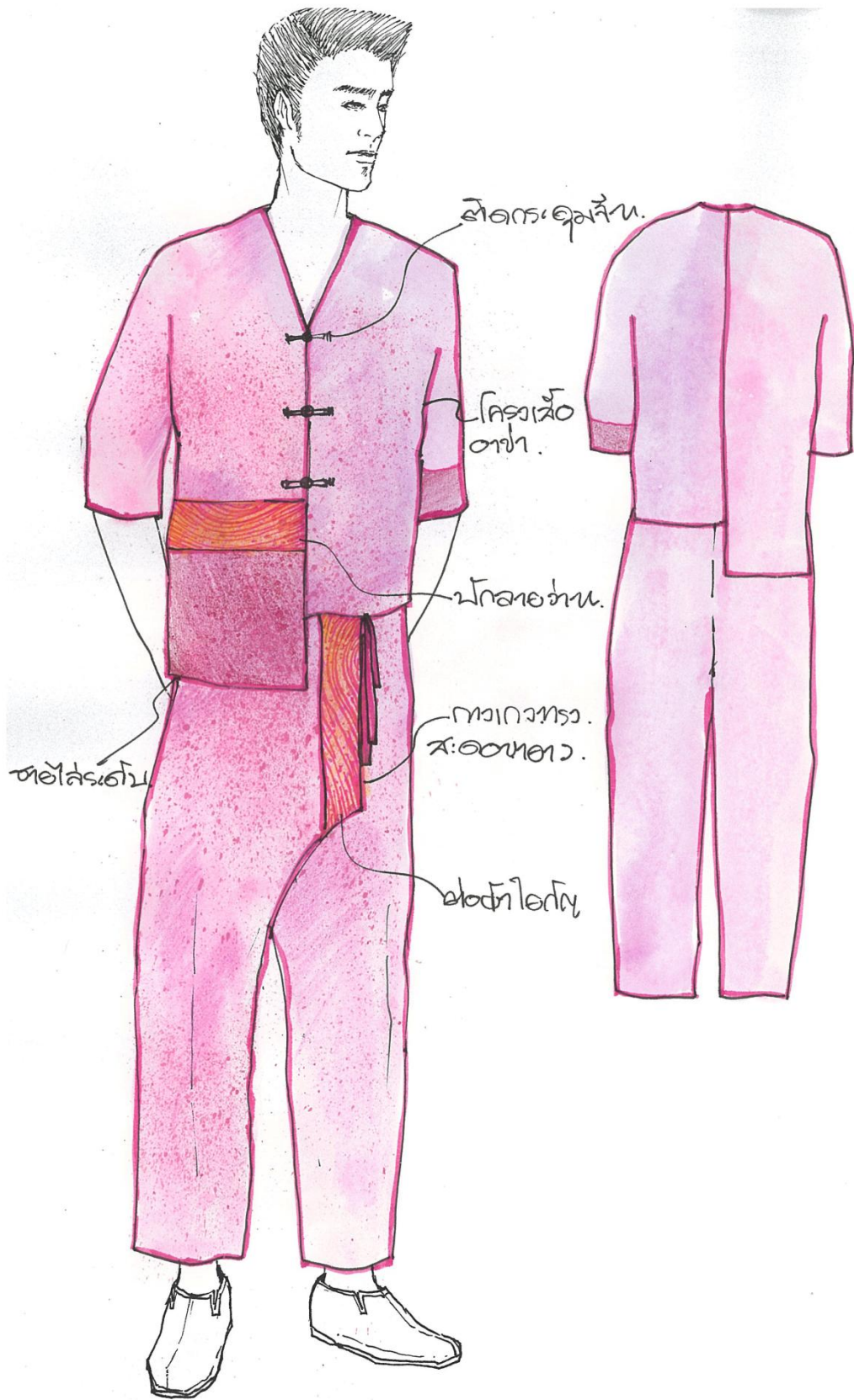

ภาพที่ ๔.๖๔ การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรวัยรุ่น ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

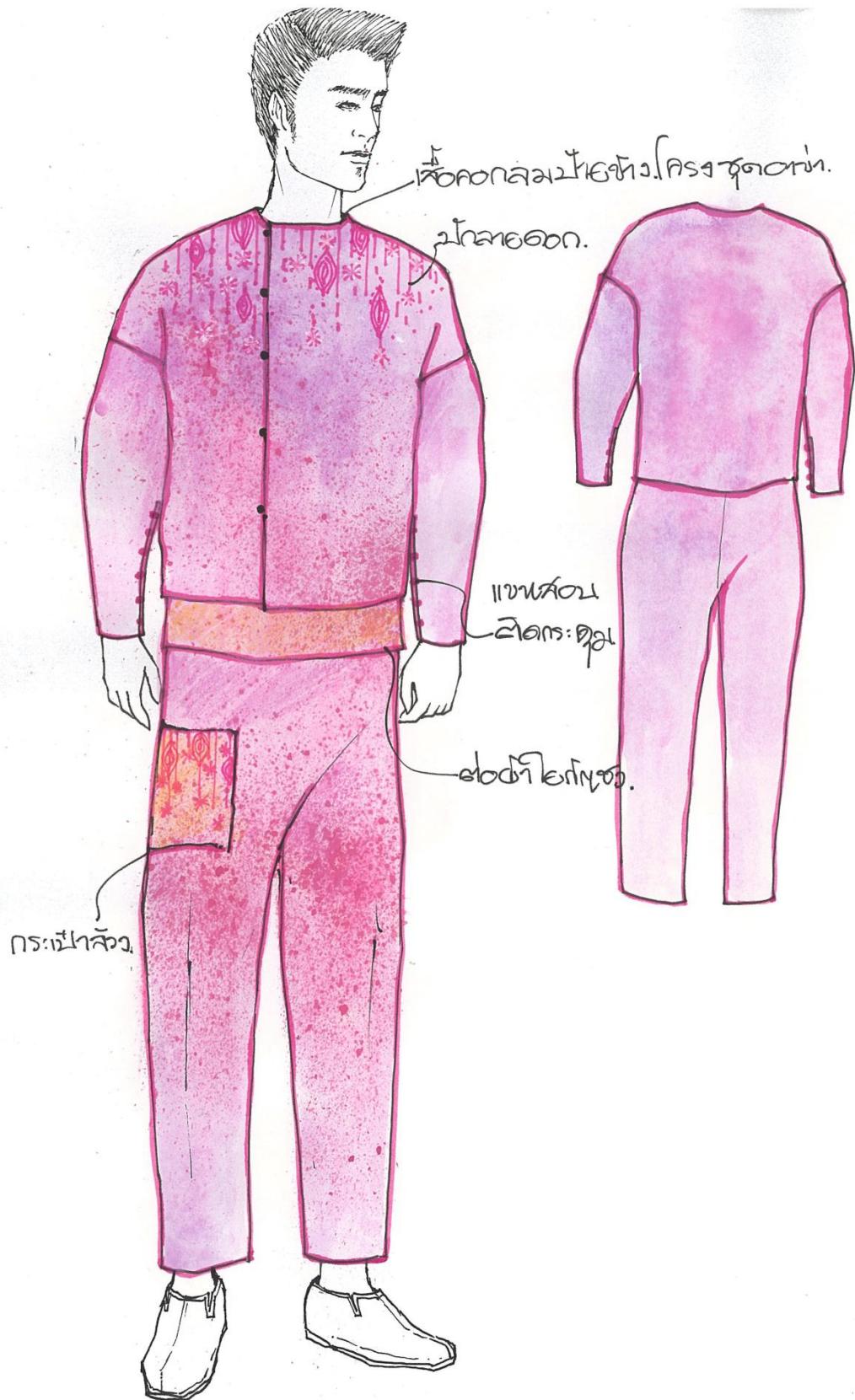

ภาพที่ ๔.๖๕ การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรญี่ปุ่น ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

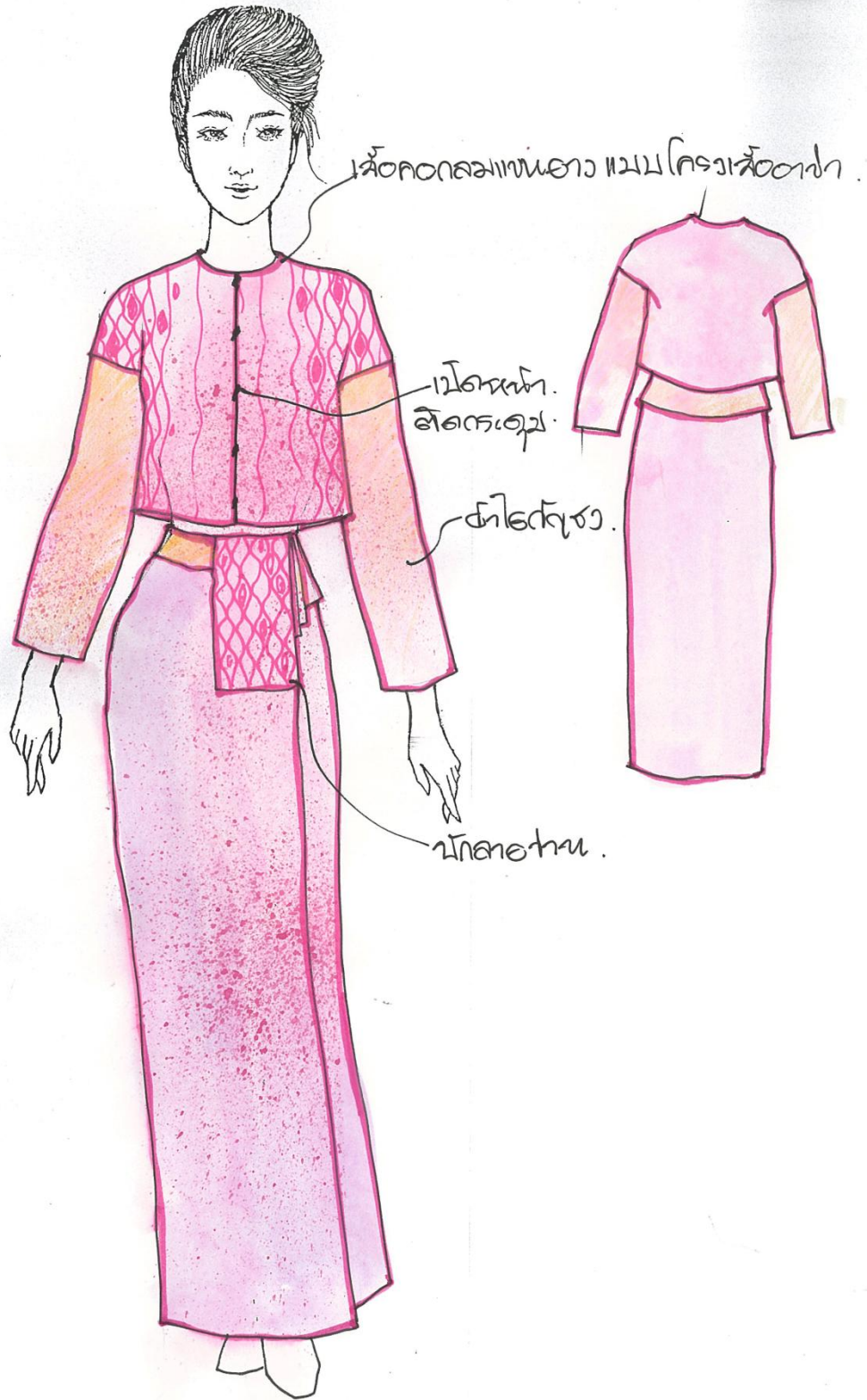
ขั้นตอนที่ ๕ การตัดสินใจ (Decision) เป็นการเลือกรูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบที่ดีและตรงตามที่ต้องการหรือไม่ จากกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ถ้าไม่มีรูปแบบใดที่กลุ่มผู้บริโภคทำการคัดเลือก ต้องกลับไปเริ่มต้นทำการออกแบบร่างแฟชั่นใหม่ หรือในกรณีรูปแบบไม่ลงตัวผู้บริโภคให้ข้อเสนอแนะ การปรับแก้ ผู้วิจัยก็ต้องนำรูปแบบร่างนั้นมาปรับแก้ตามข้อสรุปของผู้คัดเลือก เพื่อให้ได้รูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ลงตัวที่สุด การตัดสินใจในครั้งนี้ไม่มีปัญหา ไม่มีข้อเสนอแนะกลุ่มผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อรูปแบบร่าง และได้รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงเพื่อนำมาผลิตต้นแบบประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบดังภาพแสดง

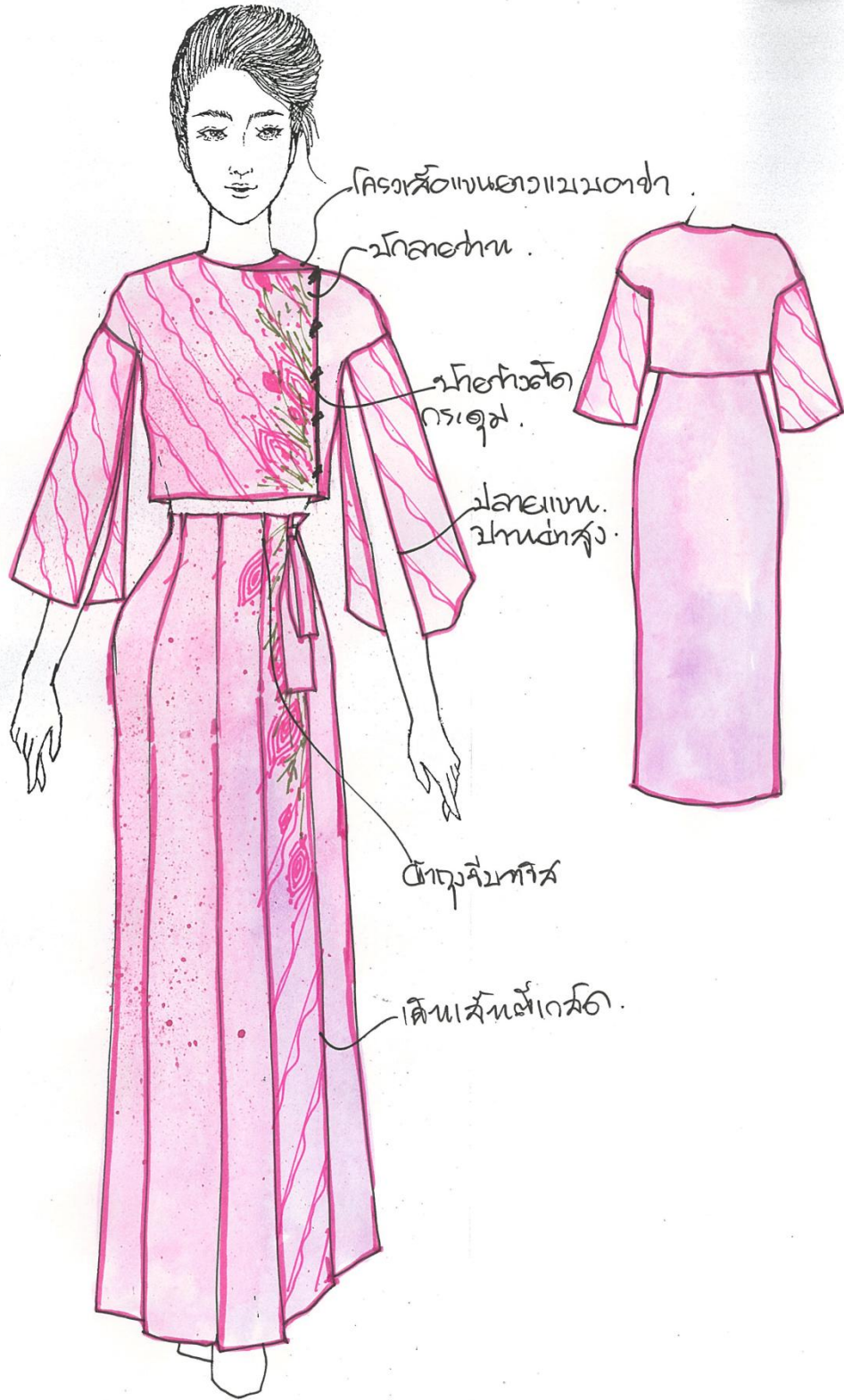
ภาพที่ ๔.๖๖ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๖๗ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

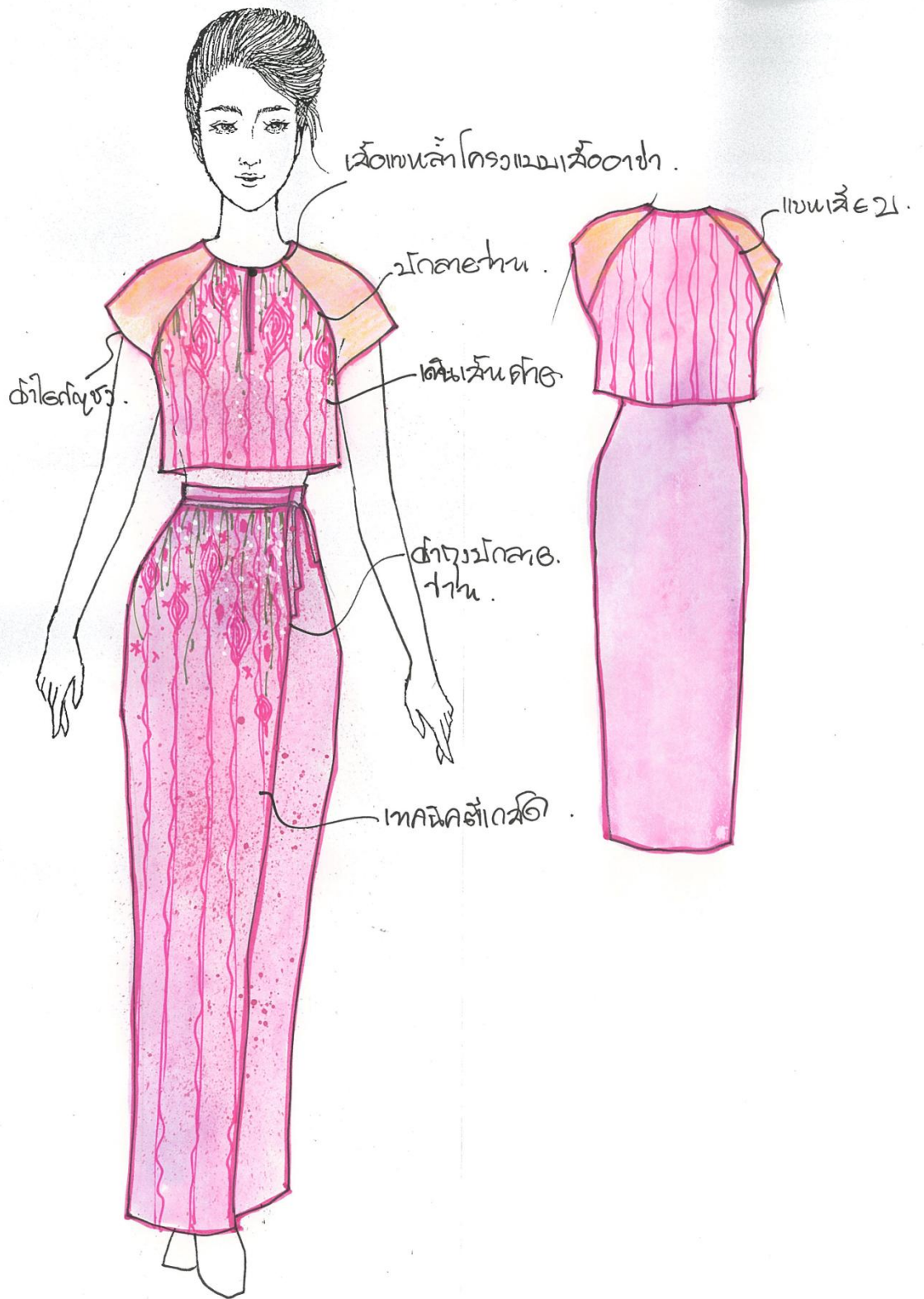

ภาพที่ ๔.๖๘ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

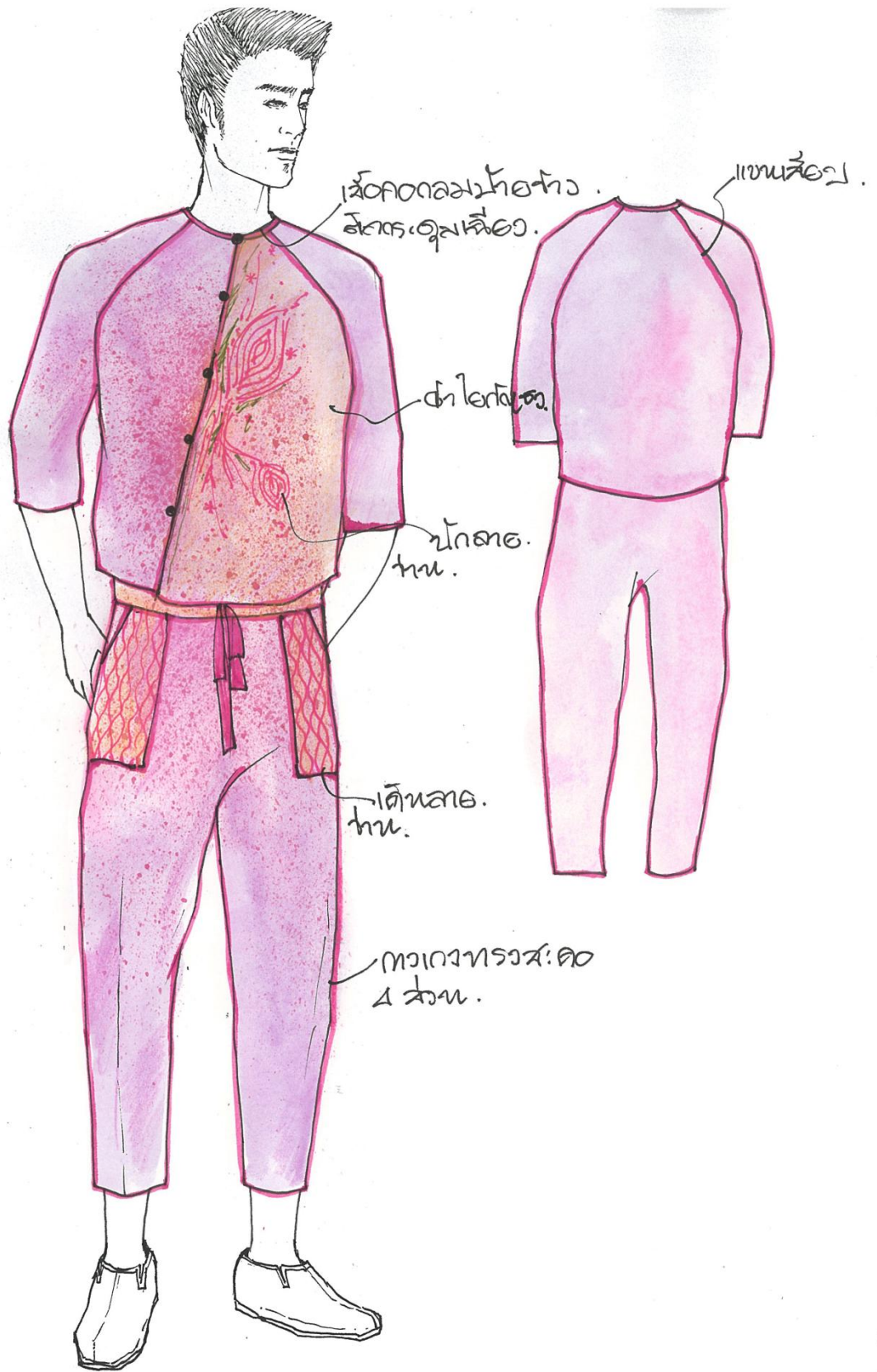

ภาพที่ ๔.๖๙ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๒

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๗๐ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

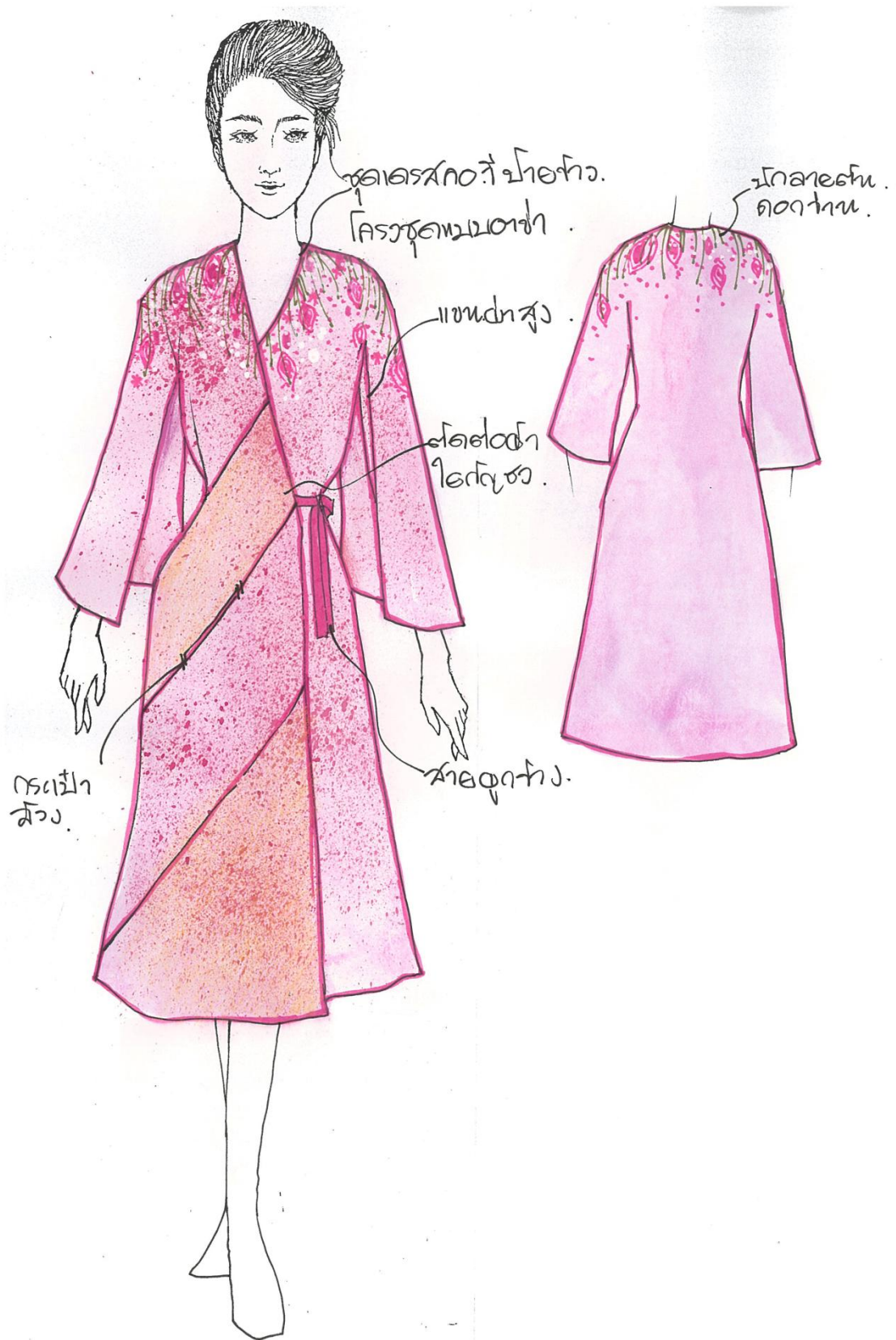
ภาพที่ ๔.๗๑ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองชายรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๓๒ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

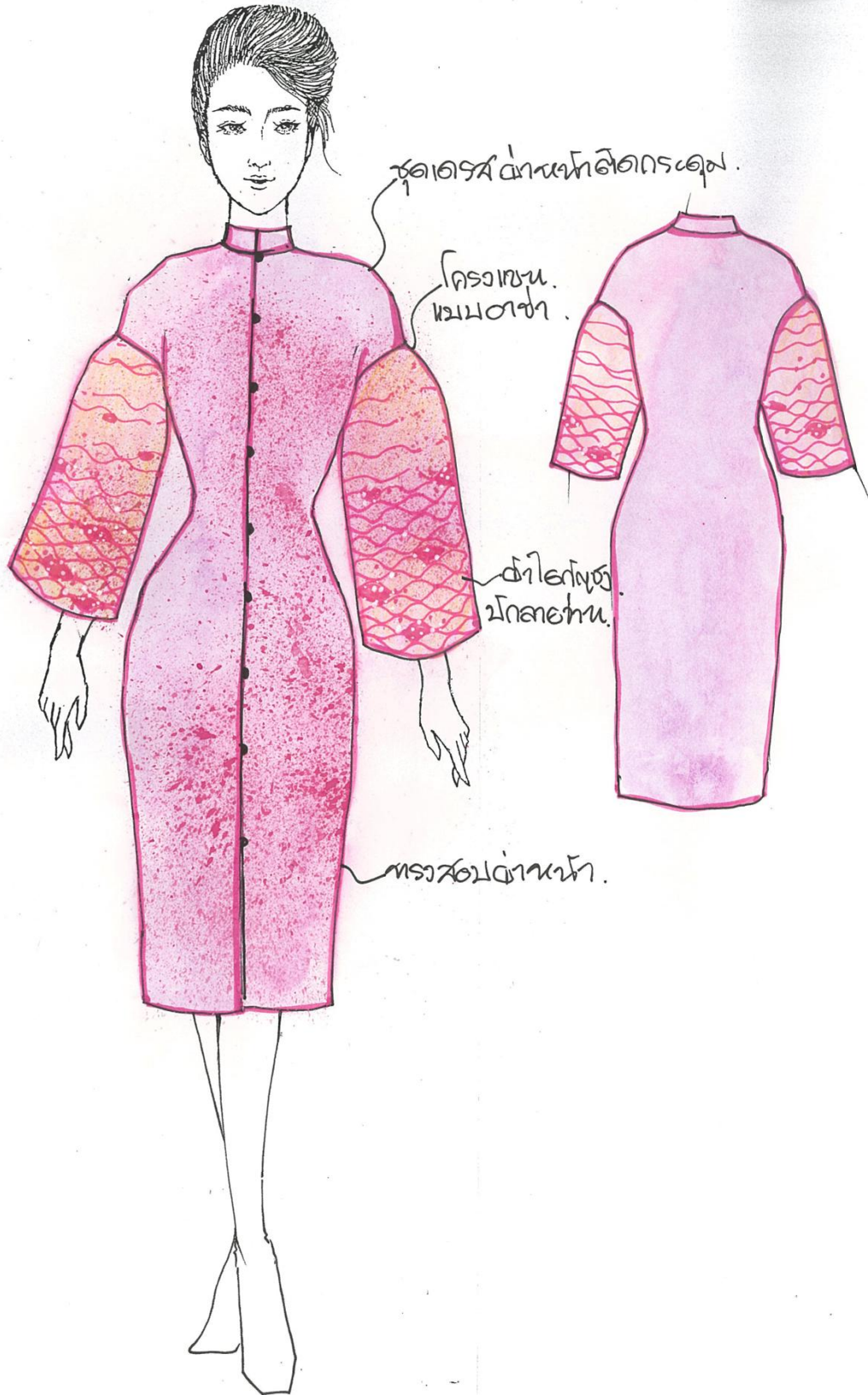

ภาพที่ ๔.๗๓ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๗๔ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๓

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๗๕ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑๐
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๖ การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการออกแบบแฟชั่น ทำการออกแบบแฟชั่นที่สมบูรณ์พร้อมที่จะนำเข้าสู่กระบวนการ การผลิต (Maker) เมื่อผลิตแฟชั่นเรียบร้อยแล้วส่งต่อให้กับฝ่ายจัดซื้อ (Buyer) ของร้านต่างๆ เพื่อนำสินค้าไปขาย และประชาสัมพันธ์ ติดต่อกับตัวแทนด้านสื่อ (Press Agent) ประชาสัมพันธ์สินค้าแฟชั่นตามสื่อต่างๆจนสินค้าถึงปลายทางที่เป้าหมายกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ทำการผลิตรูปแบบแฟชั่น ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอการผลิตต้นแบบเพียง ๑ ต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่าง และภาพต้นแบบแฟชั่นที่ผลิตทั้งหมด รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ ดังภาพแสดง

ขั้นตอนการผลิตต้นแบบแฟชั่นเย็บด้วยมือ

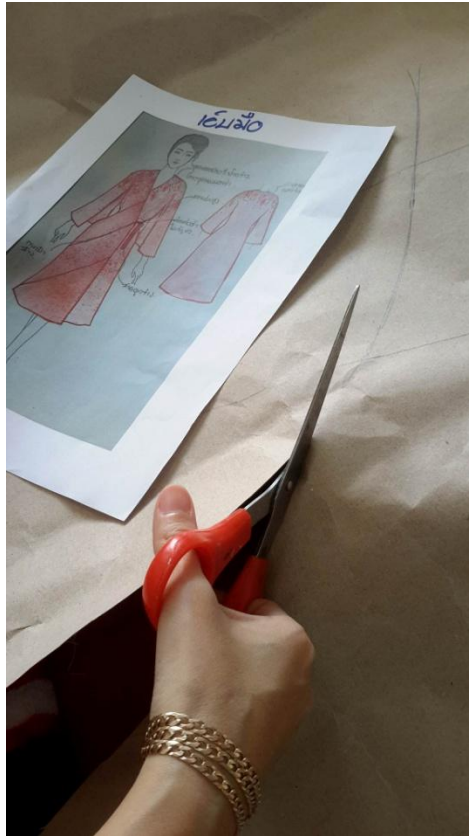
ขั้นตอนที่ ๑

ภาพที่ ๔.๗๖ วิเคราะห์เพื่อนำแบบมาสร้างแพทเทิร์น

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๒

ภาพที่ ๔.๗๗ ตัดกระดาษตามแพทเทิร์นที่สร้างไว้เพื่อเตรียมวางผ้า
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๓

ภาพที่ ๔.๗๘ วางกระดาษสร้างแบบลงบนผ้าที่เราต้องการเพื่อเตรียมตัดแยกชิ้นส่วนต่างๆ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๔

ภาพที่ ๔.๗๙ ตัดชิ้นส่วนประกอบตัวชุดโดยเว้นโดยรอบไว้ครึ่งนิ้ว
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๕

ภาพที่ ๔.๘๐ กลึงกรวยโดยรอบให้ชัดเจนกำหนดจุด เอว สะโพกเพื่อความแม่นยำในการเย็บ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๖

ภาพที่ ๔.๘๑ เก็บริมผ้าพับตะเข็บโดยรอบด้วยการด้นมือ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๗

ภาพที่ ๔.๘๒ วาดลายปักลงบนตัวชุดด้วยดินสอเขียนผ้า
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๘

ภาพที่ ๔.๘๓ ปักลายด้วยจักรเทคนิคการเดินเส้นอิสระ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๙

ภาพที่ ๔.๘๔ นำชิ้นส่วนที่ปักริมเรียบร้อยแล้วมาประกอบด้วยการเย็บกระดุกตามลำดับ
ได้แก่เย็บหัวไหล่ ต่อแขนชุดและเข้าตะเข็บด้านข้าง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๑๐

ภาพที่ ๔.๘๕ เมื่อเย็บตัวชุดเรียบร้อยแล้วเตรียมเย็บสายผูกเอวด้านข้างลำตัว
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๑๑

ภาพที่ ๔.๘๖ นำชุดขึ้นหุ่นเพื่อดูตำแหน่งการติดสายและความยาวให้แม่นยำอีกครั้ง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๑๒

ภาพที่ ๔.๘๗ ตัดเส้นด้ายเก็บความเรียบร้อยของตัวชุด
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนที่ ๑๓

ภาพที่ ๔.๘๘ รีดตัวชุดทุกตะเข็บให้เรียบร้อย
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

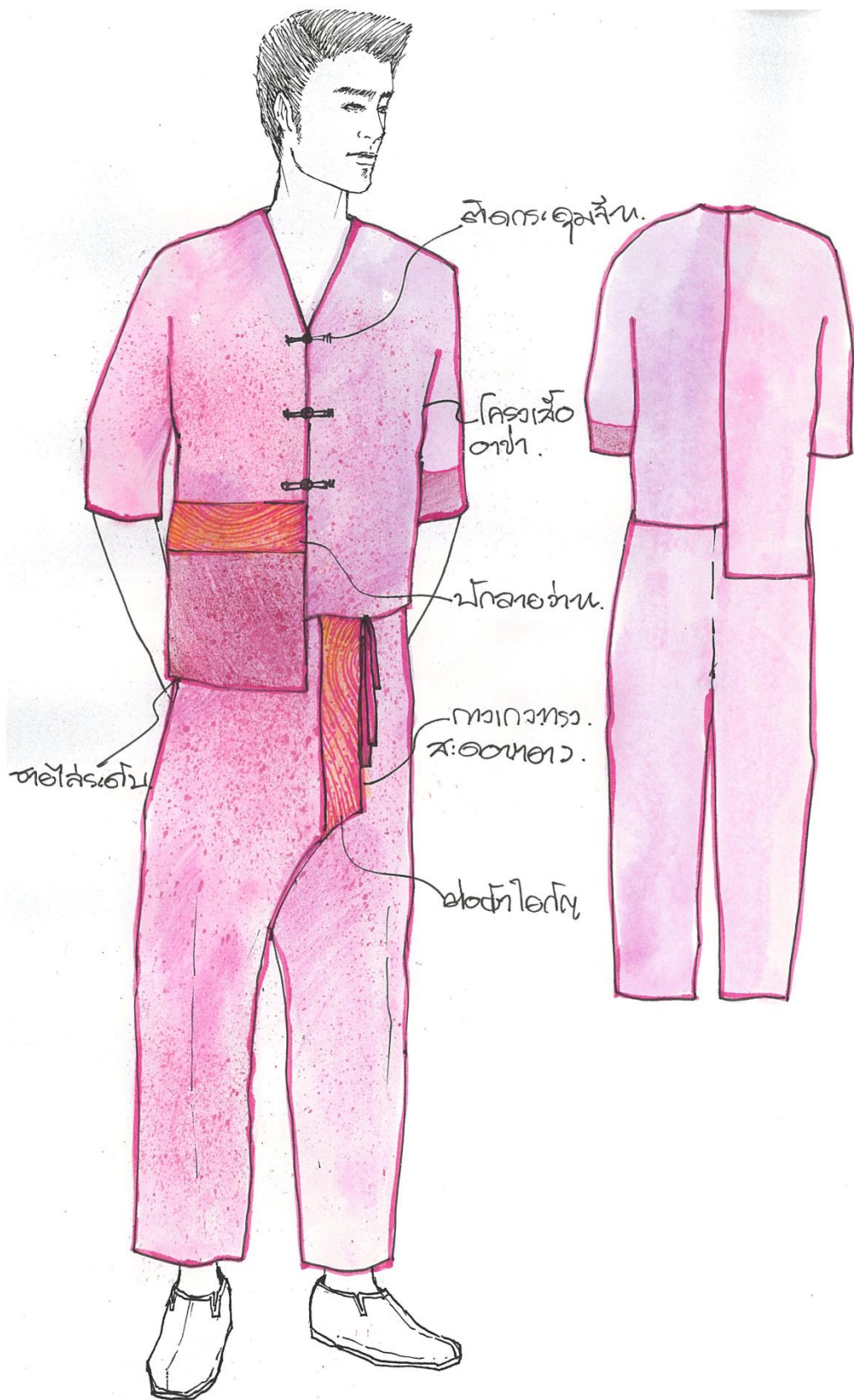
ภาพที่ ๔.๘๙ ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านหน้า
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๙๐ ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านข้าง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

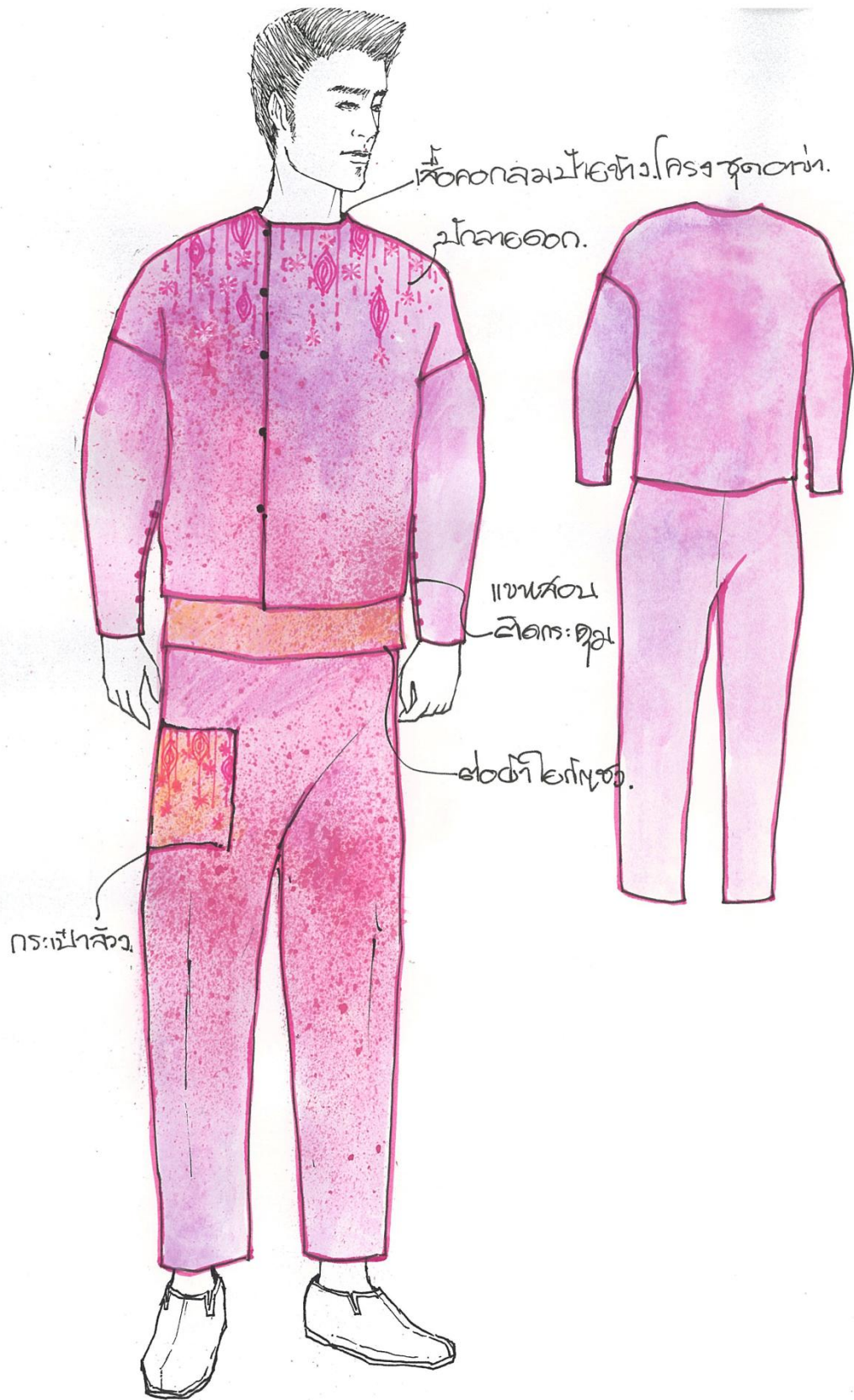
ภาพที่ ๔.๙๑ ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านหลัง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๙๒ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

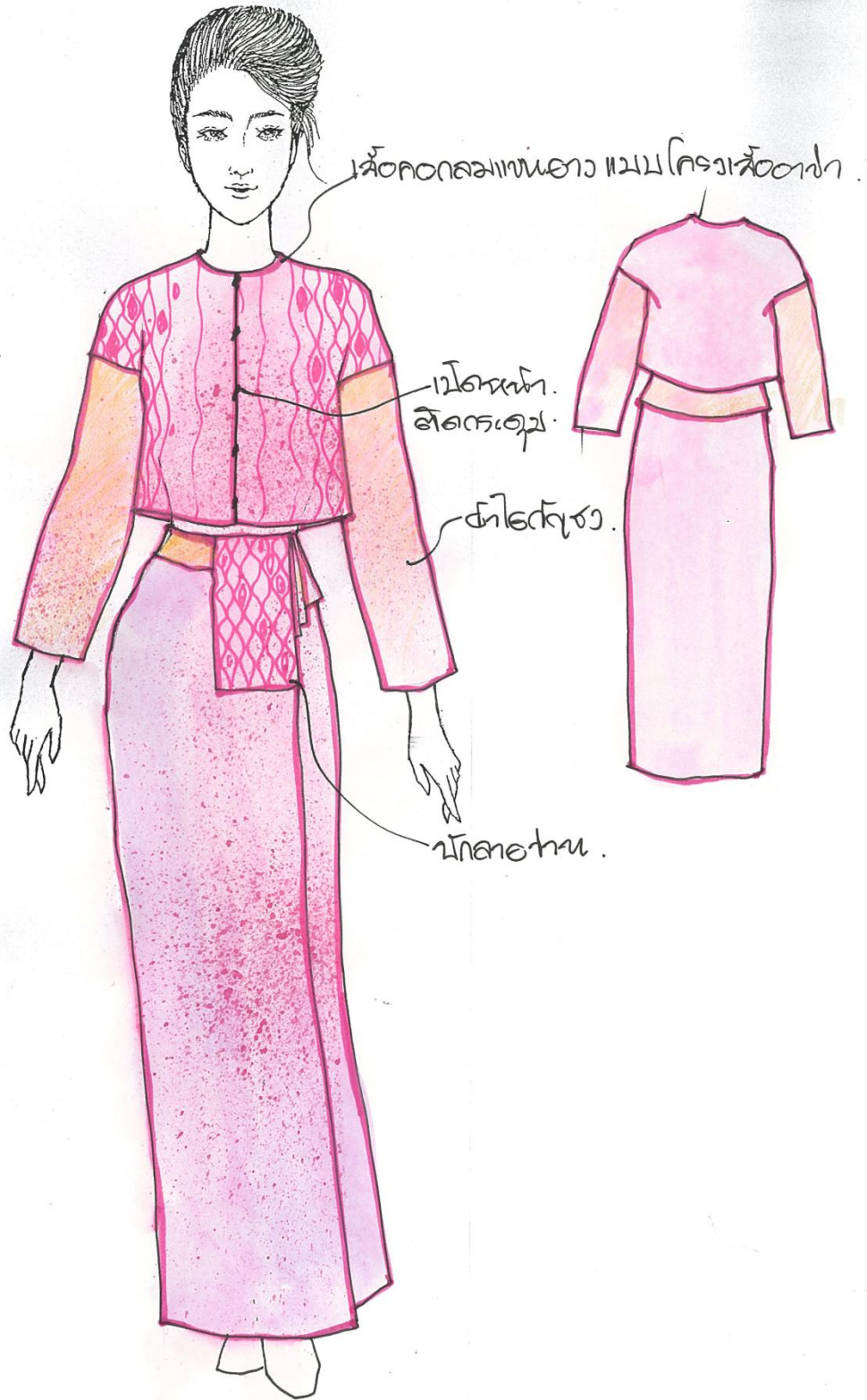
ภาพที่ ๔.๙๓ ต้นแบบชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๙๔ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

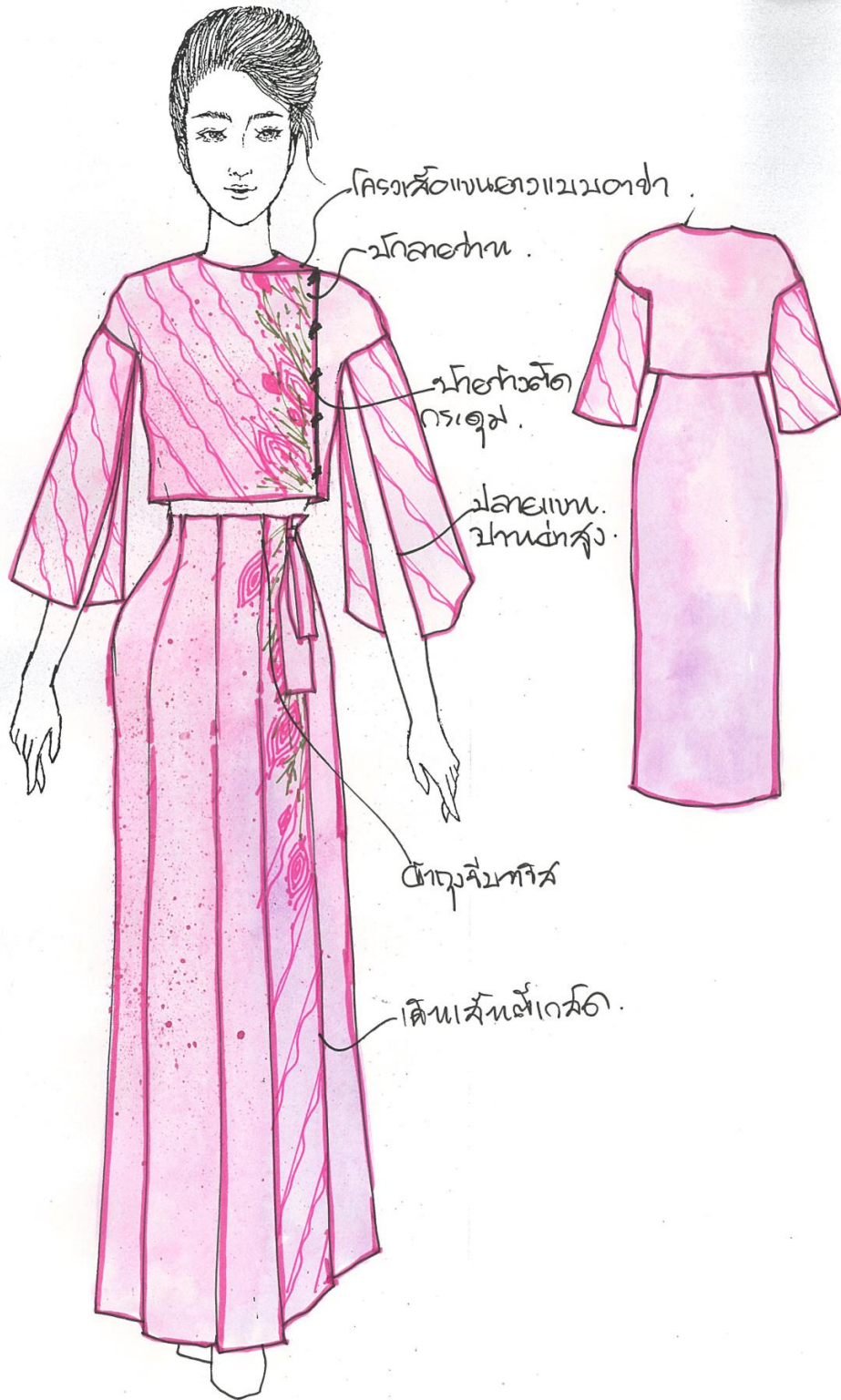
ภาพที่ ๔.๙๕ ต้นแบบชุดพื้นเมืองชายรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๙๖ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

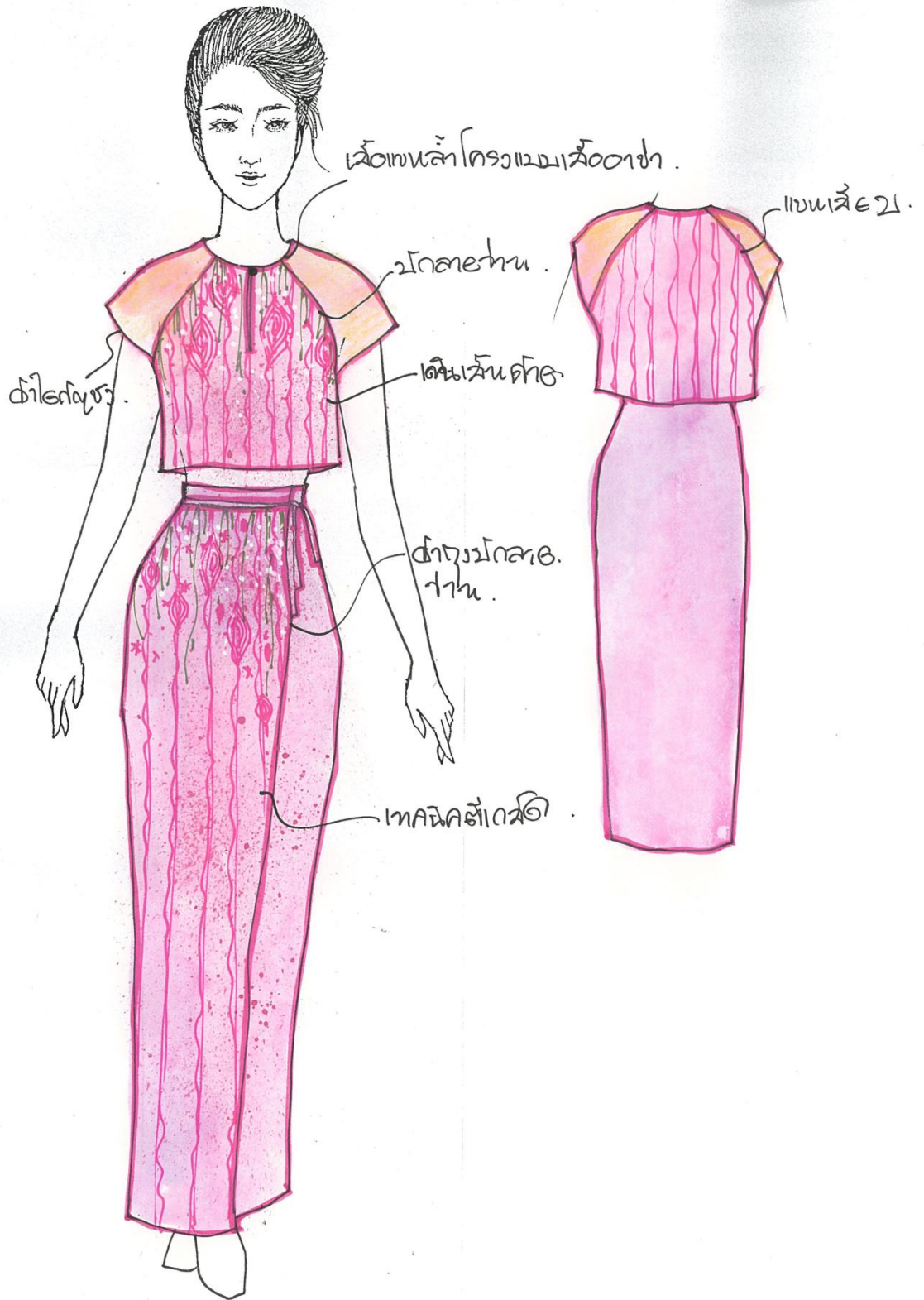
ภาพที่ ๔.๘๗ ต้นแบบชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๙๘ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

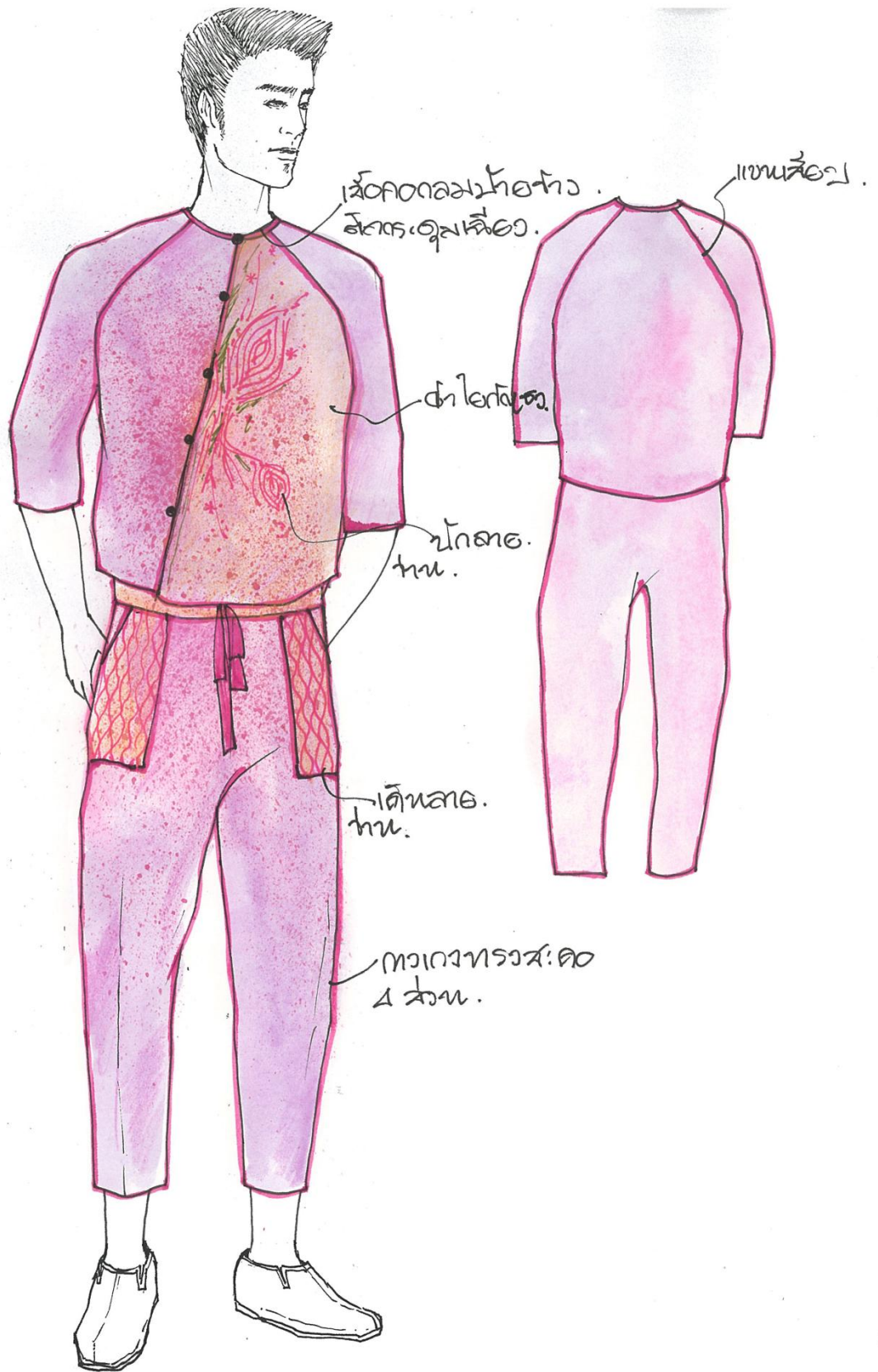
ภาพที่ ๔.๙๙ ต้นแบบชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๐๐ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๐๑ ต้นแบบชุดพื้นเมืองหญิงรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๐๒ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองชายรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๐๓ ต้นแบบชุดลำลองชายรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔.๑๐๔ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

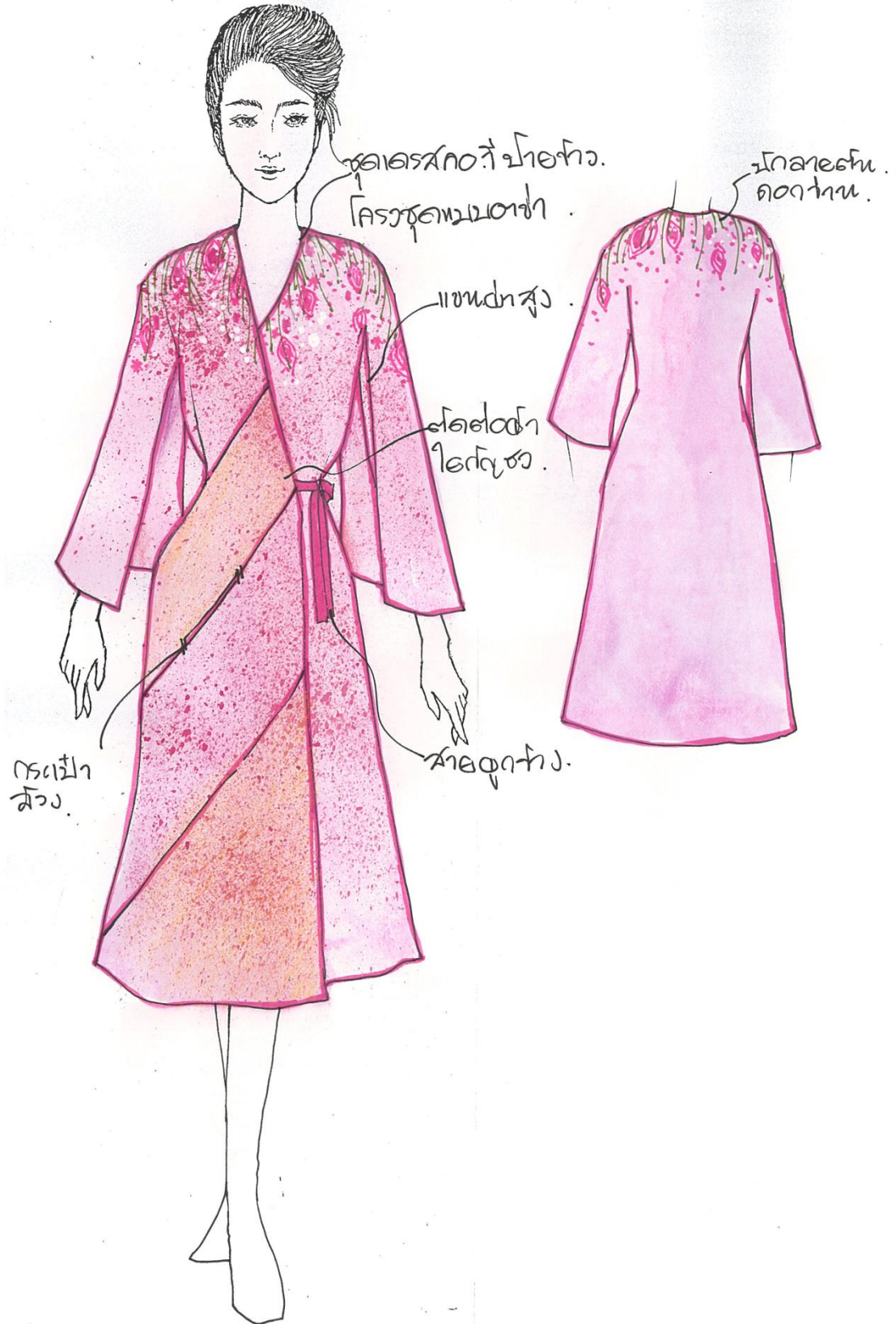
ภาพที่ ๔.๑๐๕ ต้นแบบชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔.๑๐๖ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

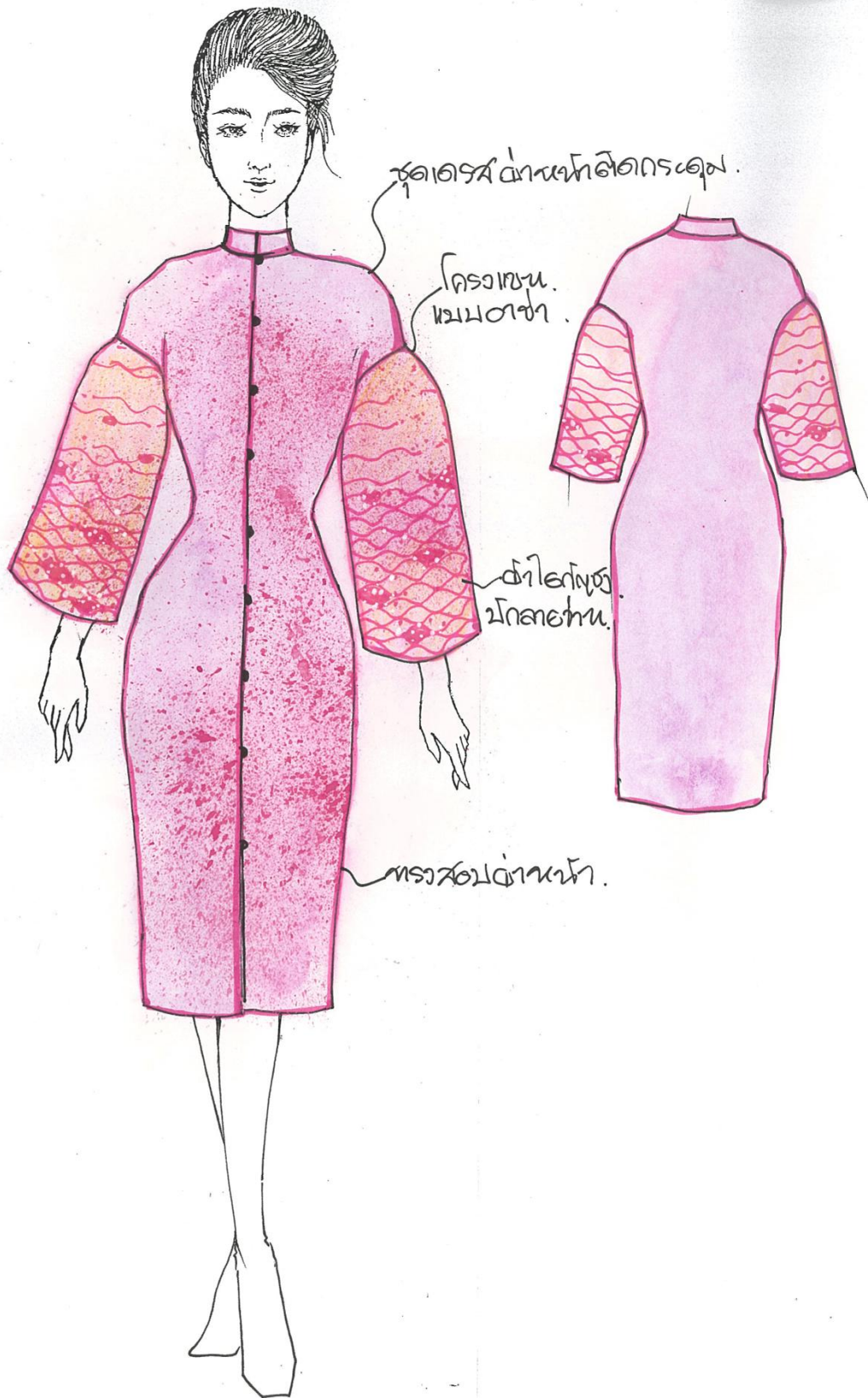
ภาพที่ ๔.๑๐๗ ต้นแบบชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๐๘ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๐๘ ต้นแบบชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๑๐ รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑๐
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๑๑ ต้นแบบชุดลำลองหญิงรูปแบบที่ ๑๐
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๑๒ ต้นแบบแฟชั่น ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๑๓ ต้นแบบแฟชั่น ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๑๔ ต้นแบบแฟชั่น ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๑๕ ต้นแบบแฟชั่น ๔
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้กระบวนการเทคนิค PAR (Participatory Action Research)

การถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่ประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยใช้กระบวนการเทคนิค PAR (Participatory Action Research) ประชากร กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทางด้าน การย้อมสี การทอผ้า การออกแบบ และการเกษตร รวมจำนวน ๕๐ ราย จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูน ประกอบด้วยอำเภอต่างๆ ดังนี้ อำเภอเมืองลำพูน อำเภอแม่ทา อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอลี้ อำเภอทุ่งหัวช้าง อำเภอป่าซาง อำเภอบ้านธิ และอำเภอเวียงหนองล่อง ทำการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรมในระหว่างวันที่ ๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ณ สถาบันผ้าทอมือหรือภูษชัยและศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑๑๖ สถานที่จัดถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
Department of Cultural Promotion

นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจาก
ว่านยาอูเนะ
ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล
The innovation of Thai natural-colored fashion
from the Yaune in the creative economy
to the international

6-8 กุมภาพันธ์ 2562
ณ สถาบันผ้าทอเมืองศรีสะเกษ
และศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี)
จังหวัดลำพูน

ภาพที่ ๔.๑๑๗ โปสเตอร์ป้ายงาน ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ(E-Commerce) ที่ลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าผ่านเว็บไซต์ตลอด 24 ชั่วโมง

A1 ชุดพื้นเมืองชาย Native male suit
 ใยดี Hand sewing Size L
 เสื้อ ราคา 3,800 บาท
 กางเกง ราคา 4,200 บาท
 Shirt Price 3,800 baht
 Pants Price 4,200 baht

A2 ชุดพื้นเมืองชาย Native male suit
 ใยดี Sewing machine Size L
 เสื้อ ราคา 3,800 บาท
 กางเกง ราคา 3,500 บาท
 Shirt Price 3,800 baht
 Pants Price 3,500 baht

A3 ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
 ใยดี Sewing machine Size L
 เสื้อ ราคา 3,800 บาท
 กางเกง ราคา 3,500 บาท
 Shirt Price 3,800 baht
 Pants Price 3,500 baht

A4 ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
 ใยดี Sewing machine Size L
 เสื้อ ราคา 3,500 บาท
 หางเกง ราคา 4,200 บาท
 Shirt Price 3,500 baht
 Sarong Price 4,200 baht

A5 ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
 ใยดี Hand sewing Size L
 เสื้อ ราคา 3,500 บาท
 หางเกง ราคา 4,500 บาท
 Shirt Price 3,500 baht
 Sarong Price 4,500 baht

A6 ชุดลำลองชาย Men's casual wear
 ใยดี Sewing machine Size L
 เสื้อ ราคา 3,200 บาท
 กางเกง ราคา 4,200 บาท
 Shirt Price 3,200 baht
 Pants Price 4,200 baht

A7 ชุดลำลองหญิง Female casual wear
 ใยดี Sewing machine Size L
 ราคา 4,200 บาท
 Price 4,200 baht

A8 ชุดลำลองหญิง Female casual wear
 ใยดี Hand sewing Size L
 ราคา 9,800 บาท
 Price 9,800 baht

A9 ชุดลำลองหญิง Female casual wear
 ใยดี Hand sewing Size L
 ราคา 5,900 บาท
 Price 5,900 baht

A10 ชุดลำลองหญิง Female casual wear
 ใยดี Sewing machine Size L
 ราคา 5,500 บาท
 Price 5,500 baht

ภาพที่ ๔.๑๑๘ โปสเตอร์ป้ายงาน ๒
 ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๐๐ น.-๐๘.๓๐ น. ประธานในพิธีเปิดงาน
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน นายนิรันดร์ ต่านไพบูลย์ กล่าวเปิดงาน

ภาพที่ ๔.๑๑๙ ประธานในพิธีเปิดงาน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
นายนิรันดร์ ต่านไพบูลย์ กล่าวเปิดงาน
ที่มา : รจนา ขึ้นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔.๑๒๐ ประธานในพิธีเปิดงานให้ความสนใจกับผลงานต้นแบบ
ที่มา : รจนา ขึ้นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๒๑ ประธานในพิธีเปิดงานถ่ายภาพร่วมกับผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

หลังประธานเปิดงานผู้เข้ารับการถ่ายทอดสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและสมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ผ้าและเครื่องแต่งกาย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีประสบการณ์ทางด้านการย้อมสี เรียนรู้วิธีการปลูกว่านยาอูเนะลงมือปลูกว่านยาอูเนะด้วยตนเองตามเอกสารคู่มือโดยมีวิทยากร คุณกันตภณ นิธิโอภาส เจ้าของร้านรังค์ว่านเป็นผู้บรรยายเนื้อหาคุณลักษณะของว่านยาอูเนะ วิธีการปลูก การเก็บ การดูแล และการนำมาใช้ประโยชน์ ภาคทฤษฎีในห้องประชุมและลงมือปฏิบัติ สาธิตวิธีปลูกในถาดเพื่อที่จะได้ไปปลูกต่อบ้านบริเวณหน้าโรงงย้อมสีธรรมชาติและสาธิตวิธีปลูก ลงมือปลูก ณ แปลงปลูกของศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) ดังภาพแสดง

นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจาก

ว่านยาอูเนะ

ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

The innovation of Thai natural-colored fashion
from the Yaune in the creative economy
to the international

รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย
นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ภาพที่ ๔.๑๒๒ คู่มือนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ

ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๒๓ วิทยากร คุณกัณฑ์ภณ นิธิโอภาส
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

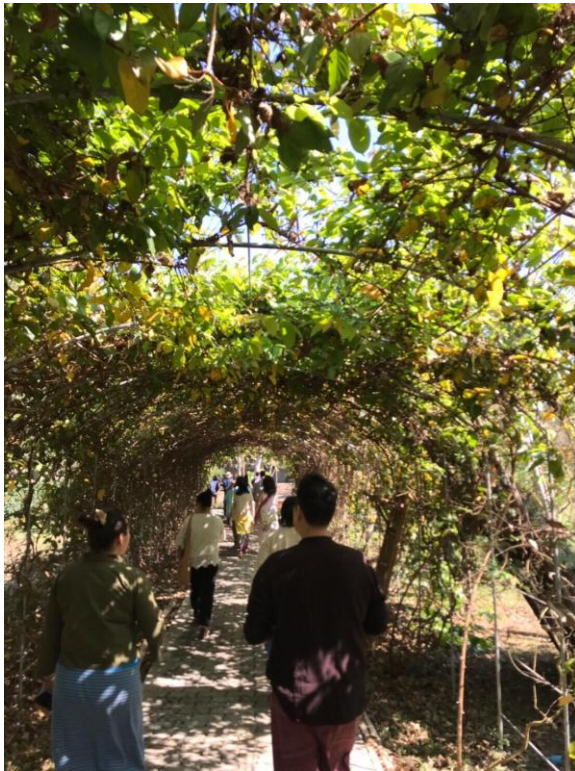
ภาพที่ ๔.๑๒๔ วิทยากรสาธิตวิธีปลูกในถุงบริเวณหน้าโรงย้อมสีธรรมชาติ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๒๕ เตรียมปลูกว่านยาอูณะลงในถุง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๒๖ ลงมือปลูกว่านยาอุณะลงในถุง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๒๗ เดินไปปลุกว่านยาอุณะ ณ โรงปลูกศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม
(พื้นที่ไม้ย้อมสี)

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๒๘ เจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหมอนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี)
ทำการสาธิตการเตรียมแปลงปลูก
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๒๙ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมทำการปลูกถั่วนาอูณะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเรียนรู้ทางการย้อมผ้าจากท่านยาอูเนะตาม
คู่มือวิทยากรโดย รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ภาพที่ ๔.๑๓๐ การย้อมผ้าจากท่านยาอูเนะตามคู่มือวิทยากรโดย รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๓๑ บรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎีและลงปฏิบัติการย้อมที่โรงย้อมผ้า

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๓๒ เตรียมวัสดุผ้าฝ้ายทอมือสีขาว

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๓๓ เตรียมวัสดุว่านยาอุณะ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๓๔ ตัดรากว่านยาอุณะออก

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๓๕ นำว่านยาอูเนะล้างน้ำให้สะอาด

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๑๓๖ การตำว่านยาอูเนะ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๓๗ ว่านยาอูเนะที่ตำเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔๑๓๘ เตรียมถังต้มใส่น้ำสะอาดลงในถังต้มตั้งให้น้ำเดือด

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔๑๓๙ ว่านยาอุเนะใส่ลงในน้ำถังต้มที่มีน้ำร้อน

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๐ นำผ้าฝ้ายทอมือสีขาวและเส้นใยฝ้ายใส่ลงในถังย้อม

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๑ กดและพลิกผ้าไปมาอย่างต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๒ กดและพลิกผ้าไปมาอย่างต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๓ ครบ ๑ ชั่วโมงนำผ้าและเส้นใยออกบิดให้แห้งแล้วนำไปซักน้ำ ๓ น้ำ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๔ สະบັดฝ້าตากในที่ร้่มหรือกลางแดด

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ในวันที่ ๗-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเรียนรู้ทางด้าน การออกแบบ การสร้างนักรออกแบบให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ฝึกการออกแบบแฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และฝึกการเย็บต้นแบบ ตามแบบที่กำหนดให้ อย่างน้อย คนละ ๑-๒ รูปแบบ วิทยากรโดย รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และคุณสัญญาลักษณ์ มีสวัสดิ์ เจ้าของกิจการและนักรออกแบบ ดึงภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑๔๕ วิทยากร รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และคุณสัญญาลักษณ์ มีสวัสดิ์ เจ้าของกิจการและนักรออกแบบ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๖ ต้นแบบแฟชั่นและผืนผ้าที่ย้อมพร้อมนำมาออกแบบแฟชั่น

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๗ การสร้างแพทเทิร์น

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๘ รีดผ้าทุกชิ้นให้เรียบก่อนนำไปวางตัดบนแพทเทิร์น

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๔๙ ผ้าวางตัดบนแพทเทิร์น

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๐ ทำการเย็บต้นแบบแฟชั่น

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๑ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๒ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๒

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๓ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๓

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๔ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๔

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๕ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๕

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๖ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๖

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๗ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๗

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๘ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๘

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๕๙ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๙

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๖๐ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๑๐

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๖๑ ผลงานแฟชั่นสำเร็จ ๑๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๖๒ ถ่ายภาพร่วมกัน

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๔ การให้คำปรึกษาเชิงลึก ในด้านการออกแบบด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง Individual Approach ๗ ขั้นตอนโดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group)

การให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง Individual Approach ๗ ขั้นตอนโดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group) และนำแบบร่างที่ออกแบบนำไปทดลองผลิต ต้นแบบที่บ้านแล้วนำมาส่ง ใช้เวลาจำนวน ๑๕-๓๐ วัน

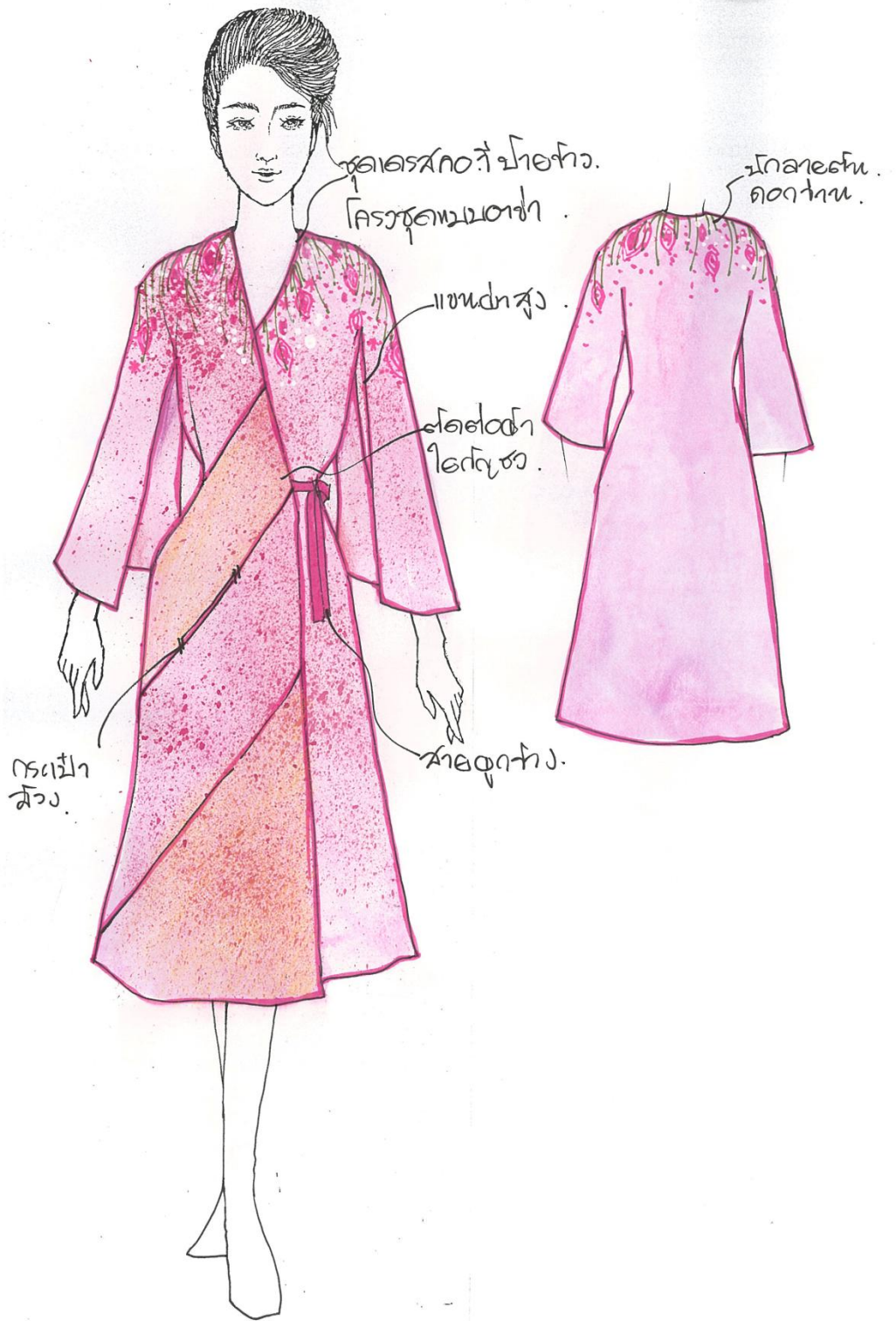

ภาพที่ ๔.๑๖๓ การสรุปผลและการให้คำปรึกษาเชิงลึก

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ขั้นตอนการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล กกับการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกาย ในรูปแบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการออกแบบ โดยการนำเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง (Individual Approach) 7 ขั้นตอน ให้กลุ่มผู้ประกอบการตั้งคำถามให้กับตนเองจากรูปแบบที่ตนเองมองเห็นว่า “ จะมีหนทางใดบ้างที่จะออกแบบให้แตกต่างจากรูปแบบเดิมที่มีอยู่ ” Put to Other Uses ?

- 1) Modify การเปลี่ยนแปลง ดัดแปลงแก้ไขบางส่วนเล็กน้อยๆ จากรูปแบบเดิมให้ดีขึ้น เช่น สีรูปแบบ วัสดุ การจัดวางลวดลาย
 - 2) Magnify การขยายส่วน การเพิ่มเติมส่วนใหม่ๆเข้าไป เช่น เพิ่ม กระเป๋ా เพิ่มคอเสื้อ เพิ่มแขนเสื้อ เพิ่มสี เพิ่มลวดลาย เพิ่มการตกแต่ง ฯลฯ
 - 3) Minify การลดส่วน การตัดออก การย่อส่วน หรือการตัดรายละเอียดบางส่วนที่ไม่จำเป็นออก
 - 4) Substitute การแทนที่ใหม่ การหาสิ่งใหม่มาแทน เช่น วัสดุ ผ้า เทคนิคการตกแต่ง การปัก การพิมพ์ การฉลุ ฯลฯ
 - 5) Rearrange การจัดส่วนประกอบใหม่ ให้แปลกไปจากของเดิมเช่นสลับกระเป๋า สลับสี สลับผ้า สลับลวดลาย ฯลฯ
 - 6) Reverse การกลับหน้า กลับหลัง กลับซ้ายเป็นขวา หรือทำให้เกิดผลตรงข้ามกับที่มันเคยเป็นอยู่ หรืออาจทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆที่ดีกว่าเดิม
 - 7) Combine การผสมสิ่งที่คล้ายหรือใกล้เคียงเข้าด้วยกันให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ให้เกิดรูปแบบใหม่ๆ
- ได้ทำการคัดเลือกรูปแบบแฟชั่นชุดลำลองหญิง ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑๖๔ แบบร่างแฟชั่นชุดลำลองหญิง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๖๕ ต้นแบบแฟชั่นชุดลำลองหญิง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

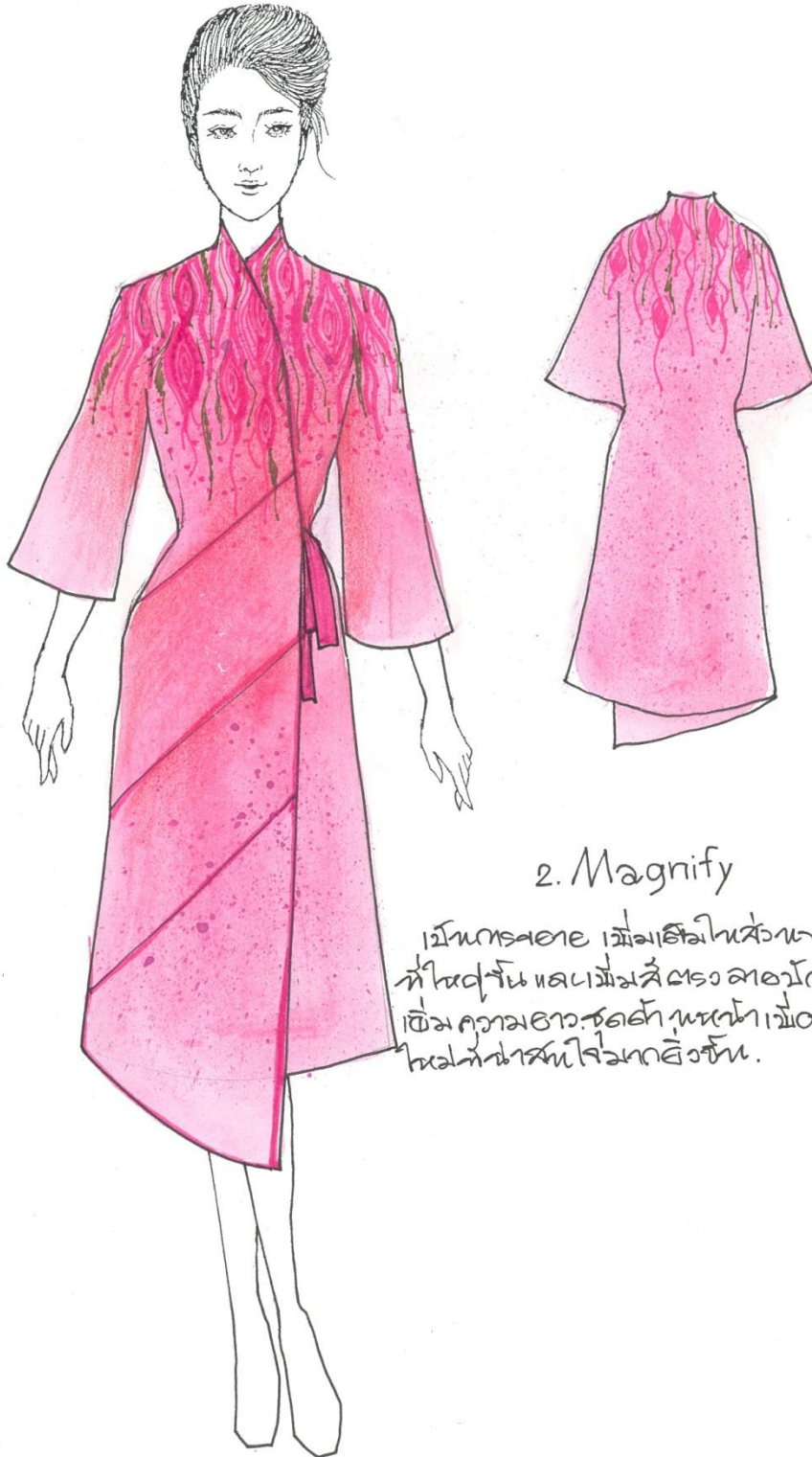

1. Modify.

เป็นการดัดแปลงในส่วนของ สีผ้า.
ใช้สีผสม ลวด. ร่มปู โสรส ที่ดูดีมีค่า.
และทรงจากเวลาในช่วง ของคอคอ.
ลวดไม่จนตัว-คอตัวนล่างมีโอโทรมี่รูปแปด
ที่เปลี่ยนไปจากเดิม และนำ สันนิษฐานอีกชั้น.

ภาพที่ ๔.๑๖๖ ขั้นตอนที่ ๑ Modify

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

2. Magnify

เป็นทรงยาว เพิ่มสีในส่วนแนวสาย
ที่ไหล่ขึ้น แลเพิ่มสีตรงคอ
เพิ่มความยาวของตัวหน้า เพื่อให้ได้รูปแนว
ไหล่ที่ดูทันสมัยมากขึ้น.

ภาพที่ ๔.๑๖๗ ขั้นตอนที่ ๒ Magnify

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

3. Minify.

เน้นทรงเออก่อนในส่วนของอกและคอ.
ไหล่ตอกลงและไหล่ส่วนแขนสั้น ที่อุ้งศอกยาว.
ไปจากรูปแบบเดิม.

ภาพที่ ๔.๑๖๘ ขั้นตอนที่ ๓ Minify

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

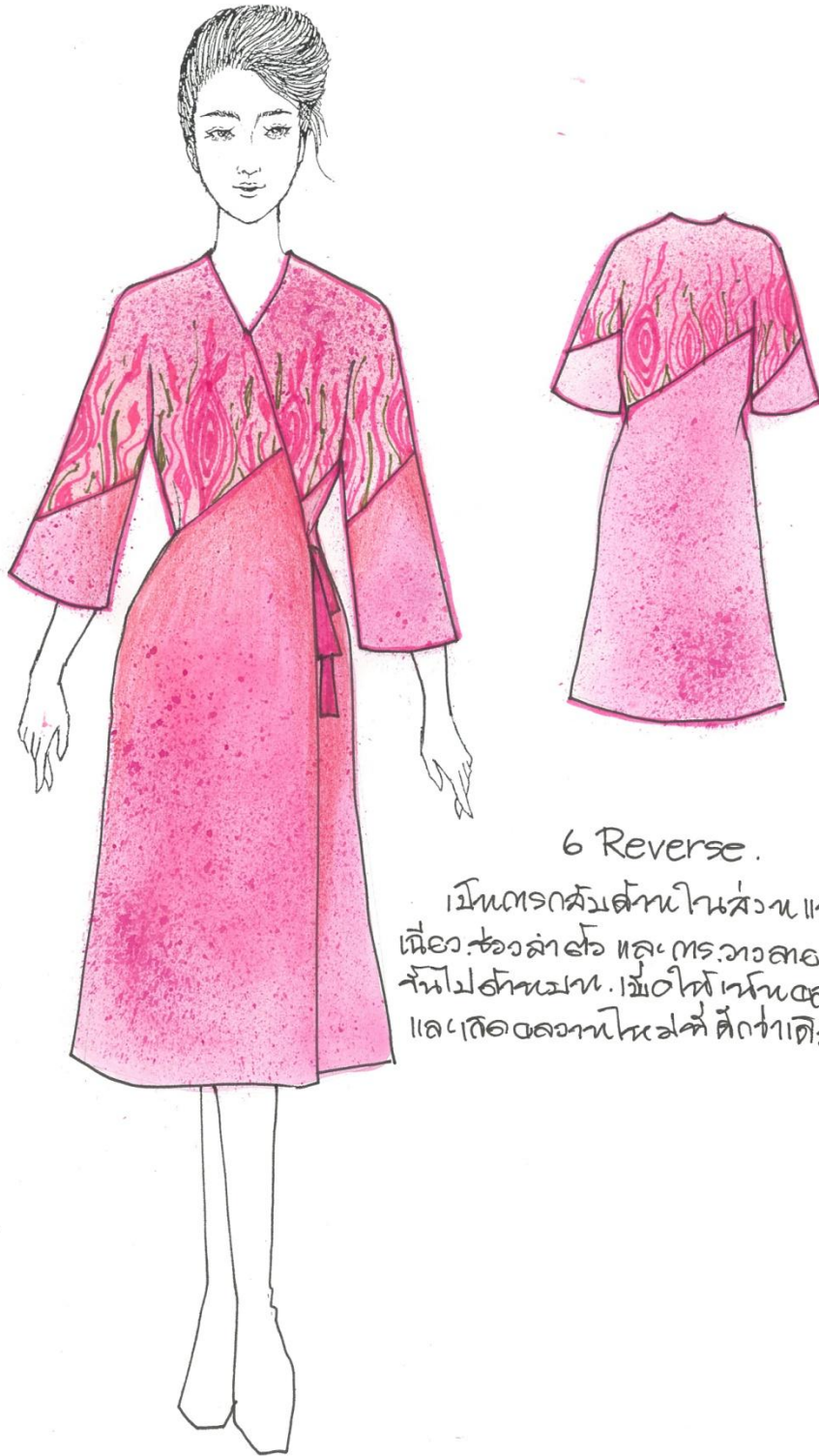

4. Substitute.

เน้นทร.ทำเทคนิคการเดินเส้นโค้ง.
ช่วงคอไปถ้าว.๑๐.สวมใส่ลงไปบนชุด.
เมื่อให้ได้อุปแบบที่ ๕ สักใหม่มาแทนที่จากเดิม

ภาพที่ ๔.๑๖๙ ขั้นตอนที่ ๔ Substitute

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

6 Reverse .

เป็นทรงสวมตัวใน ส่วน แขนงอ ๑๒
เนื้อ - ซอ ล่า ๑๖ และ ทรง ทอ ลอก สวม ห่อ .
จับ ไป สัก มาน . ๑๖ ๐ ๑๖ ๑๖ ๑๖ ๑๖ ๑๖ .
และ เกิด อด อด อด อด อด อด อด อด .

ภาพที่ ๔.๑๗๑ ขั้นตอนที่ ๖ Reverse

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๗. Combine.

เป็นทรงผสมสิ่งที่คล้ายกันลงบนชุด.
ในส่วนแนวคอและที่จีวรแนวซอช่วง
ลำตัวให้สีและแนวสายเอตาเพื่อให้เกิด
รูปแบบชุดใหม่ ๆ.

ภาพที่ ๔.๑๗๒ ขั้นตอนที่ ๗ Combine

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๘. Combine.

เป็นการนำจุดเด่นของโครงสร้าง
 มาเติมมาผสมและปรับท่อน
 เป็นแขนง คอกลมใส่สร้อยคอ
 ช่วงอกเป็นรูปหัวใจ และใส่
 คอกรัดขึ้นช่วงท้องบน. เมื่อให้
 คือรูปแบบใหม่.

ภาพที่ ๔.๑๗๓ ขั้นตอนที่ ๗ Combine ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

9. Combine.

เป็นทรงผสมผสานลวดลายแบบเดิม.
ในส่วนโครงสร้างแขนบานให้สั้นขึ้น.
คอวีกว้างและทรงคอเสื้อคอที่เชื่อมต่อ.
บรรจบสายอก.เป็นอินดูลัสในทรงตัวที่
จัดสายเป็นรูปแบบที่ต่างไปจากเดิม.

ภาพที่ ๔.๑๗๔ ขั้นตอนที่ ๗ Combine ๒

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

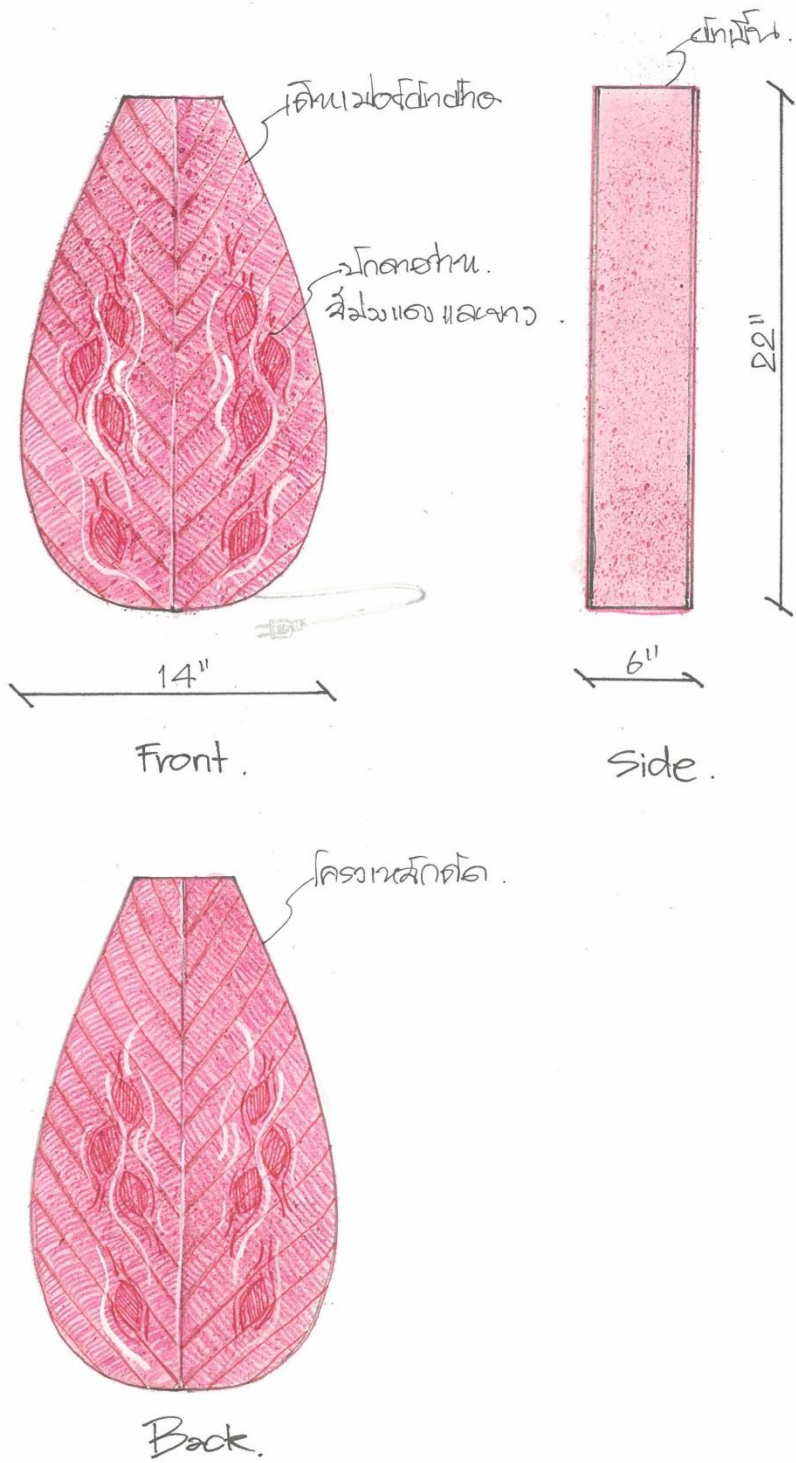
10. Combine.

เป็นทรงผสม องค์ประกอบเดิมและจิตทอ.
 ส่วนหนึ่งทำมาจากเดิม รวมตัวทรงเก่า.
 ลวดลายใหม่แนวเส้นเอว ช่วงล่างตัวสั้น.
 เพื่อให้ได้ผลงานใหม่ยุคที่ต่างไปจากเดิม.

ภาพที่ ๔.๑๗๕ ขั้นตอนที่ ๗ Combine ๓

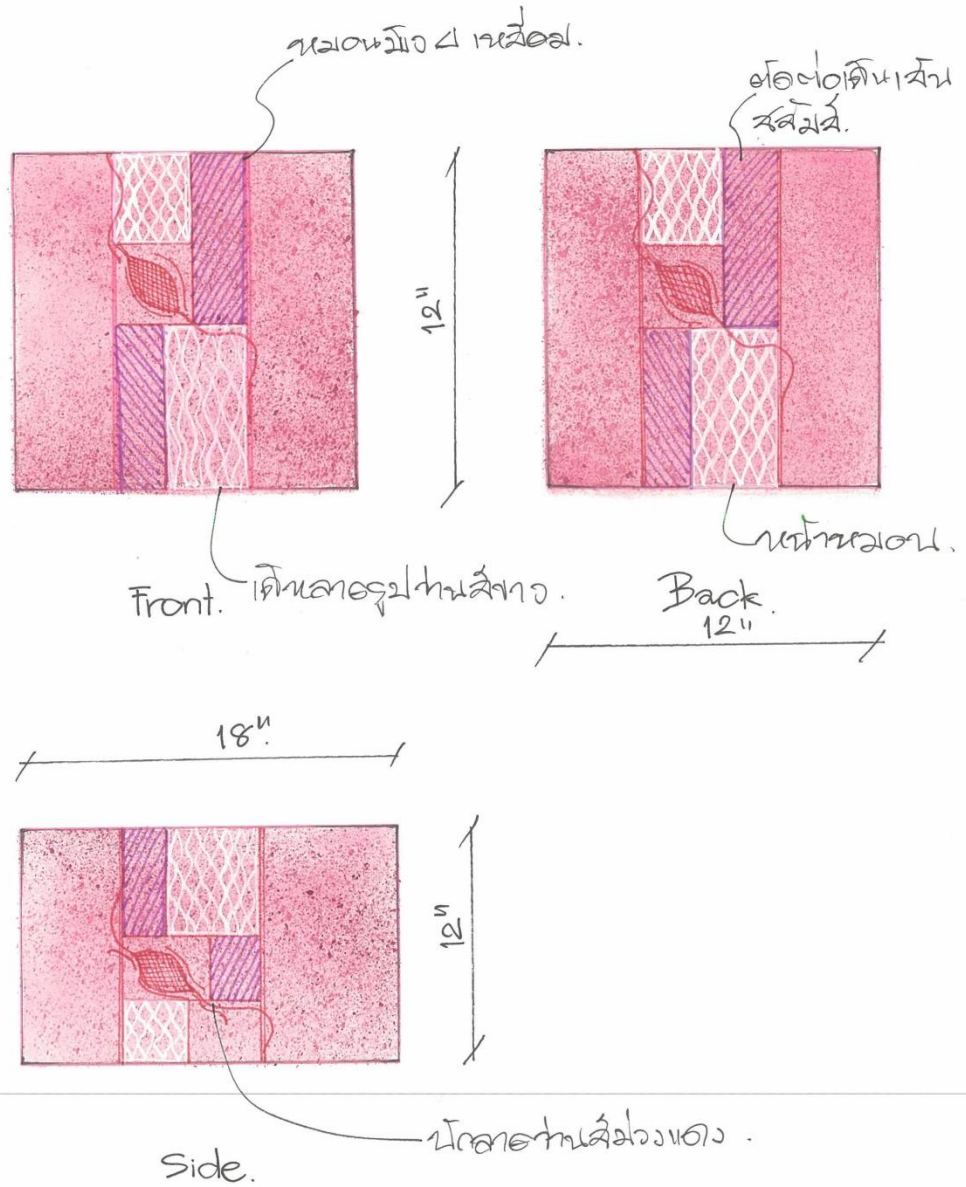
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

นอกเหนือจากการนำผ้าสีธรรมชาติจากว่านยาอุเณะมาออกแบบแฟชั่นดังกล่าว ยังได้นำผ้าสีธรรมชาติจากว่านยาอุเณะใช้ในงานออกแบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ด้านสินค้าผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอในห้องนั่งเล่น จำนวน ๑๐ รูปแบบ ประกอบด้วย โคมไฟ หมอนอิง เบาะรองเก้าอี้ สตุลนั่ง ผ้าปูโต๊ะ เครื่องแขวน หมอนอิง เบาะรองนั่ง พรมปูพื้น และรองเท้า โดยใช้แนวคิดของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์โดยผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎี การกำหนดปัญหา (Problem Identification) การคิด (Preliminary Ideas) การออกแบบ (Design Refinement) การวิเคราะห์ (Analysis) การตัดสินใจ (Decision) การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation) เพื่อให้กลุ่มผู้รับการถ่ายทอดได้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลายดังภาพแสดง

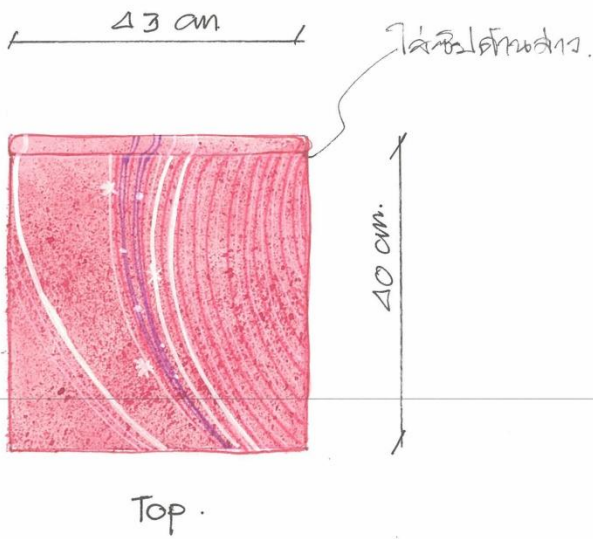
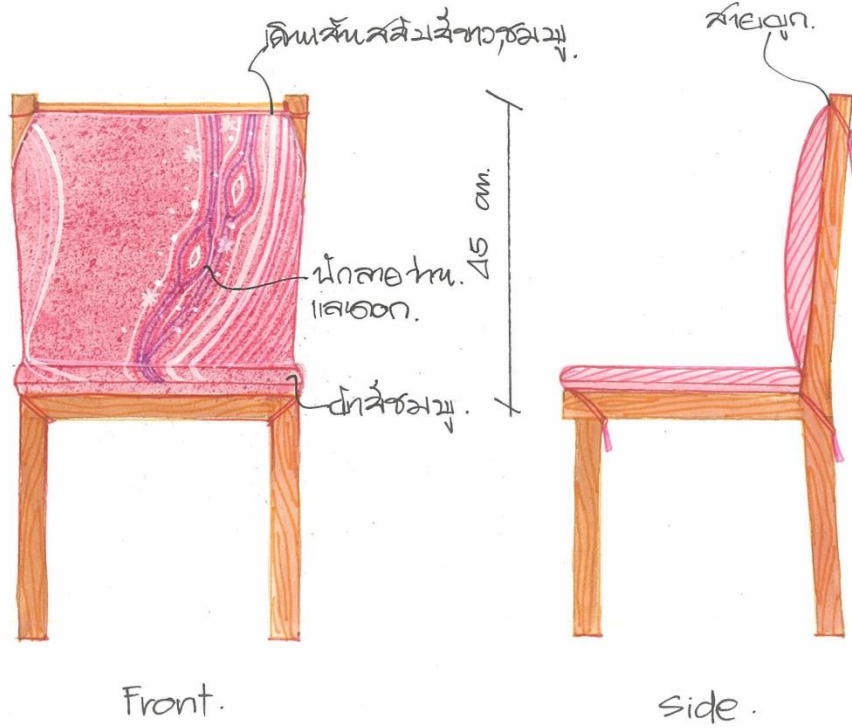
ภาพที่ ๔.๑๗๖ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอไหมไฟ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

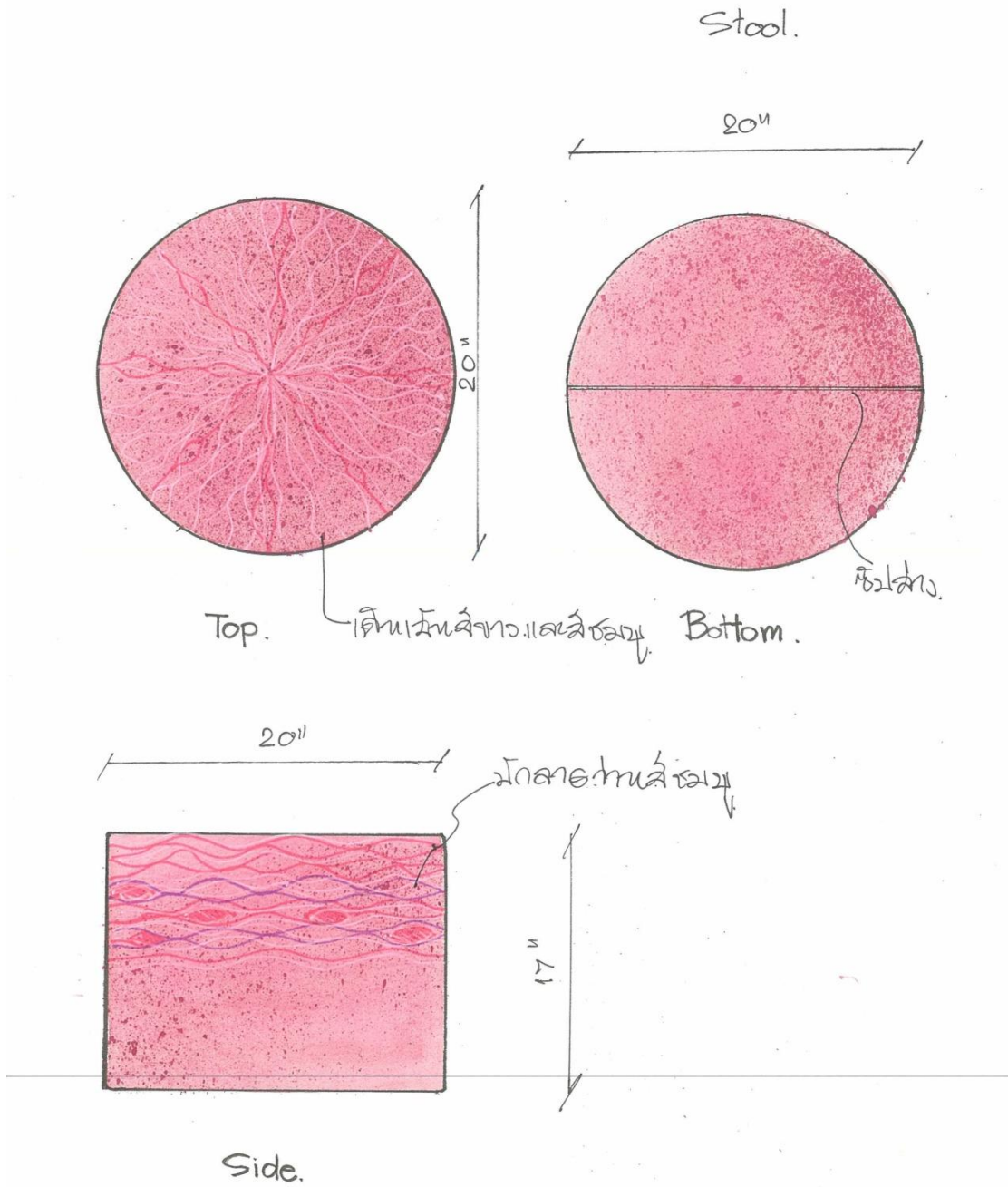
ภาพที่ ๔.๑๗๗ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอหมอนพิง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

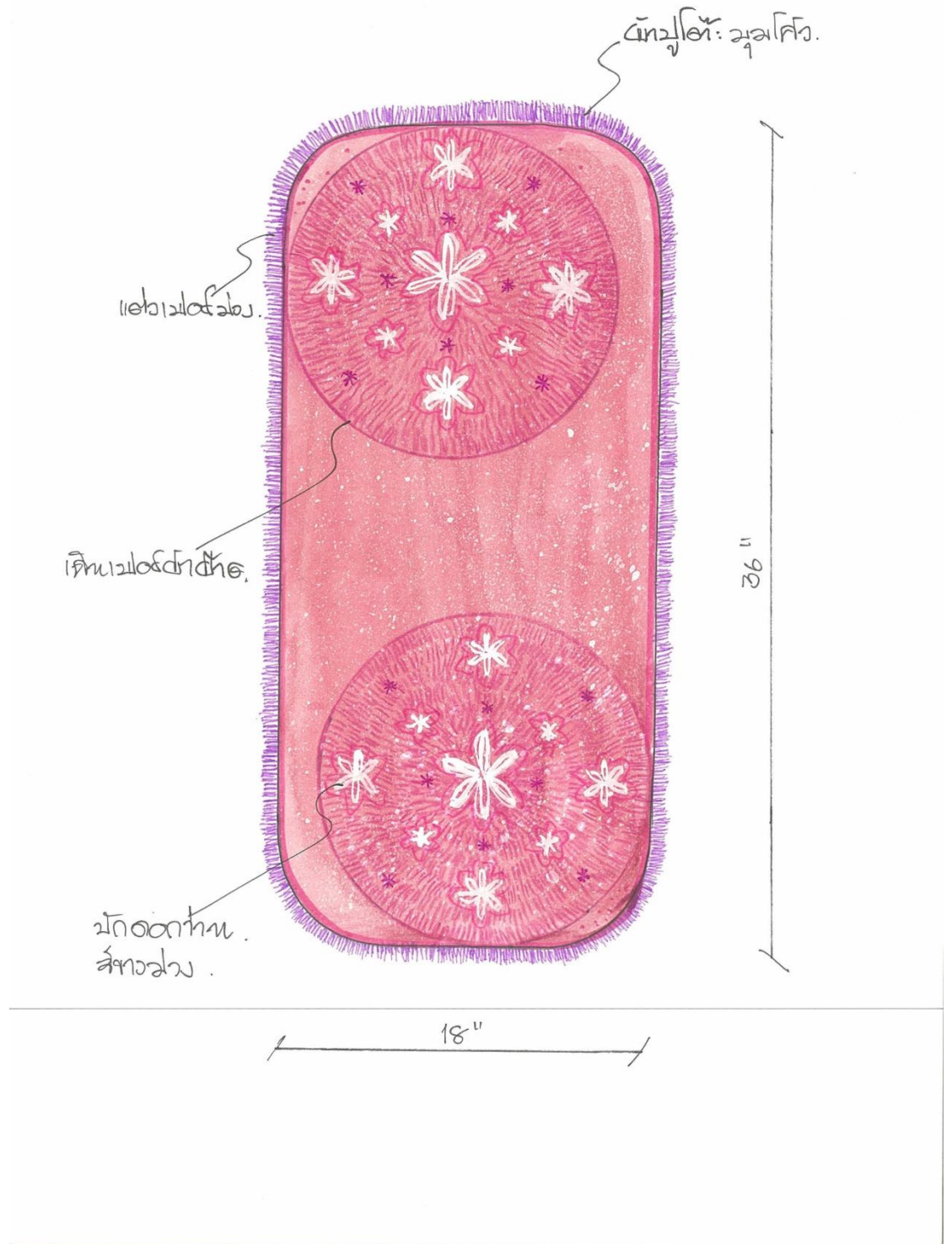
ภาพที่ ๔.๑๗๘ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอเบาะรองเก้าอี้

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

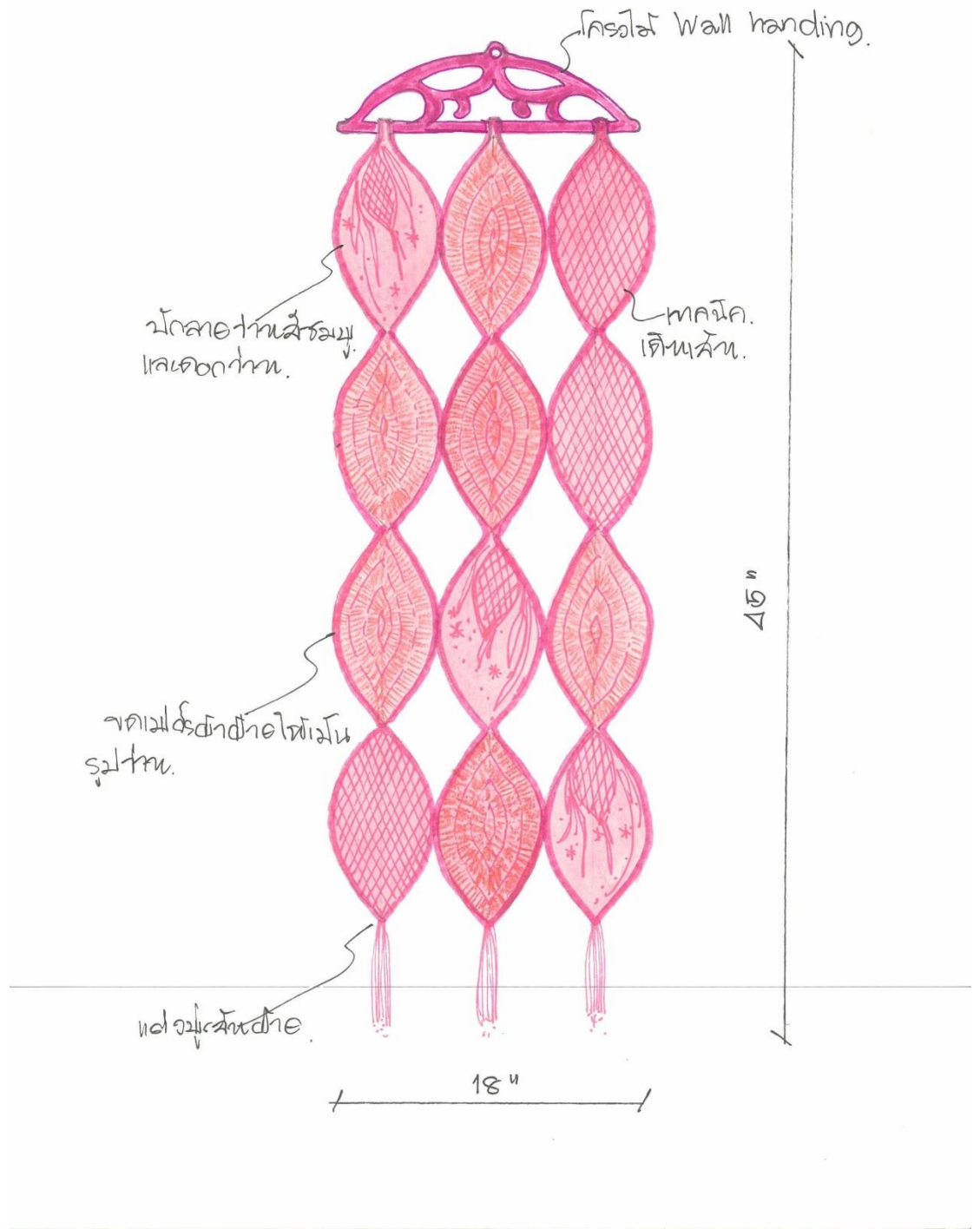
ภาพที่ ๔.๑๗๙ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสตูลนึ่ง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

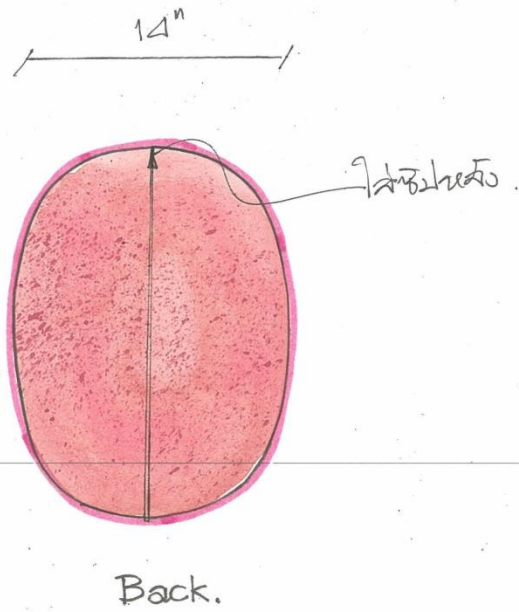
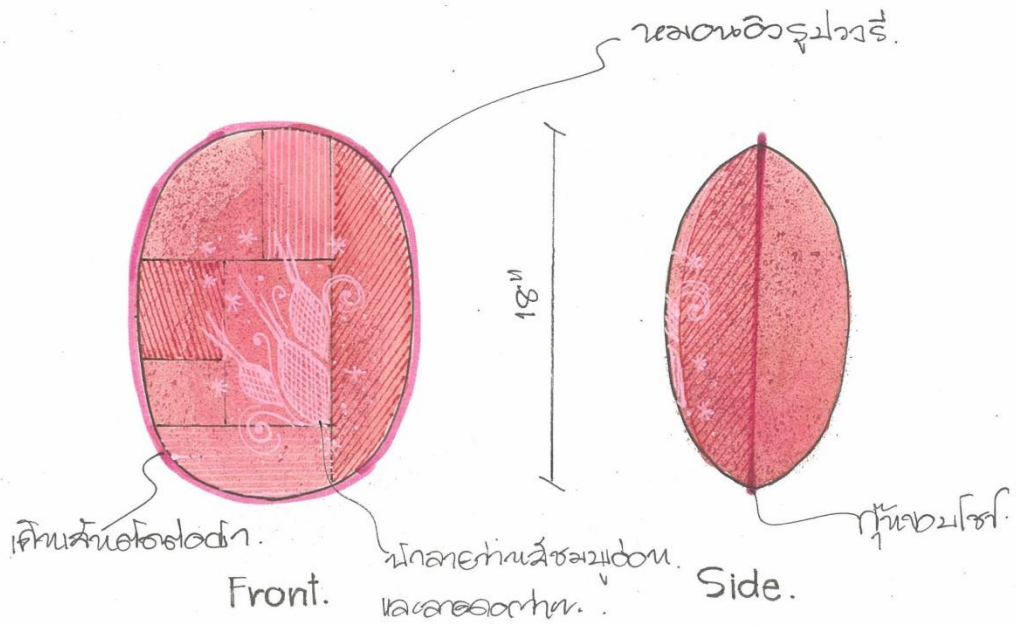
ภาพที่ ๔.๑๘๐ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอผ้าปูโต๊ะ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

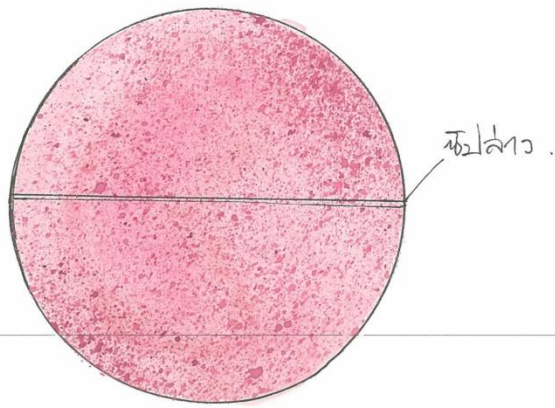
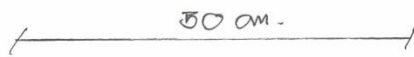
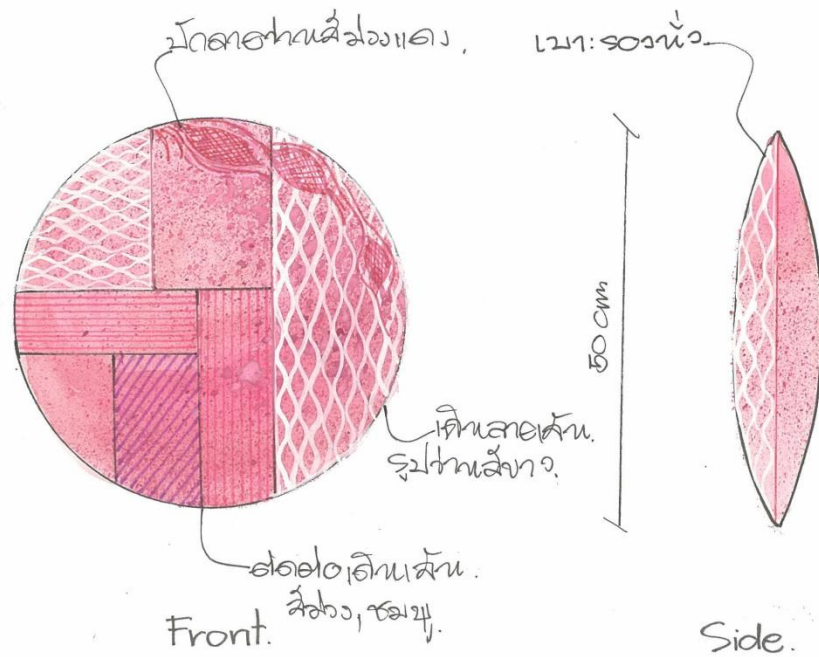
ภาพที่ ๔.๑๘๑ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอเครื่องแขวน

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘๒ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอหมอนอิง

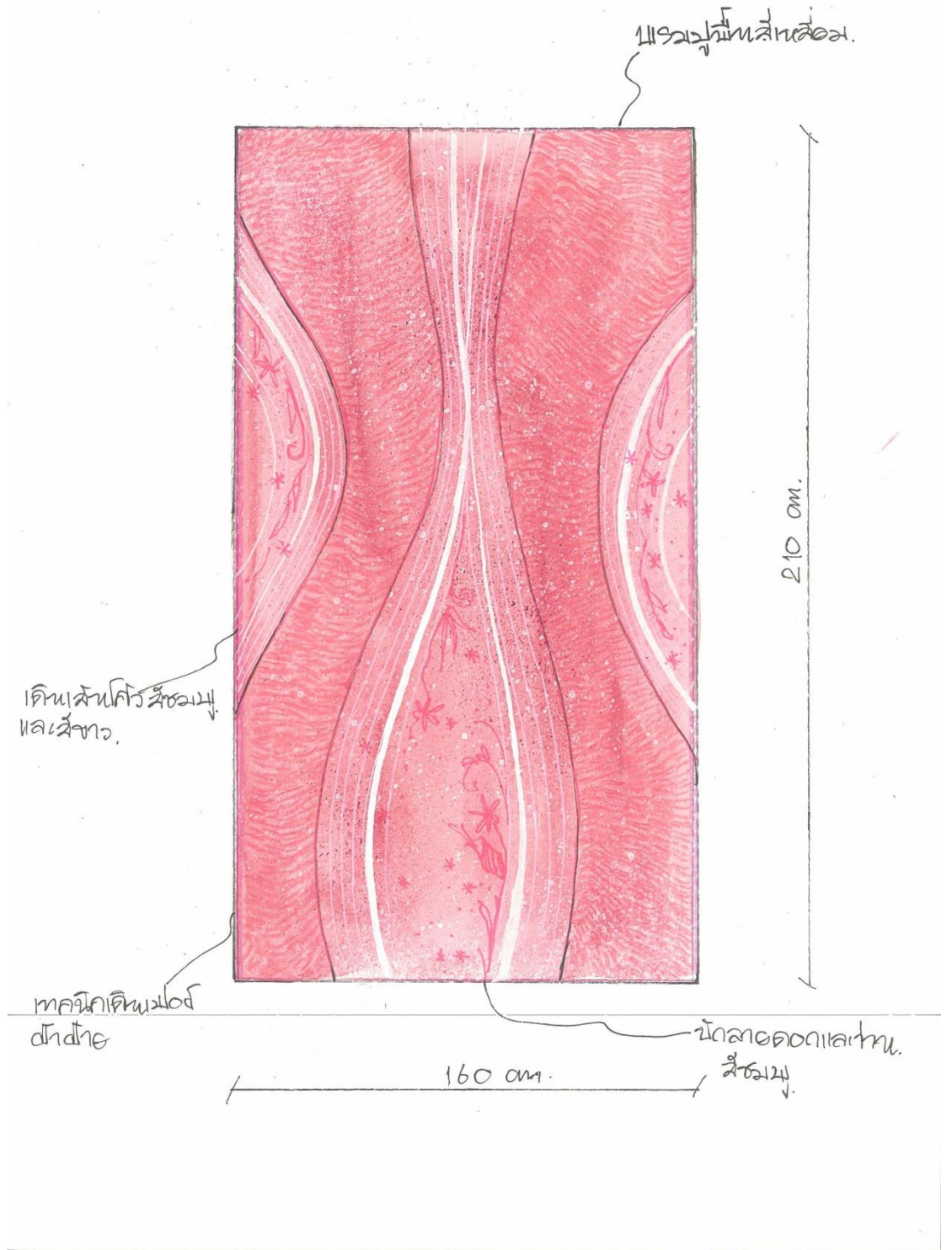
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

Back.

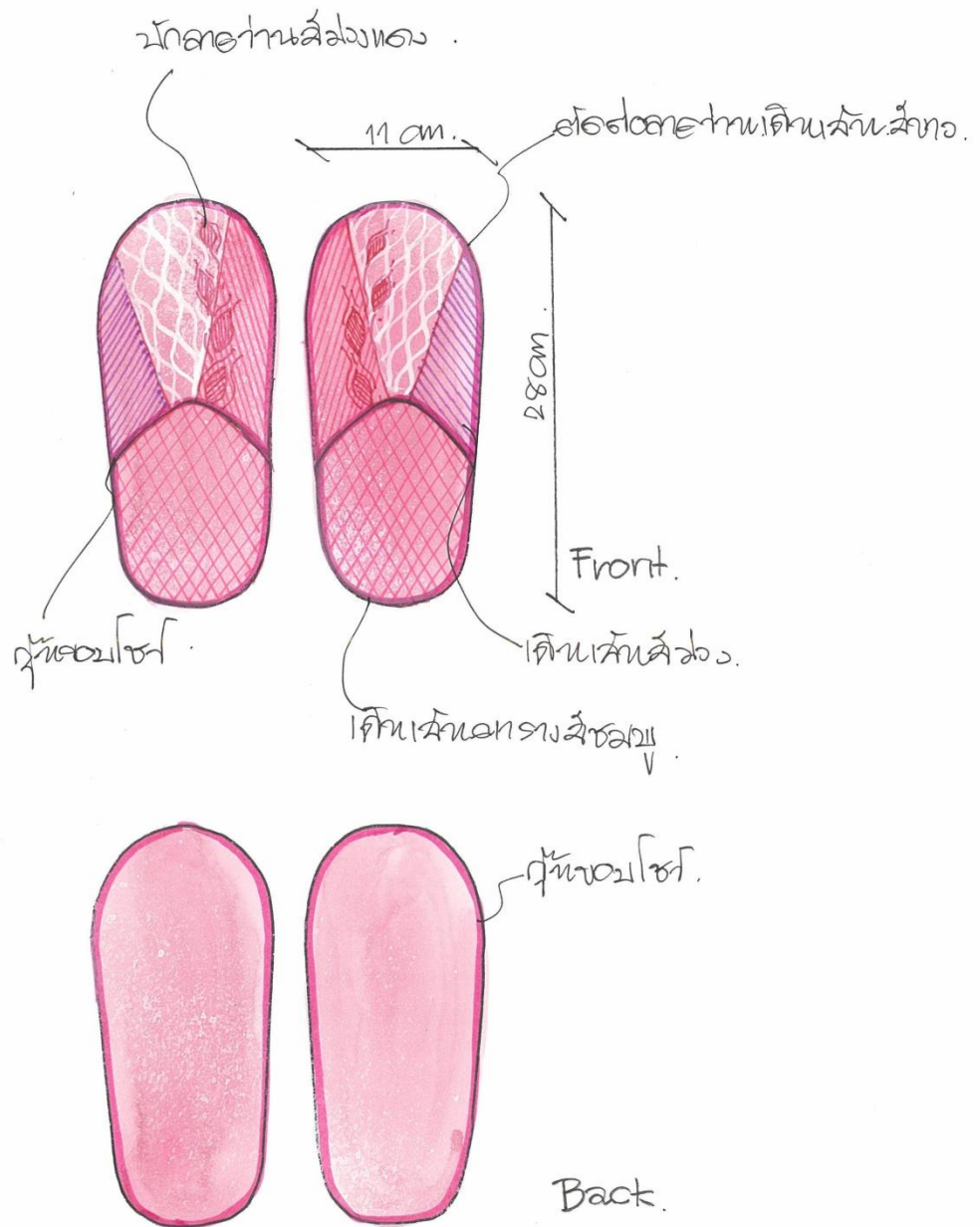
ภาพที่ ๔.๑๘๓ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอเบาะรองนั่ง

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘๔ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอพรมปูพื้น

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘๕ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอรองเท้า

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘๖ ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

Home Textile

Yaune-Colored

products to Japan Market

A1
Long night dress

A3
Hanger

A6
Floor Cushion

A9
Tablecloth

A4
Shoes

A7
Backrest pillow

A10
Lamp

A2
Chair cushion

A5
Backrest pillow

A8
Stool Chair

A11
Floor carpet

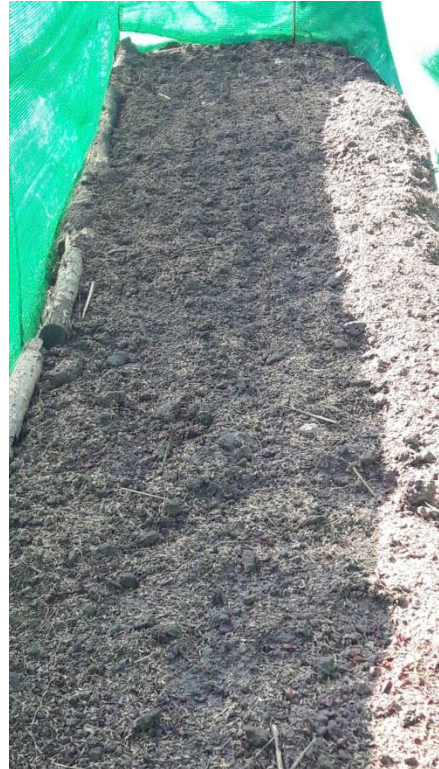
For further information, please contact:
Assco.Prof.Dr. Rojana Chuensirikulchai
 Tel. 06 1998 3048 E-mail: rojaneshop@gmail.com

Rajamangala University of Technology Lanna

ภาพที่ ๔๑๘๗ แคตตาล็อกสำหรับสั่งซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ผลงานของผู้ที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม ยาอูเนะ กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ประตุป่า อำเภอมือง จังหวัดลำพูน เข้ารับการถ่ายทอด ตั้งแต่ การปลุกยาอูเนะ การนำยาอูเนะมา ย้อมผ้า และย้อมเสริ้งนำมาออกแบบแฟชั่น ครบ กระบวนการการถ่ายทอดเป็นกลุ่มที่เข้มแข็งมาก และอีกหลายกลุ่มที่ได้นำไปต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑๘๘ การปลุกยาอูเนะที่อำเภอลี้

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘๘ การปลูกยาอูณะที่อำเภอเมืองลำพูน

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙๐ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือประตุป่า

อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙๑ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล คุณจรรยา อำเภอมือง ลำพูน ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙๒ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักร้องแบบที่มี
ความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล คุณศิริพรรณ เหลืองไชยพันธ์ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙๓ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักร้องแบบที่มี
ความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล คุณปาริตา ดวงไทย ๔
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙๔ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ๕
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘๕ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ร้านอำพร ผ้าฝ้าย ๖

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๘๖ ผลงานการให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มี
ความเป็นอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าสี่ธรรมชาติ

บ้านไม้ตะเคียน ๗

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๕ การต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบ จำนวน ๑๐ ต้นแบบทดสอบตลาด

การนำต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะ ต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบ ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ ทดสอบตลาด ในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัลด์ เชียงใหม่ ในระหว่างวันที่ ๑๓-๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ สรุปผลการนำเสนอมีผู้สนใจที่เป็นคนไทยและต่างชาติได้ถ่ายรูปและผู้ประกอบการที่ผลิตผ้าทอในจังหวัดเชียงใหม่และแฟชั่นสนใจที่จะสั่งเป็นผืนผ้า ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ติดต่อตามนามบัตรหรือทาง เว็บไซต์ ยาอุเณะ : Yaune เชื่อมต่อกับ เว็บไซต์ ROJANA (ART & SOUVENIRS) และเว็บไซต์ของกลุ่มผู้ประกอบการ เว็บไซต์ Takian Cotton ถ้าจะซื้อตอนนี้ไม่มีขาย ต้องสั่งออเดอร์ จะได้สินค้าประมาณสิ้นปี ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๑๙๗ แฟชั่นทดสอบตลาดในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัลด์ เชียงใหม่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙๘ แฟชั่นทดสอบตลาดในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัลด์ เชียงใหม่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๑๙๙ แฟชั่นทดสอบตลาดในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเฟสติวัลด์ เชียงใหม่ ๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

การนำต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะ ต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบ ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ และตัวอย่างเฉดสี สีทดสอบตลาดกับลูกค้าชาวญี่ปุ่น ในร้าน Cotton Farm : Chiangmai Craฟ เป็นร้านที่ ไม่ได้เป็นเพียงสินค้าแต่มีเรื่องราวของศิลปะ วัฒนธรรม จิตวิญญาณของผู้คนในสินค้าแต่ละชิ้น เราสามารถนำขบวนการผลิต วิถีชีวิตในชุมชนที่ผลิตมาแบ่งปัน กับผู้คนที่ Cotton Farm จึงได้เปิด Workshop ให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้และเพื่อส่งต่อแรงบันดาลใจ ให้กับผู้คน โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ให้เห็นถึงภูมิปัญญาที่ผ่านมารุ่นต่อรุ่นเพื่อสืบสานและส่งต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด Cotton Farm มีโชว์รูมสินค้าที่ชั้น ๒ ของอาคาร Tea House Siam Celadon บนถนนท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ขณะเดียวกันเรามีคอร์สสอนการทอผ้า การย้อมสี่ธรรมชาติ การมัดย้อม รวมไปถึงคอร์สสัมผัสสี่ธรรมชาติ ท่องเที่ยงเชิงศิลปะและวัฒนธรรมที่บ้านสวน Cotton Farm Garden House มาสนุกกับการทำงานหัตถกรรม ทำอาหารพื้นเมืองทาน รวมถึงขนมพื้นบ้านให้ท่านได้ผ่อนคลายไปกับสถานที่ที่เป็นธรรมชาติและสนุกกับงานฝีมือ เจ้าของคุณคุณเปรมฤดี กุลสุข เป็นผู้นำเสนอสินค้าให้กับลูกค้าซึ่งเป็นผู้ค้าส่ง Wholesaler ชื่อ Mr.Takayuki Ifuk Nagagima Co.,Ltd Kita KyushuFuoka Japan ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีความสนใจกับโทนสีเป็นอย่างมากและให้เสนอราคาผ้าผืนวัสดุผ้าย โหนและเปลือกโหนที่ย้อมว่านยาอูเนะเฉดสีชมพู จะเห็นได้ว่าสี่ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๐๐ เอกสารคู่มือและตัวอย่างเฉดสียาอูเนะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๐๑ ภายร้าน Cotton Farm : Chiangmai Craf
คุณ คุณเปรมฤดี กุลสุข นำเสนอสินค้าให้กับลูกค้า
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๐๒ ลูกค้าชาวญี่ปุ่น Mr.Takayuki Ifuk
Nagagima Co.,Ltd Kita KyushuFuoka Japan ให้ความสนใจเฉดสียาอูเนะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๐๓ ลูกค้าชาวญี่ปุ่น กับเขตสียาอุเนะสีชมพู่ที่ให้เสนอราคา
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๖ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ที่ลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าผ่านเว็บไซต์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ดังรูปแบบ

การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ ๑ เว็บไซต์ ยาอูเนะ : Yaune เชื่อมต่อกับ เว็บไซต์ ROJANA (ART & SOUVENIRS) ๒ ลงในเว็บไซต์ของกลุ่มผู้ประกอบการ ให้กับทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าสีธรรมชาติบ้านไม้ตะเคียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพด้านการย้อมสีและแปรรูป สินค้าของทางกลุ่มส่งขายที่ตลาดญี่ปุ่น เว็บไซต์ Takian Cotton และ ๓ ลงในเว็บไซต์ของกลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือประตูป่า เว็บไซต์ Thai Touch สัมผัสไทย ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๐๔ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการ

ด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce)

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A1

ชุดพื้นเมืองชาย Native male suit
เย็บมือ Hand sewing Size L

เสื้อ ราคา 3,800 บาท Shirt Price 3,800 baht
กางเกง ราคา 4,200 บาท Pants Price 4,200 baht

ภาพที่ ๔.๒๐๕ ชุดพื้นเมืองชาย A ๑

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A2

ชุดพื้นเมืองชาย Native male suit
เย็บจกs Sewing machine Size L

เสื้อ ราคา 3,800 บาท Shirt Price 3,800 baht
กางเกง ราคา 3,500 บาท Pants Price 3,500 baht

ภาพที่ ๔.๒๐๖ ชุดพื้นเมืองชาย A ๒

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A3

ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
เย็บมือ Hand sewing Size L

เสื้อ ราคา 3,500 บาท Shirt Price 3,500 baht
ผ้าถุง ราคา 4,200 บาท Sarong Price 4,200 baht

ภาพที่ ๔.๒๐๗ ชุดพื้นเมืองหญิง A ๓

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A4

ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female

เย็บจักร Sewing machine Size L

เสื้อ ราคา 3,500 บาท Shirt Price 3,500 baht

ผ้าถุง ราคา 4,200 บาท Sarong Price 4,200 baht

ภาพที่ ๔.๒๐๘ ชุดพื้นเมืองหญิง A ๔

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A5

ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
เย็บมือ Hand sewing Size L

เสื้อ ราคา 3,500 บาท Shirt Price 3,500 baht
ผ้าถุง ราคา 4,500 บาท Sarong Price 4,500 baht

ภาพที่ ๔.๒๐๙ ชุดพื้นเมืองหญิง A ๕

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A6

ชุดลำลองชาย Men's casual wear
เย็บจักร Sewing machine Size L

เสื้อ ราคา 3,200 บาท Price 3,200 baht
กางเกง ราคา 4,200 บาท Price 4,200 baht

ภาพที่ ๔.๒๑๐ ชุดลำลองชาย A ๖

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A7

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บจักร Sewing machine Size L

ราคา 4,200 บาท Price 4,200 baht

ภาพที่ ๔.๒๑๑ ชุดลำลองหญิง A ๗

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A8

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บมือ Hand sewing Size L

ราคา 9,800 บาท Price 9,800 baht

ภาพที่ ๔.๒๑๒ ชุดลำลองหญิง A ๘

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A9

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บมือ Hand sewing Size L

ราคา 5,900 บาท Price 5,900 baht

ภาพที่ ๔.๒๑๓ ชุดลำลองหญิง A ๙

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

A10

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บจกS Sewing machine Size L

ราคา 5,500 บาท Price 5,500 baht

ภาพที่ ๔.๒๑๔ ชุดลำลองหญิง A ๑๐

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

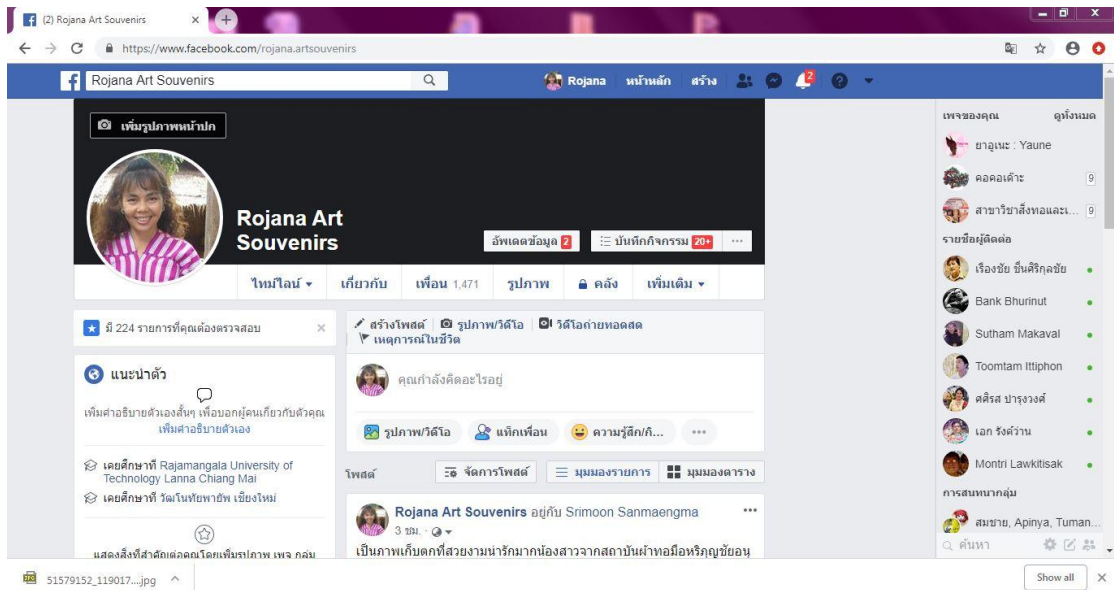
๔.๖.๑ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ ยาอูเนะ : Yaune เชื่อมต่อกับเว็บไซต์ ROJANA (ART & SOUVENIRS)

ภาพที่ ๔.๒๑๕ โลโก้ยาอูเนะ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๑๖ เว็บไซต์ ยาอูเนะ : Yaune
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

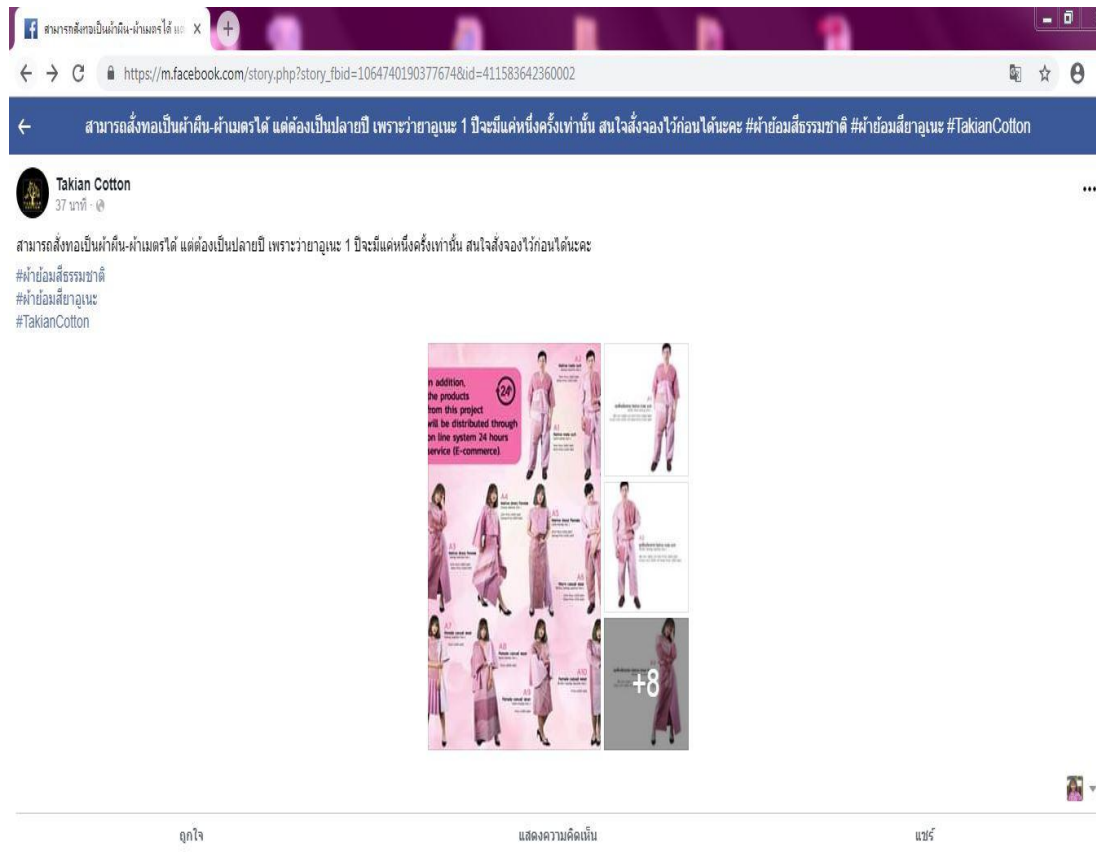

ภาพที่ ๔.๒๑๗ เว็บไซต์ ยาอูเนะ : Yaune เชื่อมต่อกับ เว็บไซต์ ROJANA (ART & SOUVENIRS)

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

สรุปผลของการต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ที่ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ ยาอูเนะ : Yaune เชื่อมต่อกับ เว็บไซต์ ROJANA (ART & SOUVENIRS) มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ ต้องการซื้อเลยแต่ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการยอมสี่ เนื่องจากในระยะเวลาที่ว่ายาอูเนะไม่มี ต้องรอทำสินค้าหลายเดือน

๔.๖.๒ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ของกลุ่มผู้ประกอบการ ให้กับทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าสีธรรมชาติบ้านไม้ตะเคียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพด้านการย้อมสีและแปรรูป สินค้าของทางกลุ่มส่งขายที่ตลาดญี่ปุ่น เว็บไซต์ Takian Cotton

ภาพที่ ๔.๒๑๘ เว็บไซต์ Takian Cotton

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

สรุปผลของการต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ที่ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ Takian Cotton มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ ต้องการสั่งซื้อสินค้าเพิ่มเติม ที่เป็นผ้าพันคอและเสื้อพื้นเมืองชายและตอนนี้ทางกลุ่มได้ดำเนินการย้อมสี

๔.๖.๓ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ Thai Touch สัมผัสไทยของกลุ่มผู้ประกอบการ ให้กับแบรนด์รีธีซ์ (Ttouch Brand) กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือประตุป่า เว็บไซต์

ภาพที่ ๔.๒๑๙ เว็บไซต์ Thai Touch สัมผัสไทย
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

สรุปผลของการต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ที่ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ Thai Touch สัมผัสไทย มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ ต้องการซื้อเลยแต่ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการย้อมสี เนื่องจากในระยะเวลาที่ว่านยาอูเนะไม่มี ต้องรอว่านยาอูเนะซึ่งจะได้ประมาณเดือนปลายเดือนพฤศจิกายน

๔.๗ การขยายการถ่ายทอดองค์ความรู้ในวงกว้างโดยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI (Computer-Assisted Instruction)

ได้นำคู่มือองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอุเษตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune in the creative economy to the international ลงใน เว็บไซต์ www.kaewpanya .ในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ แก้วปัญญา คลังความรู้ชุมชน ของสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่อยู่เลขที่ ๙๘ ม.๘ ต.ป่าป้อง อ.ดอยสะเก็ด เชียงใหม่ ๕๐๒๒๐ โทรศัพท์ ๗๕๓-๒๖๖๕๑๘ ต่อ ๑๗๓๒, ๑๗๓๖ โทรสาร ๗๕๓-๒๖๖๕๒๔ www.kaewpanya เริ่มลงในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๒๐ การขยายการถ่ายทอดองค์ความรู้ในวงกว้างโดยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใน CAI (Computer-Assisted Instruction) www.kaewpanya
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

สรุปผล มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ เป็นจำนวนมาก ติดต่อขอความรู้เพิ่มเติม และสนใจที่จะสั่งซื้อผ้าผืนต้องการนำไปตัดเย็บเองเนื่องจากมีปัญหาเรื่องขนาดของต้นแบบ

**๔.๘ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการ
ให้กับหน่วยงานสถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม
(พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน**

การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการให้กับหน่วยงาน ศูนย์การ
เรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม(พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูนโดยการนำเอาอุเนะลงไปปลูกไว้ที่แปลงปลูก
ของศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถ้ามีปัญหา
ผู้วิจัยและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตรจะเข้าไปให้คำปรึกษาดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๒๑ แปลงปลูกของศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี)

ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒๒ เจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหมอนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) ทำการเตรียมแปลงปลูก จำนวน ๓ แปลง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒๓ ว่านยาอุณะที่จะนำไปปลูก
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒๔ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำการปลูกว่านยาอูเนะแปลงที่ ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒๕ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำการปลูกว่านยาอูเนะแปลงที่ ๒-๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒๖ ว่านยาอุเณะที่ปลูกเสร็จ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒๗ ว่านยาอุณะหลังปลูก ๑ เดือน
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการให้กับหน่วยงานสถาบัน
ผ้าทอมือหรือภูษชัย จังหวัดลำพูนโดยการนำต้นแบบแพทเทิร์นแฟชั่น จำนวน ๑๐ ต้นแบบ เก็บไว้ที่
สถาบันเพื่อให้ผู้ที่เข้ารับการถ่ายทอดมาก็อปปี้ต้นแบบเพื่อนำไปต่อยอดและถ้ามีปัญหาผู้วิจัยจะเข้าไป
ให้คำปรึกษาและได้ทำการเปิดไลน์กลุ่มให้คำปรึกษาได้ตลอดเวลา ในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ดัง
ภาพแสดง

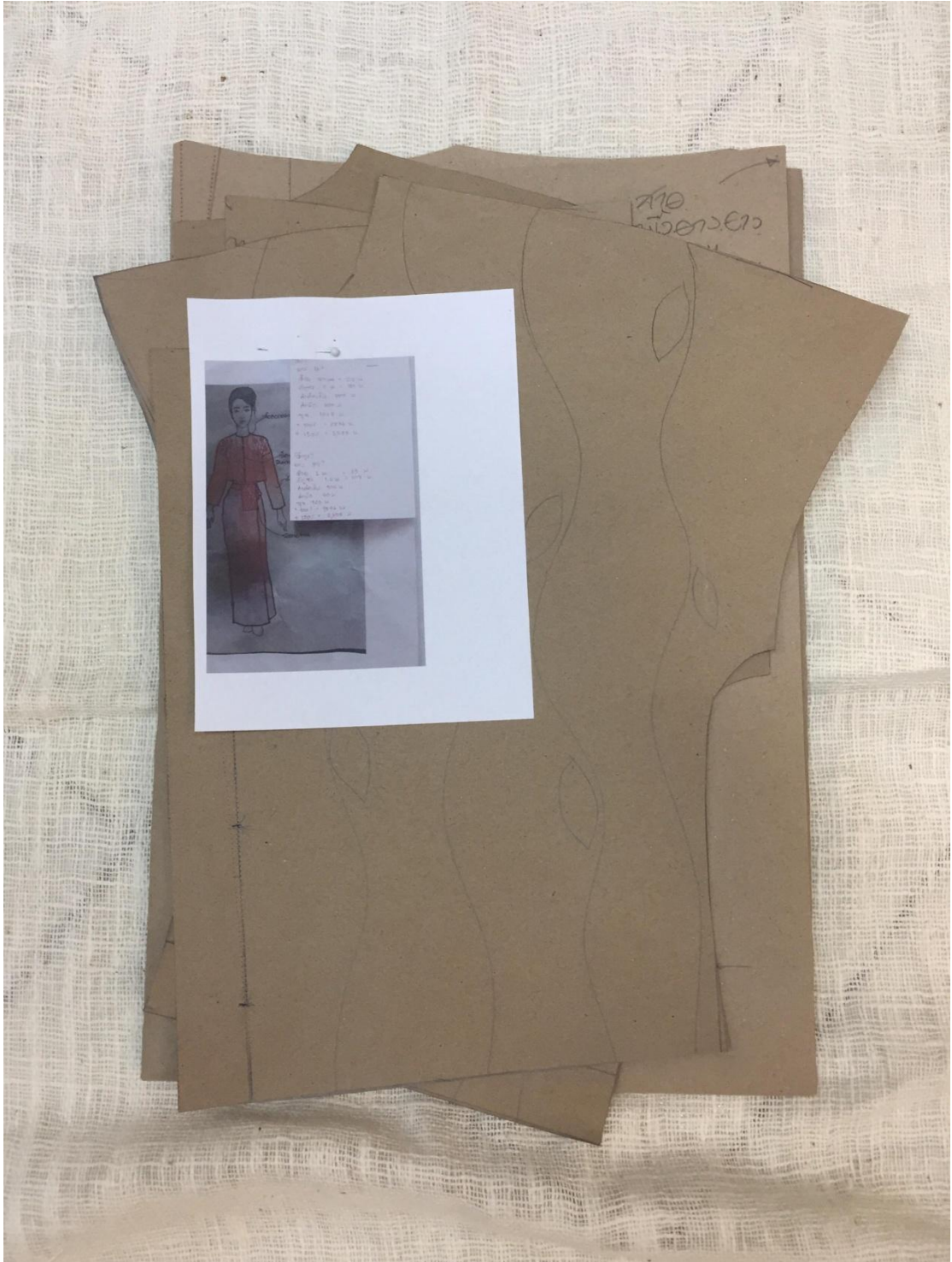

ภาพที่ ๔.๒๒๘ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการให้กับหน่วยงาน
สถาบันผ้าทอมือหรือภูษชัย จังหวัดลำพูน
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๒๘ ตั้แบบแพทเทิร้ร่แบบที่ ๑

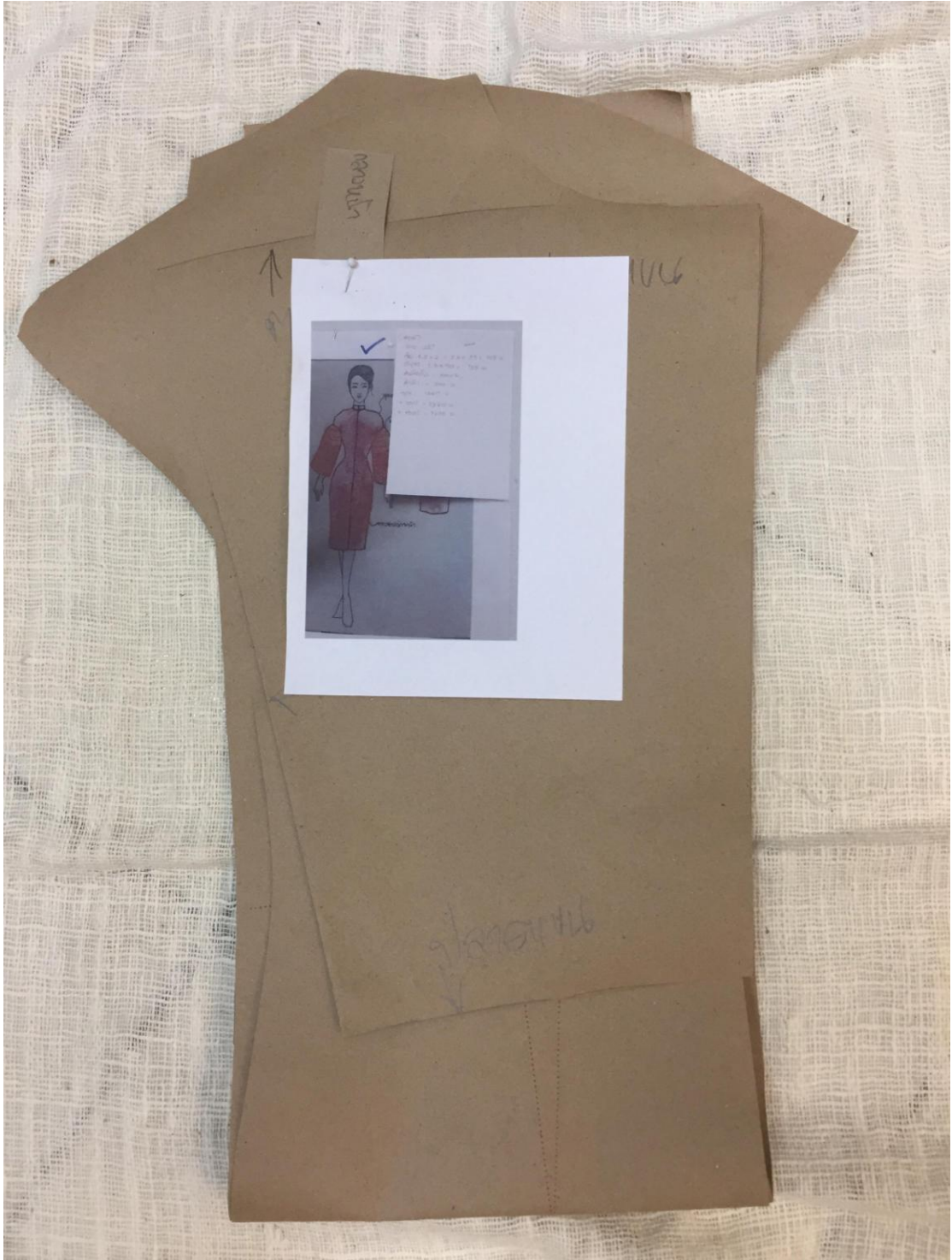
ที่มา : รจนา ช้ร่ศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๓๐ ต้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

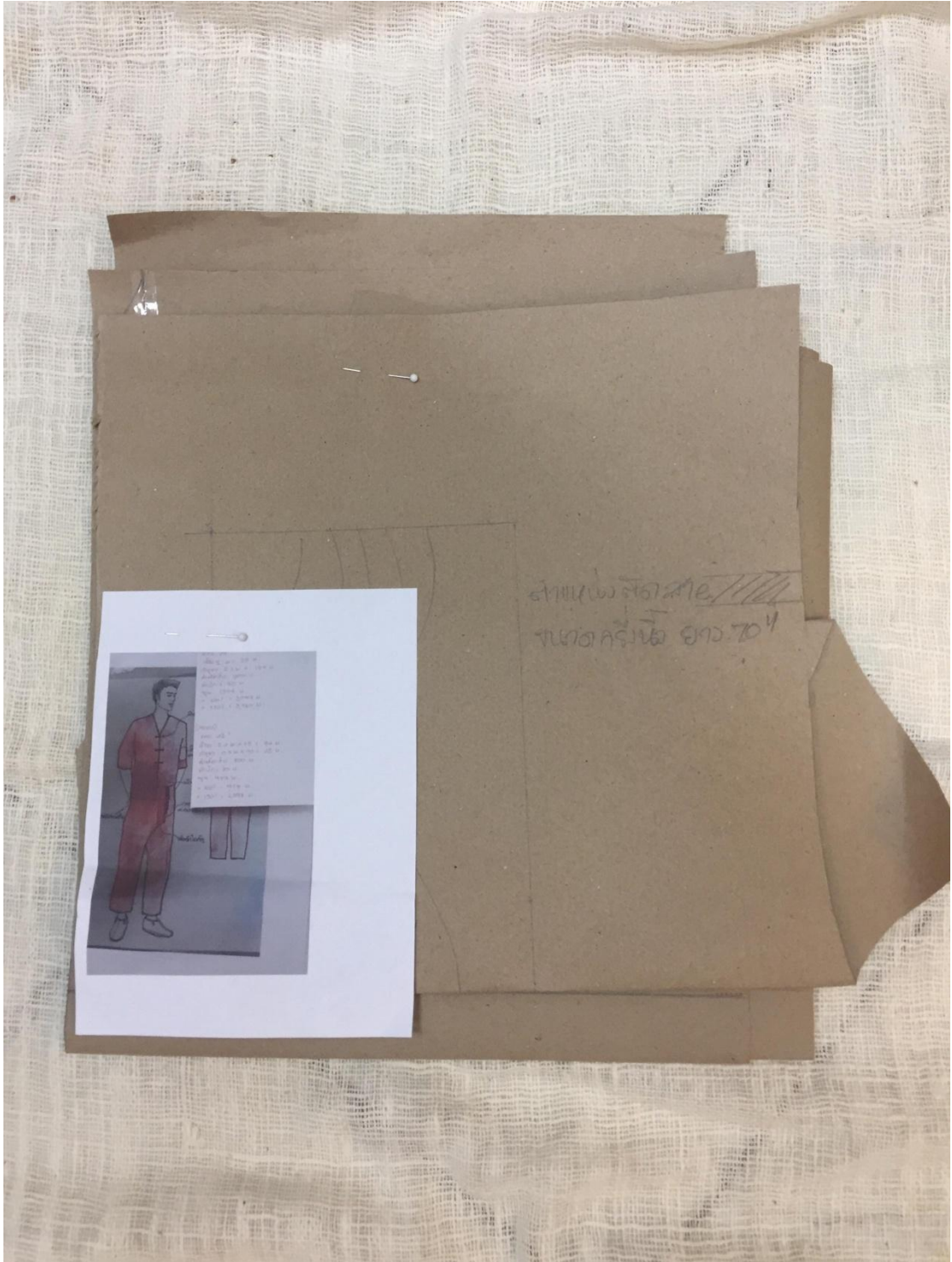
ภาพที่ ๔.๒๓๑ ตั้บแบบแพทเทิร้ร่บแบบที่ ๓
ที่มา : รรจนา ช้ันศิร้กุลชัย. ๒๕๖๒.

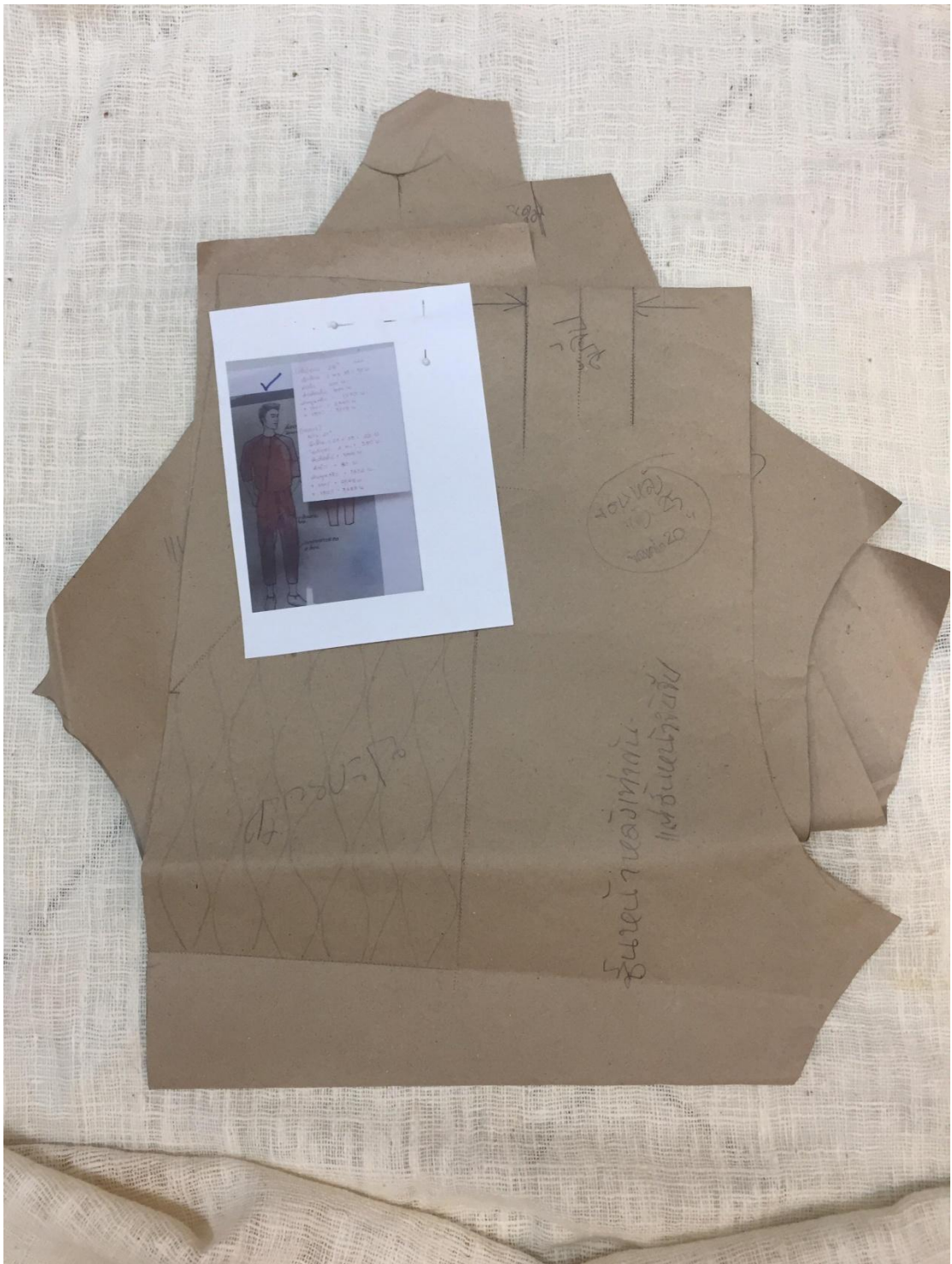
ภาพที่ ๔.๒๓๒ ด้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๔
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๓๓ ต้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๕
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๓๔ ต้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๖
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๓๕ ต้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๗

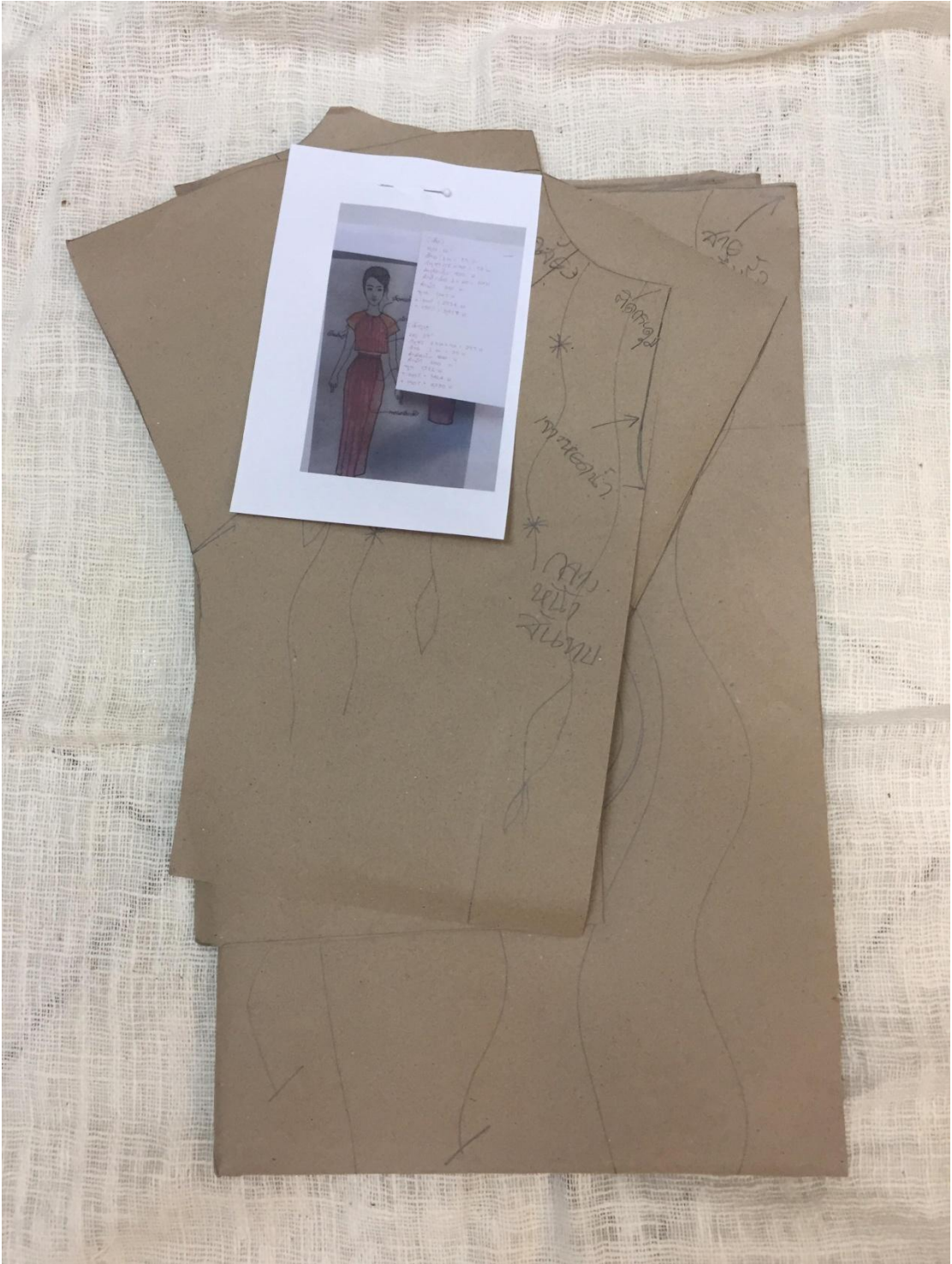
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๓๖ ต้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๘
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๓๗ ต้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๙
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔๒๓๘ ต้นแบบแพทเทิร์นรูปแบบที่ ๑๐
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๙ เผยแพร่ผลงานรายงานวิจัยในการแสดงผลงานนานาชาติ ต่างประเทศ

ได้ดำเนินการการนำผลงานไปเผยแพร่ผลงาน เข้าร่วมประกวดและจัดแสดงนิทรรศการในเวทีระดับนานาชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในงาน “The ๓๐th International Invention, Innovation & Technology Exhibition” (ITEX ๒๐๑๙) ในระหว่างวันที่ ๑-๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย สรุปผลจากการเผยแพร่ผลงานรายงานวิจัยในการแสดงผลงานนานาชาติ ต่างประเทศได้รับรางวัลเหรียญทองและรางวัลพิเศษจากประเทศบรูไนดารุสซาลาม มีชาวต่างชาติให้ความสนใจเป็นอย่างมากและต้องการซื้อต้นแบบ ดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๓๙ ผลงานเข้าร่วมประกวดและจัดแสดงนิทรรศการในเวทีระดับนานาชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในงาน “The ๓๐th International Invention, Innovation & Technology Exhibition” (ITEX ๒๐๑๙) ในระหว่างวันที่ ๑-๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๐ ผู้เข้าร่วมประกวดและจัดแสดงนิทรรศการในเวทีระดับนานาชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในงาน “The ๓๐th International Invention, Innovation & Technology Exhibition” (ITEX ๒๐๑๙) ในระหว่างวันที่ ๑-๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔๒๔๑. บูรจัดแสดงนิทรรศการ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๒ นักวิจัยและผู้ร่วมวิจัยในบูธจัดแสดงนิทรรศการ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๓ ผู้ร่วมวิจัยในบูธจัดแสดงนิทรรศการ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๔ มีผู้สนใจจากหลายประเทศเข้าชมบูธจัดแสดงนิทรรศการ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๕ นำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการประเมินผลงาน ๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๖ นำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการประเมินผลงาน ๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๗ ได้รับรางวัลเหรียญทอง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๘ รางวัลเหรียญทอง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๔๙ รับรางวัลเหรียญทอง
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕๐ นักวิจัยและผู้ร่วมวิจัยกับรางวัลที่ได้รับ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕๑ ได้รับรางวัลพิเศษจากประเทศบรูไนดารุสซาลาม
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔.๒๕๒ รับรางวัลพิเศษจากประเทศบรูไนดารุสซาลาม
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔.๒๕๓ รับใบประกาศจากผู้บริหารคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

๔.๑๐ ต้นแบบแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากवानยาอุเณะ ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร การออกแบบผลิตภัณฑ์ จากหน่วยงานกรมทรัพย์สินทางปัญญา

สำนักงานทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเป็นผู้ดำเนินการนำต้นแบบแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากวานยาอุเณะ ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร การออกแบบผลิตภัณฑ์ จากหน่วยงานกรมทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งตอนนี้กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ วันรับคำขอ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และวันยื่นคำขอ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ ตามเลขที่คำขอตั้งรายละเอียด

๑. รูปแบบชุดที่ ๑ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๖๘
 ๒. รูปแบบชุดที่ ๒ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๐
 ๓. รูปแบบชุดที่ ๓ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๑
 ๔. รูปแบบชุดที่ ๔ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๒
 ๕. รูปแบบชุดที่ ๕ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๓
 ๖. รูปแบบชุดที่ ๖ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๔
 ๗. รูปแบบชุดที่ ๗ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๕
 ๘. รูปแบบชุดที่ ๘ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๘
 ๙. รูปแบบชุดที่ ๙ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๙
 ๑๐. รูปแบบชุดที่ ๑๐ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๘๑
- พร้อมกันนี้ได้แนบรูปแบบดังภาพแสดง

ภาพที่ ๔.๒๕๔ รูปแบบชุดที่ ๑ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๖๘
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕๕ รูปแบบชุดที่ ๒ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๐
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕๖ รูปแบบชุดที่ ๓ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕๗ รูปแบบชุดที่ ๔ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๒
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕๘ รูปแบบชุดที่ ๕ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๓
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๕๘ รูปแบบชุดที่ ๖ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๔
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๖๐ รูปแบบชุดที่ ๗ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๕
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๖๑ รูปแบบชุดที่ ๘ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๘
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๖๒ รูปแบบชุดที่ ๙ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๗๙
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

ภาพที่ ๔.๒๖๓ รูปแบบชุดที่ ๑๐ เลขที่คำขอ ๑๙๐๒๐๐๑๖๘๑
ที่มา : รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ๒๕๖๒.

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนวัตกรรมแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเพื่อสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้วิธีการแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถามแบบสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม กระบวนการเทคนิค PAR กระบวนการสนทนากลุ่ม การบันทึกข้อมูลภาคสนาม เกี่ยวกับการนำ ผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง ชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเณะและนำมาออกแบบผลิตภัณฑ์แพชชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และผลจากการถ่ายทอดนวัตกรรมให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR - Participatory Action Research) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) สรุปวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ผลสรุปของการวิจัยดังนี้

สรุป

๕.๑ การถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

ว่านยาอุเณะมีชื่อวิทยาศาสตร์ *Eleutherine americana* Merr. วงศ์ IRIDACEAE ไม่มีชื่อสามัญ มีชื่ออื่นๆ ยาอุเณะ (อาข่า เชียงราย) บ่อเจอ เพาะปีเบ (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) ว่านไก่แดง ว่านข้าว ว่านเพลาะ (เชียงใหม่) ว่านหมาก ว่านหอมแดง (ภาคกลาง) ลักษณะทั่วไป เป็นพืชล้มลุก มีหัวเป็นแบบกลีบขนาดเล็กอยู่ใต้ดิน มีสีแดง ลักษณะคล้ายหัวหอม ใบเป็นใบเดี่ยว รูปดาบ จีบพับซ้อนกันคล้ายพัด กว้าง ๑-๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๒๕-๖๐ เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบแคบ ขอบใบเรียบมีขนเล็กน้อย ดอกออกเป็นช่อ ก้านช่อดอกยาว ๒.๕-๔ เซนติเมตร มักโค้งงอ มีกาบหุ้มดอก สีเขียว ๒-๑๐ อัน ช่อดอกอยู่ที่ย่างใบใกล้ยอด ดอกมี ๔-๑๐ ดอก ก้านดอกยาว ๑-๑.๕ เซนติเมตร กลีบดอกสีขาวมี ๖ กลีบ รูปขอบขนานหรือรูปไข่กลับ เรียงเป็น ๒ ชั้น กลีบที่อยู่ชั้นในมีขนาดเล็กกว่า กลีบที่อยู่ชั้นนอก

วิธีการปลูกว่านยาอูเนะ ว่านยาอูเนะตามธรรมชาติจะขยายพันธุ์ด้วยการแตกหัวใหม่เป็นหลัก ดังนั้นการปลูกที่นิยมมากที่สุดคือการแยกหัวปลูกทั้งการปลูกในกระถางและการปลูกในแปลงจัดสวน การเตรียมดิน ว่านยาอูเนะเป็นพืชที่ชอบดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนผสมกับวัสดุอินทรีย์เช่นปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักร่วมกับทรายละเอียดหรือแกลบ อัตราส่วนที่ใช้ ดิน: วัสดุอินทรีย์(ปุ๋ยคอก) ทรายที่ ๑:๒:๑ การดูแลรักษา ว่านยาอูเนะเป็นพืชที่ไม่ชอบน้ำมากแต่ควรให้น้ำอย่างเพียงพอเป็นระยะ ๓-๔ ครั้ง ต่อ ๑ อาทิตย์ โดยเฉพาะในช่วงที่แตกใบใหม่ ส่วนการใช้ปุ๋ยให้ใส่ปุ๋ยคอกก็เพียงพอหรืออาจใส่ปุ๋ยเคมีร่วมด้วยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ช่วงหลังการแตกใบใหม่แล้ว ๑-๒ เดือนแต่ไม่ควรใส่มาก การเก็บหัวว่าน ว่านยาอูเนะจะมีช่วงเติบโตของหัวเหมือนกับพืชทั่วไปคือจะเริ่มแตกใบใหม่มากในช่วงต้นฤดูฝนและใบจะแก่และแห้งในฤดูแล้งดังนั้นการเก็บหัวจะเริ่มเก็บได้ตั้งแต่ช่วงปลายฤดูหนาว-กลางฤดูแล้งประมาณเดือนธันวาคม-มีนาคมหลังจากเก็บหัวมาแล้วให้นำมาตากแดดก่อนนำไปเก็บในที่อากาศถ่ายเทได้ดีและไม่มีความชื้น สรรพคุณทางยาของว่านยาอูเนะ นำหัวมาทุบให้แตก ผสมกับเปราะหอม เป็นยาสูมหัว (ปีระกะหม่อมเด็ก) รักษาอาการเด็กเป็นหวัด คัดจมูก หายใจไม่ออกและยังใช้หิวบดทาท้องเด็กแก้เด็กท้องอืด ใช้หัวทุบขงหรือต้มกินน้ำ เป็นยาขับปัสสาวะ แก้ปวดท้อง ขับลมในลำไส้ แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ บำรุงร่างกาย บำรุงเลือด แก้ตีพิการ แก้เลือดออกตามไรฟัน ว่านหอมแดงยังมีสรรพคุณในการแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย โดยนำหัวมาฝานแล้วทาแปะไว้บริเวณที่ถูกกัด หรือใช้หัวว่านหอมแดงผสมกับหอมแดงที่ใช้แกง กระเทียม ๔-๕ กลีบ เกลือเม็ดเล็กน้อย ตำผสมกันแล้วนำไปแปะที่แผลจะช่วยสมานแผลได้ดี

การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ

การสกัดและย้อมสีย้อมธรรมชาติส่วนใหญ่ได้จากพืช เปลือกไม้ ใบไม้ ลูกไม้ และรากไม้ มีขั้นตอนเพื่อที่จะทำให้เกิดเป็นสีต่างๆ ได้สวยงาม แปลกตา ซึ่งต่างจากสีวิทยาศาสตร์ ในปัจจุบันทั่วโลกมีการตระหนักถึงผลเสียของการใช้สีสังเคราะห์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งรวมไปถึงผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ในระหว่างขั้นตอนการผลิตสี การย้อมสี และการนำไปใช้สวมใส่ ดังจะเห็นได้จากการยกเลิกการผลิตหรือการนำเข้าวัตถุดิบที่เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น เบนซิดีน ที่ใช้ในการผลิตสีสังเคราะห์ในหลายประเทศ หรือการออกกฎหมายห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ย้อมด้วยสีเอโซ (azo dyes) ที่สามารถแตกตัวให้สาร aromatic amines ที่มีแนวโน้มเป็นสารก่อมะเร็ง ในกลุ่มประเทศยุโรป ดังนั้นจึงเกิดความสนใจในการนำเอาสีธรรมชาติมาใช้แทนสีสังเคราะห์ในการย้อม ผ้ากันมากขึ้น เนื่องจากมีความเป็นพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ซึ่งยืนยันได้จากการมีงานวิจัยทางด้านนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติต่างๆ ในประเทศไทย เช่น สีนํ้าเงินจากใบคราม สีแดงจากครั่ง และสีดำจากผลมะเกลือ ทำกันส่วนใหญ่เฉพาะชาวบ้านที่สามารถหาส่วนของต้นไม้ให้สีในท้องถิ่น โดยการย้อมเส้นด้ายฝ้ายและไหม ก่อนนำมาทอเป็นผ้าผืนเพื่อใช้เองหรือไว้ขาย ส่วนงานวิจัยในประเทศ ได้มีการศึกษาการสกัดสีจากธรรมชาติ วิธีการย้อม

เส้นด้ายและผ้า ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการย้อมเช่น อุณหภูมิ เวลาในการย้อม และการใช้สารดูดซับสีหรือแทนนิน (tannin) จากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบเหมือด หรือสารช่วยติดสีหรือมอร์แดนท์ (mordants) จำพวกเกลือของโลหะ ได้แก่ สารส้ม (alum, aluminum potassium sulfate) จุนสี (copper sulfate) เหล็ก (ferrous sulfate) โครม (chrome, potassium dichromate) และดีบุก (stannous chloride) ซึ่งพบว่ามอร์แดนท์นอกจากจะให้เฉดสีที่หลากหลายแล้ว ยังทำให้สีสามารถผนึกติดบนเส้นใยได้ดีขึ้นโดยการเกิดสารประกอบเชิงซ้อน ระหว่างโมเลกุลของสีกับมอร์แดนท์โลหะ (metal dye complexes) ทำให้โมเลกุลของสีมีขนาดใหญ่ขึ้น ขณะเดียวกันการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจะมีข้อด้อยคือการติดสีต่ำ (low color yield) เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สีสังเคราะห์ และยังมีปัญหาสีติด สีตก ระหว่างการนำไปใช้งาน หรือมีความคงทนของสีต่อการซักและต่อแสงต่ำ ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ อันเป็นสาเหตุของการที่ต้องใช้มอร์แดนท์โลหะในการย้อมด้วย แต่การใช้โลหะเหล่านี้ โดยเฉพาะโลหะหนักที่เป็นพิษ เช่น โครม ในปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมตามมา การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองการย้อมกับผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยซึ่งเป็นวิธีการย้อมแบบไม่ใช้สารช่วยติดสีหรือตัวแปรสี สีที่ได้ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

การสกัดสีย้อม

การสกัดสีจากว่านยาอูเนะเตรียมว่านยาอูเนะอัตราส่วนจำนวน ๑ กิโลกรัม ต่อผ้าที่จะย้อมจำนวน 3 เมตร นำว่านยาอูเนะตัดใบและตัดรากออกให้หมดเหลือเฉพาะส่วนหัวว่าน นำมาทำความสะอาดสอาดล้างดินที่ติดอยู่ออกให้หมดจนสะอาดแล้วนำมาร่อนตะแกรงให้สะอาดน้ำและนำมาตำในครกให้ละเอียดพอประมาณตักออกเตรียมสู่ขั้นตอนการเตรียมน้ำย้อม

การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ

การเตรียมน้ำย้อม น้ำที่นำมาย้อมควรเป็นน้ำที่สะอาด .ใสไม่มีสิ่งเจือปน น้ำเป็นส่งสำคัญและส่งผลต่อการย้อมอาจก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อการย้อมได้ เตรียมกะละมังใบใหญ่ใส่น้ำ ลงไปจำนวน ๑๒ ลิตร นำไปตั้งไฟจนน้ำเดือด

การย้อม นำผ้าที่ต้องการย้อมจำนวน ๓ เมตร นำไปแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ ๑ ชั่วโมง เพื่อให้เส้นใยคลายตัวซึ่งจะช่วยให้สีติดเส้นใยได้ทั่วถึงสำหรับผ้าที่ถูกการฟอกมาแล้วถ้าผ้าที่มีความแข็งเคลือบแป้งต้องทำการซักแป้งออกให้หมดก่อนเพราะส่งผลต่อการย้อมทำให้สีซึมซับเข้าไปในเส้นใยไม่ทั่วและเกิดการต่างบนผืนผ้า แช่เสร็จนำผ้าขึ้นให้สะอาดน้ำทำการสับผ้าและนำลงย้อมสีต้มทิ้งไว้ ๑ ชั่วโมง น้ำลดไฟลงเล็กน้อยไม่ต้องร้อนมากคอยพลิกผ้าไปมาให้ผ้ากระจายตัวและสัมผัสน้ำย้อมได้อย่างทั่วถึงครบ ๑ ชั่วโมงนำผ้าขึ้นลงซักในกะละมังจำนวน ๓ น้ำ หรือจนสีน้ำใสและสับผ้าตากในที่ร่มหรือกลางแจ้ง

การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะและการนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอูเนะในครั้งนี้ในการย้อมน้ำย้อมสีครั้งแรกสามารถเก็บไว้ได้หลายวัน

และสามารถเติมน้ำและสีย้อมลงไปได้อีกตามความต้องการจะทำให้ได้สีหลายเฉดสีแต่ในการย้อมทุกครั้งควรใช้เวลาในการย้อม ๑ ชั่วโมงจะทำให้สีที่ย้อมกับผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วยที่มีความคงทนของสีต่อการซัก ต่อการขัดถูและต่อแสง อีกทั้งผู้วิจัยได้นำสีย้อมธรรมชาติจากว่านยาอุเณะมาย้อมผ้าได้เกือบทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นผ้าไหม ผ้าโทเร ผ้าลินิน ฯลฯ ได้เฉดสีหลายเฉดสีตามโครงสร้างเส้นใยของผ้าที่ใช้ย้อม

๕.๒ การสร้างนักร้องแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล

การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเณะออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของ John Howkins กล่าวคือเขาเชื่อว่า ทุกคนสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ (Everyone Needs Creativity or Everyone Can be Creativity) มาตั้งแต่เกิด ความคิดสร้างสรรค์ต้องการอิสรภาพ (Creativity Needs Freedom) คือการใฝ่หาความรู้ การฝึกฝน และอิสรภาพความคิดสร้างสรรค์ต้องการตลาด (Freedom Needs Markets) ทั้งอิสระของความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดตลาดอันเนื่องมาจากความคิดสร้างสรรค์ได้มีการค้นคว้าทำเป็นข้อมูลที่มีมูลค่าและสามารถแลกเปลี่ยนนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ ๖ ขั้นของ Hank and Edwards (๑๙๗๘) มาใช้ในกระบวนการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยรูปแบบชุดพื้นเมืองชายและหญิง ชุดลำลองชายและหญิง รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดปัญหา (Problem Identification)

เริ่มต้นด้วยทำกระดานภาพ Lifestyle Board การจำแนกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ชัดเจน ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มลูกค้าประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมไทย อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ และมีความสนใจในผลิตภัณฑ์ทุกอย่างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไม่ใช้สารเคมีในการผลิต อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรม การอนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่น วัฒนธรรมดั้งเดิม ของชนพื้นบ้าน และเห็นภาพว่าวิถีชีวิตที่เป็นกลุ่มเป้าหมายคนญี่ปุ่นนั้นเป็นอย่างไร เป็นรูปภาพที่แสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆ ของกลุ่มผู้บริโภคอย่างไร

ขั้นตอนที่ ๒ การคิด (Preliminary Ideas)

เป็นการวิเคราะห์ปัญหาข้างต้น ด้วยการทำกระดานภาพ Trend Mood Board คือกระดานภาพที่เล่าเรื่องราวแสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบแฟชั่นที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆของกลุ่มผู้บริโภค ด้วยการแสดงรายละเอียดที่สำคัญๆ เช่นกลุ่มสี โครงเสื้อผ้า รายละเอียด ผิดสัมผัส และอื่นๆ ลงในกระดานภาพซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการออกแบบแฟชั่นที่เป็นกรอบไม่ให้ความคิดในการออกแบบออกนอกกรอบมากเกินไปจนไม่สามารถควบคุมได้

ขั้นตอนที่ ๓ การออกแบบ (Design Refinement)

เป็นขั้นของการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของผ้าฝ่ายและผ้าใยกังวล สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากवानยาอุณะ และความเป็นอัตลักษณ์ของโครงสร้างเครื่องแต่งกายของชนเผ่าอาข่าออกแบบแฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ให้มีความสวยงามนำมาใช้ได้เหมาะสม และสร้างสรรค์โดยใช้องค์ประกอบของ การออกแบบ (Element of Design) สี รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ลักษณะผิว ฯลฯ มาจัดวางให้เกิดความงามเหมาะสม ตามหลักการออกแบบ (Principle of Design) ความเป็นเอกภาพ ความสมดุล ความกลมกลืน การเน้น การซ้ำ และการตัดกัน เพื่อให้งานด้านการออกแบบแฟชั่นมีความสมบูรณ์และลงตัว ในรูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชายจำนวน ๕ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง จำนวน ๑๐ รูปแบบ

ขั้นตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ (Analysis)

เป็นการพิจารณาประเมินแบบร่างการออกแบบแฟชั่นตามหลักการทฤษฎีการออกแบบและจากการนำต้นแบบร่างแฟชั่นจำนวน ๑๐ รูปแบบเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ว่าได้รูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายตรงตามขั้นตอนที่ ๒ การคิด ที่ต้องการหรือไม่

ขั้นตอนที่ ๕ การตัดสินใจ (Decision)

เป็นการเลือกรูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบที่ดีที่สุดและตรงตามที่ต้องการหรือไม่ จากกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ถ้าไม่มีรูปแบบใดที่กลุ่มผู้บริโภคทำการคัดเลือก ต้องกลับไปเริ่มต้นทำการออกแบบร่างแฟชั่นใหม่ หรือในกรณีรูปแบบไม่ลงตัวผู้บริโภคให้ข้อเสนอแนะ การปรับแก้ ผู้วิจัยก็ต้องนำรูปแบบร่างนั้นมาปรับแก้ตามข้อสรุปของผู้คัดเลือก เพื่อให้ได้รูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ลงตัวที่สุด การตัดสินใจในครั้งนี้ไม่มีปัญหา ไม่มีข้อเสนอแนะกลุ่มผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อรูปแบบร่าง และได้รูปแบบที่คัดเลือกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงเพื่อนำมาผลิตต้นแบบประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ

ขั้นตอนที่ ๖ การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการออกแบบแฟชั่น ทำการออกแบบแฟชั่นที่สมบูรณ์พร้อมที่จะนำเข้าสู่กระบวนการ การผลิต (Maker) เมื่อผลิตแฟชั่นเรียบร้อยแล้วส่งต่อไปให้กับฝ่ายจัดซื้อ (Buyer) ของร้านต่างๆ เพื่อนำสินค้าไปขาย และประชาสัมพันธ์ ติดต่อกับตัวแทนด้านสื่อ (Press Agent) ประชาสัมพันธ์สินค้าแฟชั่นตามสื่อต่างๆจนสินค้าถึงปลายทางที่เป้าหมายกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ทำการผลิตรูปแบบแฟชั่น ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ

ผลของการสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล การให้คำปรึกษาเชิงลึกใน ด้านการออกแบบ ทางกลุ่มที่เข้ารับการอบรม จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูน สามารถต่อยอดรูปแบบแฟชั่น ด้วยเทคนิค การเข้าถึงด้วยตนเอง ๗ ขั้นตอน จากผลงานการออกแบบและผลิต ที่ส่งมา อยู่ในระดับปานกลาง ดี และดีมากมีเพียงอำเภอเท่านั้นที่ผลงานอยู่ในระดับดีมาก มีความคิดสร้างสรรค์ และตั้งใจทำงานเป็นอย่างมาก ผลงาน อยู่ในระดับพอใช้ – ดี สาเหตุเนื่องมาจาก ทางกลุ่มมีงานของหลายหน่วยงานที่มอบหมายให้ ไม่มีเวลาในการทำงาน จึงทำให้งานที่ออกมายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เท่าที่ควรของกลุ่ม และหากคราวหน้ามีกิจกรรมแบบนี้อีก จะทำงานให้ดีกว่านี้ และจะนำเอาคู่มือบทเรียนไปทดลองทำต่อยอดและทางผู้วิจัยพร้อมที่จะให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนกว่าทางกลุ่มสามารถที่จะเป็นนักออกแบบได้อย่างเต็มตัว อีกทั้งการสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มในโครงการพระราชดำริ ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์บนฐานวัฒนธรรมไทย อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์วัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง โมเดล Thailand ๔.๐ วิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

๕.๓ ผลจากการถ่ายทอดนวัตกรรมนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR - Participatory Action Research) และการสนทนากลุ่ม (Focus group)

การถ่ายทอดองค์ความรู้วัฒนธรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ สี่ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะสามารถนำมาสกัดสี ย้อมผ้าที่ทำจากผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผ้าใยกล้วย ลิ้น และจากเส้นใยฝ้าย เส้นใยไหม เส้นใยกล้วยง เส้นใยลิ้น ได้โทนสีม่วง ชมพู หลายเฉดสี ที่มีสีใส สีไม่ตก มีคุณภาพและปลอดภัยจากสารเคมี ไม่ใส่สารตัวติดสี (Color Substances) และตัวแปรสี (Color Variables) ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค อีกทั้งน้ำทิ้งจากกระบวนการผลิตไม่เป็นอันตรายต่อ

สิ่งแวดล้อม ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมได้เรียนรู้เนื้อหาวิธีการ ปลุกว่านยาอูเนะ การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ และการสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากลการนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ ๖ ขั้นตอนตอนที่ ๑ การกำหนดปัญหา (Problem Identification) ขั้นตอนตอนที่ ๒ การคิด (Preliminary Ideas) ขั้นตอนตอนที่ ๓ การออกแบบ (Design Refinement) ขั้นตอนตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นตอนตอนที่ ๕ การตัดสินใจ (Decision) และขั้นตอนตอนที่ ๖ การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation) มาใช้ในกระบวนการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทย รูปแบบชุดพื้นเมืองชายและหญิง ชุดลำลองชายและหญิง รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ

นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการต่อเนื่องให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมได้ พัฒนาแนวคิด คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ไทยและสามารถที่จะต่อยอดรูปแบบแฟชั่น ด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง (Individual Approach) กัการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกาย ในรูปแบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการออกแบบ

ผลการถ่ายทอด อยู่ในระดับดี-ดีมากผู้เข้ารับการอบรม มีความตั้งใจ ที่จะรับองค์ความรู้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ก่อให้เกิดการสร้างงานในชุมชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสู่ตลาดได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

๔.๕ การต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบ

จำนวน ๑๐ ต้นแบบทดสอบตลาด

การนำต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ ต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบ ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ ทดสอบตลาด ในศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า วิลล์ เชียงใหม่ ในระหว่างวันที่ ๑๓-๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ สรุปผลการนำเสนอมีผู้สนใจที่เป็นคนไทยและต่างชาติได้ถ่ายรูปและผู้ประกอบการที่ผลิตผ้าทอในจังหวัดเชียงใหม่และแฟชั่นสนใจที่จะสั่งเป็นผืนผ้า ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ติดต่อตามนามบัตรหรือทาง เว็บไซต์ ยาอูเนะ : Yaune เชื่อมต่อกับ เว็บไซต์ ROJANA (ART & SOUVENIRS) และเว็บไซต์ของกลุ่มผู้ประกอบการ เว็บไซต์ Takian Cotton ถ้าจะซื้อตอนนี้ไม่มีขาย ต้องสั่งออเดอร์ จะได้สินค้าประมาณสิ้นปี

การนำต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ ต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบ ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุด

พื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ และตัวอย่างเฉดสี สีทสอดตลาดกับลูกค้าชาวญี่ปุ่น ในร้าน Cotton Farm : Chiangmai Craff เป็นร้านที่ไม่ได้เป็นเพียงสินค้าแต่มีเรื่องราวของศิลปะ วัฒนธรรม จิตวิญญาณของผู้คนในสินค้าแต่ละชิ้น เราสามารถนำขบวนการผลิต วิถีชีวิตในชุมชนที่ผลิตมาแบ่งปัน กับผู้คนได้ Cotton Farm จึงได้เปิด Workshop ให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้และเพื่อส่งต่อแรงบันดาลใจให้กับผู้คน โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ให้เห็นถึงภูมิปัญญาที่ผ่านมารุ่นต่อรุ่นเพื่อสืบสานและส่งต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด Cotton Farm มีโชว์รูมสินค้าที่ชั้น 2 ของอาคาร Tea House Siam Celadon บนถนนท่าแพ จ.เชียงใหม่ ขณะเดียวกันเรามีคอร์สสอนการทอผ้า การย้อมสีธรรมชาติ การมัดย้อม รวมไปถึงคอร์สสัมผัส ธรรมชาติ ท่องเที่ยงเชิงศิลปะและวัฒนธรรมที่บ้านสวน Cotton Farm Garden House มาสนุกกับการทำงานหัตถกรรม ทำอาหารพื้นเมืองทาน รวมถึงชมพื้บ้านให้ท่านได้ผ่อนคลายไปกับสถานที่ที่เป็นธรรมชาติและสนุกกับงานฝีมือ เจ้าของคุณเจ้าของคุณคุณเปรมฤดี กุลสุข เป็นผู้นำเสนอสินค้าให้กับลูกค้าซึ่งเป็นผู้ค้าส่ง Wholesaler ชื่อ Mr.Takayuki Ifuk Nagagima Co.,Ltd Kita KyushuFuoka Japan ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีความสนใจกับโทนสีเป็นอย่างมากและให้เสนอราคาผ้าผืนวัสดุ ผ้าย โหมและเปลือกไหมที่ย้อมว่านยาอูเนะเฉดสีชมพู จะเห็นได้ว่าสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก

๔.๖ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการ ด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce)

การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ได้ดำเนินการลงในเว็บไซต์ ๑ เว็บไซต์ ยาอูเนะ : Yaune เชื่อมต่อกับ เว็บไซต์ ROJANA (ART & SOUVENIRS) สรุปผล มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ ต้องการซื้อเลยแต่ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการย้อมสี เนื่องจากในระยะเวลาที่ว่านยาอูเนะไม่มี ต้องรอทำสินค้าหลายเดือน ๒ ลงในเว็บไซต์ของกลุ่มผู้ประกอบการ ให้กับทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าสีธรรมชาติบ้านไม้ตะเคียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพด้านการย้อมสีและแปรรูป สินค้าของทางกลุ่มส่งขายที่ตลาดญี่ปุ่น เว็บไซต์ Takian Cotton สรุปผล มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ ต้องการสั่งซื้อสินค้าเพิ่มเติม ที่เป็นผ้าพันคอและเสื้อพื้นเมืองชายและตอนนี้ทางกลุ่มได้ดำเนินการย้อมสีและ ๓ ลงในเว็บไซต์ของกลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือประตุป่า เว็บไซต์ Thai Touch สัมผัสไทย สรุปผล มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ ต้องการซื้อเลยแต่ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการย้อมสี เนื่องจากในระยะเวลาที่ว่านยาอูเนะไม่มี ต้องรอว่านยาอูเนะซึ่งจะได้ประมาณเดือนปลายเดือนพฤศจิกายน

๔.๗ การขยายการถ่ายทอดองค์ความรู้ในวงกว้างโดยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI (Computer-Assisted Instruction)

ได้นำคู่มือองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากवानยาอุเนะตามแนวคิด เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune in the creative economy to the international ลงใน เว็บไซต์ www.kaewpanya .ในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ แก้วปัญญา คลังความรู้ชุมชน ของสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่อยู่เลขที่ ๙๘ ม.๘ ต.ป่าป้อง อ.ดอยสะเก็ด เชียงใหม่ ๕๐๒๒๐ โทรศัพท์ ๗๕๓-๒๖๖๕๑๘ ต่อ ๑๗๓๒, ๑๗๓๖ โทรสาร ๗๕๓-๒๖๖๕๒๔ www.kaewpanya เริ่มลงในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ สรุปผล มีผู้สนใจและเข้าชมในเว็บไซต์ เป็นจำนวนมาก ติดต่อบอกความรู้เพิ่มเติม และสนใจที่จะสั่งซื้อผ้าผืนต้องการนำไปตัดเย็บเองเนื่องจากมี ปัญหาเรื่องขนาดของต้นแบบ

๔.๘ การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการ ให้กับหน่วยงานสถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการให้กับหน่วยงาน ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม(พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูนโดยการนำยาอุเนะลงไปปลูกไว้ที่แปลงปลูกของศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถ้ามีปัญหา ผู้วิจัยและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตรจะเข้าไปให้คำปรึกษา

๔.๙ เผยแพร่ผลงานรายงานวิจัยในการแสดงผลงานนานาชาติ ต่างประเทศ

ได้ดำเนินการการนำผลงานไปเผยแพร่ผลงาน เข้าร่วมประกวดและจัดแสดงนิทรรศการในเวทีระดับนานาชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในงาน “The ๓๐th International Invention, Innovation & Technology Exhibition” (ITEX ๒๐๑๙) ในระหว่างวันที่ ๑-๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย สรุปผลจากการเผยแพร่ผลงานรายงานวิจัยในการแสดงผลงานนานาชาติ ต่างประเทศได้รับรางวัลเหรียญทองและรางวัลพิเศษจากประเทศบรูไนดารุสซาลาม มีชาวต่างชาติให้ความสนใจเป็นอย่างมากและต้องการซื้อต้นแบบ

๔.๑๐ ต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากวานยาอุเนะ ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร การ ออกแบบผลิตภัณฑ์ หน่วยงานกรมทรัพย์สินทางปัญญา

สำนักงานทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเป็นผู้ดำเนินการนำต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากวานยาอุเนะ ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร การออกแบบ

ผลิตภัณฑ์ จากหน่วยงานกรมทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งตอนนี้กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ วัน
รับคำขอ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และวันยื่นคำขอ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วยชุด
พื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔
รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ

อภิปรายผล

องค์ความรู้สี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การย้อมผ้าสี่ธรรมจากว่าน
ยาอุณะสามารถทำการย้อมสีได้ทั้งย้อมร้อนและย้อมเย็น กับผ้าที่ทอจากวัสดุธรรมชาติทุกชนิดอาทิ
ผ้าไหมไทย ผ้าไหมจีน ผ้าลินิน ผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วย โดยการควบคุมอุณหภูมิ น้ำ กรรมวิธีการย้อม
ย้อมโดยไม่ใส่สารตัวติดสีและตัวแปรสีที่ได้เป็นสีชมพูอมม่วง สีม่วงอ่อน ม่วงเข้ม สีนํ้าตาลทอง
นํ้าตาลแดง เป็นสีที่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและอีกทั้งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความยั่งยืน
ต่อชุมชน ชนเผ่าซึ่งผลที่ได้แตกต่างจากการย้อมผ้าของชนเผ่าดั้งที่ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวง
แรงงานและสวัสดิการสังคม (๒๕๔๓) กล่าวว่า การย้อมผ้าของชนเผ่าปวาเกอญู ม้ง เย้า และอาข่ามี
ลักษณะการย้อมที่แล้วแต่ชนิดของพืชพันธุ์ที่ต้องการสกัดสีย้อมบางอย่างใช้วิธีการแช่ทิ้งไว้หลายวัน
ย้อมเย็น แต่ส่วนใหญ่ใส่สารช่วยติดสี พวกขี้เถ้า โซดาไฟ และเริ่มใช้สารเคมีเข้ามาช่วยในการย้อมผ้า
สีที่ได้สีตกและสีหมองไม่ใส

การสร้างนํ้าออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดลำพูน ให้มี
ความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่
ตลาดสากลผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ ๖ ชั้นของ Hank and
Edwards (1978) มาใช้ในกระบวนการออกแบบแฟชั่น ผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎี
กระบวนการออกแบบ ๖ ชั้นของ Hank and Edwards สอดคล้องใกล้เคียงบางส่วนในการนำทฤษฎี
มาใช้ กับ ทวีศักดิ์ มูลสวัสดิ์. (๒๕๔๕) สรุปผลการวิจัยการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องประดับ
พลอยเนื้ออ่อนของวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี เพื่อขยายโอกาสในธุรกิจ มีกระบวนการออกแบบ การ
วิเคราะห์และสรุปกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาการตลาดแนวทางการสร้างสรรค์และพัฒนาภายใต้
แนวคิดวิเคราะห์และสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ การกำหนดแนวทางการออกแบบ ด้าน
ปัจจัยเดิม ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและปัจจัยใหม่กลุ่มเป้าหมายตลาดเครื่องประดับแฟชั่นอิตาลี
ทางเลือกในการออกแบบ ขั้นตอนการพัฒนาแบบครั้งที่ ๑ วิเคราะห์เพื่อเลือกแบบ ขั้นตอนการพัฒนา
แบบครั้งที่ ๒ สรุป ผลการพัฒนาแบบครั้งที่ ๒ ขั้นตอนการเขียนแบบและการทำหุ่นต้นแบบเพื่อ
การศึกษา ๓ มิติ และกระบวนการผลิตต้นแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ดนัย เรียบสกุล. (๒๕๕๖) ได้สรุป
ผลการวิจัยกระบวนการออกแบบชุดประจำชาติไทย สำหรับการนำเสนอระดับนานาชาติเป็น
กระบวนการที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบชุดประจำชาติไทย นำเสนอระดับนานาชาติ มี
๕ ขั้นตอนประกอบด้วยสรุปการออกแบบ แนวความคิด การแสดงออก ปฏิบัติการและการผลิต

การนำต้นแบบแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะ ต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบ ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย ๒ รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง ๓ รูปแบบ ชุดลำลองชาย ๑ รูปแบบ ชุดลำลองหญิง ๔ รูปแบบ รวมจำนวน ๑๐ รูปแบบ และตัวอย่างเฉดสี สีทสอดตลาดกับลูกค้าชาวญี่ปุ่น ในร้าน Cotton Farm : Chiangmai Craf เป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมากลูกค้าซึ่งเป็นผู้ค้าส่ง Wholesaler ชื่อ Mr.Takayuki Ifuk Nagagima Co.,Ltd Kita KyushuFuoka Japan ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีความสนใจกับโทนสีเป็นอย่างมากและให้เสนอราคาผ้าผืนวัสดุ ผ้าย โหนและเปลือกไหมที่ย้อมว่านยาอุเณะเฉดสีชมพู จะเห็นได้ว่าสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับรายงานวิจัย ๒๕๕๘. ประเทศญี่ปุ่น” เพราะเป็นตลาดที่ชื่นชอบสินค้ามีคุณภาพ มีดีไซน์ และมีเอกลักษณ์ เป็นตลาดที่มีเสน่ห์ ทำให้ผู้ประกอบการนักธุรกิจทั่วโลกทั้งประเทศไทยอยากเข้าไปบุกตลาดสร้างธุรกิจ โดยเฉพาะสินค้ากลุ่มไลฟ์สไตล์ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตประจำวัน สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สินค้าเชิงนวัตกรรม และสินค้าที่มีความน่าสนใจเชิงภูมิปัญญาหรือวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการทำกิจกรรม

๑. ข้อเสนอแนะสู่การสร้างยุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์

เพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูน ให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน มั่นคง มีคุณภาพ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและบริการในภูมิภาคอาเซียนบนฐานปัญญา นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในด้านต่างๆดังนี้

๑.๑ ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ รักษาการเติบโตทางเศรษฐกิจ กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ให้สามารถเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดและในประเทศไทย

๑.๒ ด้านการผลิตและบริการรักษาอัตราการขยายตัวของภาคการเกษตรด้าน วัตถุดิบยาอุเณะ และการนำยาอุเณะ มาใช้ประโยชน์ ให้เติบโตอย่างยั่งยืนมีคุณภาพและมีการใช้องค์

ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งยกระดับผลงานสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของชุมชน สังคมก่อให้เกิดมูลค่า

๑.๓ ด้านการใช้จ่ายและการลงทุนยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น และเป็นธรรมต่อชุมชน สังคม

๑.๔ ด้านรายได้เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากยาอูเนะ ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูนและกลุ่มชนเผ่า อาข่า

๒. ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการทำกิจกรรมและการวิจัยต่อไป

๒.๑ กิจกรรมรูปแบบกระบวนการจัดการและการอนุรักษ์พันธุกรรมสี่ธรรมชาติจาก ว่านยาอูเนะเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจสู่ชุมชน สังคม ประเทศไทย

๒.๒ กิจกรรมการนำสี่ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะมาสกัดเป็นสีผง เพื่อถ่ายทอดการ นำมาใช้และสามารถใช้ได้ทั้งปี

๒.๓ กิจกรรมต่อยอดการนำคุณค่าของอัตลักษณ์ชนเผ่าอาข่า ๘ จังหวัดภาคเหนือ ตอนบนมาใช้ประโยชน์ในงานออกแบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และการปลูกฝังวิถีคิดให้มีจิตวิญญาณ มีความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ของตนเองและนำมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพอย่างยั่งยืน

๒.๔ วิจัยการนำสี่ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะมาต่อยอดใช้ประโยชน์อย่างอื่น อาทิ การนำสีม่วง สีชมพู มาใช้เป็นสีผสมอาหาร หรือผสมขนม การนำมาใช้เป็นสมุนไพรรักษาโรค เนื่องจากสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอูเนะมีคุณสมบัติที่น่าสนใจศึกษา

ประโยชน์และแนวทางในการประยุกต์ใช้ที่ได้จากโครงการ

๑. ทางเกษตร การขยายพันธุ์ สามารถนำมาต่อยอดในโครงการการอนุรักษ์พันธุกรรม โครงการในพระราชดำริ สู่เชิงพาณิชย์ สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะเนื่องจากสีม่วง สีชมพู จากว่านยาอูเนะมีคุณสมบัติที่สามารถนำมาต่อยอดได้ครบวงจร สามารถสู่ภาคธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดอาชีพใหม่เกิดขึ้นในชุมชน สู่การเกษตรใหม่

๒. ทางวิชาการ นวัตกรรมสีม่วง สีชมพูจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในประเทศมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดการใช้ประโยชน์มากที่สุดและได้สร้างนักร้องแบบสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถ ด้านการ ปลูกว่านยาอูเนะ ด้านการย้อม และด้านการออกแบบจากกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จาก ๘ อำเภอ ใน จังหวัดลำพูน ได้มีความความสามารถในการ สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล

๓. ทางเศรษฐกิจ ที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี สามารถนำองค์ความรู้ ที่ได้นำมาต่อยอด ทางธุรกิจ เพิ่มอาชีพใหม่ ในชุมชน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า ให้เกิดรายได้ เท่าตัวหรือ

มากกว่า และมีความคุ้มค่า สามารถ ขยายโอกาสทางธุรกิจ และสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน คลัสเตอร์สิ่งทอในจังหวัดใกล้เคียงจนถึงระดับประเทศเข้ากับ Thailand ๔.๐ วิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

๔. ทางสังคม ได้ส่งเสริมพัฒนาคนในกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูนและกลุ่มชนเผ่าอาข่า ให้มีความคิดสร้างสรรค์ในวิชาอาชีพและการดำเนินชีวิต สามารถใช้ภูมิปัญญา วัตถุดิบ วัฒนธรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนในสังคมตามตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทฤษฎี การพัฒนาที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

กรมประชาสัมพันธ์. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. ๒๕๕๓

ฉลาดชาย รมิตานนท์ . **อัตลักษณ์ วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลง**. ๒๕๕๐. [ระบบออนไลน์].

แหล่งที่มา http://www.soc.cmu.ac.th/~wsc/data/Identity๒๘_๓_๐๕.pdf

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **ประชารัฐกับการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสุสุขุมและบุตร, ๒๕๕๑. หน้า ๕๗-๖๓.

दनัย เรียบสกุล. **การพัฒนากระบวนการออกแบบชุดประจำชาติไทย สำหรับการนำเสนอระดับนานาชาติ**. บทความวิจัย.วารสารไทยคดีศึกษา.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๖.

ทวีศักดิ์ มูลสวัสดิ์. **การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องประดับพลอยเนื้ออ่อนของวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี เพื่อขยายโอกาสทางธุรกิจ**.รายงานการวิจัยฉบับย่อ,

ธัญดา ยอดแก้ว. **การศึกษาสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียน**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๗.

นันทนัย ประสานนาม. **เพศชาติพันธุ์ และปัญหาเกี่ยวกับอัตลักษณ์**. กรุงเทพมหานคร : ๒๕๕๑.

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. **อัตลักษณ์ ชาติพันธุ์และความเป็นชายขอบ**. กรุงเทพฯ : แพลน ปรินต์ติ้ง จำกัด, ๒๕๕๖.

พอลและอีเลน ลูวิส. **หกเผ่าชาวดอย**. ทัศนกรรมชาวเขาผู้พิมพ์ผู้โฆษณา, ๒๕๒๘.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีม่วงจากธรรมชาติ**. รายงานการวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๕๔.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะสู่ตลาดญี่ปุ่น**. รายงานการวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ๒๕๕๙.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การสร้างนักออกแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเป็นอัตลักษณ์ล้านนาต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์**. รายงานการวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๕๗.

เสกสรร สรรสร พิสุทธิ. **อัตลักษณ์ของไทลื้อและการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม: กรณีศึกษาบ้านแม่สาบ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๖๖.

สร้างสรรค์การออกแบบ, ศูนย์. ความคิดสร้างสรรค์ในไทย. เอกสารประกอบการสัมมนา กรุงเทพฯ, ๙
มีย. ๕๑.

สุรีย์ พุตระกูลและคณะ. การพัฒนาสายสัมพันธ์ธรรมชาติในเขตภาคเหนือตอนบน เชียงใหม่: คณะ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๔๓.

สำนักพัฒนาการค้าและธุรกิจไลฟ์สไตล์ โดย กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (๒๕๕๘)

อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. การศึกษาชุมชนเชิงพหุลักษณะ: บทเรียนจากวิจัยภาคสนาม. กรุงเทพฯ :
พิสิษฐ์ไทย ออฟเซ็ท, ๒๕๓๙.

CURRENT ISSUE ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ปี ที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒๖๒๘

<http://shop.thaijapanmarket.com/thainumchoke>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อประเมินความรู้ก่อนอบรม

ภาคผนวก ข

เอกสารใบสมัคร แบบประเมินผล แบบติดตามผล

ภาคผนวก ค

เอกสารใบลงทะเบียน

ภาคผนวก ง

เอกสารหนังสือเชิญ, เอกสารประชาสัมพันธ์, เอกสารกำหนดการ, ประวัติวิทยากร

ภาคผนวก จ

เอกสารคู่มือบทเรียน

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อประเมินความรู้ก่อนอบรม

นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากवानยาอุเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune

in the creative economy to the international

ใช้สัมภาษณ์ประชากรกลุ่มกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่ม
เกษตรกร ทางด้าน การย้อมสี การทอผ้า การออกแบบ และการเกษตร เพื่อประเมินความรู้ก่อนอบรม

ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

๑. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับสีธรรมชาติสีม่วง และสีชมพู หรือไม่อย่างไร

.....

๒. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบหรือไม่

.....

๓. เคยได้ยินชื่อยาอุเนะหรือไม่

.....

๔. การสร้างให้ท่านเป็นนักออกแบบที่มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐาน
วัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากลท่านคิดว่าเป็นไปได้หรือไม่

.....

๕. ท่านคิดว่าการเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี องค์ความรู้ ที่ได้สามารถนำมาต่อยอดทางธุรกิจ การ
สร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าก่อให้เกิดรายได้ หรือไม่

.....

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

เอกสารใบสมัคร แบบประเมินผล แบบติดตามผล

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากवानยาอูเนตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune
in the creative economy to the international.

๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ณ สถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์และศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

๑. ใบสมัคร

๑.๑ คำนำหน้า ๑ นาย ๒ นาง ๓ นางสาว

ชื่อ..... นามสกุล

๑.๒ สถานที่ติดต่อ (ระบุบ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน ถนน)

ตำบลอำเภอจังหวัดรหัสไปรษณีย์

๑.๓ อายุ ปี

๑.๔ โทรศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อ (บ้านหรือมือถือ)

๑.๕ อาชีพหลัก(เลือกเพียง ๑ ข้อ)

๑ รับราชการ ๒ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ๓ เกษตรกร ๔ โอทอป

๕ แม่บ้าน ๖ พนักงานธุรกิจเอกชน ๗ รับจ้าง ๘ วิสาหกิจชุมชน

๙ ค้าขาย ๑๐ อื่น ๆ

1.6 ระดับการศึกษาสูงสุด(เลือกเพียง ๑ ข้อ)

๑ ประถม ๒ มัธยมต้น ๓ มัธยมปลาย /ปวช.

๔ ปวส./อนุปริญญา ๕ ปริญญาตรี ๖ สูงกว่าปริญญาตรี

๗ อื่นๆ.....

๑.๗ รายได้ต่อเดือน (เลือกเพียง ๑ ข้อ)

- ๑ น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท ๒ ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท
- ๓ ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ๔ ๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท
- ๕ ๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท ๖ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท
- ๗ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท ๘ ๗,๐๐๑ - ๘,๐๐๐ บาท
- ๙ ๘,๐๐๑ - ๙,๐๐๐ บาท ๑๐ ๙,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๑๑ มากกว่า ๑๐,๐๐๐ (โปรดระบุจำนวน บาท)

๑.๘ ทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากแหล่งใด (เลือกเพียง ๑ ข้อ)

- ๑ จดหมายเชิญ ๒ ทางอินเทอร์เน็ต
- ๓ การแนะนำ / คนรู้จัก ๔ ป้ายประกาศโฆษณา
- ๕ สื่อสารมวลชน(วิทยุ โทรทัศน์) ๖ หน่วยงานในท้องถิ่น
- ๗ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ๘ อื่น ๆ

๑.๙ ท่านเคยผ่านการอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี จาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
นี้ หรือไม่

- ๑ เคย ๒ ไม่เคย

ลงชื่อ

ผู้ให้ข้อมูล

2. แบบประเมินผล

เพื่อประโยชน์การวัดความพึงพอใจและการปรับปรุงโครงการ จึงใคร่ขอให้ท่านให้ความเห็นตามที่เป็นจริง อยางตรงไปตรงมา โดยจะไม่มีผลกระทบชื้อผู้ประเมินแต่อย่างใด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
ท่านมีความพอใจในคำถามต่อไปนี้ระดับใด	(๕)	(๔)	(๓)	(๒)
ข้อมูลวัดความพึงพอใจ				
๒.๑ ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ (เช่น การประกาศรับสมัคร การติดต่อเชิญอบรม การประสานงานและให้ข้อมูล การดูแล และการทำงานอย่างมีขั้นตอน ฯลฯ)				
๒.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (เช่น อัยาศยดี ยิ้มแย้มแจ่มใส มีใจให้บริการ)				
๒.๓ สิ่งอำนวยความสะดวก (สถานที่อบรม อาหาร เครื่องโสดฯ เอกสาร)				
ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงโครงการ				
๒.๔ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (ใช้ประกอบอาชีพ ใช้ในชีวิตประจำวัน)				
๒.๕ ความเหมาะสมของเนื้อหาโครงการ				
๒.๖ ความเหมาะสมของวิทยากร (ความรู้ ความสามารถ เทคนิคการสอน)				
๒.๗ ระยะเวลาการอบรม (จำนวนวัน)				
๒.๘ ช่วงเวลาการอบรม (วัน/เดือน/ฤดูที่อบรม)				
๒.๙ ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย(ประโยชน์ที่ได้รับมากกว่าเวลาและค่าใช้จ่ายที่เสียไป)				

๒.๑๐ ท่านคาดว่าจะสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่.

๑ นำไปใช้ประโยชน์ได้

๒ นำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้

๒.๑๑ ท่าน คาดว่าจะ จะมีรายได้เพิ่มขึ้นที่บาทรายได้ต่อเดือน (เลือกเพียง ๑ ข้อ)

๑ น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท

๒ ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท

๓ ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท

๔ ๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท

๕ ๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท

๖ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท

๗ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท

๘ ๗,๐๐๑ - ๘,๐๐๐ บาท

๙ ๘,๐๐๑ - ๙,๐๐๐ บาท

๑๐ ๙,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท

๑๑ มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท (โปรดระบุจำนวน บาท)

3. แบบติดตามผล

เพื่อสามารถประมวลผลแสดงความสำเร็จของโครงการ ขอความร่วมมือผู้เข้าอบรมกรุณากรอกข้อมูลให้ครบถ้วนด้วย จะขอบคุณยิ่ง

๓.๑ การนำไปใช้ประโยชน์ (หากเลือกตอบข้อ ๒ ไม่ต้องตอบข้ออื่นๆ)

๑ สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

๒ ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

เพราะ.....

.....

ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์และประเมินเป็นรายได้กักบาทต่อเดือน

คำอธิบาย

ประเมินเป็น รายได้หลัก (รายได้จากอาชีพประจำและใช้เวลาส่วนใหญ่) เฉลี่ยเพิ่มขึ้นต่อเดือน

ประเมินเป็น รายได้เสริม (รายได้เพิ่มนอกจากอาชีพประจำและใช้เวลาว่าง) เฉลี่ยเพิ่มขึ้นต่อเดือน

๓.๒.๑ รายได้ที่ท่านได้รับเป็นแบบไหน (เลือกเพียง ๑ ข้อ)

๑ รายได้หลัก

๒ รายได้เสริม

๓.๒.๒ กรุณาเลือกระบุจำนวนเงิน (เลือกเพียง ๑ ข้อ)

๑ น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท

๒ ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท

๓ ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท

๔ ๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท

๕ ๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท

๖ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท

๗ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท

๘ ๗,๐๐๑ - ๘,๐๐๐ บาท

๙ ๘,๐๐๑ - ๙,๐๐๐ บาท

๑๐ ๙,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท

๑๑ มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท (โปรดระบุจำนวน บาท)

หรือ (ถ้าไม่สามารถตอบข้อ ๓.๒.๑ หรือ ๓.๒.๒ ได้ให้ไปตอบใน ข้อ ๓.๓ หรือ ข้อ

๓.๔)

๓.๓ ท่านสามารถนำความรู้ไปลดรายจ่ายได้กี่บาทต่อเดือน (ในกรณีที่ไม่สามารถตอบได้ให้ข้ามไปข้อ ๔)

- ๑ น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท ๒ ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท
- ๓ ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ๔ ๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท
- ๕ ๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท ๖ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท
- ๗ ๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท ๘ ๗,๐๐๑ - ๘,๐๐๐ บาท
- ๙ มากกว่า ๘,๐๐๐ บาท (โปรดระบุจำนวน บาท)

๓.๔ ในด้านคุณภาพชีวิต (ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินได้ให้ข้ามไปข้อ ๕)

- ๑ สามารถระบุเป็นเงินจำนวน บาทต่อเดือน
- ๒ ไม่เป็นตัวเงิน แต่เป็นการนำความรู้ไปใช้ พัฒนาอาชีพ
- ๓ ไม่เป็นตัวเงิน แต่เป็นเรื่องความจำเป็นของสังคมหรือสิ่งแวดล้อม

ส่วนรวม

๓.๕ ท่านเริ่มนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เมื่อใด

- ๑ หลังการอบรมทันที ๒ หลังการอบรมภายใน ๑ เดือน
- ๓ หลังการอบรมภายใน ๓ เดือน ๔ หลังการอบรมภายใน ๖ เดือน

๓.๖ ท่านนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ที่ไหน

- ๑ ใช้ในครอบครัว ๒ ใช้ในชุมชน/กลุ่ม
- ๓ ใช้ในที่ทำงาน ๔ ใช้เมื่อมีโอกาส

๓.๗ ท่านนำความรู้ไปขยายผลต่อในด้านใด

- ๑ ประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ ๒ เป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยี/เผยแพร่ต่อ
- ๓ ให้บริการ / คำปรึกษา ๔ อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

ลงชื่อ

ผู้ให้ข้อมูล

ภาคผนวก ค

เอกสารใบลงทะเบียน

ลงทะเบียน

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอุเฒาะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune

in the creative economy to the international.

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (๖-๓)

ณ สถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ลายเซ็น	ที่อยู่ - เบอร์โทรศัพท์
๘	ดร.วิมล ภาณุวงษ์	ดร.วิมล	089-8388357
๑	นาง กิ่งชน ใจพาดอก	กิ่งชน	0932741553
๒	นางอรพร สีสมวงศ์	อรพร	096-919838.
๓	นางอำพร กุดอิน	อำพร	099-1311270
๔	นางสาว กิ่งชน ภาณุวงษ์	กิ่งชน	093-1311270
๕	นายพรท กิ่งแก้ว	พรท	087-5440183
๖	วิมล ใจอินทร์ ใจอินทร์	วิมล	089-6562355
๗	นางสุพัทธมา คำมูล	สุพัทธมา	069-2446064
๘	นาย วิมล ใจอินทร์	วิมล	086-1195505
๙	นายวิมล ใจอินทร์ ใจอินทร์	วิมล	080-254228
๑๐			
๑๑			

ลงทะเบียน

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากย่านยาอูเนตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune
in the creative economy to the international.

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (๖-๕)

ณ สถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ลายเซ็น	ที่อยู่ - เบอร์โทรศัพท์
๑	นางสาว เพ็ญบุญ ฤทธิรักษ์	เพ็ญบุญ	254 ม.7 ต.ริมน้ำ อ.เมือง จ.ลำพูน 093-643900
๒	นาง ปานจิลา อ่องไทย	ปานจิลา อ่องไทย	๕๕/๒ ม. 4 ต.ประตู่เก่า อ.เมือง จ.ลำพูน
๓	นาง ทวีพร ทรัพย์พจน์พันธ์	ทวีพร	7/1 ต.ธาตวงส์ ต.ในเวียง อ.เมือง อ.ลำพูน
๔	นางสาว รัตนา นิลิน	รัตนา นิลิน	๑๐๗ หมู่ 2 ต.ป่าสัก อ.บ้านโฮ่ง
๕	นางสาว ศิริมา ใจนิล	ศิริมา	61/3 ม.4 ต.เมือง อ.เมือง
๖	นาง อานันท์ ยอดดี	อานันท์	๖๕/1 ม.๕ ต.ป่าสัก อ.เมือง จ.ลำพูน
๗	นางสาว อริสรา ใจนิล	อริสรา	๒42 หมู่ 8 ต.ป่าสัก อ.สันติสุข อ.เมือง
๘	นาง วิธิตา ทรัพย์พจน์พันธ์	วิธิตา	๘๘ หมู่ ๕ ต.บ้านโฮ่ง อ.เมือง จ.ลำพูน
๙			
๑๐			
๑๑			

ลงทะเบียน

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอุเณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune
in the creative economy to the international.

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (๖-๙)

ณ สถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ลายเซ็น	ที่อยู่ - เบอร์โทรศัพท์
๑	นายเฉลิมศักดิ์ สุขเกษม		๐๙๑-๖๕๕๕๕๕
๒	นางคำทอง งามใจดี		๐๘๑-๑๙๒๔๑๙๘
๓	นายอัครวิทย์ งามพัฒน์		๐๘๑๕๙๕๒๔๖๙
๔			
๕			
๖			
๗			
๘			
๙			
๑๐			
๑๑			

ลงทะเบียน

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากवानยาอูเนตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune

in the creative economy to the international.

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (๖-๙)

ณ สถาบันผ้าทอมือหริภุญชัยและศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ลายเซ็น	ที่อยู่ - เบอร์โทรศัพท์
๘	ดร.อรุณ ภาณุวงษ์	อรุณ	089-8388357
๑	นาง กวณ ไพฑารก	กวน	0932741553
๒	นางอรุณ สีสมพงษ์	อรุณ	086-9119838
๓	นางอรุณ กิตติพันธ์	อรุณ	099-1311270
๔	ดร.อรุณ กิตติพันธ์	อรุณ	099-1311270
๕	นายพร กิ่งแก้ว	พร	087-5440183
๖	วิไลจิตต์ อธิษฐ์	วิไล	089-6562355
๗	นางสาวกมล ศิษย์	กมล	069-2466064
๘	นาง อธิษฐ์ ๓๒๑๐๐	อธิษฐ์	086-1195505
๙	นายอรุณ ภาณุวงษ์	อรุณ	086-1254228
๑๐			
๑๑			

ลงทะเบียน

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอุเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune

in the creative economy to the international.

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (๖-๕)

ณ สถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์และศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พื้นที่ไม่มีข้อมล) จังหวัดลำพูน

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ลายเซ็น	ที่อยู่ - เบอร์โทรศัพท์
๑	นายพรทิศา อองแก้ว	ชานี	๙๙๒.๘ ๓.๓๓๗๗ ๐.๑๑๒๓ ๐๘๑-๙๑
๒	นาง กุญชร ลีศรี	ชานี	๐๘๑-๐๓๐๒๖๖๖
๓	นางสาววิภาดา อึ้งออง	ชานี	๐๙๕-๑๔๒๒๒๙/๑
๔			
๕			
๖			
๗			
๘			
๙			
๑๐			
๑๑			

ภาคผนวก ง

เอกสารหนังสือเชิญ, เอกสารประชาสัมพันธ์, เอกสารกำหนดการ, ประวัติวิทยากร

สาขาสิ่งทอและเครื่องประดับ

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

๘ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นวิทยากรบรรยายในโครงการ การถ่ายทอดเทคโนโลยีจาก ผลงานวิจัยและนวัตกรรม “นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากवानยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิง สร้างสรรค์สู่สากล”

เรียน คุณ กันตภณ นิธิโอภาส

ด้วยข้าพเจ้ารศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ได้ ดำเนินโครงการวิจัย ให้กับหน่วยงานกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในโครงการ นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากवानยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิง สร้างสรรค์สู่สากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติจากวานยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเพื่อสร้าง นวัตกรรมแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ ไทย บนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กลุ่ม ผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทางด้าน การย้อมสี การออกแบบ และการเย็บผ้ารวมจำนวน ๕๐ คน จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูน ในระหว่างวันที่ ๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ในการนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นวิทยากรบรรยายและสาธิตวิธีการปลูกวานยาอูเนะ เริ่มตั้งแต่การเตรียมดิน การดูแลรักษา การเก็บหัววาน และสรรพคุณทางยา ฯลฯ ในวันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.- ๑๒.๐๐ น. ณ สถาบันผ้าทอมือหริภุญชัย จังหวัดลำพูน

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ติดต่อ เบอร์โทร ๐๘๑-๙๙๘-๓๐๔๘สาขาสิ่งทอและเครื่องประดับ

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

๘ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นวิทยากรบรรยายในโครงการ การถ่ายทอดเทคโนโลยีจาก ผลงานวิจัยและนวัตกรรม “นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิง สร้างสรรค์สู่สากล”

เรียน คุณ ศัญลักษณ์ มีสวัสดิ์

ด้วยข้าพเจ้ารศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาได้

ดำเนินโครงการวิจัย ให้กับหน่วยงานกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในโครงการ นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิง สร้างสรรค์สู่สากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเพื่อสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทย บนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล ให้กับกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย กลุ่ม ผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทางด้าน การย้อมสี การออกแบบ และการเย็บผ้ารวมจำนวน ๕๐ คน จาก ๘ อำเภอ ในจังหวัดลำพูน ในระหว่างวันที่ ๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ในการนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นวิทยากรด้านปฏิบัติการเย็บต้นแบบแฟชั่น “นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิง สร้างสรรค์สู่สากล” ในระหว่างวันที่ ๗-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐.น.- ๑๖.๓๐ น. ณ สถาบันผ้าทอมือหริภุญชัย จังหวัดลำพูน

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ติดต่อ เบอร์โทร ๐๘๑-๙๙๘-๓๐๔๘

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ณ สถาบันผ้าทอมือหริภุญชัยและศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ผู้เข้ารับการถ่ายทอด สมาชิกกลุ่มเกษตรกร และสมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ผ้าและเครื่องแต่งกาย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีประสบการณ์ทางด้านการย้อมสีหรือไม่มีประสบการณ์ที่ต้องการเรียนรู้วิธีการปลูกว่านยาอุเณะลงมือปลูกและปฏิบัติการย้อมผ้าจากว่านยาอุเณะ (รับประมาณ ๑๕ คน)

วันที่ ๗-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเรียนรู้ทางด้านการออกแบบ การสร้างนั้กออกแบบให้มีความความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ฝึกการออกแบบแฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และฝึกการเย็บต้นแบบ ตามแบบที่กำหนดให้ อย่างน้อย คนละ ๑-๒ รูปแบบ (หรือแล้วแต่ความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรม) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ควรมีประสบการณ์ทางด้านการเย็บด้วยจักรและเย็บด้วยมือ ถ้าเย็บด้วยจักรให้เตรียมจักรมาด้วย (รับประมาณ ๔๐ คน)

สนใจติดต่อสมัครได้ที่ สถาบันผ้าทอมือหริภุญชัยและศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน โทร. ๐๕๓-๕๖๐-๑๔๔ หรือ รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย โทร. ๐๘๑-๙๙๘-๓๐๔๘

กำหนดการ

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล”

The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune
in the creative economy to the international.

๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ณ สถาบันผ้าทอมือหรือศูนย์และศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) จังหวัดลำพูน

วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๐๘.๓๐ น.- ๑๒.๐๐ น.

ลงทะเบียน

บรรยายและลงมือปฏิบัติการปลูกว่านยาอูเนะ

วิทยากรโดยคุณกันตภณ นิธิโอภาส

เจ้าของร้านรงค์ว่าน

๑๓.๐๐ น.- ๑๖.๓๐ น.

บรรยายและลงมือปฏิบัติการย้อมผ้าจากว่านยาอูเนะ

วิทยากรโดย รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ลงทะเบียน

๐๘.๓๐ น.- ๑๐.๐๐ น.

บรรยาย การสร้างนักร้องแบบให้มีความสามารถในการ

สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยกับการออกแบบ

แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล

วิทยากรโดย รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

๑๐.๓๐ น.- ๑๖.๓๐ น.

ฝึกปฏิบัติการเย็บต้นแบบแพชชั่นตามรูปแบบที่กำหนดให้

วิทยากรโดยคุณสัญญาลักษณ์ มีสวัสดิ์

เจ้าของกิจการและนักออกแบบ

วันศุกร์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ลงทะเบียน

๐๘.๓๐ น.- ๑๒.๐๐ น.

ฝึกปฏิบัติการเย็บต้นแบบแพชชั่นตามรูปแบบที่กำหนดให้ (ต่อ)

วิทยากรโดยคุณสัญญาลักษณ์ มีสวัสดิ์

๑๓.๐๐ น.- ๑๖.๓๐ น.

บรรยายการนำแพชชั่นต่อยอดทางธุรกิจ

ด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง

Individual Approach ๗ ขั้นตอน

วิทยากรโดย รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

.....

หมายเหตุ

เวลา ๑๐.๓๐ น.- ๑๐.๔๕ น.

พักรับประทานอาหารว่าง

เวลา ๑๒.๐๐ น.- ๑๓.๐๐ น.

พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๔.๓๐ น.- ๑๔.๔๕ น.

พักรับประทานอาหารว่าง

หลังการฝึกอบรมเสร็จ ได้ดำเนินการต่อ

๑. การให้คำปรึกษาเชิงลึก ใน ด้านการออกแบบ การสร้างนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์
ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล และนำแบบร่างที่ออกแบบจากเทคนิคการคิดค้นด้วยตนเองนำไป
ทดลองผลิตต้นแบบที่บ้านแล้วนำมาส่ง ใช้เวลาจำนวน ๑๕-๓๐ วัน

๒. การต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานต้นแบบจำนวน ๑๐ ต้นแบบ
ทดสอบตลาดในจังหวัดเชียงใหม่หรือกรุงเทพฯ ใช้เวลาจำนวน ๑-๕ วัน

๓. การต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการนำผลงานที่ได้ออกแบบและผลิตด้วย
ตนเองจากการให้คำปรึกษาเชิงลึก ทดสอบตลาดภายในประเทศหรือตลาดต่างประเทศ (แล้วแต่
ผู้ประกอบการ) ใช้เวลาจำนวน ๕ วัน

ประวัติและประสบการณ์ทำงาน

1. **ชื่อ** นายกันตภณ นิธิโอภาส อายุ 73 ปี
2. **การศึกษา** จบการศึกษา จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี สาขาวิชาเกษตรกรรม
จบการศึกษา จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเกษตรและสหกรณ์
3. **การติดต่อ** โทรศัพท์ 081-6741800 e-mail address knithiopas@gmail.com
บ้านเลขที่ 29/2 หมู่ 1 ตำบลไม้งาม อำเภอมือง จังหวัดตาก 63000
4. **ประสบการณ์ทำงาน**
รับราชการ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ด้านสินเชื่อ และ ตรวจสอบกิจการ
สหกรณ์การเกษตร จนเกษียณอายุราชการ
ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป บริษัทมิกเซลจำกัด
ผู้จัดการทั่วไป บริษัท อภิชาติเวลลอปเม้นท์จำกัด
ผู้อำนวยการเขต บริษัทภาคภูมิการเกษตร 003 จำกัด
5. **ปัจจุบัน** ประกอบอาชีพส่วนตัว ปลูกว่านและสมุนไพรรักษาผู้ป่วยทั้งในและต่างประเทศ (จำหน่ายหัวสด
แปรรูป) ผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ เครื่องสำอางจากว่านและสมุนไพรร ได้รับอนุญาตจาก อย. และ
ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช) จากกระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับการ
สนับสนุนจาก กรมพัฒนาชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ล้านนา เชียงใหม่
6. **การฝึกอบรม**
เข้ารับการอบรม และทดสอบวิชาบัญชีทั่วไป และบัญชีสหกรณ์การเกษตร
การอบรมด้านบริหารสำนักงาน การจัดการงานด้านเอกสาร จากธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร
การอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร จากสมาคมส่งเสริม
ความปลอดภัย และอนามัยในการทำงาน(ประเทศไทย)
อบรมโครงการ MINI SMEs โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
อบรมหลักสูตรการป้องกันระงับอัคคีภัย และการบรรเทาสาธารณภัย มูลนิธิอาสาบรรเทาภัย
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

อบรมปฏิบัติการ การทำเครื่องสำอาง หลักสูตร

การทำสบู่และแชมพู

การผลิตเจล เซรั่ม

การสกัดสมุนไพร

การผลิตยาหม่อง น้ำมันนวด กับ อาจารย์เรวดี(อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและมากประสบการณ์
อันดับต้นๆของเมืองไทย)

อบรม การขายสินค้าออนไลน์ จากกระทรวงอุตสาหกรรม

อบรมการผลิตสบู่กรีนเซอร์สีนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีล้านนา เชียงใหม่

อบรม การใช้ภาษาอังกฤษในการทำธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก

7. ประสบการณ์ทำงานภาคสังคม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตำบลไม้งาม

แอดมินเพจ พุทธศาสตร์พื้นบ้าน บริการให้คำปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านว่านและสมุนไพร

ไทย

ที่ปรึกษาด้านว่านและสมุนไพร ตำบลไม้งาม

เขียนบทความเรื่องว่านและสมุนไพรไทย เผยแพร่แก่สาธารณะ

ให้บริการแหล่งเรียนรู้ด้านว่านและสมุนไพรไทย (ที่บ้าน)

.....

ภาคผนวก จ
เอกสารคู่มือบทเรียน

นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจาก

ว่านยาอูเนะ

ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

The innovation of Thai natural-colored fashion
from the Yaune in the creative economy
to the international

รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย
นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

คู่มือบทเรียน

นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ
ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล
The innovation of Thai natural-colored fashion
from the Yaune in the creative economy
to the international

โดย
รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย
นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวัฒนธรรม
การนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2562

คำนำ

คู่มือบทเรียน การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล The innovation of Thai natural-colored fashion from the Yaune in the creative economy to the international ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวัฒนธรรมการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2562

ในการจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรมครั้งนี้เป็นการต่อยอดจากงานวิจัย อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีม่วงจากธรรมชาติและผลการวิจัยผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะสู่ตลาดญี่ปุ่น นำองค์ความรู้มาใช้เพื่อต้องการสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ให้มีความความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล ให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ การนำสีธรรมชาติ สีม่วง สีชมพู จากว่านยาอูเนะ ย้อมผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยนำมาใช้ประโยชน์ กับนวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากลมุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในรัชกาลที่ 9 ทฤษฎี การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) และแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ มาเป็นกรอบในการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

สารบัญ

1. บทนำ	6
1.1 ความเป็นมาของการวิจัย	7
1.2 วัตถุประสงค์	10
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2. การถ่ายทอดองค์ความรู้วัฒนธรรมแฟชั่นผ้าไทยสู่ธรรมชาติจากवानยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์	12
2.1 วานยาอูเนะ	13
2.2 การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากวานยาอูเนะ	16
2.3 การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากวานยาอูเนะ	19
3. การสร้างนิกออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล	24
3.1 การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากวานยาอูเนะ ออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ 6 ชั้น	25
3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึก ในด้านการออกแบบด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง Individual Approach 7 ขั้นตอน	85
3.3 การต่อยอดในส่วนของการตลาดของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce) ที่ลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าผ่านเว็บไซต์ตลอด 24 ชั่วโมง	98
สรุป	109
บรรณานุกรม	120
ประวัตินักวิจัย	121

1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการวิจัย

ลักษณะว่านยาอูเนะ

ลักษณะหัวว่านยาอูเนะ

สืบเนื่องจากผลการวิจัย อัตลักษณ์แพชชั่นผ้า สีม่วงจากธรรมชาติ (รจนา ชื่นศิริกุลชัย.2555) และ ผลผลการวิจัยผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจาก ว่านยาอูเนะสู่ตลาดญี่ปุ่น (รจนา ชื่นศิริกุลชัย.2559) วัตถุประสงค์ที่นำมาสกัดเป็นสีม่วงจากวัตถุดิบธรรมชาติ มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Eleutherine americana* Merr. วงศ์ IRIDACEAE ชื่อสามัญ ไม่มี ชื่ออื่นๆ ยาอูเนะ บ่อเจอบ เพาะบับ ว่านไถ่แดง ว่านข้าว ว่านเพลาะ ว่านหมาก ว่านหอมแดง ลักษณะทั่วไป เป็นพืชล้มลุก มีหัวเป็นแบบกลีบขนาดเล็กอยู่ใต้ดิน มีสีแดง ลักษณะ คล้ายหัวหอม ปลูกในดินร่วนปนทรายที่ระบายน้ำได้ดี ขยายพันธุ์ โดยการแยกหน่อ มีสรรพคุณทางยารักษา หัวดี ยาขับ แก้กพิษแมลง สัตว์กัด สีธรรมชาติจาก ยาอูเนะ สีกได้หลายสีแตกต่างกันไป เช่นสีม่วง ส้มพู ออมม่วง สีชมพู สีน้ำตาล สีทอง ผ้าสีม่วงจากยาอูเนะ ที่ค้นพบยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายอีกทั้งยังเป็นพันธุ์ไม้ ที่หายาก และได้นำไปทดสอบความคงทนของสีบนวัสดุ สิ่งทอตามมาตรฐาน (Standard Test Method for Colour Fastness Testing On Textiles) ตามมาตรฐานสากล พบว่าสีย้อมธรรมชาติสีม่วงจากยาอูเนะมีความ คงทนต่อการซัก ต่อการขัดถูและต่อแสง ในระดับ 4-5 และสีม่วงจากยาอูเนะได้รับอนุสิทธิบัตร นับเป็นสิ่งที่ดี ต่อวงการสิ่งทอ จะเห็นได้ว่าวัสดุธรรมชาติ ที่แตกต่าง ของผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบ สินค้า สร้างความแตกต่างของสินค้าได้และสามารถ ทำให้ทั่วโลกนิยมและต้องการนำไปใช้ การนำเอาความ เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวตน นำมาปรับและพัฒนา ให้เข้ากับแนวโน้มสิ่งทอโลกได้นั้นถือเป็นสิ่งสำคัญที่ สร้างบทบาทให้กับธุรกิจสิ่งทอไทยเป็นอย่างมาก

และจากผลการวิจัย การสร้างนักร้องแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเป็นอัตลักษณ์ล้านนาต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (รจนา ชื่นศิริกุลชัย.2557) สรุปผลของการวิจัยผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์ (เสื้อผ้า) กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ การนำผลการวิจัยมาใช้ร่วมในครั้งนี้เป็นสิ่งสำคัญมากปัจจุบันพบว่าทางกลุ่มขาดความรู้ทางด้านการออกแบบและการพัฒนาแบบในการสร้างสรรค์ผลงานตามความต้องการของตลาดได้อย่างต่อเนื่องกันสมัย ซึ่งปัญหาเรื่องการออกแบบนี้ไม่ใช่เกิดขึ้นเฉพาะทางกลุ่มยังเป็นปัญหากับสถานประกอบการอีกหลายแห่งที่ทำตามแบบลูกค้าเท่านั้นไม่สามารถทำการออกแบบของตนเองให้สินค้าที่ผลิตมีความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะและสามารถเข้าสู่ในระดับสากลได้

ในปัจจุบันแนวคิดเศรษฐกิจบนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกในฐานะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งอนาคตอีกทั้งยังเป็นรูปแบบเศรษฐกิจระบบใหม่ที่เปิดให้บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้ามามีส่วนสำคัญประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการสร้างเอกลักษณ์และการผลิตสินค้าในท้องถิ่นให้มีศักยภาพด้วยการสนับสนุนให้ชนเผ่า ชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้าและบริการการเข้าถึงแหล่งทุนและการตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ในฐานะที่ผู้วิจัยสอนทางด้านผ้าไทยและแฟชั่นอีกทั้งเป็นที่ปรึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดอื่นใกล้เคียง ได้ตระหนักถึงในการสร้างนวัตกรรม สีสรรษชาติ การสร้างคน และการสร้างธุรกิจ ผู้วิจัยและหน่วยงานสถาบันผ้าทอมือ หรือศูนย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนมีแนวคิดร่วมกันที่จะนำสีสันธรรมชาติจาก ยาอูเนะที่เป็นนวัตกรรมใหม่ มาถ่ายทอดองค์ความรู้ทำให้เกิดการพัฒนาและเป็น ต้นแบบทางความคิดในการสร้างสรรค์ แหล่งกำเนิดสินค้าแฟชั่นผ้าไทยที่มีความเป็น อัตลักษณ์ของตนเองและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สร้างความแตกต่างให้กับสินค้า เกิดการต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และการสร้างนักร้องแบบกลุ่ม ผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกเกษตรกร ให้มีความความสามารถ ในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล อีกทั้งหาแนวทางการ ต่อยอดทางธุรกิจ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ สู่ตลาดภายในประเทศและอนาคตตลาด ต่างประเทศเพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มใน โครงการพระราชดำริ สามารถพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ในชุมชนและเติบโตเป็นกลุ่มที่ยั่งยืนต่อไป ตามยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็ง เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ในการ อยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสันติและเกื้อกูล และตามแนว นโยบายของรัฐบาล ไทยแลนด์ 4.0 มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนอีกทั้งสอดคล้องกับการ ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในรัชกาลที่ 9

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

1.2.2 เพื่อสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทางการศึกษา การขยายพันธุ์ สามารถนำมาต่อยอดในโครงการการอนุรักษ์พันธุ์กรรมโครงการในพระราชดำริ และในโครงการศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม (พันธุ์ไม้ย้อมสี) หน่วยงานกรมหม่อนไหม ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สุเชิงพาณิชย์ สี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะ สีม่วง สีชมพู ชมพูอม่วง เนื่องจากสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะมีคุณสมบัติที่สามารถนำมาต่อยอดได้ครบวงจร สามารถสู่ภาคธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

1.3.2 ทางวิชาการ ได้นวัตกรรมสี่ธรรมชาติดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในประเทศมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดการใช้ประโยชน์มากที่สุดและได้สร้างนักออกแบบท้องถิ่นให้มีความความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยสู่ตลาดสากล

1.3.3 ทางเศรษฐกิจ ตัวแทนกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี นำองค์ความรู้ ที่ได้นำมาต่อยอดทางธุรกิจ การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าก่อให้เกิดรายได้ เท่าตัวหรือมากกว่า และมีความคุ้มค่า สามารถ ขยายโอกาสทางธุรกิจ และสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน คลัสเตอร์สิ่งทอในจังหวัดใกล้เคียงจนถึงระดับประเทศ

1.3.4 ทางสังคม ได้ส่งเสริมพัฒนาคนในกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีความคิดสร้างสรรค์ในวิชาชีพและการดำเนินชีวิตสามารถใช้ภูมิปัญญา วัฒนธรรม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ สร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนในสังคม ตามยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็ง เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสันติและเกื้อกูลสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในรัชกาลที่ 9

2

การถ่ายทอดองค์ความรู้
นวัตกรรมแพชชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติ
จากवानยาอูเนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ
ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

2.1 ว่านยาอูเนะ

ว่านยาอูเนะ มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Eleutherine americana* Merr. วงศ์ IRIDACEAE ไม่มีชื่อสามัญ มีชื่ออื่นๆ ยาอูเนะ (อาข่า เชียงราย) บ่อเจอ เพาะบีเบ (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) ว่านไก่อแดง ว่านข้าว ว่านเพลาะ (เชียงใหม่) ว่านหมาก ว่านหอมแดง (ภาคกลาง)

ลักษณะทั่วไป เป็นพืชล้มลุก มีหัวเป็นแบบกลีบขนาดเล็กอยู่ใต้ดิน มีสีแดง ลักษณะคล้ายหัวหอม ใบเป็นใบเดี่ยว รูปดาบ จีบพับซ้อนกันคล้ายพัด กว้าง 1-2.5 เซนติเมตร ยาว 25-60 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบแคบ ขอบใบเรียบมีขนเล็กน้อย ดอกออกเป็นช่อ ก้านช่อดอกยาว 2.5-4 เซนติเมตร มักโค้งงอ มีกาบหุ้มดอก สีเขียว 2-10 อัน ซ้อนกันอยู่ที่ง่ามใบถี่ลัดดอกมี 4-10 ดอก ก้านดอกยาว 1-1.5 เซนติเมตร กลีบดอกสีขาวมี 6 กลีบ รูปขอบขนานหรือรูปไข่กลับ เรียงเป็น 2 ชั้น กลีบที่อยู่ชั้นในมีขนาดเล็กกว่ากลีบที่อยู่ชั้นนอก (<http://www.panmai.com/Warn/WarnIRIDACO1.shtml>) ดังภาพแสดง

ใบยาอูเนะ

ดอกยาอูเนะ

หัวว่านยาอูเนะ

จากการสัมภาษณ์คุณกัณฑ์คุณ นิธิโอกาส เจ้าของร้านรังค์ว่านเกี่ยวกับวิธีการปลูก ว่านยาอูเนะ ว่านยาอูเนะตามธรรมชาติจะขยายพันธุ์ด้วยการแตกหัวใหม่เป็นหลัก ดังนั้นการปลูกที่นิยมมากที่สุดคือ การแยกหัวปลูกทั้งการปลูกในกระถางและการปลูกในแปลงจัดสวน ดังภาพแสดง

การปลูกในกระถาง

การปลูกในแปลงจัดสวน

การเตรียมดิน ว่านยาอูเนะเป็นพืชที่ชอบดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนผสมกับวัสดุอินทรีย์เช่นปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักร่วมกับทรายละเอียดหรือแกลบ อัตราส่วนที่ใช้ ดิน: วัสดุอินทรีย์(ปุ๋ยคอก) ทรายที่ 1:2:1

การดูแลรักษา ว่านยาอูเนะเป็นพืชที่ไม่ชอบน้ำมากแต่ควรให้น้ำอย่างเพียงพอเป็นระยะ 3-4 ครั้ง ต่อ 1 อาทิตย์ โดยเฉพาะในช่วงที่แตกใบใหม่ ส่วนการใช้ปุ๋ยให้ใส่ปุ๋ยคอกก็เพียงพอหรืออาจใส่ปุ๋ยเคมีร่วมด้วยสูตร 15-15-15 ช่วงหลังการแตกใบใหม่แล้ว 1-2 เดือน แต่ไม่ควรใส่มาก

การเก็บหัวว่าน ว่านยาอุเะ จะมีช่วงเติบโตของหัวเหมือนกับพืชทั่วไป คือ จะเริ่มแตกใบใหม่มากในช่วงต้นฤดูฝน และใบจะแก่และแห้งในฤดูแล้ง ดังนั้นการเก็บหัวจะเริ่มเก็บได้ตั้งแต่ช่วงปลายฤดูหนาว-กลางฤดูแล้ง ประมาณเดือนธันวาคม-มีนาคม หลังจากเก็บหัวมาแล้วให้นำมาตากแดดก่อนนำเก็บในที่อากาศถ่ายเทได้ดีและไม่มีความชื้น

การเก็บหัวว่านยาอุเะ

สรรพคุณทางยาของว่านยาอุเะ นำหัวมาทุบให้แตก ผสมกับเปราะหอม เป็นยาสมหัว (โปะกระหม่อมเด็ก) รักษาอาการเด็กเป็นหวัด คัดจมูก หายใจไม่ออกและยังใช้หัวบดทาท้องเด็กแก้เด็กท้องอืด ใช้หัวทุบชงหรือต้มกินน้ำ เป็นยาขับปัสสาวะ แก้ปวดท้อง ขับลมในลำไส้ แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ บำรุงร่างกาย บำรุงเลือด แก้ดีพิการ แก้เลือดออกตามไรฟัน ว่านหอมแดงยังมีสรรพคุณในการแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย โดยนำหัวมาฟานแล้วทาแปะไว้บริเวณที่ถูกกัด หรือใช้หัวว่านหอมแดงผสมกับหอมแดงที่ใช้แกง กระเทียม 4-5 กลีบ เกลือเม็ดเล็กน้อย ตำผสมกันแล้วนำไปแปะที่แผลจะช่วยสมานแผลได้ดี (<http://www.panmai.com/Warn/WarnIRIDACO1.shtml>)

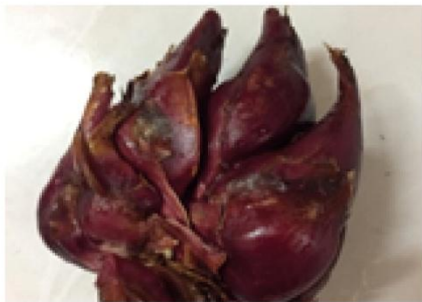
2.2 การสกัดสีม่วง สีชมพูธรรมชาติ จากว่านยาอุเนะ

การสกัดและย้อมสีย้อมธรรมชาติส่วนใหญ่ได้จากพืช เปลือกไม้ ใบไม้ ลูกไม้ และรากไม้ มีขั้นตอนเพื่อที่จะทำให้ เกิดเป็นสีต่างๆ ได้สวยงาม แปลกตา ซึ่งต่างจากสรีวิทยาศาสตร์ ในปัจจุบันทั่วโลกมีการตระหนักถึงผลเสียของการใช้สีสังเคราะห์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งรวมไปถึงผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ในระหว่างขั้นตอนการผลิตสี การย้อมสี และการนำไปใช้สวมใส่ ดังจะเห็นได้จากการยกเลิกการผลิตหรือการนำเข้าวัตถุดิบที่เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น เบนซีดีน ที่ใช้ในการผลิตสีสังเคราะห์ในหลายประเทศ หรือการออกกฎหมาย ห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ย้อมด้วยสีเอโซ (azo dyes) ที่สามารถแตกตัวให้สาร aromatic amines ที่มีแนวโน้มเป็นสารก่อมะเร็ง ในกลุ่มประเทศยุโรป ดังนั้นจึงเกิดความสนใจในการนำเอาสีธรรมชาติมาใช้แทนสีสังเคราะห์ในการย้อม ผ้ากันมากขึ้น เนื่องจากมีความเป็นพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ซึ่งยืนยันได้จากการมีงานวิจัยทางด้านนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติต่างๆ ในประเทศไทย เช่น สีน้ำเงินจากใบคราม สีแดงจากครั่ง และสีดำจากผลมะเกลือ ทำกันส่วนใหญ่เฉพาะชาวบ้านที่สามารถหาส่วนของต้นไม้ให้สีในท้องถิ่น โดยการย้อมเส้นด้ายฝ้ายและไหม ก่อนนำมาทอเป็นผ้าผืนเพื่อใช้เองหรือไว้ขาย ส่วนงานวิจัยในประเทศ ได้มีการศึกษาการสกัดสีจากธรรมชาติ วิธีการย้อมเส้นด้าย และผ้า ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการย้อมเช่น อุณหภูมิ เวลาในการย้อม และการใช้สารดูดซับสีหรือแทนนิน (tannin) จากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบเหมือด หรือสารช่วยติดสีหรือมอร์แดนต์ (mordants) จำพวกเกลือของโลหะ ได้แก่ สารส้ม (alum, aluminum potassium sulfate) จุนสี (copper sulfate) เหล็ก (ferrous sulfate) โครม (chrome, potassium dichromate) และดีบุก (stannous chloride) ซึ่งพบว่ามอร์แดนต์นอกจากจะให้เฉดสีที่หลากหลายแล้ว ยังทำให้สีสามารถทนต่อการซักและแสงได้ดีขึ้นโดยการเกิดสารประกอบเชิงซ้อนระหว่างโมเลกุลของสีกับมอร์แดนต์โลหะ (metal dye complexes) ทำให้โมเลกุลของสีมีขนาดที่ใหญ่ขึ้น ขณะเดียวกันการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจะมีข้อด้อยคือ การติดสีต่ำ (low color yield) เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สีสังเคราะห์ และยังมีปัญหาสีซีด สีตก ระหว่างการนำไปใช้งาน หรือมีความคงทนของสีต่อการซักและต่อแสงต่ำ ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ อันเป็นสาเหตุของการที่ต้องใช้มอร์แดนต์โลหะในการย้อมด้วย แต่การใช้โลหะเหล่านี้ โดยเฉพาะโลหะหนักที่เป็นพิษ เช่น โครม ในปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมตามมา (<http://shop.thaijapanmarket.com/thainumchoke>)

การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองการย้อมกับผ้าฝ้ายและผ้าใยสังเคราะห์เป็นวิธีการย้อมแบบไม่ใช้สารช่วยติดสีหรือตัวแปรสี สีที่ได้ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

การสกัดสีย้อม

การสกัดสีจากว่านยาอูเนะเตรียมว่านยาอูเนะอัตราส่วนจำนวน 1 กิโลกรัม ต่อผ้าที่จะย้อม จำนวน 3 เมตร นำว่านยาอูเนะตัดใบและตัดรากออกให้หมดเหลือเฉพาะส่วนหัวว่านนำมาทำความสะอาดล้างดินที่ติดอยู่ออกให้หมดจนสะอาดแล้วนำมาร้อนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำและนำมาตำในครกให้ละเอียดพอประมาณตักออกเตรียมสู่ขั้นตอนการเตรียมน้ำย้อมดังภาพแสดง

ว่านยาอูเนะจำนวน 1 กิโลกรัม

ยาอูเนะล้างน้ำให้สะอาด

ร้อนตะแกรงให้น้ำออก

การตำให้ละเอียดปานกลาง

ยาอูเนะที่ตำเรียบร้อยแล้ว

2.3 การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยถักยช ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติ จากว่านยาอูเนะ

การเตรียมน้ำย้อม

น้ำที่นำมาย้อมควรเป็นน้ำที่สะอาด ใส ไม่มีสิ่งเจือปน น้ำเป็นสิ่งสำคัญ และส่งผลต่อ
การย้อม อาจก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อการย้อมได้ เตรียมกะละมังใบใหญ่ใส่น้ำ ลงไปจำนวน 12
ลิตร นำไปตั้งไฟจนน้ำเดือดดังภาพแสดง

กะละมังใส่น้ำสะอาดจำนวน 12 ลิตร
ตั้งไฟจนน้ำเดือด

น้ำเดือดนำยาอูเนะใส่ลงไป

การย้อม

นำผ้าที่ต้องการย้อมจำนวน 3 เมตร นำไปแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง เพื่อให้เส้นใยคลายตัวซึ่งจะช่วยให้สีติดเส้นใยได้ทั่วถึงสำหรับผ้าที่ถูกการฟอกมาแล้วถ้าผ้าที่มีความแข็งเคลือบแป้งต้องทำการซักแป้งออกให้หมดก่อนเพราะส่งผลต่อการย้อมทำให้สีซึมซับเข้าไปในเส้นใยไม่ทั่วและเกิดการต่างบนผืนผ้า แช่เสร็จนำผ้าขึ้นให้สะเด็ดน้ำทำการสับผ้าและนำลงย้อมสีต้มทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง นำ ลดไฟลงเล็กน้อยไม่ต้องร้อนมากคอยพลิกผ้าไปมาให้ผ้ากระจายตัวและสัมผัสน้ำย้อมได้อย่างทั่วถึงครบ 1 ชั่วโมงนำผ้าขึ้นลงซักในกาละมังจำนวน 3 น้ำ หรือจนสีน้ำใสและสับผ้าตากในที่ร่มหรือกลางแจ้ง ดังภาพแสดง

ผ้าฝ้ายจำนวน ๓ เมตร

ผ้าฝ้ายแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ประมาณ 15-20 นาที เพื่อให้เส้นใยคลายตัวซึ่งจะช่วยให้สีติดเส้นใยได้ทั่วถึง

ผ้าฝ้ายใส่ลงในน้ำย้อม

กดและพลิกผ้าให้จมน้ำย้อม

ต้มทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง น้ำ ลดไฟ
ลงเล็กน้อยพลิกผ้าไปมาให้
ผ้ากระจายตัวและสัมผัสน้ำ
ย้อมได้อย่างทั่วถึง

ครบ 1 ชั่วโมงนำผ้าขึ้นให้
สะเด็ดน้ำ

นำผ้าลงในอ่างน้ำล้างเศษ
ยาอูเนะออก

ซักด้วยน้ำเพื่อล้างเศษยา
อูเนะออก น้ำที่ 1

ซักด้วยน้ำล้างสีส่วนเกิน
ออก น้ำที่ 2

ซักด้วยน้ำล้างสีส่วนเกิน
ออก น้ำที่ 3

นำผ้าขึ้นและบิดให้แห้ง

นำผ้าตากในที่ร่ม

นำผ้าตากในที่ร่ม

ผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย

ผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย

การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเฒะและการนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยชง ย้อมสีม่วง สีชมพูธรรมชาติจากว่านยาอุเฒะในครั้งนี้ในการย้อมน้ำย้อมสีครั้งแรกสามารถ เก็บไว้ได้หลายวันและสามารถเติมน้ำและสีย้อมลงไปได้อีกตามความต้องการจะทำให้ได้สีหลายเฉดสีแต่ในการย้อมทุกครั้งควรใช้เวลาในการย้อม 1 ชั่วโมงจะทำให้สีที่ย้อมกับผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วยที่มีความคงทนของสีต่อการซัก ต่อการขัดถูและต่อแสง อีกทั้งผู้วิจัยได้นำสีย้อม ธรรมชาติจากว่านยาอุเฒะย้อมผ้าได้หลายชนิดไม่ว่าจะเป็นผ้าไหม ผ้าโทเร ผ้าลินิน ฯลฯ ได้ เฉดสีหลายเฉดสีตามโครงสร้างเส้นใยของผ้าที่ใช้ย้อมดังภาพแสดง

ว่านยาอุเฒะย้อมผ้าได้หลายชนิด

3

**การสร้างนักออกแบบ
กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ให้มีความสามารถในการสะท้อน
อัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทย
ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
สู่ตลาดสากล**

3.1 การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพูธรรมชาติ จากवानยาอุเนะ ออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่น

การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากวานยาอุเนะออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของ John Howkins กล่าวคือเขาเชื่อว่า ทุกคนสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ (Everyone Needs Creativity or Everyone Can be Creativity) มาตั้งแต่เกิดความคิดสร้างสรรค์ต้องการอิสรภาพ (Creativity Needs Freedom) คือการไร้หาความรู้ การฝึกฝน และอิสรภาพความคิดสร้างสรรค์ต้องการตลาด (Freedom Needs Markets) ทั้งอิสระของความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดตลาดอันเนื่องมาจากความคิดสร้างสรรค์ได้มีการค้นคว้าทำเป็นข้อมูลที่มีมูลค่าราคาและสามารถแลกเปลี่ยนนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ 6 ชั้นของ Hank and Edwards (1978) มาใช้ในกระบวนการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยรูปแบบชุดพื้นเมืองชายและหญิง ชุดลำลองชายและหญิง รวมจำนวน 10 รูปแบบ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหา (Problem Identification)

เริ่มต้นด้วยทำกระดานภาพ Lifestyle Board การจำแนกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ชัดเจน ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มลูกค้าประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมไทย อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ และมีความสนใจในผลิตภัณฑ์ทุกอย่างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไม่ใช้สารเคมีในการผลิต อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรม การอนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่น วัฒนธรรมดั้งเดิม ของชนพื้นบ้าน และเห็นภาพว่าวิถีชีวิตที่เป็นกลุ่มเป้าหมายคนญี่ปุ่นนั้นเป็นอย่างไร เป็นรูปภาพที่แสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆของกลุ่มผู้บริโภคอย่างไร ดังภาพแสดง

ประเทศญี่ปุ่น

วัฒนธรรม

กระดานภาพ Lifestyle Board ศิลปวัฒนธรรม

กระดานภาพ Lifestyle Board การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว
อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม

คู่มือทเรียน นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากवानยาอุเนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

กระดานภาพ Lifestyle Board การแต่งกาย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม

ขั้นตอนที่ 2 การคิด (Preliminary Ideas)

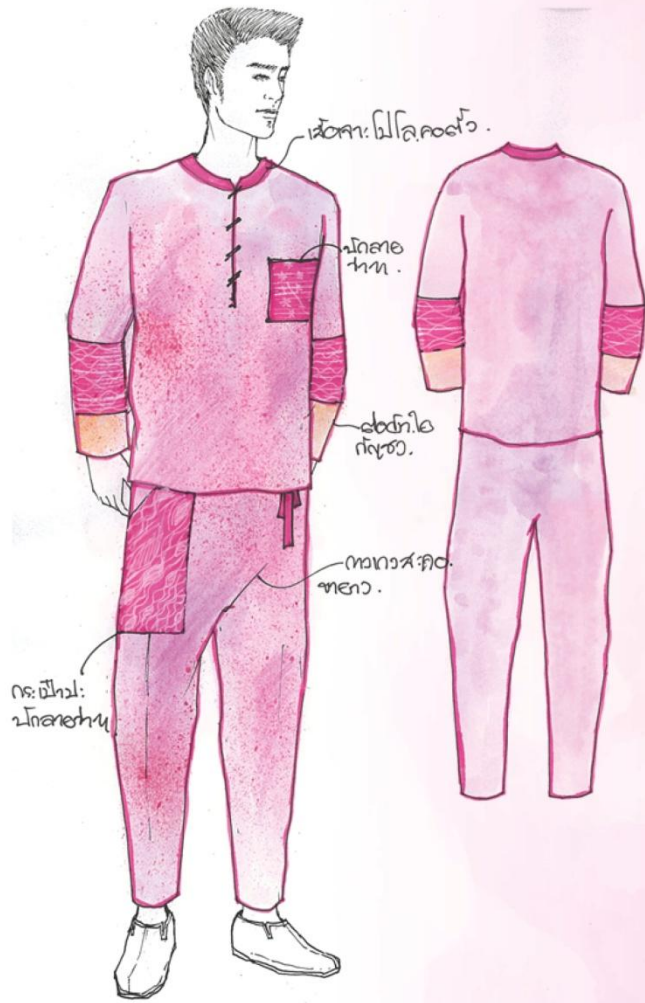
เป็นการวิเคราะห์ปัญหาข้างต้น ด้วยการทำกระดานภาพ Trend Mood Board คือ กระดานภาพที่เล่าเรื่องราวแสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบแฟชั่นที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆของกลุ่มผู้บริโภค ด้วยการแสดงรายละเอียดที่สำคัญๆ เช่นกลุ่มสี โครงเสื้อผ้า รายละเอียด ผิวสัมผัส และอื่นๆ ลงในกระดานภาพซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการออกแบบแฟชั่นที่เป็นกรอบไม่ให้ความคิดในการออกแบบออกนอกกรอบมากเกินไปจนไม่สามารถควบคุมได้ดังภาพแสดง

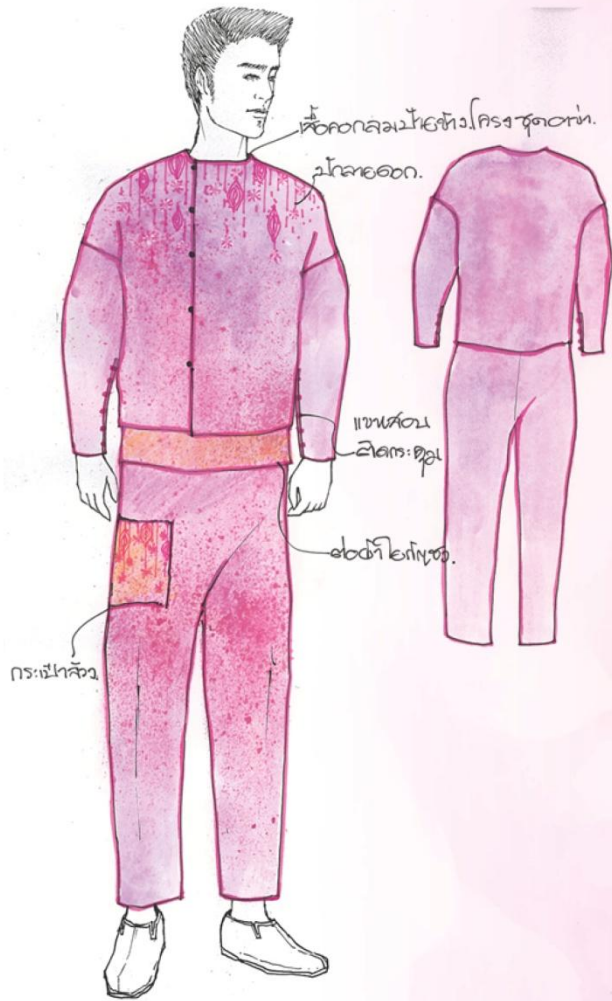
กระดานภาพ Trend Mood Board แฟชั่น อารมณ์ความรู้สึก รสนิยม และอัตลักษณ์โครงสร้างเครื่องแต่งกายของชนเผ่าอาข่า

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบ (Design Refinement)

เป็นขั้นของการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่มีความเป็น
 อัตลักษณ์ของผ้าฝ้ายและผ้าใยสังเคราะห์ สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจาก
 วนายาอูเนะ และความเป็นอัตลักษณ์ของโครงสร้างเครื่องแต่งกายของ
 ชนเผ่าอาข่าออกแบบแฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
 ให้มีความสวยงามนำมาใช้ได้เหมาะสม และสร้างสรรค์โดยใช้
 องค์ประกอบของ การออกแบบ (Element of Design) สี รูปร่าง
 รูปทรง น้ำหนัก ลักษณะผิว ฯลฯ มาจัดวางให้เกิดความงามเหมาะสม
 ตามหลักการออกแบบ (Principle of Design) ความเป็นเอกภาพ
 ความสมดุล ความกลมกลืน การเน้น การซ้ำ และการตัดกัน เพื่อให้
 งานด้านการออกแบบแฟชั่นมีความสมบูรณ์และลงตัว ในรูปแบบร่างชุด
 พื้นเมืองชาย จำนวน 5 รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง จำนวน 10 รูปแบบ
 ชุดลำลองชาย จำนวน 5 รูปแบบ ชุดลำลองหญิง จำนวน 10 รูปแบบ
 รวมจำนวนทั้งหมด 30 รูปแบบ ดังภาพแสดง

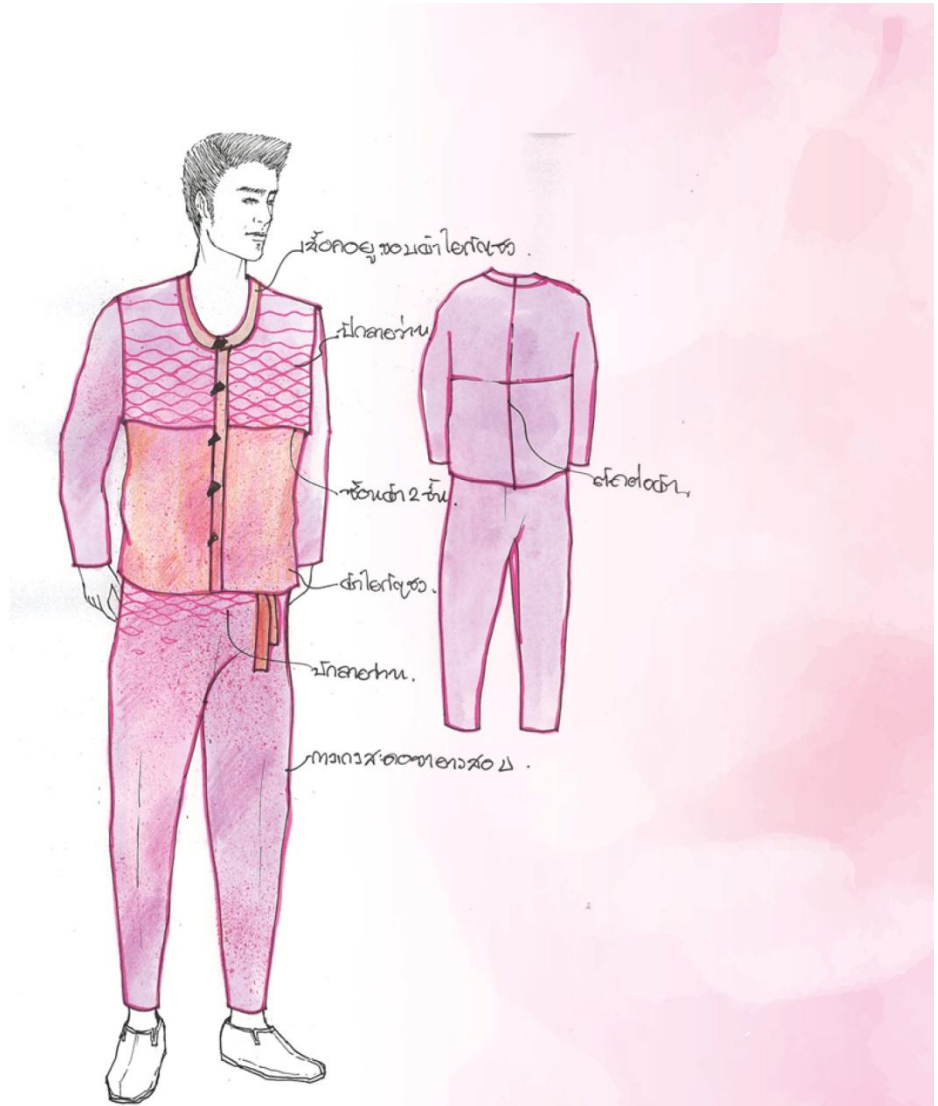
รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย 1

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย 3

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย 4

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย 5

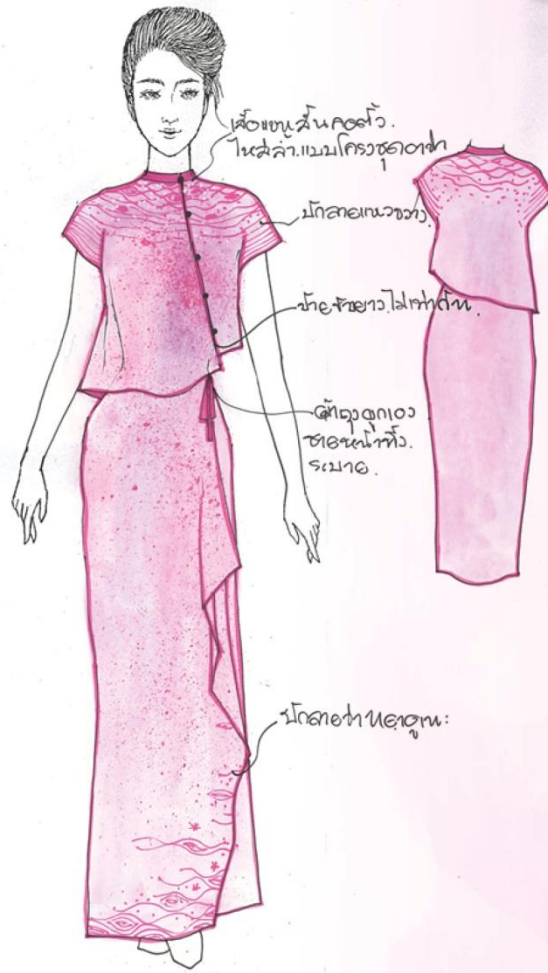

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง 2

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง 4

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง 6

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง 7

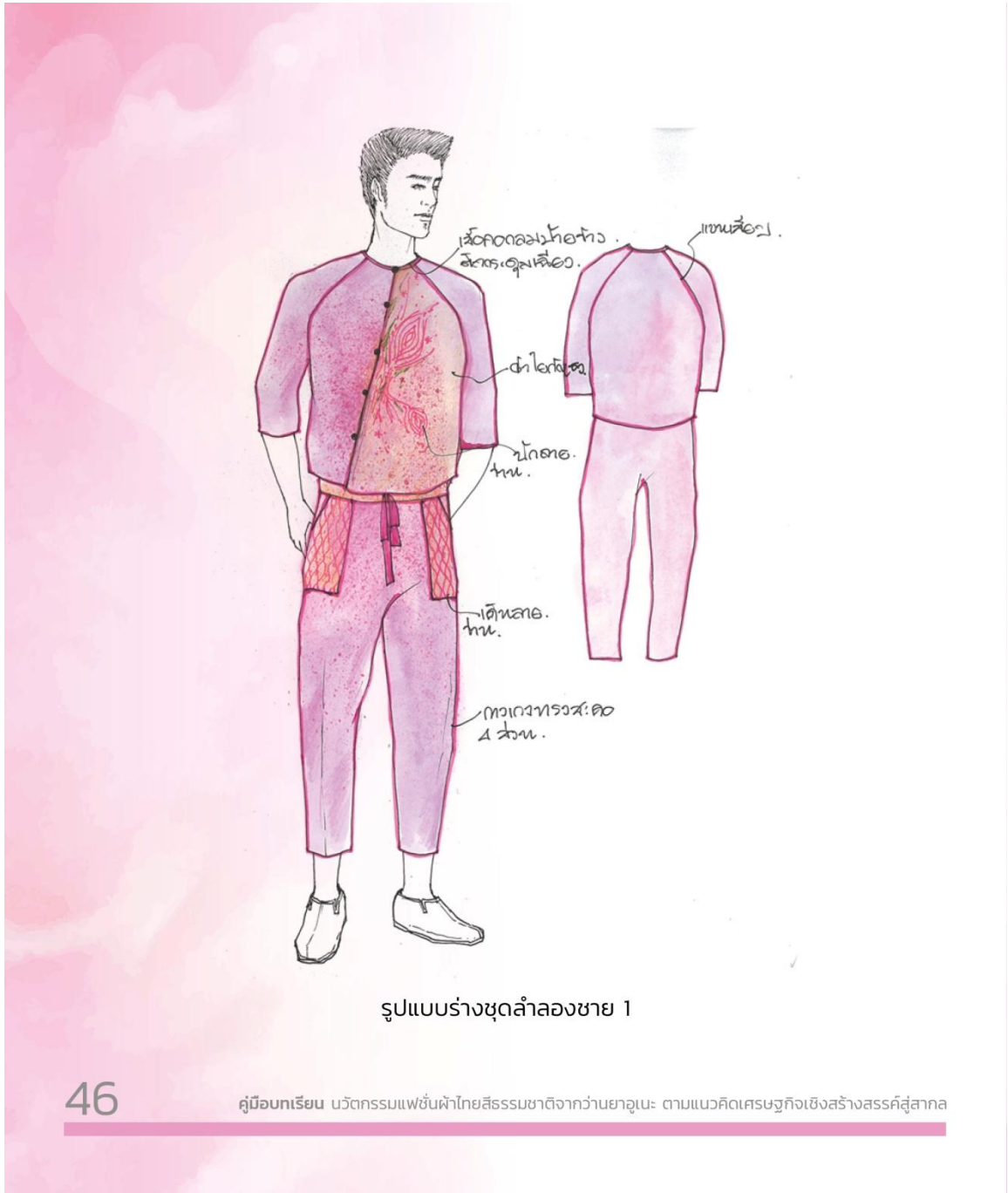
รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง 8

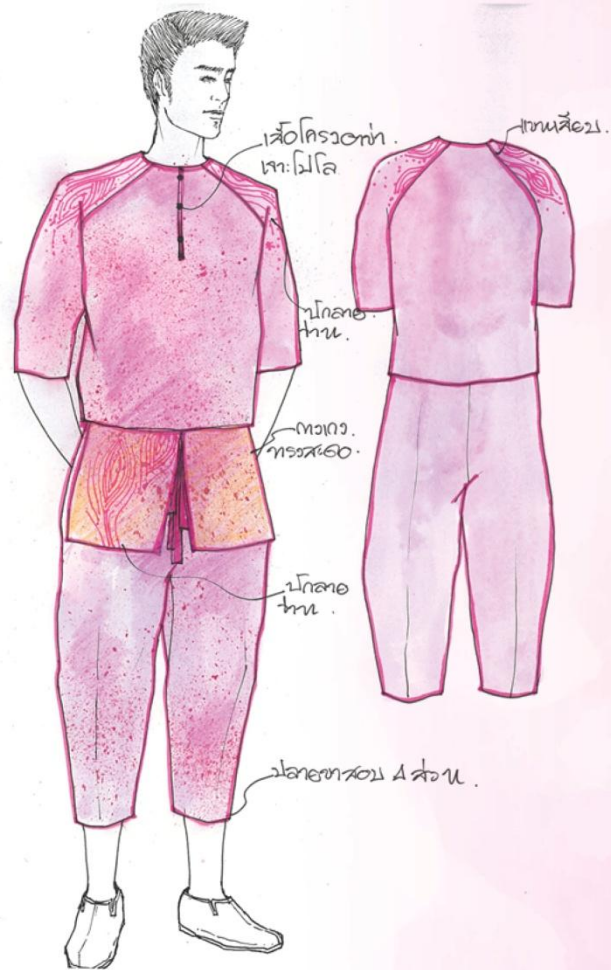

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง 9

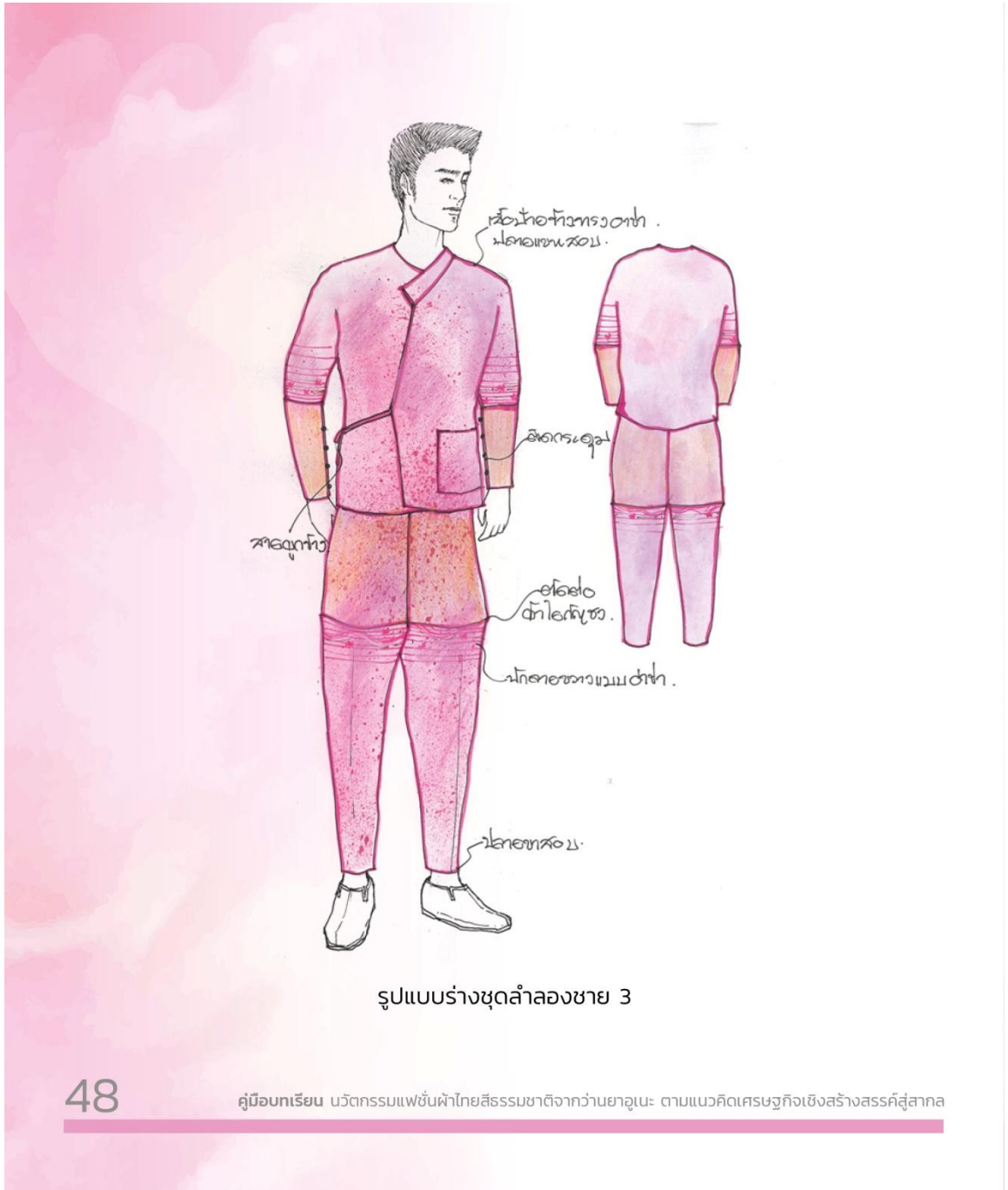

รูปแบบร่างชุดพื้นเมืองหญิง 10

รูปแบบร่างชุดลำลองชาย 2

รูปแบบร่างชุดลำลองชาย 3

รูปแบบร่างชุดลำลองชาย 5

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis)

เป็นการพิจารณาประเมินแบบร่างการออกแบบแพชชั่นตามหลักการทฤษฎีการออกแบบและจากการนำต้นแบบร่างแพชชั่นจำนวน 10 รูปแบบเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรวัยผู้ใหญ่ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ว่าได้รูปแบบแพชชั่นเครื่องแต่งกายตรงตามขั้นตอนที่ 2 การคิด ที่ต้องการหรือไม่ดังภาพแสดง

การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรวัยผู้ใหญ่ 1

การวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรวัย 2

ขั้นตอนที่ 5 การตัดสินใจ (Decision)

เป็นการเลือกรูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบที่ดีและตรงตามที่ต้องการหรือไม่ จากกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ถ้าไม่มีรูปแบบใดที่กลุ่มผู้บริโภคทำการคัดเลือก ต้องกลับไปเริ่มต้นทำการออกแบบร่างแฟชั่นใหม่ หรือในกรณีรูปแบบไม่ลงตัวผู้บริโภคให้ข้อเสนอแนะ การปรับแก้ ผู้วิจัยก็ต้องนำรูปแบบร่างนั้นมาปรับแก้ตามข้อสรุปของผู้คัดเลือก เพื่อให้ได้รูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ลงตัวที่สุด การตัดสินใจในครั้งนี้ไม่มีปัญหา ไม่มีข้อเสนอแนะกลุ่มผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อรูปแบบร่าง และได้รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงเพื่อนำมาผลิตต้นแบบประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย 2 รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง 3 รูปแบบ ชุดลำลองชาย 1 รูปแบบ ชุดลำลองหญิง 4 รูปแบบ รวมจำนวน 10 รูปแบบดังภาพแสดง

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชาย
รูปแบบที่ 3

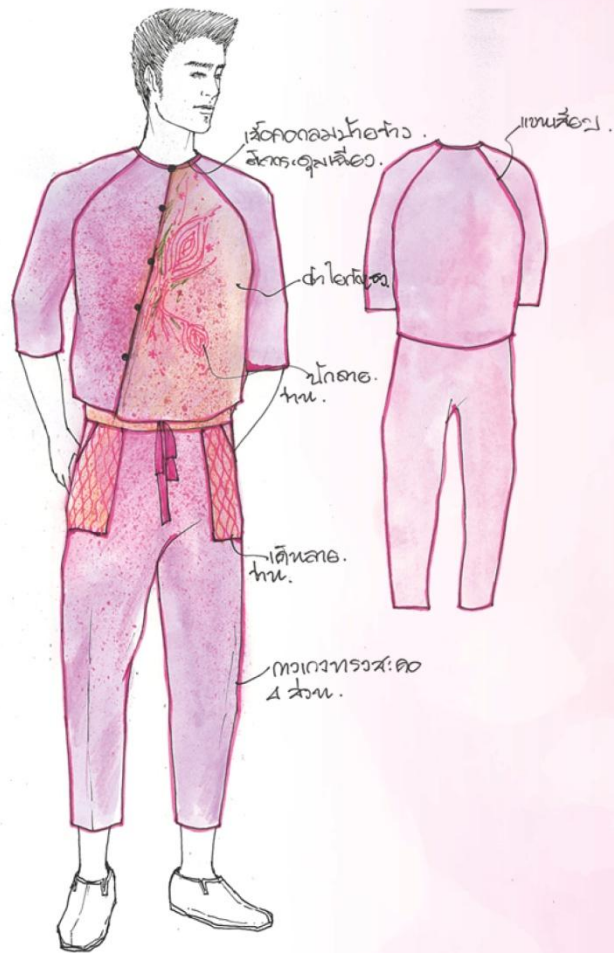

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิง
รูปแบบที่ 2

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิง
รูปแบบที่ 3

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองชาย
รูปแบบที่ 1

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิง
รูปแบบที่ 1

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิง
รูปแบบที่ 2

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิง
รูปแบบที่ 10

ขั้นตอนที่ 6 การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการออกแบบแฟชั่น ทำการออกแบบแฟชั่นที่สมบูรณ์พร้อมที่จะนำเข้าสู่กระบวนการ การผลิต (Maker) เมื่อผลิตแฟชั่นเรียบร้อยแล้ว ส่งต่อให้กับฝ่ายจัดซื้อ (Buyer) ของร้านต่างๆ เพื่อนำสินค้าไปขาย และประชาสัมพันธ์ ติดต่อกับตัวแทนด้านสื่อ (Press Agent) ประชาสัมพันธ์สินค้าแฟชั่นตามสื่อต่างๆ สินค้าถึงปลายทางที่เป้าหมายกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ทำการผลิตรูปแบบแฟชั่น ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย 2 รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง 3 รูปแบบ ชุดลำลองชาย 1 รูปแบบ ชุดลำลองหญิง 4 รูปแบบ รวมจำนวน 10 รูปแบบ ผู้วิจัยขอนำเสนอการผลิต ต้นแบบเพียง 1 ต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่าง และภาพต้นแบบแฟชั่นที่ผลิตทั้งหมดรวมจำนวน 10 รูปแบบ ดังภาพแสดง

ขั้นตอนการผลิตต้นแบบแฟชั่นเย็บด้วยมือ

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์เพื่อนำแบบ มาสร้างแพทเทิร์น

ขั้นตอนที่ 2 ตัดกระดาษตามแพทเทิร์น ที่สร้างไว้เพื่อเตรียมวางผ้า

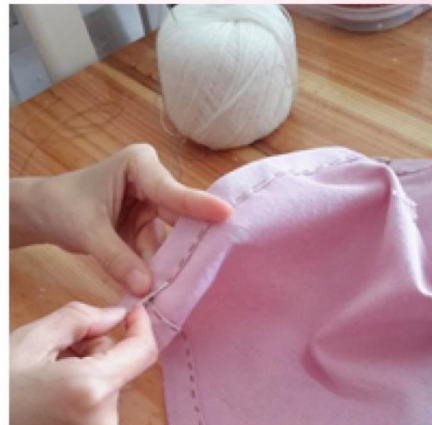
ขั้นตอนที่ 3 วางกระดาษสร้างแบบ
ลงบนผ้าที่เราต้องการเพื่อเตรียมตัด
แยกชิ้นส่วนต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 ตัดชิ้นส่วนประกอบตัวชุด
โดยเว้นโดยรอบไว้ครึ่งนิ้ว

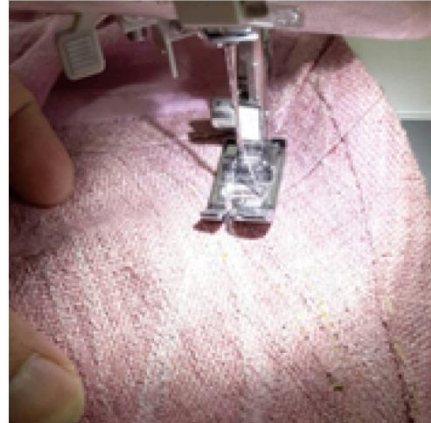
ขั้นตอนที่ 5 กลึงกดรอยโดยรอบ
ให้ชัดเจนกำหนดจุด เอว สะโพก
เพื่อความแม่นยำในการเย็บ

ขั้นตอนที่ 6 เก็บริมผ้าพับตะเข็บโดยรอบ
ด้วยการถักมือ

ขั้นตอนที่ 7 วาดลายปักลงบนตัวชุด
ด้วยดินสอเขียนผ้า

ขั้นตอนที่ 8 ปักลายด้วยจักรเทคนิค
การเดินเส้นอิสระ

ขั้นตอนที่ 9 นำชิ้นส่วนที่ปักริมเรียบร้อยแล้ว
แล้วมาประกอบด้วยการเย็บกระดุกตาม
ลำดับ ได้แก่ เย็บหัวไหล่ ต่อแขนชุดและเข้า
ตะเข็บด้านข้าง

ขั้นตอนที่ 10 เมื่อเย็บตัวชุด
เรียบร้อยแล้ว เตรียมเย็บสายผูกเอว
ด้านข้างลำตัว

ขั้นตอนที่ 11 นำชุดขึ้นหุ่นเพื่อดูตำแหน่ง
การตัดสายและความยาวให้แม่นยำ
อีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 12 ตัดเส้นด้าย
เก็บความเรียบร้อยของตัวชุด

ขั้นตอนที่ 13 รีดตัวชุดทุกตะเข็บ
ให้เรียบร้อย

ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านหน้า

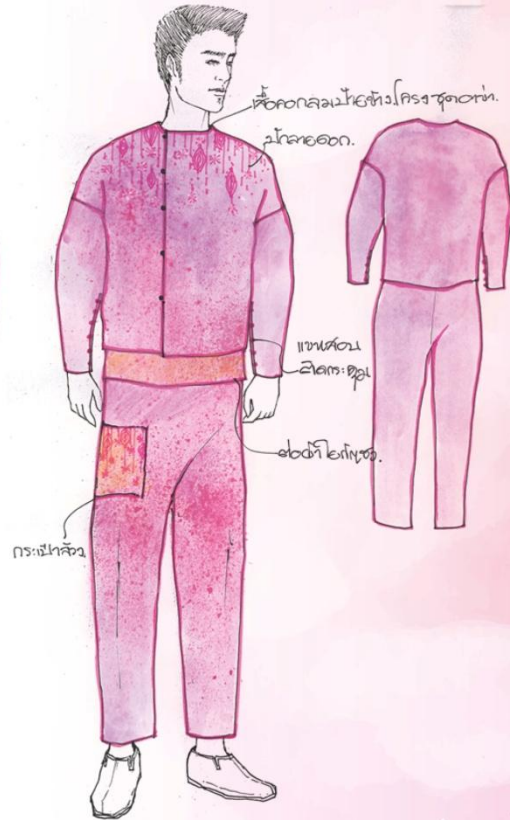
ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านข้าง

ชุดที่ตัดเย็บเสร็จเรียบร้อยแล้วด้านหลัง

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชาย
รูปแบบที่ 2

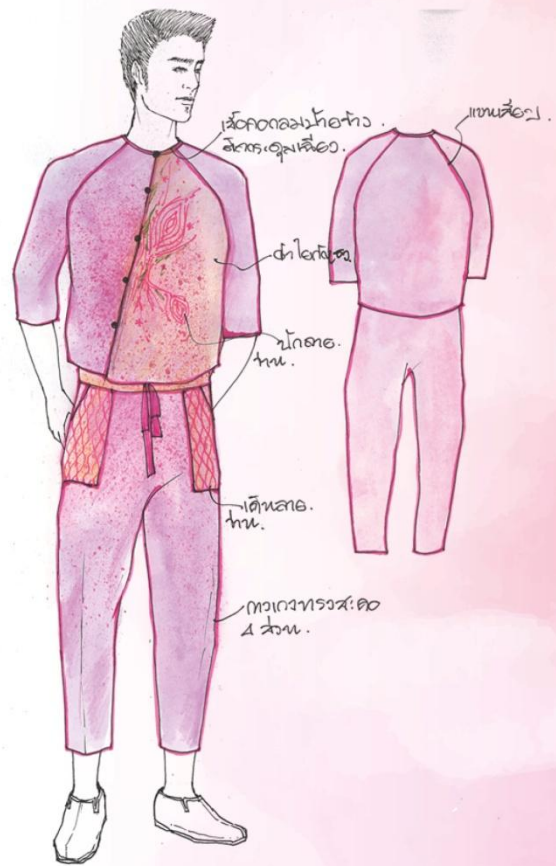
รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองชาย
รูปแบบที่ 3

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิง
รูปแบบที่ 1

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดพื้นเมืองหญิง
รูปแบบที่ 2

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองชาย
รูปแบบที่ 1

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิง
รูปแบบที่ 1

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิง
รูปแบบที่ 2

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกรุ่นลำลองหญิง
รูปแบบที่ 3

รูปแบบร่างที่ถูกคัดเลือกชุดลำลองหญิง
รูปแบบที่ 10

ต้นแบบแฟชั่น 1

80

คู่มือทเรียน นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอูเนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

ต้นแบบแฟชั่น 2

ต้นแบบแฟชั่น 3

ต้นแบบแฟชั่น 4

ต้นแบบแฟชั่น 5

3.2 การให้คำปรึกษาเชิงลึกในด้านการออกแบบ ด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง Individual Approach 7 ขั้นตอน

การให้คำปรึกษาเชิงลึก เพื่อที่จะให้กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทางด้าน การย้อมสี การทอผ้า การออกแบบ และการเกษตร ได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านการออกแบบ ให้เป็นนักออกแบบที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยตามแนวคิดแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ของจอห์น ฮอว์กินส์ (John Howkins เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการนำเอาความเป็นอัตลักษณ์ของสีม่วง สีม่วง ธรรมชาติจากว่านยาอุเฒะและความเป็นอัตลักษณ์ของโครงสร้างเครื่องแต่งกายชนเผ่าอาข่า นำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นให้ กับทางกลุ่มเพื่อปลูกฝังวิธีคิดให้มีจิตวิญญาณ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ของตนเองและนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดการสร้างงานมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถที่จะนำมาต่อยอดในรูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกาย ในรูปแบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง โดยการตั้งคำถามให้กับรูปแบบแฟชั่นของตนเองว่า “จะมีหนทางใดบ้างที่จะออกแบบให้แตกต่างจากรูปแบบเดิมที่มีอยู่” Put to Other Uses ? 7 ขั้นตอนประกอบด้วย

1. **Modify** การเปลี่ยนแปลง ดัดแปลงแก้ไขบางส่วนเล็กน้อยจากรูปแบบเดิมให้ดีขึ้น เช่น สีรูปแบบ วัสดุ การจัดวางลวดลาย
2. **Magnify** การขยายส่วน การเพิ่มเติมส่วนใหม่ๆเข้าไป เช่น เพิ่ม กระเป๋่า เพิ่มคอเสื้อ เพิ่มแขนเสื้อ เพิ่มสี เพิ่มลวดลาย เพิ่มการตกแต่ง ฯลฯ
3. **Minify** การลดส่วน การตัดออก การย่อส่วน หรือการตัดรายละเอียดบางส่วนที่ไม่จำเป็นออก
4. **Substitute** การแทนที่ใหม่ การหาสิ่งใหม่มาแทน เช่น วัสดุ ผ้า เทคนิคการตกแต่ง การปัก การพิมพ์ การฉลุ ฯลฯ
5. **Rearrange** การจัดส่วนประกอบใหม่ ให้แปลกไปจากของเดิมเช่นสลับกระเป๋่า สลับสีสลับผ้า สลับลวดลาย ฯลฯ

คู่มือทเรียน นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสิริธรรมชาตจากว่านยาอูเนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรคีสู่สากล

ขั้นตอนที่ 1 Modify

การเปลี่ยนแปลง ดัดแปลงแก้ไขบางส่วนเล็กน้อย จากรูปแบบเดิมให้ดีขึ้น
เช่น สี รูปแบบ วัสดุ การจัดวางลวดลาย

1. Modify.

เน้นการตัดและลงสีในส่วนนางสีดา.
ใช้สีที่กลมกล่อม ร่มเย็บโครงสร้างที่ดูดีมีคิ.
และเน้นการจัดวางลายในช่วงของคอเสื้อ.
ลวดลายที่ดูดีตามสัดส่วนที่ดูดีมีคิ.
ที่เปลี่ยนไปจากเดิม และเน้นในใจพวกฮองฮุ้น.

ขั้นตอนที่ 2 Magnify

การขยายส่วน การเพิ่มเติมส่วนใหม่ๆเข้าไป เช่น เพิ่ม กระเป๋้า เพิ่มสี เพิ่มลวดลาย
เพิ่มการตกแต่ง ฯลฯ

2. Magnify

เป็นการขยาย เพิ่มเข้าไปในส่วนต่างของเสื้อผ้า
ทำให้ดูทันสมัยและเพิ่มสีสันของเสื้อผ้า
เพิ่มความน่าสนใจให้กับเสื้อผ้า เพื่อให้ได้ลุคที่แตกต่าง
ไปจากเสื้อผ้าที่คนอื่นใส่

ขั้นตอนที่ 3 Minify

การลดส่วน การตัดออก การย่อส่วน หรือการตัดรายละเอียดบางส่วนที่ไม่จำเป็นออก

3. Minify.

หั่นหรือตัดออกในส่วนที่ไม่จำเป็น
ให้เหลือส่วนที่จำเป็นเท่านั้น
ไปทำกรุ่นแบบต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 Substitute

การแทนที่ใหม่ การหาสิ่งใหม่มาแทน เช่น วัสดุ ผ้า เทคนิคการตกแต่ง การปัก การพิมพ์ การฉลุ ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 5 Rearrange

การจัดส่วนประกอบใหม่ ให้แปลกไปจากของเดิมเช่น สลับกระเป๋าสลับสีสลับผ้า สลับลวดลาย ฯลฯ

5. Rearrange.

ขั้นตอนการจัดส่วนประกอบใหม่ให้มีความแตกต่างจากของเดิม เช่น สลับสี สลับผ้า สลับลวดลาย สลับกระเป๋าสลับสี สลับผ้า สลับลวดลาย ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 6 Reverse

การกลับหน้า กลับหลัง กลับซ้ายเป็นขวา หรือทำให้เกิดผลตรงข้ามกับที่มันเคย
เป็นอยู่ หรืออาจทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆที่ดีกว่าเดิม

6 Reverse.

มีนทรกัสม์เส้นในส่วนของแนวคอ
เนื้อของผ้า และ การวางคอของผ้า
สีไม่เหมือนกัน เพื่อให้หน้าดูสวยงาม
และเกิดผลงานใหม่ที่ดีกว่าเดิม.

๘. Combine.

เป็นการนำจุดเด่นของทั้งสองชิ้นมา
นำมาเติมขาดซึ่งกันและกันหรือรวมเข้ากัน
เป็นแขนงที่กลมกลืนและสามารถสื่อต่อได้
ช่วงเวลาที่มันมีรูปทรงที่ และแตกต่าง
ด้วยการใช้สีที่ขึ้นช่วงที่เหมือนกัน เพื่อให้
คือจุดเด่นที่ง่าย

10. Combine.

เน้นทรงผสม องค์ประกอบเดิมและทิศทาง
 สีสันที่ต่างจากเดิม รวมถึงการใส่สี
 ลวดลายใหม่แทนเดิม ซึ่งคล้ายกัน
 เพื่อให้ได้ผลงานใหม่ที่ไม่ซ้ำเดิม.

**3.3 การต่อยอดในส่วนของการตลาด
ของผลิตภัณฑ์ที่จะได้จากโครงการ
ด้วยระบบทางเว็บไซต์ระบบอีคอมเมิร์ซ
(E-Commerce) ที่ลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้า
ผ่านเว็บไซต์ตลอด 24 ชั่วโมง**

A1

ชุดพื้นเมืองชาย Native male suit
เย็บมือ Hand sewing Size L

เสื้อ ราคา 3,800 บาท Shirt Price 3,800 baht
กางเกง ราคา 4,200 บาท Pants Price 4,200 baht

A2

ชุดพื้นเมืองชาย Native male suit

เย็บจักร Sewing machine Size L

เสื้อ ราคา 3,800 บาท Shirt Price 3,800 baht

กางเกง ราคา 3,500 บาท Pants Price 3,500 baht

100

คู่มือทเรียน นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากवानยาอุเนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

A3

ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
เย็บมือ Hand sewing Size L

เสื้อ ราคา 3,500 บาท Shirt Price 3,500 baht
ผ้าถุง ราคา 4,200 บาท Sarong Price 4,200 baht

A4

ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
เย็บจักร Sewing machine Size L

เสื้อ ราคา 3,500 บาท Shirt Price 3,500 baht
ผ้าถุง ราคา 4,200 บาท Sarong Price 4,200 baht

A5

ชุดพื้นเมืองหญิง Native dress Female
เย็บมือ Hand sewing Size L

เสื้อ ราคา 3,500 บาท Shirt Price 3,500 baht
ผ้าถุง ราคา 4,500 บาท Sarong Price 4,500 baht

A6

ชุดลำลองชาย Men's casual wear

เย็บจักร Sewing machine Size L

เสื้อ ราคา 3,200 บาท Price 3,200 baht

กางเกง ราคา 4,200 บาท Price 4,200 baht

A7

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บจักร Sewing machine Size L

ราคา 4,200 บาท Price 4,200 baht

A8

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บมือ Hand sewing Size L

ราคา 9,800 บาท Price 9,800 baht

106

คู่มือทเรียน นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากवानยาอูเนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

A9

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บมือ Hand sewing Size L

ราคา 5,900 บาท Price 5,900 baht

A10

ชุดลำลองหญิง Female casual wear
เย็บจักร Sewing machine Size L

ราคา 5,500 บาท Price 5,500 baht

108

คู่มือทเรียน นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากवानยาอูเนะ ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล

สຸປ

การถ่ายทอดองค์ความรู้วัฒนธรรมแพชชัน ผ้าไทยสี่ธรรมชาติดจากว่านยาอุเนะ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ เชิงพาณิชย์และสาธารณะตามแนวคิด เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

ว่านยาอุเนะมีชื่อวิทยาศาสตร์ *Eleutherine americana* Merr. วงศ์ IRIDACEAE ไม่มีชื่อสามัญ มีชื่ออื่นๆ ยาอุเนะ (อาข่า เชียงราย) บ่อเจอ เพาะมีเบ (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) ว่านไถ่แดง ว่านข้าว ว่านเพลาะ (เชียงใหม่) ว่านหมาก ว่านหอมแดง (ภาคกลาง) ลักษณะทั่วไปเป็นพืชล้มลุก มีหัวเป็นแบบกลีบขนาดเล็กอยู่ใต้ดิน มีสีแดง ลักษณะคล้ายหัวหอม ใบเป็นใบเดี่ยว รูปดาบ จีบพับซ้อนกันคล้ายพัด กว้าง 1-2.5 เซนติเมตร ยาว 25-60 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบแคบ ขอบใบเรียบมีขนเล็กน้อย ดอกออกเป็นช่อ ก้านช่อดอกยาว 2.5-4 เซนติเมตร มีก้านโค้งงอ มีกาบหุ้มดอก สีเขียว 2-10 อัน ซ้อนกันอยู่ที่ง่ามใบใกล้ยอด ดอกมี 4-10 ดอก ก้านดอกยาว 1-1.5 เซนติเมตร กลีบดอกสีขาวมี 6 กลีบ รูปขอบขนานหรือรูปไข่กลับ เรียงเป็น 2 ชั้น กลีบที่อยู่ชั้นในมีขนาดเล็กกว่ากลีบที่อยู่ชั้นนอก

วิธีการปลูกว่านยาอุเนะ ว่านยาอุเนะตามธรรมชาติจะขยายพันธุ์ด้วยการแตกหัวใหม่เป็นหลัก ดังนั้นการปลูกที่นิยมมากที่สุดคือการแยกหัวปลูกทั้งการปลูกในกระถางและการปลูกในแปลงจัดสวน การเตรียมดิน ว่านยาอุเนะเป็นพืชที่ชอบดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนผสมกับวัสดุอินทรีย์เช่นปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักร่วมกับทรายละเอียดหรือแกลบ อัตราส่วนที่ใช้ ดิน: วัสดุอินทรีย์(ปุ๋ยคอก) ทรายที่ 1:2:1 การดูแลรักษา ว่านยาอุเนะเป็นพืชที่ไม่ชอบน้ำมากแต่ควรให้น้ำอย่างเพียงพอเป็นระยะ 3-4 ครั้ง ต่อ 1 อาทิตย์ โดยเฉพาะในช่วงที่แตกใบใหม่ ส่วนการใช้ปุ๋ยให้ใส่ปุ๋ยคอกก็เพียงพอหรืออาจใส่ปุ๋ยเคมีร่วมด้วย สูตร 15-15-15 ช่วงหลังการแตกใบใหม่แล้ว 1-2 เดือนแต่ไม่ควรใส่มาก

การเก็บหัวว่าน ว่านยาอุเนะจะมีช่วงเติบโตของหัวเหมือนกับพืชทั่วไปคือ จะเริ่มแตกใบใหม่มากในช่วงต้นฤดูฝน และใบจะแก่และแห้งในฤดูแล้ง ดังนั้นการเก็บหัว จะเริ่มเก็บได้ตั้งแต่ช่วงปลายฤดูหนาว-กลางฤดูแล้งประมาณเดือนธันวาคม-มีนาคม หลังจากเก็บหัวมาแล้วให้นำมาตากแดดก่อนนำเก็บในที่อากาศถ่ายเทได้ดีและไม่มี ความชื้น สรรพคุณทางยาของว่านยาอุเนะ นำหัวมาทุบให้แตก ผสมกับเปราะหอม เป็นยาสูมหิว (โปะกระหม่อมเด็ก) รักษาอาการเด็กเป็นหวัด คัดจมูก หายใจไม่ออก และยังใช้หับบดทาท้องเด็กแก้เด็กท้องอืด ใช้หัวทุบชงหรือต้มกินน้ำ เป็นยาขับปัสสาวะ แก้ปวดท้อง ขับลมในลำไส้ แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ บำรุงร่างกาย บำรุงเลือด แก้ดีพิการ แก้เลือดออกตามไรฟัน ว่านหอมแดงยังมีสรรพคุณในการแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย โดยนำหัวมาฝานแล้วทาแปะไว้บริเวณที่ถูกกัด หรือใช้หัวว่านหอมแดงผสมกับหอมแดง ที่ใช้แกง กระเทียม 4-5 กลีบ เกลือเม็ดเล็กน้อย ตำผสมกันแล้วนำไปแปะที่แผลจะช่วย สมานแผลได้ดี

การสกัดสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเนะ

การสกัดและย้อมสีย้อมธรรมชาติส่วนใหญ่ได้จากพืช เปลือกไม้ ใบไม้ ลูกไม้ และรากไม้ มีขั้นตอนเพื่อที่จะทำให้ เกิดเป็นสีต่างๆ ได้สวยงาม แปลกตา ซึ่งต่าง จากสีวิทยาศาสตร์ ในปัจจุบันทั่วโลกมีการตระหนักถึงผลเสียของการใช้สีสังเคราะห์ ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งรวมไปถึงผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ในระหว่างขั้นตอนการผลิตสี การย้อมสี และการนำไปใช้สวมใส่ ดังจะเห็นได้จากการ ยกเลิกการผลิตหรือการนำเข้าวัตถุดิบที่เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น เบนซิลีน ที่ใช้ในการ ผลิตสีสังเคราะห์ในหลายประเทศ หรือการออกกฎหมายห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ ย้อมด้วยสีเอโซ (azo dyes) ที่สามารถแตกตัวให้สาร aromatic amines ที่มีแนวโน้ม เป็นสารก่อมะเร็ง ในกลุ่มประเทศยุโรป ดังนั้นจึงเกิดความสนใจในการนำเอาสีธรรมชาติ มาใช้แทนสีสังเคราะห์ในการย้อม ผ้ากันมากขึ้น เนื่องจากมีความเป็นพืชและผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ซึ่งยืนยันได้จากการมีงานวิจัยทางด้านนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติต่างๆ ในประเทศไทย เช่น สีน้ำเงินจากใบคราม สีแดงจากครั่ง และสีดำจากผลมะเกลือ ทำกันส่วนใหญ่เฉพาะชาวบ้านที่สามารถหา ส่วนของต้นไม้มาก่อนในท้องถิ่น โดยการย้อมเส้นด้ายฝ้ายและไหม ก่อนนำมาทอเป็นผ้า ผืนเพื่อใช้เองหรือไว้ขาย

ส่วนงานวิจัยในประเทศ ได้มีการศึกษาการสกัดสีจากธรรมชาติ วิธีการย้อมเส้นด้ายและผ้า ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการย้อมเช่น อุณหภูมิ เวลาในการย้อม และการใช้สารดูดซับสีหรือแทนนิน (tannin) จากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบเหมือด หรือสารช่วยติดสีหรือมอร์แดนต์ (mordants) จำพวกเกลือของโลหะ ได้แก่ สารส้ม (alum, aluminum potassium sulfate) จุนสี (copper sulfate) เหล็ก (ferrous sulfate) โครม (chrome, potassium dichromate) และดีบุก (stannous chloride) ซึ่งพบว่ามอร์แดนต์นอกจากจะให้เฉดสีที่หลากหลายแล้ว ยังทำให้สีสามารถทนต่อการซักได้ดีขึ้นโดยการเกิดสารประกอบเชิงซ้อน ระหว่างโมเลกุลของสีกับมอร์แดนต์โลหะ (metal dye complexes) ทำให้โมเลกุลของสีมีขนาดที่ใหญ่ขึ้น ขณะเดียวกันการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจะมีข้อด้อยคือการติดสีต่ำ (low color yield) เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สีสังเคราะห์ และยังมีปัญหาสีซีด สดก ระหว่างการนำไปใช้งาน หรือมีความคงทนของสีต่อการซักและต่อแสงต่ำ ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ อันเป็นสาเหตุของการที่ต้องใช้มอร์แดนต์โลหะในการย้อมด้วย แต่การใช้โลหะเหล่านี้ โดยเฉพาะโลหะหนักที่เป็นพิษ เช่น โครม ในปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมตามมา การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองการย้อมกับผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยซึ่งเป็นวิธีการย้อมแบบไม่ใช้สารช่วยติดสีหรือตัวแปรสี สีที่ได้ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

การสกัดสีย้อม

การสกัดสีจากว่านยาอูเนะเตรียมว่านยาอูเนะอัตราส่วนจำนวน 1 กิโลกรัม ต่อผ้าที่จะย้อม จำนวน 3 เมตร นำว่านยาอูเนะตัดใบและตัดรากออกให้หมดเหลือเฉพาะส่วนหัวว่าน นำมาทำความสะอาดล้างดินที่ติดอยู่ออกให้หมดจนสะอาดแล้วนำมาบดและกรองให้ละเอียดน้ำและนำมาตำในครกให้ละเอียดพอประมาณตักออกเตรียมสູ້ขึ้นตอนการเตรียมน้ำย้อม

การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีมพูธรรมชาติ จากว่านยาอุเะ

การเตรียมน้ำย้อม น้ำที่นำมาย้อมควรเป็นน้ำที่สะอาด ใส ไม่มีสิ่งเจือปน น้ำเป็นสิ่งสำคัญและส่งผลต่อการย้อมอาจก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อการย้อมได้ เตรียมกาละมังใบใหญ่ใส่น้ำ ลงไปจำนวน 12 ลิตร นำไปตั้งไฟจนน้ำเดือด

การย้อม นำผ้าที่ต้องการย้อมจำนวน 3 เมตร นำไปแช่น้ำเย็นทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง เพื่อให้เส้นใยคลายตัว ซึ่งจะช่วยให้สีติดเส้นใยได้ทั่วถึง สำหรับผ้าที่ถูการฟอกมาแล้ว ถ้าผ้าที่มีความแข็งเคลือบแป้ง ต้องทำการซักแป้งออกให้หมดก่อน เพราะส่งผลต่อการย้อมทำให้สีซึมซับเข้าไปในเส้นใยไม่ทั่วและเกิดการต่างบนพื้นผ้า แช่เสร็จนำผ้าขึ้นให้สะเด็ดน้ำทำการสับผ้าและนำลงย้อมสีต้มทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง ลดไฟลงเล็กน้อยไม่ต้องร้อนมาก คอยพลิกผ้าไปมาให้ผ้ากระจายตัวและสัมผัสน้ำย้อมได้อย่างทั่วถึง ครบ 1 ชั่วโมงนำผ้าขึ้น ลงซักในกาละมังจำนวน 3 น้ำ หรือจนสีน้ำใสและสับผ้า ตากในที่ร่มหรือกลางแจ้ง

การสกัดสีม่วง สีมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเะ และการนำผ้าฝ้าย และผ้าใยกล้วย ย้อมสีม่วง สีมพูธรรมชาติจากว่านยาอุเะในครั้งนี้ ในการย้อมน้ำย้อมสีครั้งแรกสามารถเก็บไว้ได้หลายวันและสามารถเติมน้ำและสีย้อมลงไปได้อีกตามความต้องการจะทำให้ได้สีหลายเฉดสีแต่ในการย้อมทุกครั้งควรใช้เวลาในการย้อม 1 ชั่วโมง จะทำให้สีที่ย้อมกับผ้าฝ้าย ผ้าใยกล้วยมีความคงทนของสีต่อการซัก ต่อการขัดถูและต่อแสง อีกทั้งผู้วิจัยได้นำสีย้อมธรรมชาติจากว่านยาอุเะมาย้อมผ้าได้เกือบทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นผ้าไหม ผ้าโทเร ผ้าลินิน ฯลฯ ได้เฉดสีหลายเฉดสีตามโครงสร้างเส้นใยของผ้าที่ใช้ย้อม

การสร้างนักออกแบบกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีความ สามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ไทย บนฐานวัฒนธรรมไทยตามแนวคิด เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่ตลาดสากล

การนำผ้าฝ้ายและผ้าใยกล้วยง สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ ออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของ John Howkins กล่าวคือเขาเชื่อว่า ทุกคนสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ (Everyone Needs Creativity or Everyone Can be Creativity) มาตั้งแต่เกิด ความคิดสร้างสรรค์ต้องการอิสรภาพ (Creativity Needs Freedom) คือการไร้หาความรู้ การฝึกฝน และอิสรภาพความคิดสร้างสรรค์ ต้องการตลาด (Freedom Needs Markets) ทั้งอิสระของความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดตลาดอันเนื่องมาจากความคิดสร้างสรรค์ได้มีการค้นคว้าทำเป็นข้อมูลที่มูลค่าราคาและสามารถแลกเปลี่ยนนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยผ่านกระบวนการออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการออกแบบ 6 ขั้นตอนของ Hank and Edwards (1978) มาใช้ในกระบวนการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรมไทยรูปแบบชุดพื้นเมืองชายและหญิง ชุดลำลองชายและหญิง รวมจำนวน 10 รูปแบบ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหา (Problem Identification)

เริ่มต้นด้วยทำกระดานภาพ Lifestyle Board การจำแนกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ชัดเจน ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มลูกค้าประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมไทย อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ และมีความสนใจในผลิตภัณฑ์ทุกอย่างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไม่ใช้สารเคมีในการผลิต อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนอัตลักษณ์ไทยบนฐานวัฒนธรรม การอนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่น วัฒนธรรมดั้งเดิม ของชนพื้นบ้าน และเห็นภาพว่าวิถีชีวิตที่เป็นกลุ่มเป้าหมายคนญี่ปุ่นนั้นเป็นอย่างไร เป็นรูปภาพที่แสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆของกลุ่มผู้บริโภคอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 การคิด (Preliminary Ideas)

เป็นการวิเคราะห์ปัญหาข้างต้น ด้วยการทำกระดานภาพ Trend Mood Board คือกระดานภาพที่เล่าเรื่องราวแสดงถึงการใช้ชีวิต เช่น การบริโภคแฟชั่น การกิน การอยู่อาศัย การใช้สินค้าส่วนตัว อารมณ์ความรู้สึกและรสนิยม เพื่อใช้ในการจินตนาการให้ได้ว่ารูปแบบแฟชั่นที่จะออกแบบนั้นได้สะท้อนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านอื่นๆของกลุ่มผู้บริโภค ด้วยการแสดงรายละเอียดที่สำคัญๆ เช่น กลุ่มสี โครงเสื้อผ้า รายละเอียด ผิวกัมผัส และอื่นๆ ลงในกระดานภาพซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการออกแบบแฟชั่นที่เป็นกรอบไม่ให้ความคิดในการออกแบบออกนอกกรอบมากเกินไปจนไม่สามารถควบคุมได้

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบ (Design Refinement)

เป็นขั้นของการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของผ้า ฝ้ายและผ้าใยสังเคราะห์ สีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอูเนะ และความเป็นอัตลักษณ์ของโครงสร้างเครื่องแต่งกายของชนเผ่าอาข่าออกแบบแฟชั่นตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ให้มีความสวยงามนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์โดยใช้องค์ประกอบของ การออกแบบ (Element of Design) สี รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ลักษณะผิว ฯลฯ มาจัดวางให้เกิดความงามเหมาะสม ตามหลักการออกแบบ (Principle of Design) ความเป็นเอกภาพ ความสมดุล ความกลมกลืน การเน้น การซ้ำ และการตัดกัน เพื่อให้งานด้านการออกแบบแฟชั่นมีความสมบูรณ์และลงตัว ในรูปแบบร่างชุดพื้นเมืองชาย จำนวน 5 รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง จำนวน 10 รูปแบบ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis)

เป็นการพิจารณาประเมินแบบร่างการออกแบบแฟชั่นตามหลักการทฤษฎีการออกแบบและจากการนำต้นแบบร่างแฟชั่นจำนวน 10 รูปแบบเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์จากผู้บริโภคกลุ่มประชากรวัยผู้ใหญ่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ว่าได้รูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายตรงตามขั้นตอนที่ 2 การคิด ที่ต้องการหรือไม่

ขั้นตอนที่ 5 การตัดสินใจ (Decision)

เป็นการเลือกรูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบที่ดีและตรงตามที่ต้องการหรือไม่ จากกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ถ้าไม่มีรูปแบบใดที่กลุ่มผู้บริโภคทำการคัดเลือก ต้องกลับไปเริ่มต้นทำการออกแบบร่างแฟชั่นใหม่ หรือในกรณีรูปแบบไม่ลงตัวผู้บริโภคให้ข้อเสนอแนะ การปรับแก้ ผู้วิจัยก็ต้องนำรูปแบบร่างนั้นมาปรับแก้ตามข้อสรุปของผู้คัดเลือก เพื่อให้ได้รูปแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายที่ลงตัวที่สุด การตัดสินใจในครั้งนี้ไม่มีปัญหา ไม่มีข้อเสนอแนะกลุ่มผู้บริโภค มีความพึงพอใจต่อรูปแบบร่าง และได้รูปแบบที่คัดเลือกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงเพื่อนำมาผลิตต้นแบบประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย 2 รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง 3 รูปแบบ ชุดลำลองชาย 1 รูปแบบ ชุดลำลองหญิง 4 รูปแบบ รวมจำนวน 10 รูปแบบ

ขั้นตอนที่ 6 การนำไปใช้ให้เกิดผล (Implementation)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการออกแบบแฟชั่น ทำการออกแบบแฟชั่นที่สมบูรณ์พร้อมที่จะนำเข้าสู่กระบวนการ การผลิต (Maker) เมื่อผลิตแฟชั่นเรียบร้อยแล้วส่งต่อให้กับฝ่ายจัดซื้อ (Buyer) ของร้านต่างๆ เพื่อนำสินค้าไปขาย และประชาสัมพันธ์ติดต่อกับตัวแทนด้านสื่อ (Press Agent) ประชาสัมพันธ์สินค้าแฟชั่นตามสื่อต่างๆ จนสินค้าถึงปลายทางที่เป้าหมายกลุ่มผู้บริโภคคนญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ทำการผลิตรูปแบบแฟชั่น ประกอบด้วยชุดพื้นเมืองชาย 2 รูปแบบ ชุดพื้นเมืองหญิง 3 รูปแบบ ชุดลำลองชาย 1 รูปแบบ ชุดลำลองหญิง 4 รูปแบบ รวมจำนวน 10 รูปแบบ

การให้คำปรึกษาเชิงลึกในด้านการออกแบบ ด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง Individual Approach 7 ขั้นตอน

การให้คำปรึกษาเชิงลึก เพื่อที่จะให้กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทางด้าน การย้อมสี การทอผ้า การออกแบบ และการเกษตร ได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านการออกแบบ ให้เป็นนักออกแบบ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ไทยตามแนวคิดแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ของจอห์น ฮอว์กินส์ (John Howkins เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการนำเอาความเป็นอัตลักษณ์ของสีม่วง สีชมพู ธรรมชาติจากว่านยาอุเระและความเป็นอัตลักษณ์ของ โครงสร้างเครื่องแต่งกายชนเผ่าอาข่า นำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่น ให้ กับทางกลุ่มเพื่อปลูกฝังวิธีคิดให้มีจิตวิญญาณ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ของตนเองและนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิด การสร้างงานมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถที่จะนำมาต่อยอดในรูปแบบแฟชั่นเครื่อง แต่งกาย ในรูปแบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนด้วยเทคนิคการเข้าถึงด้วยตนเอง โดยการตั้งคำถามให้กับรูปแบบแฟชั่นของตนเองว่า “จะมีหนทางใดบ้างที่จะออกแบบ ให้แตกต่างจากรูปแบบเดิมที่มีอยู่” Put to Other Uses ? 7 ขั้นตอนประกอบด้วย 1 Modify การเปลี่ยนแปลง ดัดแปลงแก้ไขบางส่วนเล็กๆ น้อยๆ จากรูปแบบเดิมให้ดีขึ้น เช่น สีรูปแบบ วัสดุ การจัดวางลวดลาย 2 Magnify การขยายส่วน การเพิ่มเติมส่วน ใหม่เข้าไป เช่น เพิ่ม กระเป๋่า เพิ่มคอเสื้อ เพิ่มแขนเสื้อ เพิ่มสี เพิ่มลวดลาย เพิ่มการ ตกแต่ง ฯลฯ 3 Minify การลดส่วน การตัดออก การย่อส่วน หรือการตัดรายละเอียด บางส่วนที่ไม่จำเป็นออก 4 Substitute การแทนที่ใหม่ การหาสิ่งใหม่มาแทน เช่น วัสดุ ผ้า เทคนิคการตกแต่ง การปัก การพิมพ์ การฉลุ ฯลฯ 5 Rearrange การจัดส่วน ประกอบใหม่ ให้แปลกไปจากของเดิมเช่นสลับกระเป๋่า สลับสีสลับผ้า สลับลวดลาย ฯลฯ 6 Reverse การกลับหน้า กลับหลัง กลับซ้ายเป็นขวา หรือทำให้เกิดผลตรงข้ามกับที่มัน เคยเป็นอยู่ หรืออาจทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆที่ดีกว่าเดิม และ 7 Combine การผสม สิ่งที่คล้าย หรือใกล้เคียงเข้าด้วยกันให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ๆ

บรรณานุกรม

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีม่วงจากธรรมชาติ**. รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2555.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การสร้างนักออกแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเป็นอัตลักษณ์ล้านนาต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์**. รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2557.

(<http://www.panmai.com/Warn/WarnIRIDAC01.shtml>)

ประวัตินักวิจัยหัวหน้าโครงการวิจัย

รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย
Assoc.Prof.Dr.Rojana Chuensirikulchai

รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

Assoc.Prof.Dr.Rojana Chuensirikulchai

ตำแหน่งทางวิชาการ รศ. ระดับ 9
หน่วยงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
 ถนนเชียงใหม่-ลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000

หมายเลขโทรศัพท์ 0 5341 4250 ถึง 2
โทรศัพท์มือถือ 08 1668 3048
e-mail rojanashop.cm@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก ปรัชญาดุสิตบัณฑิต รุ่นน้ำโขงและสาละวินศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่จบการศึกษา 2555

ปริญญาโท ศษ.ม. (อาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ปีที่จบการศึกษา 2542

ปริญญาตรี คอ.บ. (ศิลปอุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีที่จบการศึกษา 2525

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ ด้านผ้าไทยและการออกแบบแฟชั่น
เป็นศิลปินพื้นบ้าน ผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์
 (ด้านประณีตศิลป์) ประจำปีพุทธศักราช 2554

การฝึกอบรมและศึกษาดูงานต่างประเทศ

ฝึกอบรมด้านแฟชั่น Fashion Design Studio สถาบัน NUOVA ACCADEMIA
 DI BELLE ARTI MILANO ณ มิลาน ประเทศอิตาลี

ฝึกอบรมด้านสิ่งทอและแฟชั่น Training at Swiss Textile College
 สถาบัน Textile College in Zurich and Wattwil ณ. ซูริก ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ศึกษาดูงานด้านออกแบบแฟชั่น ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมและการออกแบบ ณ ประเทศออสเตรเลีย
 ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศจีนและประเทศลาว

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัย ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

นำเสนอผลงานวิจัยการแสดงผลงานนานาชาติ Inventor Festival ณ เมืองซูโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รับรางวัลเหรียญทองแดง
นำเสนอผลงานวิจัยสู่ตลาดสากล ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น จำนวน 2 ครั้ง
นำเสนอผลงานวิจัยการแสดงผลงานนานาชาติ ณ เมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ได้รับรางวัลเหรียญเงิน

การจัดการความรู้ด้านงานวิจัยเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **ศึกษาผ้าทอพื้นถิ่นจังหวัดเชียงใหม่**. รายงานการวิจัย. วิทยาเขตภาคพายัพ, 2554.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **ศึกษาผ้าฝ้ายและผ้าไหมยกดอกจังหวัดลำพูน**. รายงานการวิจัย. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน, 2554.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **ออกแบบชุดไทยสำหรับสวมใส่ในวันศุกร์ของวิทยาเขตภาคพายัพ**. รายงานการวิจัย. วิทยาเขตภาคพายัพ. 2545.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบประเภทผ้าเครื่องแต่งกายในโครงการการจัดตั้งเครือข่ายองค์ความรู้มุ่งสู่การเป็น Knowledge Base OTOP ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า-กระเป๋า, หนังสือทางวิชาการ**. ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการ เขต 5.เชียงใหม่: จรัสธุรกิจการพิมพ์, 2549.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **ออกแบบแฟชั่นผ้าไทยจากผ้าทอที่ได้รับการคัดสรร OTOP Product Champion ระดับประเทศ**. รายงานการวิจัย. ภาคพายัพเชียงใหม่, 2550.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การพัฒนาผลิตภัณฑ์การทอเกี่ยวหมู่บ้านหัตถกรรมผ้าทอตีนจกบ้านป่าแดด ต.ท่าผา อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่**. รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2551.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การดำรงอยู่ขององค์ความรู้ ภูมิปัญญา การย้อมผ้าสีฟ้าจากคอคอเตี้ยของชนเผ่าปวาเกอญอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. รายงานการวิจัย. ภาคพายัพเชียงใหม่, 2552.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอกอเต๊าะ: รายงานการวิจัย.** เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน, 2553.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีม่วงจากธรรมชาติ.** รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2554.

หนังสือ อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าจากแม่แจ่ม. จรัสธุรกิจการพิมพ์. 2556.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การสร้างนิกอออกแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเป็นอัตลักษณ์ล้านนาต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์.** รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2557.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอกอเต๊าะ.** รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2558.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจากว่านยาอุเฒะสู่ตลาดญี่ปุ่น.** รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2559.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **นวัตกรรมสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอกอเต๊าะต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและแฟชั่นสู่ตลาดสากล.** สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) 2559.

การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยภายในประเทศ

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การถ่ายทอดองค์ความรู้ต้นแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าชาวเขา.** รายงานการวิจัย. ภาคพายัพเชียงใหม่, 2551.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอกอเต๊าะ.** รายงานการวิจัย. เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน, 2553.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ผ้าสีฟ้าจากเมล็ดคอกอเต๊าะต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์.** รายงานการวิจัย. ภาคพายัพเชียงใหม่, 2555.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอกอเต๊าะต่อการออกแบบสินค้าไลฟ์สไตล์และแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์.** รายงาน. สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2557.

งานบริการวิชาการทางสังคมให้กับหน่วยงานต่าง ๆ

วิทยากรบรรยายด้านผ้าไทยและแพชั่น
คณะกรรมการตัดสินผลงาน OTOP ในระดับจังหวัดและระดับประเทศ
คณะกรรมการตัดสินด้านผ้าไทย ด้านแพชั่น ด้านการออกแบบ
ที่ปรึกษาด้านผ้าไทยและออกแบบแพชั่นให้กับหลายหน่วยงาน
ผู้อ่านบทความทางวิชาการและบทความวิจัยให้กับหลายมหาวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัยผู้ร่วมวิจัย

นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย
Miss Teerarat Chuensirikulchai

นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย

Miss Teerarat Chuensirikulchai

**ตำแหน่ง
หน่วยงาน**พนักงานราชการ (ครู)
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
เลขที่ 167 ถนนพระปกเกล้า ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200**หมายเลขโทรศัพท์
โทรศัพท์มือถือ
e-mail**0 5322 1493
08 8260 6414
amsweet_farsaii@hotmail.com**ประวัติการศึกษา**

2560	ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
2560	ระดับปริญญาตรี สาขาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2554 - 2556	ระดับปริญญาโท สาขาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2550 - 2553	ระดับปริญญาตรี สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาวิทยาการจัดการ เชียงใหม่
2547 - 2549	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายศิลป์ - คำนวณ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
2544 - 2546	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย

ผลงาน

1. ครูที่ปรึกษาผลงานสิ่งประดิษฐ์ โครงการชาสามนารี ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ในงานประชารัฐร่วมพัฒนาสุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา ระดับอาชีวศึกษาจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ ณ วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง
2. ครูที่ปรึกษาผลงาน ชาสามนารี เข้าร่วมการประกวดนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ในงาน ประชารัฐร่วมพัฒนาสุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา ระดับภาค ภาคเหนือ ณ วิทยาลัยเทคนิคลำพูน
3. ครูที่ปรึกษาผลงาน ชาไฟลีน ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ระดับเหรียญทองแดง การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ระดับอาชีวศึกษาจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่
4. นำเสนอผลงานวิจัย ภาคโปสเตอร์ ผลงาน ชาสามนารี การประชุมสัมมนาและนำเสนอผลงานวิจัยนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ระดับชาติ ครั้งที่ 5 ณ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
5. ผลงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) แสดงผลงานวิจัย นวัตกรรมสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเตี้ยะต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและแฟชั่นสู่ตลาดสากล ในงาน ตลาดนัดเปิดโลกผลงานวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2 ณ อาคารประชณีย์กลางและศูนย์สร้างสรรคงานออกแบบ (TCDC)
6. อบรมการพัฒนา นวัตกรรมสู่ผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อชุมชน ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เชียงใหม่
7. อบรมโครงการพัฒนาสมรรถนะครูด้านวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา (การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา) ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
8. อบรมเชิงปฏิบัติ การจัดทำผลงานวิจัย ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

**นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติ
จากว่านยาอูเนะตามแนวคิดเศรษฐกิจ
เชิงสร้างสรรค์สู่สากล**

The innovation of Thai natural-colored fashion
from the Yaune in the creative economy
to the international

**รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย
นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย**

พิมพ์ครั้งที่ 1

ปีที่พิมพ์	มกราคม 2562
จำนวน	200 เล่ม
ออกแบบรูปเล่ม	ภูริณัฐ ยาระปา
พิมพ์ที่	จรัสธุรกิจการพิมพ์ 54 ถนนราชวิถี ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์ 0 5322 1050

**นวัตกรรมแฟชั่นผ้าไทยสีธรรมชาติจากย่านยาอูเนะ
ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สู่สากล**

The innovation of Thai natural-colored fashion
from the Yaune in the creative economy
to the international

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวัฒนธรรม
การนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2562

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

Assoc.Prof.Dr.Rojana Chuensirikulchai

ตำแหน่งทางวิชาการ รศ.ระดับ ๙

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ถนนเชียงใหม่-ลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๓- ๔๑๔-๒๕๐-๒ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑- ๙๙๘-๓๐๔๘ โทรสาร - และ

e-mail rojanashop.cm@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก ปรัชญาดุสิตบัณฑิต กลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่จบการศึกษา ๒๕๕๕

ปริญญาโท ศษ.ม. (อาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่จบการศึกษา ๒๕๔๒

ปริญญาตรี คอ.บ. (ศิลปอุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีที่จบการศึกษา ๒๕๒๕

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ ด้านผ้าไทยและการออกแบบแฟชั่น

เป็นศิลปินพื้นบ้าน ผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (ด้านประณีตศิลป์) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

การฝึกอบรมและศึกษาดูงานต่างประเทศ

ฝึกอบรมด้านแฟชั่น Fashion Design Studio สถาบัน NUOVA ACCADEMIA DI BELLE ARTI MILANO ณ มิลาน ประเทศอิตาลี

ฝึกอบรมด้านสิ่งทอและแฟชั่น Training at Swiss Textile College สถาบัน Textile College in Zurich and Wattwil ณ. ซูริก ประเทศสวิสเซอร์แลนด์

ศึกษาดูงานด้านออกแบบแฟชั่น ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมและการออกแบบ ณ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศจีนและประเทศลาว

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

นำเสนอผลงานวิจัยการแสดงผลงานนานาชาติ Inventor Festival ณ เมืองซูโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รับรางวัลเหรียญทองแดง

นำเสนอผลงานวิจัยสู่ตลาดสากล ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๒ ครั้ง

นำเสนอผลงานวิจัยการแสดงผลงานนานาชาติ ณ เมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ได้รับรางวัลเหรียญเงิน

การจัดการความรู้ด้านงานวิจัยเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ศึกษาผ้าทอพื้นถิ่นจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. วิทยาเขตภาคพายัพ, ๒๕๕๔.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ศึกษาผ้าฝ้ายและผ้าไหมยกดอกจังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน, ๒๕๕๕.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ออกแบบชุดไทยสำหรับสวมใส่ในวันศุกร์ของวิทยาเขตภาคพายัพ. รายงานการวิจัย. วิทยาเขตภาคพายัพ. ๒๕๕๖.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบประเภทผ้าเครื่องแต่งกาย ในโครงการการจัดตั้งเครือข่ายองค์ความรู้มุ่งสู่การเป็น Knowledge Base OTOP ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า-กระเป๋, หนังสือทางวิชาการ. ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการ เขต ๕.เชียงใหม่: จรัสธุรกิจการพิมพ์, ๒๕๕๙.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. ออกแบบแฟชั่นผ้าไทยจากผ้าทอที่ได้รับการคัดสรร OTOP Product Champion ระดับประเทศ. รายงานการวิจัย. ภาคพายัพเชียงใหม่, ๒๕๕๐.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านหัตถกรรมผ้าทอตีนจก บ้านป่าแดด ต.ท่าผา อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่. รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๕๑.

รจนา ชื่นศิริกุลชัย. การดำรงอยู่ขององค์ความรู้ ภูมิปัญญา การย้อมผ้าสีฟ้าจากคอคอเต้าของชนเผ่าปวาเกอญอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน. รายงานการวิจัย. ภาคพายัพเชียงใหม่, ๒๕๕๒.

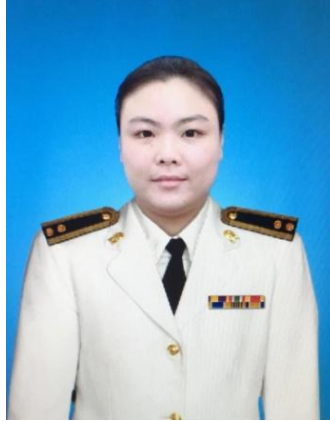
รจนา ชื่นศิริกุลชัย. อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเต้า. รายงานการวิจัย. เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน, ๒๕๕๓.

- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีม่วงจากธรรมชาติ**. รายงานการวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๕๔.
- หนังสือ **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าจากแม่แจ่ม**. จรัสธุรกิจการพิมพ์. ๒๕๕๖.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การสร้างนักร้องแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเป็นอัตลักษณ์ล้านนาต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์**. รายงานการวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๕๗.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเต๊ะ**. รายงานการวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ๒๕๕๘.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอสีธรรมชาติจากว่านยาอูเนะสู่ตลาดญี่ปุ่น**. รายงานการวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ๒๕๕๙.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **นวัตกรรมสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเต๊ะต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและแฟชั่นสู่ตลาดสากล**. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ๒๕๕๙.
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยภายในประเทศ
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การถ่ายทอดองค์ความรู้ต้นแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าชาวเขา**. รายงานการวิจัย. ภาควิชาแพทยศาสตร์, ๒๕๕๑.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเต๊ะ**. รายงานการวิจัย. เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน, ๒๕๕๓.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ผ้าสีฟ้าจากเมล็ดคอคอเต๊ะต่อการพัฒนาแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์**. รายงานการวิจัย. ภาควิชาแพทยศาสตร์, ๒๕๕๕.
- รจนา ชื่นศิริกุลชัย. **การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเต๊ะต่อการออกแบบสินค้าไลฟ์สไตล์และแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์**. รายงาน. สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. ๒๕๕๗.
- งานบริการวิชาการทางสังคมให้กับหน่วยงานต่างๆ **วิทยากรบรรยายด้านผ้าไทยและแฟชั่น**
คณะกรรมการตัดสินผลงาน OTOP ในระดับจังหวัดและระดับประเทศ คณะกรรมการตัดสินด้านผ้าไทย ด้านแฟชั่น ด้านการออกแบบ ที่ปรึกษาด้านผ้าไทยและออกแบบแฟชั่นให้กับหลายหน่วยงาน และเป็นผู้อ่านบทความทางวิชาการและบทความวิจัยให้กับหลายมหาวิทยาลัย

.....

ประวัติผู้วิจัยนักวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

นางสาวธีรารัตน์ ชื่นศิริกุลชัย

Miss Teerarat Chuensirikulchai

ตำแหน่ง พนักงานราชการ (ครู)หน่วยงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ เลขที่ ๑๖๗ ถนน พระปกเกล้า ตำบล/แขวง ศรีภูมิ

อำเภอ/เขต เมือง จังหวัด เชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓-๒๒๑-๔๙๓

โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘๘- ๒๖๐- ๖๔๑๔ โทรสาร - ๐๕๓- ๒๑๗- ๓๑๐ e-mail

amsweet_farsai@hotmail.comสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาการศึกษา

๒๕๖๐	ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
๒๕๖๐	ระดับปริญญาตรี สาขาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
๒๕๕๔ – ๒๕๕๖	ระดับปริญญาโท สาขาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒๕๕๐ – ๒๕๕๓	ระดับปริญญาตรี สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจและ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชา เชียงใหม่

- ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายศิลป์ - คำนวณ โรงเรียน
ยุพราชวิทยาลัย
- ๒๕๔๔ - ๒๕๔๖ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย

ผลงาน

- ๑ ครูที่ปรึกษาผลงานสิ่งประดิษฐ์ โครงการ ชาสามนารี ได้รับ รางวัลชนะเลิศ การประกวด
นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ในงานประชารัฐร่วมพัฒนาสุดยอดนวัตกรรม
อาชีวศึกษา ระดับอาชีวศึกษาจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ ณ วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง
- ๒ ครูที่ปรึกษาผลงาน ชาสามนารี เข้าร่วมการประกวดนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ใน
งาน ประชารัฐร่วมพัฒนาสุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา ระดับภาค ภาคเหนือ ณ
วิทยาลัยเทคนิคลำพูน
- ๓ ครูที่ปรึกษาผลงาน ชาไฟลิน ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ระดับเหรียญทองแดง การประกวด
สิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ระดับอาชีวศึกษาจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยี
โปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่
- ๔ นำเสนอผลงานวิจัย ภาคโปสเตอร์ ผลงาน ชาสามนารี การประชุมสัมมนาและนำเสนอ
ผลงานวิจัยนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ระดับชาติ ครั้งที่ ๕ ณ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
- ๕ ผลงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) แสดงผลงานวิจัย นวัตกรรมสีฟ้า
ธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเตี้ยต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและแฟชั่นสู่ตลาดสากล
ในงาน ตลาดนัดเปิดโลกผลงานวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๒ ณ อาคารไปรษณีย์กลางและ
ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)
- ๖ อบรมการพัฒนา นวัตกรรมสู่ผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อชุมชน ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
- ๗ อบรมโครงการพัฒนาสมรรถนะครูด้านวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
(การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา) ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
- ๘ อบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำผลงานวิจัย ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

.....